ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν α

Κεφάλαιο 1
Οικονομική πολιτική και Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ)

1 Παρουσίαση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) ……
2 Οικονομική Πολιτική
3 Μακροοικονομικές εξελίξεις
4 Μακροοικονομικοί και δημοσιονομικοί κίνδυνοι για το ΜΠΔΣ

Κεφάλαιο 2
Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής και Αποτίμηση 2013-2014

1. Πλαίσιο Δημοσιονομικής Διαχείρισης, Εποπτείας και Ελέγχου ……..
1.1 Δημοσιονομικοί κανόνες και παρακολούθηση
1.2 Διαφάνεια και ενημέρωση
1.3 Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων
1.4 Αναμόρφωση πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας
1.5 Δημοσιονομικό Συμβούλιο
1.6 Επικαιροποίηση και θωράκιση πλαισίου δημοσιονομικών ελέγχων
1.7 Πλαίσιο καταπολέμησης φαινομένων απάτης
1.8 Ψηφιακή αναβάθμιση – Δράσεις πληροφοριακών συστημάτων
1.9 Διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών
2. Δημοσιονομική διαχείριση 2013-2014 – Βασικό Σενάριο 2014-2018
2.1 Πραγματοποιήσεις 2013
2.2 Πραγματοποιήσεις Κρατικού Προϋπολογισμού 2013 έναντι 2012
2.3 Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2013-2016
2.4 Βασικό σενάριο 2014-2018
3. Δημόσιο Χρέος
3.1 Βιωσιμότητα
3.2 Διατήρηση ρευστότητας - Χρηματοδότηση

Κεφάλαιο 3
Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018

1. Σύγκριση Προϋπολογισμού-Εκτιμήσεων 2014
2. Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018
3. Δημοσιονομική Στρατηγική και Πολιτικές
3.1 Η αξιοποίηση της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου-Αποκρατικοποιήσεις
3.2 Παρεμβάσεις για την περίοδο 2015-2018
3.3 Προσλήψεις-αποχωρήσεις προσωπικού
4. Συνολικά έσοδα και δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης
5. Έσοδα και δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού
5.1 Έσοδα
5.2 Δαπάνες ανά κατηγορία
5.3 Ανώτατο όριο δαπανών ανά Υπουργείο
5.4 Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων – Σχέδιο δράσης για την εκτέλεση του ΠΔΕ την περίοδο 2015-2018
5.5 Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης
6. Δαπάνες και έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης ανά υποτομέα
6.1 Επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ
6.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση
6.3 Νομικά Πρόσωπα
7. Κοινωνικός Προϋπολογισμός

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ (ΜΠΔΣ)

1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ

(ΜΠΔΣ) ΜΠΔΣ 2015-2018: Η πορεία προς την ανάκαμψη και τα διατηρήσιμα πρωτογενή πλεονάσματα

Με τις διατάξεις του ν. 3871/2010 θεσμοθετήθηκε στη χώρα μας η κατάρτιση από το Υπουργείο Οικονομικών και η έγκριση από τη Βουλή των Ελλήνων του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), που στοχεύει στην απεικόνιση της δημοσιονομικής στρατηγικής της Γενικής Κυβέρνησης, ως ένα ενιαίο σύνολο, σε τετραετή ορίζοντα.

Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται τα δημοσιονομικά όρια και οι δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί για την επόμενη τετραετία και περιγράφονται οι βασικές πολιτικές κατευθύνσεις και προτεραιότητες. Μέσα από το μεσοπρόθεσμο ορίζοντα σχεδιασμού καθορίζονται και τα βασικά μεγέθη του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού.

Στο ΜΠΔΣ 2015-2018 περιλαμβάνονται απολογιστικά στοιχεία για τα δημοσιονομικά μεγέθη της Γενικής Κυβέρνησης των ετών 2012-2013, βάσει των πρόσφατων ανακοινώσεων της Eurostat για τα στοιχεία όλων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι εκτιμήσεις του τρέχοντος έτους και οι προβλέψεις για την περίοδο 2015-2018. Το παρόν ΜΠΔΣ σηματοδοτεί την πορεία της χώρας προς την οικονομική ανάκαμψη και ανάπτυξη, την αλλαγή του οικονομικού μοντέλου και τη διατήρηση σημαντικών πρωτογενών πλεονασμάτων.

Από πλευράς μεθοδολογίας, τα μεγέθη της Γενικής Κυβέρνησης αξιολογούνται σε όρους πρωτογενούς αποτελέσματος με βάση τους ορισμούς του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής. Οι προβλέψεις στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στις προβολές των ίδιων των φορέων ή σε αναλύσεις των υπηρεσιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) με βάση ιστορικά στοιχεία.

Το ΜΠΔΣ 2015-2018 κατατίθεται στη Βουλή των Ελλήνων εντός των προθεσμιών που θέτει το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, προκειμένου, μετά την έγκρισή του, να αποτελέσει για όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης γνώμονα τόσο για τον προϋπολογισμό του έτους 2015, όσο και για το μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό και προγραμματισμό του έργου τους.

Στο ΜΠΔΣ ενσωματώνονται οι θετικές δημοσιονομικές επιδόσεις που επιβεβαιώθηκαν με την υπέρβαση των στόχων τα 2 τελευταία έτη, οι μεταβολές - προς το καλύτερο - των μακροοικονομικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας και οι ποσοτικές εκτιμήσεις διαρθρωτικών παρεμβάσεων που αποφασίστηκαν κατά την πρόσφατη επικαιροποίηση του 2ου Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, η οποία και επιβεβαιώνει ότι η υλοποίηση του Προγράμματος ανταποκρίνεται στα συμφωνηθέντα.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΜΠΔΣ 2015-2018 περιλαμβάνει:

• τις νέες μακροοικονομικές προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας (μεταβολή του ΑΕΠ, ανεργία, πληθωρισμός, ζήτηση κ.λπ.),

• την επανεκτίμηση των αποδόσεων των παρεμβάσεων που είχαν περιληφθεί στο προηγούμενο ΜΠΔΣ βάσει των νεότερων στοιχείων που προέκυψαν από την πορεία υλοποίησής τους,

• τις νέες παρεμβάσεις που προέκυψαν από την πρόσφατη αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής και

• το χρονικό επαναπροσδιορισμό του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.

Βασική επιδίωξη του ΜΠΔΣ 2015-2018 είναι να παραμείνει η χώρα σε μια μακρά περίοδο υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων, ώστε να καλύπτονται οι χρηματοδοτικές υποχρεώσεις και να μην δημιουργούνται νέες δανειακές ανάγκες. Μετά τις θετικές δημοσιονομικές επιδόσεις του 2012 και κυρίως του 2013, η πορεία πρωτογενών δημοσιονομικών πλεονασμάτων συνεχίζεται τα επόμενα χρόνια, φτάνοντας σε πλεόνασμα του πρωτογενούς ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης ύψους 3,5% του ΑΕΠ το 2016.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Ελλάδα, μετά από μία πολυετή δύσκολη περίοδο για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, έχει εισέλθει σε φάση σταθεροποίησης της διεθνούς θέσης της και των δημόσιων οικονομικών της επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη λήξη της παρατεταμένης ύφεσης. Πρόκειται για επιτεύγματα που είναι αποτέλεσμα, κυρίως, των τεράστιων θυσιών της Ελληνικής κοινωνίας, τόσο σε όρους δημοσιονομικού εγχειρήματος όσο και σε όρους βιοτικού επιπέδου.

Κατά την περίοδο που ακολούθησε την κατάθεση του ΜΠΔΣ 2013-2016, και πιο συγκεκριμένα τα δύο τελευταία χρόνια, η Ελλάδα κατάφερε να διαψεύσει όσους αμφισβητούσαν την επίτευξη τόσο των συγκεκριμένων στόχων που περιλαμβάνονταν τότε στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, όσο και των ευρύτερων οικονομικών στόχων, καθώς:

• η χώρα διασφάλισε τη θέση της στην Ευρωζώνη και ανέκτησε σημαντικό κεφάλαιο διεθνούς αξιοπιστίας,

• το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής επανήλθε και διατηρείται «εντός τροχιάς»,

• η αποτελεσματικότητα και η διατηρησιμότητα του δημοσιονομικού εγχειρήματος ενισχύθηκε, καθώς η δημοσιονομική προσαρμογή δομήθηκε κατά 2/3 στο σκέλος των δαπανών και κατά 1/3 στο σκέλος των εσόδων,

• οι δημοσιονομικοί στόχοι του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής υπερκαλύφθηκαν τόσο το 2012 όσο και το 2013,

• η φορολογική επιβάρυνση, αξιοποιώντας τους βαθμούς ελευθερίας που προέκυψαν από την υπερκάλυψη των δημοσιονομικών στόχων, μειώθηκε, με στοχευμένες, μικρές αλλά σημαντικές παρεμβάσεις (μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στην εστίαση, κατάργηση «φόρων υπέρ τρίτων», μείωση της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας κατά 15% με παράλληλη διεύρυνση της φορολογικής βάσης, περιορισμός κατά 5% του μη μισθολογικού κόστους),

• η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας ενισχύθηκε και το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών απέκτησε θετικό πρόσημο,

• οι διαρθρωτικές αλλαγές υλοποιούνται,

• οι αρχικές εκτιμήσεις για την οικονομική δραστηριότητα, για πρώτη φορά τα τελευταία χρόνια, αναθεωρήθηκαν επί τα βελτίω, τόσο για το 2013 όσο και για το 2014 και

• η αυξητική δυναμική της ανεργίας ανακόπηκε.

Παράλληλα, δεν υλοποιήθηκαν, όπως προβλέπονταν στο ΜΠΔΣ 2013-2016, παρεμβάσεις, όπως είναι οι περαιτέρω προσαρμογές στο μισθολόγιο και στις συντάξεις των ενστόλων και η εισφορά 2‰ υπέρ ΟΑΕΕ επί του τζίρου των επιχειρήσεων.

Ενώ, η υπερκάλυψη του δημοσιονομικού στόχου του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής για το 2013 έδωσε τη δυνατότητα καταβολής «κοινωνικού μερίσματος» για τη στήριξη των πολιτών και οικογενειών με χαμηλό συνολικό ετήσιο εισόδημα και περιουσία, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του 2014.

Οι προαναφερθείσες θετικές επιδόσεις συνέβαλαν στην επιτυχή σταδιακή επιστροφή της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου για μεσο-μακροπρόθεσμο δανεισμό, οδηγώντας στην αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού σε επίπεδα προ της ένταξης στο Μηχανισμό Στήριξης (Μάιος 2010), διαμορφώνοντας τις συνθήκες για την άμεση χρηματοδότηση μεγάλων επιχειρήσεων και τραπεζών από τις διεθνείς αγορές.

Σε αυτό το βελτιωμένο περιβάλλον που έχει σήμερα διαμορφωθεί, η στρατηγική της οικονομικής πολιτικής έχει δύο βασικές επιδιώξεις:

α) Την εθνική ανάγκη διασφάλισης των επιτευγμάτων και προστασίας των τεράστιων θυσιών της Ελληνικής κοινωνίας.

β) Τη μετατροπή της υπάρχουσας σταθεροποίησης της οικονομίας σε δυναμική και βιώσιμη ανάπτυξη, με κοινωνική συνοχή, πάνω σε στέρεες βάσεις εντός, πάντα, της Ευρωζώνης.

Προς αυτή την κατεύθυνση, οι βασικές προτεραιότητες της οικονομικής πολιτικής της Κυβέρνησης για την αμέσως προσεχή περίοδο είναι:

- Η περαιτέρω επικέντρωση σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αναμένεται να αναληφθούν το αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα με την παρουσίαση και σταδιακή υλοποίηση του νέου αναπτυξιακού προτύπου της χώρας. Ενός προτύπου που θα εδράζεται στη μετατόπιση από την υπερβολική κατανάλωση στην αποταμίευση και την επένδυση.

- Η ενίσχυση της ρευστότητας και η αποκατάσταση διαύλων χρηματοδότησης της οικονομίας. Σε αυτή αναμένεται να συμβάλουν:

- Τους αμέσως προσεχείς μήνες, η ακόμη ταχύτερη αξιοποίηση και υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων από πόρους του ΕΣΠΑ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, η θέσπιση του Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου,

η συνέχιση αποπληρωμής των ληξιπρόθεσμων οφειλών του Δημοσίου στον ιδιωτικό τομέα (ήδη το 50% αυτών έχει αποπληρωθεί), η περαιτέρω μείωση (κατά 3,9%) του μη-μισθολογικού κόστους της εργασίας, ο συμψηφισμός οφειλών ΦΠΑ μεταξύ Δημοσίου και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων.

- Μέσα στο 2014, η ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης και αναδιάρθρωσης του τραπεζικού συστήματος, η οποία, σε συνδυασμό με τη σταδιακή επανατοποθέτηση των πιστωτικών ιδρυμάτων στο διεθνή διατραπεζικό χρηματοδοτικό χάρτη που έχει ήδη ξεκινήσει, αναμένεται να οδηγήσει στην εξομάλυνση της πιστωτικής επέκτασης.[1]

- Η προσπάθεια για τη σταδιακή μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, η οποία δύναται να δρομολογηθεί, όπως προβλέπεται και στο Επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, εφόσον η χώρα συνεχίζει να επιτυγχάνει τους δημοσιονομικούς στόχους και μπορέσει να εντάξει, ακόμη περισσότερο, το «αφανές» τμήμα της οικονομίας στο «εμφανές» πεδίο της, ώστε να επιτυγχάνεται η φορολόγησή του. Όσο περισσότερο επιτυγχάνεται αυτός ο στόχος, τόσο διευρύνεται η ευχέρεια για ελάφρυνση των συνεπών φορολογουμένων, οι οποίοι όχι μόνο έχουν επιβαρυνθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, αλλά έχουν υποστεί και μείωση του εισοδήματός τους.

- Η προώθηση σύγχρονων προγραμμάτων και ενεργητικών πολιτικών ενίσχυσης της απασχόλησης. Ήδη έχει ξεκινήσει η υλοποίηση μιας μεγάλης δέσμης παρεμβάσεων, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 1,5 δισ. ευρώ, οι οποίες προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης σε περισσότερους από 440.000 ανέργους. Σε αυτό το πλαίσιο, προωθούνται σύγχρονα προγράμματα και ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι στοχευμένες δράσεις επιδότησης της απασχόλησης και της μικροεπιχειρηματικότητας, τα προγράμματα εκκίνησης επιχειρήσεων, τα προγράμματα ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης, οι δράσεις προώθησης της κοινωνικής οικονομίας, το πρόγραμμα «Εγγύηση για τη Νεολαία» και τα προγράμματα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την εργασία, αναβαθμίζοντας το θεσμό της μαθητείας στο πρότυπο του διττού συστήματος.

- Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών δαπανών, ώστε να περιορισθεί το επίπεδο της φτώχειας, με στοχευμένες παρεμβάσεις κοινωνικής πολιτικής, όπως είναι το καθεστώς ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που ξεκινά πιλοτικά, με σκοπό να αποτελέσει τον πυρήνα μιας νέας στρατηγικής κοινωνικής πρόνοιας.

- Η βελτίωση της «ποιότητας» των δημόσιων οικονομικών, η οποία θα επιτευχθεί με την αύξηση της αποτελεσματικότητας των πόρων και με την ενίσχυση, σταδιακά, των δαπανών που έχουν υψηλό πολλαπλασιαστή και απόδοση, προάγουν την οικονομική ανάπτυξη και δημιουργούν υψηλή κοινωνική ανταποδοτικότητα. Αυτός ο προσανατολισμός των δημόσιων δαπανών συνάδει και με τη θεωρία της ενδογενούς ανάπτυξης, σύμφωνα με την οποία παράγοντες όπως η εκπαίδευση, η έρευνα και η καινοτομία δημιουργούν τις προϋποθέσεις για μια ισχυρή αναπτυξιακή δυναμική.

- Η εδραίωση ενός δίκαιου, αποτελεσματικού και σύγχρονου κράτους, με την επιτάχυνση της διοικητικής μεταρρύθμισης. Ήδη, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων έχει μειωθεί πλέον των 200.000 την τελευταία τετραετία, ενώ η ετήσια μισθολογική δαπάνη έχει περιοριστεί κατά περίπου 8 δισ. ευρώ. Πλέον, η χώρα περνά από την επίτευξη ποσοτικών στόχων στην εκπλήρωση κρίσιμων ποιοτικών μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση.

- Η καταπολέμηση των φαινομένων διαφθοράς και απάτης, τα οποία επικεντρώνονται στους τομείς, κυρίως, όπου η δημόσια διοίκηση, με την ευρύτερη έννοια, έρχεται σε άμεση επαφή με τον πολίτη (120 δισ. ευρώ είναι το κόστος της διαφθοράς για την Ευρωπαϊκή οικονομία). Είναι γεγονός ότι την τελευταία περίοδο έχουν γίνει, και γίνονται, σημαντικά βήματα προς τη σωστή κατεύθυνση, σε θεσμικό, διοικητικό και λειτουργικό επίπεδο, με αποτέλεσμα η Ελλάδα, στο δείκτη αντίληψης της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας να ανέβει κατά 14 θέσεις το 2013. Ωστόσο, υπάρχουν πολλά ακόμη βήματα που πρέπει να γίνουν.

- Η περαιτέρω ενίσχυση και η οριστική τακτοποίηση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους, καθώς η επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων της χώρας, υποχρεώνει τους εταίρους και δανειστές μας, σύμφωνα με την απόφαση του Eurogroup (Νοέμβριος 2012), να αναλάβουν, σύντομα, συγκεκριμένες πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση.

- Η συνέχιση της επίτευξης βιώσιμων και διευρυνόμενων πλεονασμάτων και η προσήλωση στη δημοσιονομική πειθαρχία, όπως αποτυπώνεται στο ΜΠΔΣ 2015-2018 και διασφαλίζεται από την επικείμενη αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας. Αναμόρφωση στην οποία θα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι δημοσιονομικοί κανόνες που θα διέπουν τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής, η εισαγωγή της έννοιας του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου και των κατάλληλων διορθωτικών μηχανισμών σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το στόχο αυτό, καθώς και η θέσπιση ενός ανεξάρτητου Δημοσιονομικού Συμβουλίου, υπεύθυνου για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της χώρας με τους δημοσιονομικούς κανόνες.

Η προαναφερθείσα στρατηγική οικονομικής πολιτικής περιφρουρεί τα επιτεύγματα και τις τεράστιες θυσίες της Ελληνικής κοινωνίας και διασφαλίζει την ώθηση της Ελληνικής οικονομίας στην έξοδό της από μια μακρά περίοδο βαθιάς ύφεσης και υψηλής ανεργίας.

3. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Εξελίξεις στην Ευρωζώνη

Στο άμεσο οικονομικό περιβάλλον της Ελληνικής οικονομίας, δηλαδή στην Ευρωζώνη, η ανάκαμψη που ξεκίνησε το δεύτερο τρίμηνο του 2013, αναμένεται να συνεχιστεί. Σύμφωνα με τις χειμερινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast, Winter 2014), αναμένεται ανάπτυξη 1,2% το 2014 και

1 Η βελτίωση της πρόσβασης των πιστωτικών ιδρυμάτων στις διεθνείς αγορές το 2014 αποτυπώθηκε αφενός στην έκδοση ομολόγου από μεγάλο εγχώριο πιστωτικό ίδρυμα για πρώτη φορά μετά το 2009 και αφετέρου στις επιτυχημένες αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από εγχώρια πιστωτικά ιδρύματα, στις οποίες συμμετείχαν διεθνείς επενδυτές, καταδεικνύοντας την ανανέωση της εμπιστοσύνης στην Ελληνική οικονομία. Η αξιοποίηση της πρόσβασης στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, σε συνδυασμό με τη μείωση των περιθωρίων επιτοκίων τους, επέτρεψε στα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να περιορίσουν σημαντικά την εξάρτησή τους από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος κατά τα τελευταία τρίμηνα, καθώς, το Φεβρουάριο του 2014, ο συνολικός δανεισμός από το Ευρωσύστημα (συμπεριλαμβάνοντας το Μηχανισμό Έκτακτης Ρευστότητας - ΕΛΑ) ανήλθε στα 68 δισ. ευρώ, από τα ιστορικά υψηλά επίπεδα των 130 δισ. ευρώ το 2012.

1,8% το 2015.

Σε θεσμικό επίπεδο, το Δημοσιονομικό Σύμφωνο, το οποίο τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2013 και το οποίο προβλέπει την τήρηση συγκεκριμένων δημοσιονομικών στόχων, καθώς και ένα διορθωτικό μηχανισμό στις περιπτώσεις απόκλισης από αυτούς τους στόχους, θέτει τις βάσεις για την επίτευξη δημοσιονομικής σταθερότητας στην Ευρωζώνη. Επιπλέον, η έγκριση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, ο οποίος θα τεθεί σε λειτουργία έως το Νοέμβριο του 2014, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης και τη διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στην Ευρωζώνη.

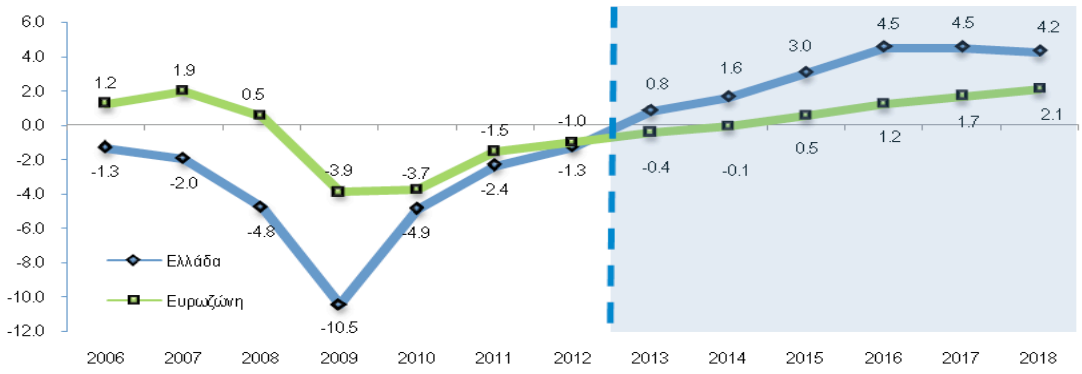
Ελληνική Οικονομία

Εξελίξεις το 2013

Οι βασικές εξελίξεις στην Ελλάδα, για το 2013, συνοψίζονται στη μεγάλη δημοσιονομική προσαρμογή, στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, στο πλεόνασμα του ισοζυγίου του εξωτερικού τομέα για πρώτη φορά μετά το 1948 και στην ανάκαμψη της εμπιστοσύνης αναφορικά με τις προοπτικές της οικονομίας.

Η δημοσιονομική προσαρμογή συνεχίστηκε και το 2013, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του ελλείμματος του Κρατικού Προϋπολογισμού και της Γενικής Κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, το δημοσιονομικό έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, εξαιρώντας την εφάπαξ επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA-95), διαμορφώθηκε στα 3,8 δισ. ευρώ ή στο 2,1% του ΑΕΠ. Αυτό το ποσοστό αξίζει να επισημανθεί ότι είναι αισθητά βελτιωμένο από το 2012 (6,2% του ΑΕΠ), είναι πολύ κάτω από το όριο του 3% του ΑΕΠ και είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3,1% του ΑΕΠ) και της Ευρωζώνης (2,8% του ΑΕΠ). Σημειώνεται ότι η Γενική Κυβέρνηση εμφάνισε πρωτογενές πλεόνασμα για το 2013, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, επιβεβαιώνοντας την προσπάθεια των δημοσιονομικών αρχών να υλοποιήσουν τους μεσοπρόθεσμους στόχους για επίτευξη υψηλών και βιώσιμων πρωτογενών πλεονασμάτων. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία, η Γενική Κυβέρνηση εμφάνισε πρωτογενές πλεόνασμα, ύψους 0,8% του ΑΕΠ το 2013, μετά από πολλά έτη συνεχών πρωτογενών ελλειμμάτων, το οποίο είναι αισθητά υψηλότερο από το μέσο όρο της Ευρωζώνης (Διάγραμμα 1.1.).

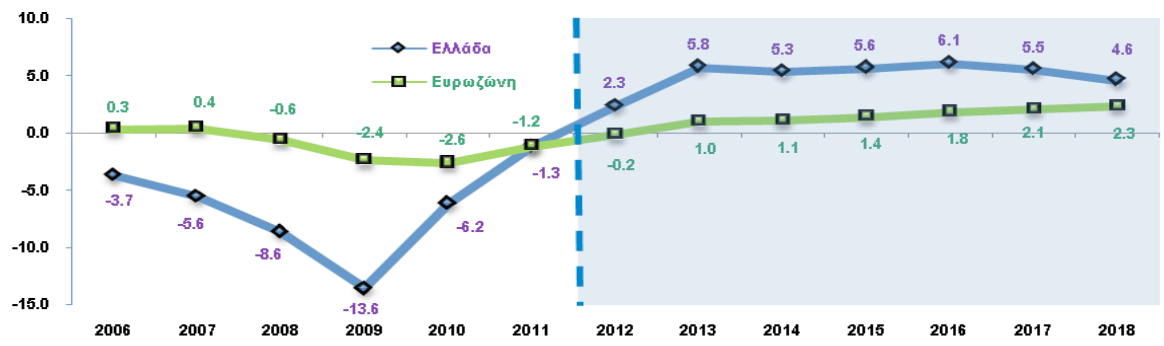
Διάγραμμα 1.1 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ

Πηγές: ΔΝΤ (Fiscal Monitor, Απρίλιος-2014), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (The Second Economic Adjustment Programme for Greece, Fourth Review, Απρίλιος-2014)

Αυτή η βελτίωση της δημοσιονομικής θέσης της Ελλάδας σε σχέση με την Ευρωζώνη καθίσταται περισσότερο ορατή όταν η ανάλυση γίνεται σε όρους κυκλικά προσαρμοσμένου πρωτογενούς αποτελέσματος, δηλαδή εξαιρουμένης της ύφεσης και άλλων συγκυριακών παραγόντων (Διάγραμμα 1.2.).

Διάγραμμα 1.2 Κυκλικά προσαρμοσμένο πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης ως ποσοστό (%) του ΑΕΠ

Πηγή: ΔΝΤ (Fiscal Monitor, Απρίλιος 2014)

Το πρωτογενές πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης σε συνδυασμό με το πλεόνασμα στο εξωτερικό ισοζύγιο της χώρας, αντιμετωπίζουν δραστικά τα βασικά αίτια της οικονομικής κρίσης, δηλαδή τα μεγάλα διαχρονικά «δίδυμα» ελλείμματα της οικονομίας.

Τα θετικά αποτελέσματα της οικονομικής πολιτικής αντανακλώνται στη βελτίωση της μακροοικονομικής επίδοσης της χώρας. Παρά τη συνεχιζόμενη δημοσιονομική προσαρμογή, η ύφεση το 2013 ήταν χαμηλότερη σε σχέση τόσο με το 2012, όσο και με τις προβλέψεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας υποχώρησε σημαντικά το 2013, καθώς η ύφεση από 6%, σε ετήσια βάση, το πρώτο τρίμηνου του έτους ανήλθε στο 2,3% το τελευταίο τρίμηνο, οδηγώντας σε ετήσια μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 3,9%. Πρόκειται για επίδοση καλύτερη των σχετικών προβλέψεων, οι οποίες ήταν για ύφεση 4,2% στο Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής και 4,5% στο ΜΠΔΣ 2013-2016. Υπενθυμίζεται ότι η ύφεση ήταν 7,0% το 2012 και 7,1% το 2011.

Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε περαιτέρω κατά 6,0% το 2013, συμβάλλοντας αρνητικά στο ΑΕΠ. Η δημόσια κατανάλωση μειώθηκε κατά 4,1%, ενώ οι ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου παρέμειναν σε πτωτική τροχιά (-12,8%), κυρίως ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης μείωσης της κατασκευαστικής δραστηριότητας (πτώση κατά 17,9% το 2013 και 22,7% το 2012). Ωστόσο, θετική ένδειξη αποτελεί η μικρότερη μείωση των επενδύσεων σε εξοπλισμό (-7,2% το 2013 σε σύγκριση με 17,6% το 2012).

Οι εξελίξεις στον εξωτερικό τομέα συνέβαλαν θετικά στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ. Οι εισαγωγές αγαθών (σε όγκο) μειώθηκαν περαιτέρω κατά 5,3% (-13,8% το 2012), αντανακλώντας μεγάλη μείωση στις εισαγωγές υπηρεσιών (-10,8%) και μικρότερη μείωση στις εισαγωγές αγαθών (-4,0%). Οι πραγματικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 1,8% (-1,7% το 2012), αντανακλώντας μεγαλύτερη αύξηση στις εξαγωγές αγαθών (2,7%) και πιο περιορισμένη άνοδο στις εξαγωγές υπηρεσιών (0,8%). Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε (με βάση τη μεθοδολογία του ισοζυγίου πληρωμών) πλεόνασμα ύψους περίπου 1,2 δισ. ευρώ (0,7% του ΑΕΠ) το 2013, αντανακλώντας την πλήρη ανάκτηση της απώλειας ανταγωνιστικότητας κόστους της προηγούμενης δεκαετίας, καθώς και τη θετική επίδραση των μέτρων ελάφρυνσης του δημοσίου χρέους το 2012.

Οι εσωτερικές εξελίξεις, σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές αλλαγές, διατηρούν την πτωτική πορεία των τιμών (-0,9% με βάση τον ΕνΔΤΚ), με αποτέλεσμα την ύπαρξη αρνητικής διαφοράς πληθωρισμού με την Ευρωζώνη κατά 2,3 εκατοστιαίες μονάδες. Ο πυρήνας του ΔΤΚ (ΔΤΚ χωρίς καύσιμα και οπωροκηπευτικά) μειώθηκε κατά 1,7% το 2013, από αύξηση 0,4% το 2012.

Η απασχόληση μειώθηκε κατά 3,7% το 2013, από μείωση κατά 8,3% το 2012. Το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε περαιτέρω και ανήλθε σε περίπου 25,8% (σε εθνικολογιστική βάση), ενώ είναι ιδιαίτερα υψηλό στους νέους (κοντά στο 58%). Αυτό, σε συνδυασμό με τη διάρθρωση αυτής, με υψηλά ποσοστά νέων και μακροχρόνια ανέργων, έχει σημαντικό κοινωνικό κόστος. Η ανεργία, αντιδρώντας με κάποιο βαθμό υστέρησης στην πορεία της οικονομικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με την προβλεπόμενη αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας, αναμένεται να αρχίσει σταδιακά να μειώνεται τα προσεχή χρόνια.

Ήδη οι πρώτες ενδείξεις αποκλιμάκωσης του φαινομένου είναι ορατές, καθώς, σύμφωνα με τα τελευταία εποχικά διορθωμένα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο ρυθμός αύξησης των ανέργων, σε ετήσια βάση, μηδενίστηκε τον Ιανουάριο του 2014 από τα επίπεδα του 40% που είχε διαμορφωθεί το καλοκαίρι του 2012, ενώ το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 26,7% τον Ιανουάριο του 2014, επίπεδο που είναι χαμηλότερο κατά μία ποσοστιαία μονάδα σε σχέση με το αντίστοιχο του Σεπτεμβρίου του 2013 (27,7%).

Εξελίξεις το 2014 (τρέχον έτος)

Για το τρέχον έτος, οι οικονομικές προοπτικές είναι ενθαρρυντικές. Το πραγματικό ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,6%. Στην εξέλιξη αυτή αναμένεται να συμβάλει η σημαντικά μικρότερη πτώση στην ιδιωτική και τη δημόσια κατανάλωση (-1,8%). Επιπλέον, αναμένεται μεταστροφή στην επενδυτική δραστηριότητα, κυρίως, λόγω της βελτίωσης των προσδοκιών για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας και της μεγαλύτερης απορρόφησης των διαρθρωτικών πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εκτιμάται αύξηση του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά 5,3% (έναντι μείωσης κατά 12,8% το 2013), κυρίως, λόγω της αύξησης των επενδύσεων σε εξοπλισμό (κατά 8,8%). Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος για το σύνολο της οικονομίας σηματοδοτεί σταδιακή ανάκτηση των προσδοκιών των επενδυτών και αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας και τα επόμενα χρόνια. Ειδικότερα, όσον αφορά την εγχώρια ανταγωνιστικότητα, η Ελλάδα εκτιμάται, το 2014, να ανακτήσει τη θέση που κατείχε το 1995 σε όρους ανταγωνιστικότητας του κόστους εργασίας σε σχέση με την Ευρωζώνη.

Ο εξωτερικός τομέας εκτιμάται ότι θα συμβάλει θετικά κατά 1,5 ποσοστιαίες μονάδες στην αύξηση του ΑΕΠ. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να αυξηθούν κατά 4,0% και οι αντίστοιχες εισαγωγές αναμένεται να συρρικνωθούν κατά 1,2%.

Η πτωτική πορεία των τιμών αναμένεται να συνεχιστεί και ο ΕνΔΤΚ προβλέπεται να μειωθεί κατά 0,8%.

Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί σε 24,5% από 25,8% το 2013 (σε εθνικολογιστική βάση), ωστόσο παραμένει υψηλό. Η μεταβολή της απασχόλησης αναμένεται να έχει θετική εξέλιξη το 2014 (αύξηση κατά 0,6%), μετά από πέντε συνεχόμενα έτη συρρίκνωσης.

Μεσοπρόθεσμες προοπτικές

Το διάστημα 2015-2018, η Ελληνική οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί, κατά μέσο όρο, κατά 3,3%. Η αύξηση των εξαγωγών και η υψηλότερη επενδυτική δραστηριότητα θα στηρίξουν την υψηλή αναπτυξιακή πορεία (+4,8% και +10,6% αντίστοιχα κατά μέσο όρο το διάστημα 2015-2018). Ωστόσο, οι εισαγωγές αναμένεται, επίσης, να αυξηθούν, κατά μέσο όρο, κατά 2,9% το διάστημα 2015-2018. Συνεπώς, η θετική συνεισφορά του εξωτερικού τομέα στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ αναμένεται μικρότερη τα επόμενα έτη, σε σχέση με το 2013 και το 2014. Η πτωτική πορεία των τιμών αναμένεται να αναστραφεί. Κατά μέσο όρο, το διάστημα 2015-2018, ο ΕνΔΤΚ εκτιμάται στο 1,0%. Η ανεργία αναμένεται να συνεχίσει να μειώνεται και να φτάσει το 15,9% το 2018. Οι εξελίξεις στην εσωτερική ζήτηση αναμένεται να συμβάλουν θετικά στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ μεσοπρόθεσμα (κατά 2,8 ποσοστιαίες μονάδες, κατά μέσο όρο, το διάστημα 2015-2018). Η ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων αναμένεται να ενισχύσει περαιτέρω την αναπτυξιακή δυναμική της Ελληνικής οικονομίας μεσο-μακροπρόθεσμα.

Πίνακας 1.1 Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας
(% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Πραγματικό ΑΕΠ	-7,0	-3,9	0,6	2,9	3,7	3,5	3,2
Ιδιωτική κατανάλωση	-9,3	-6,0	-1,8	1,6	2,2	1,8	2,1
Δημόσια κατανάλωση	-6,9	-4,1	-1,8	-2,0	0,0	0,4	1,5
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-19,2	-12,8	5,3	11,7	14,5	9,5	6,6
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,7	1,8	4,0	5,2	4,6	5,2	4,4
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-13,8	-5,3	-1,2	2,2	3,9	2,9	2,8
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-0,3	-2,1	-0,7	0,4	1,1	1,3	1,5
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	1,0	-0,9	-0,8	0,3	1,1	1,2	1,2
Απασχόληση*	-8,3	-3,7	0,6	2,6	4,0	2,9	1,5
Ποσοστό ανεργίας*	22,8	25,8	24,5	22,5	19,5	17,1	15,9

*Σημείωση: σε εθνικολογιστική βάση

4. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟ ΜΠΔΣ

Κατά την κατάρτιση του ΜΠΔΣ 2015-2018 έχουν ληφθεί υπόψη όλα τα δεδομένα και οι πληροφορίες που ήταν διαθέσιμα κατά την χρονική περίοδο σύνταξής του, συμπεριλαμβανομένων των ευρωπαϊκών και διεθνών προοπτικών, των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών και νομισματικών πολιτικών, της τρέχουσας και εκτιμώμενης μελλοντικής χρηματοοικονομικής κατάστασης, της παρούσας βελτιούμενης, μακροοικονομικής και δημοσιονομικής κατάστασης της Ελληνικής οικονομίας.

Οι μακροοικονομικοί και δημοσιονομικοί κίνδυνοι υλοποίησης και επίτευξης των στόχων του ΜΠΔΣ 2015-2018 έχουν περιορισθεί σημαντικά σε σχέση με τους κινδύνους κατά την κατάρτιση του ΜΠΔΣ 2013-2016, ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων παραγόντων και συνθηκών που είναι:

α) Η πορεία των δημόσιων οικονομικών κατά την τελευταία διετία, η οποία ήταν καλύτερη των αρχικών εκτιμήσεων του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, όπως αποτυπώνεται στην υπερκάλυψη των δημοσιονομικών στόχων τόσο για το 2012 όσο και για το 2013, στη μετάβαση σε μία περίοδο πρωτογενών πλεονασμάτων νωρίτερα από τις εκτιμήσεις και στην εντός στόχων υλοποίηση του Προϋπολογισμού του 2014. Οι συγκεκριμένες δημοσιονομικές εξελίξεις είναι αποτέλεσμα, σε μεγάλο βαθμό και πέραν της προηγηθείσας προσπάθειας, της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της διατηρησιμότητας του δημοσιονομικού εγχειρήματος, καθώς η δημοσιονομική προσαρμογή εδράζεται, πλέον, κατά 2/3 στο σκέλος των δαπανών και κατά 1/3 στο σκέλος των εσόδων.

β) Η εδραίωση της μακροοικονομικής κατάστασης σε επίπεδα καλύτερα από αυτά που προβλέπονταν το καλοκαίρι του 2013, σηματοδοτώντας την υποχώρηση της ύφεσης και την επαναφορά της πραγματικής οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, οι εκτιμήσεις του ΜΠΔΣ 2013-2016, τόσο για την ύφεση του 2013 όσο και για το ρυθμό ανάπτυξης του 2014, αναθεωρήθηκαν, για πρώτη φορά, επί τα βελτίω.

γ) Η σταδιακή επιστροφή της Ελλάδας στις διεθνείς αγορές, η οποία ξεκίνησε, νωρίτερα από τις προβλέψεις, τον Απρίλιο του 2014, βελτιώνει καθοριστικά τις προοπτικές τόσο σε όρους διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών όσο και σε όρους ρευστότητας στην πραγματική οικονομία. Ειδικότερα, η επιτυχής σταδιακή επιστροφή στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου συμβάλλει στην αποκλιμάκωση του κόστους δανεισμού σε επίπεδα προ της ένταξης στο Μηχανισμό Στήριξης (Μάιος 2010) και διαμορφώνει τις συνθήκες για την άμεση χρηματοδότηση από τις διεθνείς αγορές των τραπεζών και των μεγάλων επιχειρήσεων, κάτι που έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται.

Ωστόσο, εξακολουθούν να υφίστανται κίνδυνοι, οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αποτελεσματική υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων του ΜΠΔΣ 2015-2018. Κίνδυνοι, οι οποίοι σχετίζονται, κυρίως, με την πολιτική σταθερότητα και την προώθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Ειδικότερα:

α) Ένας αυξημένος βαθμός πολιτικής αβεβαιότητας ή αβεβαιότητας ως προς τη συνεπή εκτέλεση του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, θα επηρέαζε αρνητικά τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων και νοικοκυριών, αναβάλλοντας τις επενδύσεις και την κατανάλωση. Επιπλέον, θα τροφοδοτούσε τη μακροοικονομική αβεβαιότητα με αρνητικές συνέπειες στην παραγωγή, μέσω της μείωσης της ζήτησης για επενδύσεις, καθώς και στην προθυμία εφαρμογής της όποιας πολιτικής προσλήψεων από τις επιχειρήσεις.

β) Η ενδεχομένη καθυστέρηση των μεταρρυθμίσεων ή η ελλιπής εφαρμογή τους θα επηρεάσει δυσμενώς την οικονομία, καθιστώντας δυσκολότερη την επίτευξη ουσιαστικής αύξησης της απασχόλησης και της οικονομικής αποτελεσματικότητας και, ως εκ τούτου, επίσης, μιας σταθερής μείωσης του λόγου του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ. Αντιθέτως, η διατήρηση και αποφασιστική συνέχιση των μεταρρυθμίσεων στις αγορές αγαθών και υπηρεσιών, στη δημόσια διοίκηση και στην καταπολέμηση της διαφθοράς θα συνεισφέρει σημαντικά στη μείωση του κόστους για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά και στη στήριξη της ανάκαμψης των επενδύσεων.

γ) Οι ενδεχόμενες αποκλίσεις στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου, ως αποτέλεσμα και αδυναμίας αντιμετώπισης διοικητικών εμποδίων, θα επηρεάσουν δυσμενώς τα επίπεδα των προϋπολογισθέντων εσόδων. Αντιθέτως, η εντατική πρόοδος του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων θα μπορούσε να συμβάλει, σε συνδυασμό με την αύξηση του επενδυτικού ενδιαφέροντος, σε μεγαλύτερη συμμετοχή των διεθνών επενδυτών και σε υψηλότερα έσοδα.

Τέλος, οι επιδόσεις της Ελληνικής οικονομίας θα επηρεαστούν, φυσικά, και από το Ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, το οποίο αν και εκτιμάται ότι θα συμβάλλει θε-

τικά, λόγω τόσο των ενθαρρυντικών μεσοπρόθεσμων προοπτικών για την επιστροφή σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρωζώνη όσο και του νέου πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εμπεριέχει κινδύνους που σχετίζονται με τις γεωπολιτικές εξελίξεις, όπως είναι για παράδειγμα, η κατάσταση στην Ουκρανία με δυνητικούς κινδύνους για τον Ελληνικό τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 2013-2014

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ, ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Με στόχο τη στήριξη της ευρύτερης προσπάθειας για δημοσιονομική εξυγίανση, προσαρμογή και πειθαρχία, αναλήφθηκαν την τελευταία διετία σημαντικές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες για τη θέσπιση δημοσιονομικών κανόνων και εποπτικών πρακτικών και την περαιτέρω θωράκιση των ελεγκτικών μηχανισμών.

Έτσι, στο πεδίο του θεσμικού πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος, καθώς οι μεταρρυθμίσεις υλοποιήθηκαν με επιτυχία. Οι δράσεις που έχουν πραγματοποιηθεί και τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί, συνολικά και κωδικοποιημένα, είναι τα ακόλουθα:

• Το 97% των δημόσιων φορέων έχουν δημιουργήσει μητρώα δεσμεύσεων που είναι λειτουργικά και υποβάλλουν τα σχετικά στοιχεία στην ηλεκτρονική πύλη του ΓΛΚ σε μηνιαία βάση.

• Η βελτίωση στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του Προϋπολογισμού έδωσε τη δυνατότητα για σημαντικές εξοικονομήσεις στο σκέλος των δαπανών.

• Εισήχθησαν διετείς δεσμευτικοί στόχοι ισοζυγίου για τις ΔΕΚΟ, τους ΟΤΑ και ορισμένα από τα μεγαλύτερα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, για πρώτη φορά, στον Προϋπολογισμό του 2013, δίνοντας τη δυνατότητα στο Υπουργείο Οικονομικών να επιφέρει διορθώσεις όπου παρατηρούνται αποκλίσεις με τη βοήθεια των μηχανισμών που θεσπίστηκαν.

• Δημιουργήθηκε το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας για τους ΟΤΑ, έτσι ώστε να υπάρχουν συμφωνημένοι στόχοι που να συνάδουν με τις προβλέψεις του ΜΠΔΣ και να διασφαλίζεται η ομαλή εκτέλεση του προϋπολογισμού τους.

• Η επικείμενη αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας θα εισαγάγει τον κανόνα του ισοσκελισμένου προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σύμφωνα με το Δημοσιονομικό Σύμφωνο, έτσι ώστε η διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του Προϋπολογισμού μεταξύ των διαφόρων υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης (ΔΕΚΟ, ΟΤΑ κ.λπ.) να εναρμονιστεί πλήρως.

• Η υπέρβαση των δαπανών στον τομέα του φαρμάκου εντοπίστηκε έγκαιρα λόγω της εισαγωγής της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και αντιμετωπίστηκε επιτυχώς με τη θέσπιση μηχανισμών επιστροφής (rebate, clawback).

1.1 Δημοσιονομικοί κανόνες και παρακολούθηση

Η Κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τη χρησιμότητα και αναγκαιότητα της ύπαρξης δημοσιονομικών κανόνων με καθορισμένους στόχους που επιτυγχάνονται με την εφαρμογή συγκεκριμένων μηχανισμών και συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου, παρενέβη με το ν. 4111/2013 για την αλλαγή του πλαισίου ως προς τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που διαχειρίζονται δημόσιους πόρους.

Με τον εν λόγω νόμο ρυθμίστηκαν ζητήματα σχετικά με την παρακολούθηση και εκτέλεση των προϋπολογισμών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, εντός των ορίων και των στόχων που αποφασίζονται και εγκρίνονται από τη Βουλή των Ελλήνων. Ειδικότερα, θεσπίστηκε:

• Η έγκαιρη έγκριση των προϋπολογισμών όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους.

• Η κατάρτιση προγραμμάτων μηνιαίας εκτέλεσης των προϋπολογισμών, καθώς και η θέσπιση τριμηνιαίων στόχων των Υπουργείων και των εποπτευόμενων από αυτά φορέων.

• Η στενή παρακολούθηση των τριμηνιαίων στόχων και η έγκαιρη λήψη διορθωτικών μέτρων, σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι οι αποκλίσεις από τους στόχους θέτουν σε κίνδυνο την εκτέλεση του Προϋπολογισμού.

• Η θέσπιση τριμηνιαίων ενημερωτικών δελτίων επίτευξης των στόχων των προϋπολογισμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο πλαίσιο της παρακολούθησής τους.

• Η σύναψη προγραμματικών συμφωνιών μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και των λοιπών Υπουργείων, με τις οποίες οι συμβαλλόμενοι δεσμεύονται για την υλοποίηση των δράσεων που θα διασφαλίζουν την πιστή εκτέλεση του Προϋπολογισμού.

• Επιπρόσθετα, προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, και συγκεκριμένα:

• Η περικοπή των προϋπολογισμών στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (ή ΔΕΚΟ και ΝΠΙΔ του Κεφαλαίου Α΄ του ν. 3429/2005 που λαμβάνουν επιχορήγηση από το Δημόσιο) όταν οι αποκλίσεις υπερβαίνουν το 10% των συμφωνηθέντων στόχων και δεν λαμβάνονται μέτρα διόρθωσης.

• Ο ορισμός Επόπτη των οικονομικών υπηρεσιών στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, όπου διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις ή μη συμμόρφωση με τα προαναφερθέντα ως προς την εκτέλεση του Προϋπολογισμού.

• Η αναστολή της καταβολής των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ΔΕΚΟ ή ΝΠΙΔ του Κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005 για όσο διάστημα οι αποκλίσεις υπερβαίνουν το 10% των συμφωνηθέντων στόχων και δεν λαμβάνονται μέτρα διόρθωσης.

• Η αυτοδίκαιη λήξη της θητείας των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ΔΕΚΟ ή ΝΠΙΔ του Κεφαλαίου Α΄του ν. 3429/2005 όταν τα ετήσια οικονομικά στοιχεία αποκλίνουν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% του σχετικού στόχου.

Με την εφαρμογή των ανωτέρω δημοσιονομικών κανόνων και πρακτικών προσδοκάται η τόσο αναγκαία για τη μακροχρόνια επιτυχή πορεία της χώρας προώθηση και εδραίωση της δημοσιονομικής εξυγίανσης, προσαρμογής και πειθαρχίας.

1.2 Διαφάνεια και ενημέρωση

Αποτελεί βασική προτεραιότητα για το Υπουργείο Οικονομικών η τακτική, έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση και η διαφάνεια σχετικά με την πορεία εκτέλεσης του Προϋ-

πολογισμού του Κράτους, αλλά και της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αποδεικνύεται από τις περιοδικές, δημόσιες ενημερώσεις αναφορικά με διάφορες πτυχές της δημοσιονομικής διαχείρισης. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών προβαίνει:

• Στη δημοσιοποίηση του προσωρινού Δελτίου Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού το 1ο δεκαήμερο κάθε μήνα.

• Στη δημοσιοποίηση του οριστικού Δελτίου Εκτέλεσης Κρατικού Προϋπολογισμού το 2ο δεκαήμερο κάθε μήνα.

• Στη δημοσιοποίηση του αναβαθμισμένου, πολύ αναλυτικού Δελτίου Γενικής Κυβέρνησης κάθε μήνα.

• Στη δημοσιοποίηση του Δελτίου Παρακολούθησης Επίτευξης Στόχων Κρατικού Προϋπολογισμού σε τριμηνιαία βάση.

• Στη δημοσιοποίηση του Δελτίου Παρακολούθησης Επίτευξης Στόχων Νομικών Προσώπων Γενικής Κυβέρνησης με Προϋπολογισμό άνω των 20 εκατ. ευρώ σε τριμηνιαία βάση.

• Στη δημοσιοποίηση του Δελτίου Παρακολούθησης Επίτευξης Στόχων Εκτέλεσης Προϋπολογισμών των Επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ σε τριμηνιαία βάση.

• Στη δημοσιοποίηση του Δελτίου Χρηματοδοτήσεων–Πληρωμών Εκκαθάρισης Ληξιπρόθεσμων Υποχρεώσεων κάθε μήνα.

• Στη δημοσιοποίηση του Δελτίου Δημοσίου Χρέους Κεντρικής Διοίκησης σε τριμηνιαία βάση.

Χαρακτηριστικό της προόδου που έχει επιτευχθεί, είναι ότι πριν από το 2010 δημοσιοποιούνταν μόνο το οριστικό Δελτίο Εκτέλεσης του Κρατικού Προϋπολογισμού. Το 2011 άρχισε η μηνιαία δημοσιοποίηση βασικών εκθέσεων που περιελάμβαναν στοιχεία για το έλλειμμα των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και στοιχεία από ad hoc έρευνα για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το 2011 δημοσιοποιούνταν σε μηνιαία βάση ενοποιημένες εκθέσεις με στοιχεία συνολικών εσόδων και δαπανών. Το 2012 άρχισε η δημοσιοποίηση αναλυτικών εκθέσεων με στοιχεία για τη σύνθεση των εσόδων και των δαπανών, καθώς και με στοιχεία από το μητρώο δεσμεύσεων για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε επίπεδο κράτους. Το 2013 βελτιώθηκαν σημαντικά οι πηγές άντλησης δεδομένων και δημοσιοποιούνται στοιχεία για τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης. Τέλος, από τον Απρίλιο του 2014, δημοσιοποιούνται στοιχεία ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης, με ενοποιημένα έσοδα και δαπάνες, υπάρχει πλήρης χαρτογράφηση των ΚΑΕ του Προϋπολογισμού με βάση το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA-95), ενώ δημοσιοποιούνται και πλήρη στοιχεία για τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης.

1.3 Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων

Όσον αφορά στην παρακολούθηση του Προϋπολογισμού, αναβαθμίστηκε ο ρόλος του Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή, αρχικά με την επαναλειτουργία του και στη συνέχεια με τη διασφάλιση της θεσμικής του υπόστασης.

1.4 Αναμόρφωση πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας

Προκειμένου να εναρμονιστεί το υφιστάμενο εθνικό νομικό πλαίσιο με όσα ισχύουν πλέον σε όλη την Ευρωζώνη βάσει του Δημοσιονομικού Συμφώνου, προωθείται η επικαιροποίηση και αναμόρφωση του πλαισίου δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας. Στόχος, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, είναι η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και ο αποτελεσματικότερος συντονισμός των εθνικών πολιτικών για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Πρωτεύοντα ρόλο στο βελτιωμένο αυτό πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης έχει η έννοια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου ενισχυμένης συνεργασίας των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών, που αποτελεί έναν ετήσιο κύκλο συντονισμού μακροοικονομικών, δημοσιονομικών και διαρθρωτικών πολιτικών.

Επιπρόσθετα, ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδεται στη δημιουργία και λειτουργία ενός αποτελεσματικού πλαισίου για την πρόληψη και τη διόρθωση υπερβολικών δημόσιων ελλειμμάτων (Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης) και μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Από το 2011 έχει θεσπιστεί μια δέσμη πέντε Κανονισμών και μιας Οδηγίας (Six-Pack) που ενισχύουν την προληπτική παρακολούθηση και την άμεση παρέμβαση για τη διόρθωση του ελλείμματος και τη μείωση του χρέους, ενώ προβλέπουν και την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των κρατών-μελών.

Επίσης, μία δεύτερη δέσμη Κανονισμών (Two-Pack) που αφορά μόνο τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης και υιοθετήθηκε το Μάιο 2013 περιέχει προβλέψεις για τις χώρες που βρίσκονται σε Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος και για εκείνες που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα οικονομικής σταθερότητας ή λαμβάνουν οικονομική βοήθεια.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αναμόρφωση του νομικού πλαισίου εστιάζει, κυρίως, στους ρόλους και στις αρμοδιότητες των θεσμικών οργάνων που συμμετέχουν στη δημοσιονομική διαχείριση, στους δημοσιονομικούς κανόνες που θα διέπουν τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής και στην προετοιμασία της κατάρτισης του Κρατικού Προϋπολογισμού και σχεδιασμού του ΜΠΔΣ.

Επιπρόσθετα, προβλέπεται η ενσωμάτωση όλων των διατάξεων της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας και αυτό συνεπάγεται την εισαγωγή της έννοιας του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου (Medium-Term Objective) και των κατάλληλων διορθωτικών μηχανισμών σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων από το στόχο αυτό.

1.5 Δημοσιονομικό Συμβούλιο

Επίσης, θεσμοθετείται ένα ανεξάρτητο Δημοσιονομικό Συμβούλιο, με βάση τόσο τα προβλεπόμενα από το Ευρωπαϊκό πλαίσιο όσο και τη διεθνή πρακτική των τελευταίων δεκαετιών. Το Δημοσιονομικό Συμβούλιο θα είναι επιφορτισμένο, μεταξύ άλλων, με την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της χώρας με τους δημοσιονομικούς κανόνες.

Σε αυτό το πλαίσιο θα δημοσιοποιεί εκθέσεις αναφορικά με τα αποτελέσματα των αξιολογήσεών του για τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προβλέψεις, τους δημοσιονομικούς στόχους και τα δημοσιονομικά αποτελέσματα, σε σχέση με τον ετήσιο Κρατικό Προϋπολογισμό και το ΜΠΔΣ.

1.6 Επικαιροποίηση και θωράκιση πλαισίου δημοσιονομικών ελέγχων

Αναθεωρήθηκε ο ν. 3492/2006 με το ν. 4081/2012, διαμορφώνοντας ένα σύστημα δημοσιονομικών ελέγχων,

το οποίο, προσαρμοσμένο στις διεθνείς πρακτικές και τα ελεγκτικά πρότυπα, θα συμβάλλει αποτελεσματικά στην εξυγίανση των δομών και στη διαφάνεια της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης. Συγκεκριμένα, επήλθαν οι κατωτέρω ουσιαστικές αλλαγές:

• Θεσπίσθηκε, με τη συγχώνευση δύο Επιτροπών, η Επιτροπή Συντονισμού Ελέγχων (ΕΣΕΛ), εξασφαλίζοντας την ευέλικτη λειτουργία του φορέα και την αρχή της ανεξαρτησίας σύμφωνα και με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα.

• Επετράπη η σύσταση των μονάδων εσωτερικού ελέγχου με κοινές υπουργικές αποφάσεις και όχι με τη χρονοβόρο διαδικασία της έκδοσης Προεδρικών Διαταγμάτων.

• Στελεχώθηκαν οι μονάδες αυτές από το υφιστάμενο προσωπικό, χωρίς την αύξηση των οργανικών θέσεων και το κόστος νέων προσλήψεων.

• Προβλέφθηκε η διενέργεια έκτακτων ελέγχων μετά από αξιολόγηση της σκοπιμότητάς τους από την ΕΣΕΛ, αποφεύγοντας τη συσσώρευση τεράστιου όγκου υποθέσεων και την επιβάρυνση του έργου της αρμόδιας Διεύθυνσης.

• Εκδόθηκε υπουργική απόφαση σχετική με τη ρύθμιση θεμάτων οργάνωσης και λειτουργίας του Ενιαίου Συστήματος Πληρωμών (ΕΣΥΠ).

• Τροποποιήθηκαν σχετικές υπουργικές αποφάσεις που αφορούν στον καθορισμό των ελεγχόμενων φορέων από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΓΔΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών, για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των ελέγχων στο πλαίσιο αναδιάρθρωσης του Δημόσιου Τομέα.

• Ολοκληρώθηκαν, εντός του έτους 2013, όλα τα προβλεπόμενα από τους ανωτέρω νόμους μεθοδολογικά εργαλεία (Κανονισμοί Λειτουργίας Δημοσιονομικών Διορθώσεων, Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών, Κώδικας Δεοντολογίας Δημοσιονομικών Ελεγκτών). Επίσης καταρτίσθηκε το ετήσιο πρόγραμμα τακτικών ελέγχων, βάσει ανάλυσης κινδύνου σύμφωνα με τη μέθοδο και τη διαδικασία που καθορίσθηκε στον «Κανονισμό Διενέργειας Ελέγχων και Ερευνών της ΓΔΔΕ».

• Εξετάζονται οργανωτικού περιεχομένου νομοθετικές ρυθμίσεις για τη συνεργασία των ελεγκτικών μηχανισμών προς επίτευξη συνεργειών μεταξύ των δομών.

Με το ν. 4151/2013 (Α΄ 103, 29.04.2013), σε συνέχεια των εκσυγχρονιστικών παρεμβάσεων του ν. 4081/2012, ενδυναμώθηκαν τόσο στελεχιακά, όσο και οργανωτικά οι υπηρεσίες του ΓΛΚ που ασκούν δημοσιονομικούς ελέγχους. Συγκεκριμένα:

• Δημιουργήθηκαν το Μητρώο Ελεγκτών για τους δημοσιονομικούς ελέγχους και ελέγχους Επιτροπής Δημοσιονομικών Ελέγχων (ΕΔΕΛ), το Μητρώο Εμπειρογνωμόνων για Δημοσιονομικούς Ελέγχους και Ελέγχους ΕΔΕΛ και η Διεύθυνση Έκτακτων Δημοσιονομικών Ελέγχων, ενισχύοντας σημαντικά την προσπάθεια εδραίωσης της δημοσιονομικής εξυγίανσης και πειθαρχίας, καθώς οι απαιτήσεις για δημοσιονομικούς ελέγχους έχουν αυξηθεί την τελευταία περίοδο σημαντικά.

• Εκδόθηκε η υπουργική απόφαση Σύστασης των Επιτροπών Αξιολόγησης των υποψηφίων προς ένταξη ελεγκτών και αξιολόγησης των ενστάσεων, προκειμένου να διενεργηθεί η διαδικασία αξιολόγησης και ολοκλήρωσης του Μητρώου. Με την ολοκλήρωση του Μητρώου αναμένεται σημαντική ενίσχυση της ελεγκτικού έργου σε ανθρώπινο δυναμικό, καθότι οι αιτήσεις υποψηφιότητας ξεπερνούν τις 400. Με την ολοκλήρωση του Μητρώου των Δημοσιονομικών Ελεγκτών θα ξεκινήσει και η διαδικασία ένταξης των ελεγκτών στο Μητρώο Εμπειρογνωμόνων με τη δημοσίευση ανοικτής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

• Παράλληλα, ορίστηκε πλαίσιο θητείας για τους υπαλλήλους που ασκούν δημοσιονομικούς ελέγχους, αφενός λόγω της ανάγκης ενίσχυσης της διαφάνειας, και αφετέρου προκειμένου κατά τη διενέργεια των δημοσιονομικών ελέγχων να μην εναλλάσσονται συνεχώς τα ίδια πρόσωπα, για την ενίσχυση της θωράκισης του ελεγκτικού έργου, αλλά και για την προστασία των ίδιων των ελεγκτών.

1.7 Πλαίσιο καταπολέμησης φαινομένων απάτης

Στο ΓΛΚ, συνεχίζεται η προσπάθεια θεσμικής θωράκισης της καταπολέμησης της απάτης, καθώς ήδη προωθούνται μια σειρά από πρωτοβουλίες:

• Ορίστηκε διοικητικά η διαδικασία αποστολής των οριστικών εκθέσεων ελέγχου της ΕΔΕΛ στον Εισαγγελέα ή σε αρμόδια αρχή για τη διερεύνηση της απάτης, εφόσον κατά τους ελέγχους της προκύψουν υπόνοιες τέλεσης αξιόποινων πράξεων ή παραλείψεων. Προβλέφθηκε αντίστοιχη αποστολή προς το Ελεγκτικό Συνέδριο ή τον Γενικό Επίτροπο Επικρατείας σε περιπτώσεις αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

• Ενισχύθηκε το πλαίσιο για την επιβολή δημοσιονομικών διορθώσεων, εστιάζοντας στην ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

• Καταρτίστηκε και επικαιροποιήθηκε το Εγχειρίδιο Ελέγχου της ΕΔΕΛ, συμπεριλαμβάνοντας στην προετοιμασία των ελέγχων συστήματος και πράξεων τους δείκτες απάτης και ενσωματώνοντας τη «Δήλωση τήρησης κανόνων δεοντολογίας της ΕΔΕΛ».

• Η ΕΔΕΛ προέβη στη σύναψη Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με το Σώμα Επιθεωρητών–Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να ενισχυθεί η ανταλλαγή πληροφόρησης και η αμφίδρομη κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων τους.

• Εντατικοποιήθηκαν οι έλεγχοι των αρμόδιων υπηρεσιών, με αποτέλεσμα η Ελλάδα, που το 2012 είχε γίνει αποδέκτης σύστασης για το χαμηλό βαθμό κοινοποίησης παρατυπιών που ενέχουν δόλο στο τομέα της πολιτικής συνοχής, το 2013 να έχει βελτιώσει σημαντικά τη θέση της. Συγκεκριμένα, το 2013, βάσει σχετικής ενημέρωσης, έχουν κοινοποιηθεί ήδη 19 περιπτώσεις παρατυπιών με υπόνοια απάτης, αποτέλεσμα πολύ καλύτερο από τα προηγούμενα χρόνια.

• Τροποποιήθηκε κοινή υπουργική απόφαση μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Υπουργείου Οικονομικών για την αποτύπωση της περιγραφής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου που αφορά στην υλοποίηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού (ΧΜ) του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) 2009-2014.

• Τροποποιήθηκε η υπουργική απόφαση περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Το ΣΔΟΕ κοινοποιεί τις παρατυπίες που διαπιστώνει κατά τους ελέγχους

του στην Αρχή Πιστοποίησης, προκειμένου αυτή να διερευνήσει τυχόν συσχέτιση των παρατυπιών που έχουν εντοπισθεί με δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Στην περίπτωση που οι εντοπισθείσες παρατυπίες συνδέονται με δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκδίδεται Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης. Η διασύνδεση που εγκαθιδρύεται με τον τρόπο αυτό προστατεύει τα οικονομικά συμφέροντα του κοινοτικού προϋπολογισμού και συνδράμει στον εντοπισμό περιπτώσεων υπονοιών απάτης στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ.

• Συστήνεται Ομάδας Εργασίας με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τον ορισμό του Συντονιστή για την Καταπολέμηση της Απάτης (Anti-Fraud Coordination Service-AFCOS), ώστε να ξεκινήσει η λειτουργία του μέσα στο 2014.

1.8 Ψηφιακή αναβάθμιση – Δράσεις πληροφοριακών συστημάτων

Προωθήθηκε η ψηφιακή αναβάθμιση των διαδικασιών και των πληροφοριακών συστημάτων ώστε να ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες της δημόσιας ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την παρακολούθηση των δημοσιονομικών μεγεθών της Γενικής Κυβέρνησης με βάση τις νέες απαιτήσεις των κυβερνητικών δράσεων.

Ειδικότερα:

• Το 2011, ενεργοποιήθηκε το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΟΠΣΔΠ) στο ΓΛΚ.

• Το 2012, επανασχεδιάστηκε το έργο Σύστημα Διαχείρισης Πληροφοριών (Enterprise Resource Program-ERP). Το 2013-2014 τα υποέργα του εν λόγω έργου προκηρύχθηκαν και προχωρούν οι διαδικασίες πλήρους υλοποίησής του.

• Το 2013, μεταφέρθηκε η αρμοδιότητα εξόφλησης των χρηματικών ενταλμάτων, που εκδίδονται για την πληρωμή των δημοσίων δαπανών από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (ΔΟΥ) στις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) για την επίσπευση και την, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, πληρωμή των πιστωτών του Δημοσίου. Για την υποστήριξη των αλλαγών αναπτύχθηκε στο ΟΠΣΔΠ νέα εφαρμογή που καλύπτει όλες τις επί μέρους διαδικασίες έως και την έκδοση ηλεκτρονικής εντολής Μεταφοράς και Πίστωσης Λογαριασμού για την πληρωμή των δικαιούχων μετά την διενέργεια των απαιτούμενων συμψηφισμών οφειλών-απαιτήσεων που θα πραγματοποιείται αυτοματοποιημένα με σχετική διεπαφή μεταξύ των ΥΔΕ και των ΔΟΥ.

• Το 2013-2014, στο πλαίσιο του ΣΥΖΕΥΞΙΣ ΙΙ, προωθήθηκαν οι απαιτούμενες νομοθετικές και διοικητικές πρωτοβουλίες για την υλοποίηση του ΕΣΥΠ, με στόχο τη μείωση του τηλεπικοινωνιακού κόστους του Δημοσίου.

1.9 Διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου αποτελεί προτεραιότητα για την Κυβέρνηση, δεδομένου ότι συμβάλλει στην τόνωση της ρευστότητας της οικονομίας, στην εξυγίανση των προϋπολογισμών και στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των δημόσιων φορέων. Για να επιτευχθεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας εξόφλησης των εν λόγω υποχρεώσεων απαιτούνται, ως προϋποθέσεις που πρέπει να υλοποιηθούν από τους εμπλεκόμενους φορείς, συγκεκριμένες λειτουργικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις.

Η διαδικασία εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων καθορίστηκε με το άρθρο 1 του ν. 4093/2012 και την 2/86954/ΔΠΓΔ, (Β΄3396/20.12.2012), απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπου ορίστηκαν και οι προϋποθέσεις χρηματοδότησης των φορέων. Οι προϋποθέσεις αυτές έχουν ως απώτερο σκοπό να εξασφαλιστεί η μη συσσώρευση νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών στο μέλλον. Αυτό θα επιτευχθεί με την εφαρμογή, από τους δημόσιους φορείς, των μεταρρυθμίσεων που έχουν θεσμοθετηθεί στη διαχείριση των δημόσιων δαπανών και την υλοποίηση των μέτρων διόρθωσης των διαρθρωτικών προβλημάτων που αποτελούν τη γενεσιουργό αιτία ελλειμμάτων και απλήρωτων υποχρεώσεων.

Το Μητρώο Δεσμεύσεων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς που έχουν υιοθετηθεί για τον έλεγχο των υποχρεώσεων. Πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης, δεσμεύονται οι αναγκαίες πιστώσεις του Προϋπολογισμού, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι θα υπάρχουν πόροι για την πληρωμή τους. Το Μητρώο Δεσμεύσεων θεσμοθετήθηκε με το π.δ. 113/2010 και η εφαρμογή του είναι υποχρεωτική σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Η εφαρμογή του Μητρώου Δεσμεύσεων από τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης πραγματοποιήθηκε σταδιακά και μέχρι σήμερα βελτιώθηκε σημαντικά ο αριθμός των φορέων που τηρούν Μητρώο και αποστέλλουν στοιχεία.

Η βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων είναι συνεχής, αλλά υπάρχουν περιπτώσεις όπου μπορεί να υπάρξει περαιτέρω βελτίωση. Σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης, εντός του 2013, μειώθηκε το ύψος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων κατά 50%, στα 4,7 δισ. ευρώ έναντι 9,4 δισ. ευρώ στο τέλος του 2012. Ωστόσο, αν και το συνολικό ύψος των ληξιπρόθεσμων οφειλών συρρικνώνεται, έχουν δημιουργηθεί κάποιες νέες που κυρίως προέρχονται από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και υγείας, περιοχές για τις οποίες ήδη έχουν αναληφθεί σχετικές πρωτοβουλίες.

Για το τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα υπάρξει δυνατότητα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ύψους περίπου 2,5 δισ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι η διαδικασία αποπληρωμής ληξιπρόθεσμων οφειλών είναι ουδέτερη στο έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA-95), καθόσον είτε αυτό θα αποτελέσει δαπάνη για τον Κρατικό Προϋπολογισμό, και ταυτόχρονα έσοδο και δαπάνη των φορέων με παράλληλη μείωση του αποθέματος (stock) των απλήρωτων υποχρεώσεων, είτε αύξηση δαπάνης και μείωση του αποθέματος (stock) των απλήρωτων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που θα τις εξοφλήσουν από ίδιους πόρους.

2. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ 2013-2014 – ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ 2014-2018

2.1 Πραγματοποιήσεις 2013

Έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού

Η εξέλιξη των εσόδων για το 2013, όπως είχε περιγραφεί και στην Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού του 2014, επηρεάστηκε από:

• Τη βελτίωση ορισμένων μακροοικονομικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας, όπως η εξέλιξη του ΑΕΠ και της ιδιωτικής κατανάλωσης, έναντι του μακροοικονομικού σεναρίου επί του οποίου είχαν βασιστεί οι προβλέψεις του Προϋπολογισμού 2012.

• Την ενσωμάτωση της επίπτωσης από τη μείωση των λειτουργικών δαπανών του Προϋπολογισμού, αλλά κυρίως των δαπανών για μισθούς και συντάξεις, που επηρέασαν αρνητικά το φόρο εισοδήματος και τις συνταξιοδοτικές/ασφαλιστικές εισφορές.

• Την αύξηση εσόδων από συγκεκριμένες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, όπως η εναρμόνιση της φορολογίας των παιγνίων, η αύξηση του φόρου επί των τόκων των καταθέσεων, ρέπος κ.λπ., η αναπροσαρμογή του φόρου πλοίων και καπνού, καθώς και η θέσπιση φόρου πολυτελούς διαβίωσης σε αυτοκίνητα μεγάλου κυβισμού, αεροσκάφη, ελικόπτερα και πισίνες.

• Την αποπληρωμή των φόρων εισοδήματος 2013 φυσικών και νομικών προσώπων μέχρι το τέλος του έτους 2013 και μέχρι τον Ιανουάριο 2014 αντίστοιχα.

• Την εξόφληση των Φόρων Ακίνητης Περιουσίας του έτους 2013 και των παρελθόντων οικονομικών ετών (ΦΑΠ 2011-2013) μέχρι και το πρώτο δίμηνο του 2014.

• Την καλή πορεία είσπραξης των λοιπών φόρων περιουσίας (ΕΕΤΗΔΕ 2012 και πλέον ΕΕΤΑ 2013), παρά τη μείωση του πρώην ΕΕΤΗΔΕ κατά 15%.

• Την καλή πορεία είσπραξης του Φ.Π.Α. λοιπών προϊόντων, παρά τη μείωση του συντελεστή Φ.Π.Α. στην εστίαση κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες.

• Τη σημαντική απώλεια εσόδων από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (ΕΦΚ) και ιδίως το Φ.Π.Α. στα καύσιμα, μετά την εναρμόνιση του ΕΦΚ πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης, που οδήγησε στην πτώση της κατανάλωσης κατά 70% περίπου την περίοδο Οκτωβρίου 2012 - Απριλίου 2013.

• Την καλύτερη της προϋπολογισθείσας πορεία είσπραξης των λοιπών μη φορολογικών εσόδων, καθώς και των εσόδων των καταργηθέντων ειδικών λογαριασμών.

• Τη μεταφορά των αποδόσεων των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου από τα χαρτοφυλάκια των κεντρικών τραπεζών του ευρωσυστήματος από το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Securities Market Program-SMPs). Οι αποδόσεις αυτές δεν είχαν ληφθεί υπόψη στην κατάρτιση του Προϋπολογισμού του 2013, καθώς απορρέουν από τις αποφάσεις του Eurogroup του Νοεμβρίου 2012, μεταγενέστερα δηλαδή από την ψήφιση του Προϋπολογισμού του 2013 από τη Βουλή των Ελλήνων.

Σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία για το 2013, το ύψος των καθαρών εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού ανήλθε στα 52.377 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας υστέρηση κατά 141 εκατ. ευρώ ή 0,3% έναντι των εκτιμήσεων που είχαν συμπεριληφθεί στον Προϋπολογισμό του 2014 (52.518 εκατ. ευρώ), παρά το γεγονός ότι τα έσοδα του ΠΔΕ ήταν μειωμένα κατά 541 εκατ. ευρώ (πίνακας 2.1).

Τα καθαρά έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού ανήλθαν σε 47.782 εκατ. ευρώ, δηλαδή 400 εκατ. ευρώ ή 0,8% υψηλότερα έναντι των εκτιμήσεων πραγματοποιήσεων που περιλαμβάνονται στον Προϋπολογισμό 2014 (47.382 εκατ. ευρώ). Το σύνολο των τακτικών εσόδων διαμορφώθηκε σε 47.172 εκατ. ευρώ, υπερβαίνοντας την εκτίμηση που είχε συμπεριληφθεί στην εισηγητική του Προϋπολογισμού του 2014 κατά 319 εκατ. ευρώ. Συμπερασματικά, τα έσοδα διαμορφώθηκαν στο επίπεδο των στόχων που είχαν τεθεί, γεγονός που συμβαίνει για πρώτη φορά την τελευταία πενταετία.

Οι επιστροφές φόρων διαμορφώθηκαν στα 3.747 εκατ. ευρώ, υπερβαίνοντας κατά 123 εκατ. ευρώ ή κατά 3,4% το στόχο όπως αυτός είχε επικαιροποιηθεί στον Προϋπολογισμό του 2014. Στο παραπάνω ποσό περιλαμβάνονται και 642 εκατ. ευρώ για επιστροφές φόρων παρελθόντων οικονομικών ετών, ενισχύοντας ουσιαστικά τη ρευστότητα στην πραγματική οικονομία.

Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού

Η μείωση των δαπανών οφείλεται κατά κύριο λόγο:

• Στη μείωση των πρωτογενών δαπανών κατά 601 εκατ. ευρώ, λόγω κυρίως της μείωσης αποδοχών και συντάξεων κατά 121 εκατ. ευρώ (κυρίως λόγω των αναδρομικών περικοπών των ειδικών μισθολογίων και αυξημένων αποχωρήσεων προσωπικού) και των καταναλωτικών και λοιπών δαπανών κατά 480 εκατ. ευρώ.

• Στη μείωση των καταπτώσεων εγγυήσεων κατά 77 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μείωσης δαπανών καταπτώσεων εγγυήσεων σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

• Στη μείωση των εξοπλιστικών δαπανών κατά 121 εκατ. ευρώ.

Πίνακας 2.1 Σύγκριση προϋπολογισθέντων μεγεθών και αποτελεσμάτων 2012-2013 (σε εκατ. ευρώ)

	2012				2013				
	Συμπληρ. Προϋπ/σμός	ΔΥΕ	Απόκλιση	Απόκλιση %	Επικ. ΜΠΔΣ	Εισηγητ.Π/Υ 2014	ΔΥΕ	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3=2-1)	(3/1)	(5)	(6)	(7)	(8=7-6)	(9=8/6)
Κρατικός Προϋπολογισμός									
I. Έσοδα (1+2)	56.159	51.774	-4.385	-7,8%	53.654	52.518	52.377	-141	-0,3%
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού	51.409	48.174	-3.235	-6,3%	48.518	47.382	47.782	400	0,8%
α. Τακτικά έσοδα	52.868	49.662	-3.206	-6,1%	47.114	46.854	47.172	319	0,7%
β. Μη τακτικά έσοδα	2.081	1.517	-564	-27,1%	1.386	1.385	1.556	171	12,3%
γ. Επιστροφές φόρων	3.810	3.323	-487	-12,8%	2.901	3.624	3.747	123	3,4%
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών	270	15	-255	-94,4%	86	86	86	0	0,0%
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΕΑ		303	303		2.833	2.682	2.715	33	1,2%
2. Έσοδα ΠΔΕ	4.750	3.600	-1.150	-24,2%	5.136	5.136	4.595	-541	-10,5%
II. Δαπάνες (1+2)	70.297	68.080	-2.217	-3,2%	60.307	65.199	63.972	-1.227	-1,9%
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+στ)	62.997	61.966	-1.031	-1,6%	53.457	58.549	57.322	-1.227	-2,1%
α. Πρωτογενείς δαπάνες	48.084	47.528	-556	-1,2%	45.150	44.831	44.230	-601	-1,3%
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	1.026	679	-347	-33,8%	558	522	514	-8	-1,5%
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	137	117	-20	-14,6%	469	434	365	-69	-15,9%
γ. Τόκοι	13.050	12.224	-826	-6,3%	6.400	6.100	6.044	-56	-0,9%
δ. Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	700	410	-290	-41,4%	750	650	529	-121	-18,6%
ε. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπρόθεσμων		467	467			5.872	5.513	-359	-6,1%
στ. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF		541	541		130	140	127	-13	-9,3%
2. ΠΔΕ	7.300	6.114	-1.186	-16,2%	6.850	6.650	6.650	1	0,0%
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II) (+Πλεόνασμα/Ελλειμμα)	-14.138	-16.306	-2.168	15,3%	-6.653	-12.680	-11.595	1.085	-8,6%
% ΑΕΠ	-6,9%	-8,4%			-3,6%	-6,9%	-6,4%		
IIIα. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (IIIεν)	-1.088	-4.082	-2.994	275,2%	253	-6.580	-5.551	1.029	-15,6%
% ΑΕΠ	-0,5%	-2,1%			-0,1%	-3,6%	-3,0%		
IV. Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης	945	-3.104	-4.049	-428,5%	-2.640	-119	-60	179	-150,4%
Εθνικολογιστικές Προσαρμογές -Έσοδα	-1.535	608	2.143	-139,6%	-1.076	975	476	-499	-51,2%
Εθνικολογιστικές Προσαρμογές - Δαπάνες	590	2.496	1.906	323,1%	-1.564	-1.094	-416	678	-62,0%
V. Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA95	-1.933	-2.805	-872	45,1%	-992	-4.969	-3.929	1.040	-20,9%
% ΑΕΠ	-0,9%	-1,5%			-0,5%	-2,7%	-2,2%		
VI. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95 (III+IV)	-15.083	-13.202	1.881	-12,5%	-9.292	-12.799	-11.535	1.264	-9,9%
% ΑΕΠ	-7,3%	-6,8%			-5,1%	-7,0%	-6,3%		
VI. Ισοζύγιο ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοπών ΝΠ	838	4.401	3.563	425,2%	4.804	3.425	4.065	640	18,7%
VII. Εθνικολογιστικές Προσαρμογές ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοπών ΝΠ	513	-2.375	-2.888	-562,9%	-307	5.414	4.064	-1.350	-24,9%
VII. Ισοζύγιο ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοπών ΝΠ κατά ESA95	1.351	2.027	676	50,0%	4.497	8.839	8.129	-710	-8,0%
IX. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95**	-13.732	-11.176	2.556	-18,6%	-4.795	-3.960	-3.406	554	-14,0%
% ΑΕΠ	-6,7%	-5,8%			-2,6%	-2,2%	-1,9%		
ΑΕΠ	206.319	193.347			183.049	183.049	182.054		

ΔΥΕ= Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος

* ΑΕΠ: 2012 και 2013 πηγή ΕΛΣΤΑΤ, ΔΥΕ Απρίλιος 2014

** Χωρίς την επίπτωση της στήριξης των τραπεζών. Η διαφορά με το ισοζύγιο χωρίς τη στήριξη των τραπεζών που υπολογίζει η ΕΛΣΤΑΤ οφείλεται στο διαφορετικό τρόπο καταγραφής του κόστους στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά Πρόγραμμα δεν επηρεάζεται.

2.2 Πραγματοποιήσεις Κρατικού Προϋπολογισμού 2013 έναντι 2012

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα 2.1 το ισοζύγιο του Κρατικού Προϋπολογισμού το 2013 (χωρίς τις δαπάνες τόκων και τις δαπάνες εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών) είναι βελτιωμένο κατά 3.577 εκατ. ευρώ σε σχέση με αυτό του 2012.

Η βελτίωση αυτή προήλθε κατά 603 εκατ. ευρώ από τα έσοδα και κατά 2.974 εκατ. ευρώ από τη μείωση των δαπανών. Ειδικότερα:

Έσοδα

Η βελτίωση των εσόδων, παρά τις αυξημένες επιστροφές φόρων κατά 424 εκατ. ευρώ προήλθε, κυρίως, από τα αυξημένα έσοδα του ΠΔΕ, καθόσον η μείωση των τακτικών εσόδων αντισταθμίστηκε από την αύξηση των μη τακτικών εσόδων και, κυρίως, από τα έσοδα από τη μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια των Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος.

Δαπάνες

Η μείωση των δαπανών οφείλεται, κυρίως, στις παρεμβάσεις που είχαν περιληφθεί στο επικαιροποιημένο ΜΠΔΣ 2013-2016 και ειδικότερα:

• Στις πρωτογενείς δαπάνες κατά 3.298 εκατ. ευρώ, λόγω μείωσης:

- των αποδοχών και συντάξεων κατά 2.088 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο των περικοπών των ειδικών μισθολογίων, της κατάργησης δώρων και της προοδευτικής προσαρμογής των συντάξεων που υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ,

- των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης και περίθαλψης κατά 1.212 εκατ. ευρώ, κυρίως, λόγω μείωσης της επιχορήγησης προς τα ασφαλιστικά ταμεία (ΙΚΑ και ΟΓΑ) εξαιτίας της κατάργησης των δώρων στους συνταξιούχους τους.

• Στη μείωση των δαπανών προμήθειας εκταμίευσης δανείων στο EFSF κατά 414 εκατ. ευρώ.

• Στην αύξηση των εξοπλιστικών δαπανών κατά 120 εκατ. ευρώ.

• Στην αύξηση των καταπτώσεων εγγυήσεων κατά 83 εκατ. ευρώ.

• Στην αύξηση των δαπανών του ΠΔΕ κατά 536 εκατ. ευρώ.

2.3 Παρεμβάσεις ΜΠΔΣ 2013-2016

Έσοδα

Στο ΜΠΔΣ 2013-2016 δεν παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των προβλεπόμενων αποδόσεων και των πραγματοποιήσεων στο σκέλος των εσόδων του επικαιροποιημένου ΜΠΔΣ.

Ειδικότερα, οι κυριότερες παρεμβάσεις στις οποίες δεν παρατηρήθηκε απόκλιση αφορούν:

• τη μείωση των επιστροφών φόρου στους αγρότες,

• τη μείωση του επιδότησης του ειδικού φόρου κατανάλωσης ντίζελ στους αγρότες,

• τις μειώσεις στις εκπτώσεις φορολογικών δαπανών στα φυσικά πρόσωπα,

• την αλλαγή στη φορολόγηση πλοίων,

• την αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στον καπνό, και

• τη φορολόγηση των υπαρχόντων τυχερών παιγνίων του ΟΠΑΠ - 30% επί του κύκλου εργασιών.

Για ορισμένες παρεμβάσεις στις οποίες η απόδοση δεν υπήρξε η αναμενόμενη, όπως η εξίσωση στο όριο αποδοχών προς υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών και η φορολόγηση των υπαρχόντων τυχερών παιγνίων του ΟΠΑΠ - 10% επί των κερδών των παικτών, υιοθετήθηκαν ισοδύναμες δράσεις οι κυριότερες των οποίων αφορούν στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης και την πλήρη εφαρμογή του νέου κώδικα φορολογικών διαδικασιών.

Δαπάνες

Στο ΜΠΔΣ 2013-2016 δεν παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των προβλεπόμενων αποδόσεων και των πραγματοποιήσεων στο σκέλος των δαπανών (πίνακας 2.2).

Ειδικότερα, οι παρεμβάσεις για τους μισθούς και τις συντάξεις διαμορφώθηκαν στους στόχους που είχαν τεθεί, οι κυριότερες εκ των οποίων αφορούσαν:

• τη μείωση των μισθών και συντάξεων λόγω περικοπών των ειδικών μισθολογίων,

• την κατάργηση δώρων μισθών και συντάξεων στο δημόσιο τομέα (συμπεριλαμβανομένων της κατάργησης των δώρων στις συντάξεις ΟΓΑ),

• την αναδιοργάνωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη μείωση της μισθολογικής δαπάνης των αναπληρωτών καθηγητών,

• την εργασιακή κινητικότητα,

• την αναστολή του κινήτρου επίτευξης στόχων (ΚΕΣΚΕΔΣ) στο Δημόσιο και

• την προοδευτική προσαρμογή των συντάξεων που υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ.

Επίσης, η απόδοση των παρεμβάσεων στις λοιπές κατηγορίες δαπανών (αναδιάρθρωση δημοσίου τομέα, τοπική αυτοδιοίκηση, υγειονομική περίθαλψη, κοινωνικά επιδόματα, κ.λπ.) διαμορφώθηκε στους στόχους που είχαν τεθεί.

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις αθροίζουν στα 14 δισ. ευρώ για την περίοδο 2013-2018, στο ύψος των προβλέψεων του ΜΠΔΣ 2013-2016.

Αξίζει να επισημανθεί ότι:

• Δεν παρατηρούνται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των προβλεπόμενων αποδόσεων και των πραγματοποιήσεων, τόσο στο σκέλος των εσόδων, όσο και σε αυτό των δαπανών του επικαιροποιημένου ΜΠΔΣ.

• Οι παρεμβάσεις αυτές υλοποιήθηκαν, κυρίως, το 2013 (9 δισ. ευρώ από το σύνολο των 14 δισ. ευρώ).

• Στο 2014, περιλαμβάνονται παρεμβάσεις που έχουν ήδη ψηφιστεί και δεν ενσωματώνονταν στο προηγούμενο ΜΠΔΣ (διαρθρωτικές παρεμβάσεις στο χώρο της κοινωνικής ασφάλισης, εξορθολογισμός λειτουργικών δα-

πανών νομικών προσώπων, πλήρης εφαρμογή του νέου κώδικα φορολογικών διαδικασιών).

• Στο ΜΠΔΣ 2013-2016 είχαν προβλεφθεί παρεμβάσεις ύψους 6,2 δισ. στο σύνολο του κοινωνικού προϋπολογισμού με στόχο τον εξορθολογισμό των δαπανών του ασφαλιστικού συστήματος και την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων. Η χρονική μετατόπιση των αναμενόμενων αποδόσεων από την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης κατά δύο έτη και η υστέρηση της απόδοσης στην εξίσωση του πλαφόν των αποδοχών προς υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών ήταν οι βασικές παρεμβάσεις που θα δημιουργούσαν αποκλίσεις στο αποτέλεσμα του κοινωνικού προϋπολογισμού για την εν λόγω περίοδο. Έτσι ελήφθη μέριμνα ώστε να υπάρξουν εξισορροπητικές δράσεις στον ίδιο υποτομέα για να καλυφθούν οι όποιες αποκλίσεις. Οι σημαντικότερες ήταν η διασταύρωση του συστήματος δήλωσης εργασίας ΕΡΓΑΝΗ με τις αναλυτικές περιοδικές δηλώσεις (ΑΠΔ) ασφάλισης του ΙΚΑ, η ένταξη στην ΑΠΔ του ΙΚΑ στοιχείων για όλους τους κλάδους ασφάλισης μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, ο επανέλεγχος των αναπηρικών συντάξεων και των επιδομάτων αναπηρίας.

• Στο 2014, δεν περιλαμβάνονται παρεμβάσεις, όπως είναι οι περαιτέρω περικοπές στο μισθολόγιο και στις συντάξεις των ένστολων και η εισφορά 2 τοις χιλίοις υπέρ ΟΑΕΕ επί του τζίρου των επιχειρήσεων, ενώ περιλαμβάνονται παρεμβάσεις, όπως είναι η μείωση του φόρου μεταβίβασης ακινήτων, ο μειωμένος ενιαίος φόρος ιδιοκτησίας ακινήτων και ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ στην εστίαση.

Πίνακας 2.2 Αποδόσεις παρεμβάσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013-2018
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	9.123	4.884	9	-35	9	9	14.001
1 Αναδιάρθρωση Δημόσιου Τομέα	389	378	50	0	0	0	817
2 Τοπική Αυτοδιοίκηση	50	216	37	37	0	0	340
3 Μισθολογικές Παρεμβάσεις	1.076	256	-27	-16	0	0	1.289
4 Συντάξεις και Εισφορές	4.409	763	242	247	9	9	5.681
5 Κοινωνικά Επιδόματα	24	93	6	6	0	0	129
6 Υγειονομική Περίθαλψη	455	575	38	0	0	0	1.068
7 Άμυνα	353	99	-198	33	0	0	287
8 Εκπαίδευση	86	34	6	0	0	0	125
9 Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	292	173	85	14	0	0	564
10 Παρεμβάσεις Εσόδων	1.989	2.299	-230	-357	0	0	3.701
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ							
1. Αναδιάρθρωση Δημόσιου Τομέα	389	378	50	0	0	0	817
1 Εφαρμογή ηλεκτρονικού συστήματος προμηθειών στο Δημόσιο	0	50	50	0	0	0	100
2 Περικοπή Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων	150	150	0	0	0	0	300
3 Μείωση 25% των μη-μισθολογικών δαπανών	203	79	0	0	0	0	281
4 Μείωση επιχορήγησης σε άγονες γραμμές	15	3	0	0	0	0	18
5 Μείωση επιχορηγήσεων σε φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης	17	63	0	0	0	0	80
6 Περαιτέρω μείωση μη μισθολογικών δαπανών	4	34	0	0	0	0	38
2. Τοπική Αυτοδιοίκηση	50	216	37	37	0	0	340
1 Μείωση ΚΑΠ ΟΤΑ	10	50	0	0	0	0	60
2 Μείωση ΣΑΤΑ ΠΔΕ ΟΤΑ	40	110	0	0	0	0	150
3 Μείωση ΚΑΠ ΟΤΑ (εξορθολογισμός προνοιακών επιδομάτων)	0	56	37	37	0	0	130
3. Μισθολογικές Παρεμβάσεις	1.076	256	-27	-16	0	0	1.289
1 Μείωση του αριθμού των συμβασιούχων κατά 10% επιπλέον του βασικού σεναρίου	10	11	1	1	0	0	23
2 Εξορθολογισμός μισθολογίων (πλην ΔΕΚΟ και ειδικών μισθολογίων)	10	0	0	0	0	0	10
3 Εξορθολογισμός ειδικών μισθολογίων (εκτός ένστολων)	120	0	0	0	0	0	120
4 Εξορθολογισμός ειδικών μισθολογίων (ένστολων)	139	0	0	0	0	0	139
5 Κατάργηση δώρων στο Δημόσιο Τομέα	433	0	0	0	0	0	433
6 Εργασιακή κινητικότητα και αναγκαστικές αποχωρήσεις	-4	164	-36	-25	0	0	100
7 Μείωση μισθολογικής δαπάνης στους ΟΤΑ	28	4	3	3	0	0	38
8 Εφαρμογή γενικού μισθολογίου στο προσωπικό της Βουλής	5	0	0	0	0	0	5
9 Κατάργηση εξαιρέσεων ενιαίου μισθολογίου	3	0	0	0	0	0	3
11 Εξορθολογισμός μισθολογικής δαπάνης των διευθυντών νοσοκομείων	11	0	0	0	0	0	11
12 Πάγωμα προσλήψεων στο Υπ. Δημοσίας Τάξης	0	2	2	5	0	0	10
13 Αναστολή του Κινήτρου Επίτευξης Στόχου (ΚΕΣ) & του Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικού Στόχου (ΚΕΔΣ) στο Δημόσιο	268	0	0	0	0	0	268
14 Αναδιοργάνωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη μείωση της μισθολογικής δαπάνης αναπληρωτών καθηγητών	42	55	0	0	0	0	96
15 Μείωση εκτάκτου προσωπικού σε ΑΕΙ/ΤΕΙ	9	13	0	0	0	0	22
16 Μείωση προσλήψεων στο Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού	3	7	2	0	0	0	12
4. Συντάξεις & Εισφορές	4.409	763	242	247	9	9	5.681
1 Αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης κατά 2 έτη	286	231	188	145	0	0	850
2 Εξορθολογισμός των παροχών εφάπαξ του 2013 και 2014	167	17	0	0	0	0	184
3 Κλιμακωτή μείωση των συντάξεων στο υπερβαίνουν τα 1.000 ευρώ ποσό του συνολικού εισοδήματος από συντάξεις	1.056	33	20	22	4	4	1.139
4 Κατάργηση δώρων στις κύριες/επικουρικές συντάξεις εκτός ΟΓΑ	1.618	59	65	5	4	4	1.755
5 Κατάργηση δώρων στις συντάξεις ΟΓΑ	673	15	14	14	0	0	716
6 Κατάργηση παράτυπων συντάξεων που έχουν ήδη εντοπιστεί	57	11	0	0	0	0	68
7 Μείωση συντάξεων εξαιτίας περικοπών των ειδικών μισθολογίων	136	4	2	2	2	2	147
8 Πλαφόν στην κύρια σύνταξη ανύπαντρων θυγατέρων	40	8	0	0	0	0	48
9 Μείωση συντάξεων αιρετών	8	0	0	0	0	0	8
10 Κατάργηση ειδικών συντάξεων συνδικαλιστών	6	0	0	0	0	0	6
11 Αύξηση εισφορών υγειονομικής περίθαλψης ασφαλισμένων ΟΓΑ	86	0	0	0	0	0	86
12 Επίπτωση στα εφάπαξ από την αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης κατά 2 έτη	205	-83	-114	-9	0	0	0
13 Επίδραση στην απασχόληση από υψηλότερα πρόστιμα για την αδήλωτη εργασία / Διασταύρωση συστήματος δήλωσης εργασίας ΕΡΓΑΝΗ με Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ) ασφάλισης του ΙΚΑ	0	48	0	0	0	0	48
14 Ένταξη στην ΑΠΔ του ΙΚΑ στοιχείων για όλους τους κλάδους	0	57	0	0	0	0	57

Πίνακας 2.2 Αποδόσεις παρεμβάσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)

ασφάλισης των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα (ΕΤΕΑ, ΤΑΥΤΕΚΩ, ΤΑΠΙΤ)							
15 Μηνιαίος καθολικός έλεγχος μεταξύ δηλωθεισών εισφορών μέσω ΑΠΔ και καταβληθεισών εισφορών	0	286	0	0	0	0	286
16 Επανέλεγχος αναπηρικών συντάξεων και επιδομάτων αναπηρίας	71	78	67	67	0	0	284
5. Κοινωνικά Επιδόματα	24	93	6	6	0	0	129
1 Εξορθολογισμός σύνταξης ανασφάλιστων ηλικιωμένων	77	34	6	6	0	0	123
2 Εξορθολογισμός οικογενειακών επιδομάτων	-103	0	0	0	0	0	-103
3 Εισαγωγή προγράμματος αρωγής μακροχρονίως ανέργων	0	-35	0	0	0	0	-35
4 Νέα προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Εστίας	-25	0	0	0	0	0	-25
5 Πιλοτική εφαρμογή προγράμματος ελαχίστου εγγυημένου εισοδήματος	0	-20	0	0	0	0	-20
6 Περικοπές στα ειδικά επιδόματα ανεργίας	30	0	0	0	0	0	30
7 Καταβολή ΕΚΑΣ μόνο σε αυτούς που υπερβαίνουν τα 65 έτη	0	114	0	0	0	0	114
8 Εξορθολογισμός κανόνων αποζημίωσης μετακίνησης για άτομα με αναπηρία	20	0	0	0	0	0	20
9 Μείωση ειδικών προγραμμάτων γεωργίας	25	0	0	0	0	0	25
6. Υγειονομική Περίθαλψη	455	575	38	0	0	0	1.068
1 Περικοπές στη φαρμακευτική δαπάνη των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης	390	410	0	0	0	0	800
2 Αυξημένη συνεισφορά ασφαλισμένων	0	70	0	0	0	0	70
3 Εφαρμογή νέου Υγειονομικού Χάρτη	36	38	38	0	0	0	112
4 Μείωση λειτουργικών δαπανών νοσοκομείων	29	56	0	0	0	0	85
7. Άμυνα	353	99	-198	33	0	0	287
1 Μείωση των νεοεισερχόμενων στις στρατιωτικές ακαδημίες	4	4	0	0	0	0	8
2 Μείωση λειτουργικών εξόδων	22	13	0	0	0	0	35
3 Κλείσιμο ή εμπορική αξιοποίηση στρατοπέδων	10	13	3	0	0	0	26
4 Επιπλέον περικοπή σε συμβάσεις στρατιωτικών προμηθειών	44	0	0	0	0	0	44
5 Ακύρωση νέων συμβάσεων στρατιωτικών εξοπλιστικών προμηθειών	223	69	-201	33	0	0	124
6 Μείωση στρατιωτικών εξοπλιστικών προμηθειών (σε αντιστάθμιση της μη αύξησης στο ΦΠΑ εστίασης)	50	0	0	0	0	0	50
8. Εκπαίδευση	86	34	6	0	0	0	125
1 Μείωση δαπανών κεντρικών και περιφερειακών υπηρεσιών	23	0	0	0	0	0	23
2 Μείωση λειτουργικών δαπανών ΑΕΙ - ΤΕΙ με συγχωνεύσεις	24	34	6	0	0	0	63
3 Μείωση επιχορηγήσεων εντός και εκτός ΓΚ (Πολιτισμός και Αθλητισμός)	39	0	0	0	0	0	39
9. Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	292	173	85	14	0	0	564
1 Αναδιάρθρωση των ΔΕΚΟ/μείωση λειτουργικών δαπανών	132	86	56	0	0	0	274
2 Μείωση επιχορηγήσεων σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης	41	24	15	0	0	0	79
3 Ένταξη των ΔΕΚΟ στο ενιαίο μισθολόγιο	65	0	0	0	0	0	65
4 Αύξηση εσόδων	0	14	14	14	0	0	42
5 Αυστηρότερος κανόνας δαπανών Πράσινου Ταμείου	54	0	0	0	0	0	54
6 Εξορθολογισμός λειτουργικών δαπανών Νομικών Προσώπων εντός ΓΚ	0	50	0	0	0	0	50
Σύνολο Παρεμβάσεων στο σκέλος των δαπανών	7.134	2.586	239	322	9	9	10.300
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ							
	1.989	2.299	-230	-357	0	0	3.701
1 Μείωση των επιστροφών φόρου στους αγρότες	152	0	0	0	0	0	152
2 Μείωση του επιδότησης του ειδικού φόρου κατανάλωσης ντίζελ στους αγρότες	130	0	0	0	0	0	130
3 Μειώσεις στις εκπτώσεις φορολογικών δαπανών στα φυσικά πρόσωπα	0	237	0	0	0	0	237
4 Μειώσεις στα οικογενειακά επιδόματα	202	177	0	0	0	0	379
5 Αύξηση παραβόλων για αγωγές	0	50	0	0	0	0	50
6 Αύξηση ειδικού φόρου κατανάλωσης στον καπνό	187	0	0	0	0	0	187
7 Αλλαγή στη φορολόγηση πλοίων (φορολογία πλοίων βάσει χωρητικότητας)	80	60	0	0	0	0	140
8 Αύξηση στον φόρο καταθέσεων από 10% σε 15%	287	0	0	0	0	0	287
9 Εξίσωση στο πλαφόν των αποδοχών προς υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών	310	0	0	0	0	0	310
10 Εξομάλυνση του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το υγραέριο και το πετρέλαιο	23	0	0	0	0	0	23
11 Φορολόγηση των υπαρχόντων τυχερών παιγνίων του ΟΠΑΠ - 30% επί του κύκλου εργασιών	222	-15	0	0	0	0	207
12 Φορολόγηση των υπαρχόντων τυχερών παιγνίων του ΟΠΑΠ - 10% επί των κερδών των παικτών	88	2	0	0	0	0	90
13 Φορολογική μεταρρύθμιση	23	1.174	12	0	0	0	1.209
14 Φόρος πολυτελείας	142	0	0	0	0	0	142
15 Διπλασιασμός του πάγιου τέλους για επιχειρήσεις	140	0	0	0	0	0	140
16 Αύξηση (από 500 ευρώ σε 650 ευρώ) του τέλους επιτηδεύματος	59	0	0	0	0	0	59

Πίνακας 2.2 Αποδόσεις παρεμβάσεων (ποσά σε εκατ. ευρώ)

για ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες							
17 Φόρος υπεραξίας κεφαλαίου	0	120	0	0	0	0	120
18 Φορολόγηση αποθεματικών επιχειρήσεων που δεν είχαν φορολογηθεί	0	337	-287	0	0	0	50
19 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ)[1]	0	-44	0	0	0	0	-44
20 Αύξηση του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης Καπνού	0	45	0	0	0	0	45
21 Πλήρης εφαρμογή του νέου κώδικα φορολογικών διαδικασιών	0	412	45	-357	0	0	100
22 Μείωση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας στην εστίαση	-54	-76	0	0	0	0	-130
23 Μείωση φόρου μεταβίβασης ακινήτων	0	-180	0	0	0	0	-180
Σύνολο παρεμβάσεων στο σκέλος των εσόδων	1.989	2.299	-230	-357	0	0	3.701

[1] Έχουν συνυπολογιστεί οι αποδόσεις της θέσπισης του ΕΝΦΙΑ και της κατάργησης του ΦΑΠ και του ΕΕΤΑ.

2.4 Βασικό Σενάριο 2014-2018

Το βασικό σενάριο ενσωματώνει όλες τις προηγηθείσες παρεμβάσεις που έχουν ήδη ληφθεί στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του 2ου Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, από το Νοέμβριο του 2012 και έπειτα, λαμβάνοντας υπόψη τις επικαιροποιημένες εκτιμήσεις για την απόδοση των εν λόγω παρεμβάσεων. Συνεπώς, το σενάριο βάσης για το ΜΠΔΣ συνιστά το βασικό πλαίσιο των δημοσιονομικών μεσοπρόθεσμων στόχων και προβλέψεων της Γενικής Κυβέρνησης και των επί μέρους φορέων της, για την περίοδο 2014-2018 (πίνακας 2.3).

Πίνακας 2.3 Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση) (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
I. Έσοδα (1+2)	**51.774**	**52.377**	**55.900**	**53.170**	**53.338**	**55.886**	**57.356**
1. Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	**48.174**	**47.782**	**50.748**	**49.392**	**50.488**	**51.738**	**53.508**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	**49.662**	**47.172**	**49.881**	**49.264**	**50.849**	**52.419**	**54.529**
1. Άμεσοι φόροι	21.096	20.066	22.517	21.266	21.182	21.887	22.818
2. Έμμεσοι φόροι	26.082	24.549	24.280	25.145	26.637	27.416	28.311
3. Απολήψεις από ΕΕ	246	183	279	217	217	217	217
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.237	2.374	2.805	2.636	2.813	2.899	3.183
β. Μη τακτικά έσοδα	1.517	1.556	1.165	950	865	897	932
γ. Επιστροφές φόρων	3.172	3.105	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	151	642	0	0	0	0	0
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	15	86	230	21	21	21	21
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΕΑ	303	2.715	2.608	2.034	1.713	1.368	1.099
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**3.600**	**4.595**	**5.152**	**3.778**	**2.850**	**4.148**	**3.848**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	3.434	4.520	4.952	3.578	2.650	3.948	3.648
β. Ίδια έσοδα	166	76	200	200	200	200	200
II. Δαπάνες (1+2)	**68.080**	**63.972**	**56.264**	**54.702**	**55.235**	**56.008**	**55.601**
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+ζ+6)	**61.966**	**57.322**	**49.464**	**48.302**	**48.535**	**49.308**	**48.901**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	**47.528**	**44.230**	**41.775**	**40.934**	**40.775**	**40.757**	**40.923**
1. Μισθοί και συντάξεις	20.511	18.422	18.339	18.034	18.013	18.141	18.107
2. Κοινωνική ασφάλιση & Περίθαλψη	17.133	15.922	13.071	12.545	12.250	12.250	13.720
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	6.410	6.337	5.439	5.448	5.186	5.072	4.963
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.474	3.549	3.807	3.908	4.326	4.294	3.133
5. Αποθεματικό	0	0	1.120	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	541	127	55	10	5	0	0
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	679	514	466	368	404	919	29
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	233	190	123	224	149
γ. Τόκοι (Σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	5.900	6.100	6.630	6.950	7.300
δ. Πληρωμές στα νοσοκομεία για παλιές οφειλές	0	0	0	0	0	0	0
ε. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	410	529	533	700	598	457	500
ζ. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων	467	5.513	502	0	0	0	0
2. ΠΔΕ (α+β)	**6.114**	**6.650**	**6.800**	**6.400**	**6.700**	**6.700**	**6.700**
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος		5.867	6.100	5.700	6.000	6.000	6.000
β. Εθνικό σκέλος		783	700	700	700	700	700
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	**-16.306**	**-11.595**	**-364**	**-1.532**	**-1.897**	**-122**	**1.755**
% ΑΕΠ	**-8,4%**	**-6,4%**	**-0,2%**	**-0,8%**	**-1,0%**	**-0,1%**	**0,8%**
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	**-4.082**	**-5.551**	**-5.536**	**-4.568**	**-4.733**	**-6.829**	**-9.055**
% ΑΕΠ	**-2,1%**	**-3,0%**	**-3,0%**	**-2,4%**	**-2,4%**	**-3,3%**	**-4,2%**
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**-3.104**	**60**	**-3.767**	**-2.750**	**-1.422**	**-2.889**	**-2.833**

Πίνακας 2.3 Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση)
(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Εσοδα	608	476	2.178	197	1.002	444	411
Επιστροφές Φορολογικών εσόδων	156	202	0	0	0	0	0
Έκτακτη εισφορά μέσω ΔΕΗ	0	-255	-978	0	0	0	0
Φορολογικά έσοδα	-248	-397	214	138	153	155	155
Πρόωρη ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων	0	-86	-230	-21	-21	-21	-21
ΕΕΤΤ	-6	36	0	0	0	0	0
Πληρωμή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις του Δημοσίου	22	11	0	0	0	0	0
Διαφορά ταμειακών - δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	12	42	0	0	0	0	0
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ	731	286	0	0	0	0	0
Είσπραξη φόρων περιουσίας προηγουμένων ετών	0	78	-83	0	0	0	0
Μεταφορά εσόδων από μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)	351	-14	-165	83	-30	-30	-23
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	76	299	-971	-397	900	340	300
Εκπομπές Ρύπων	-16	-41	0	0	0	0	0
Προκαταβολές από ΕΕ	132	22	35	0	0	0	0
Κεφαλαιακή μεταβίβαση στο ΤΧΣ (Προνομιούχες μετοχές)	-556	0	0	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-46	-8	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	0	301	0	0	0	0	0
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές – Δαπάνες	2.496	416	-1.589	-2.553	-2.424	-3.333	-3.244
Εξοπλιστικά προγράμματα (διαφορά πληρωμών-παραλαβών)	-160	45	117	121	55	-100	226
Εφαρμογή νέου ειδικού μισθολογίου	131	-131	0	0	0	0	0
Εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου	-137	0	0	0	0	0	0
Διαφορά Απλήρωτων οφειλών Κράτους με 31/12 προηγούμενου έτους	115	567	270	100	40	0	0
Καθαρή Εξοικονόμηση από εργασιακή εφεδρεία / κινητικότητα (αφορά τη Γενική Κυβέρνηση)	0	0	118	127	102	102	102
Ατακτοποίητες προκαταβολές	0	0	50	0	0	0	0
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού	16	71	0	0	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.827	-1.562	-2.205	-3.120	-2.820	-3.720	-3.720
Ακυρώσεις Swaps	244	0	0	0	0	0	0
Λογαριασμοί Θησαυροφυλακίου	299	360	250	160	160	150	140
ΕΛΕΓΕΠ	124	100	-228	25	35	194	0
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού Κεφαλαίου (επιδοτήσεις)	-71	-43	-82	-62	-62	-62	-52
Προσαρμογή στο Έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ, ΕΑΒ και ΟΑ)	126	118	85	45	15	53	10
Αναλήψεις χρέους ΟΑΣΑ και ΤΡΑΜ ΑΕ	117	0	0	0	0	0	0
Πολυτεκνικά ΟΓΑ	0	160	-164	0	0	0	0
Δαπάνες αποκρατικοποιήσεων	-3	-41	0	0	0	0	0
Πληρωμές (-) στην / Επιστροφές (+) από ΕΕ	0	0	150	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-132	-60	50	50	50	50	50
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA95	-2.805	-3.929	-3.974	-4.938	-6.131	-7.660	-9.948
% ΑΕΠ	-1,5%	-2,2%	-2,2%	-2,6%	-3,1%	-3,7%	-4,6%
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95	-13.202	-11.585	-4.131	-4.282	-3.319	-3.010	-1.077
% ΑΕΠ	-6,8%	-6,3%	-2,3%	-2,3%	-1,7%	-1,5%	-0,5%
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	1.872	1.095	1.151	1.450	1.433	1.580	1.681
ΑΚΑΓΕ	917	818	851	1.067	1.103	1.113	1.123
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	955	277	300	383	330	467	558
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	1.179	897	429	544	318	792	11
Ελλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA95	-10.151	-9.543	-2.552	-2.289	-1.569	-638	-615
Ισοζύγιο ΟΤΑ	518	154	383	851	923	944	1.054
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	176	616	405	9	21	-2	-1
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	693	770	788	860	945	942	1.053
Ισοζύγιο ΟΚΑ	832	1.919	-1.321	-951	-258	-408	-403
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	-2.550	3.448	1.771	502	350	398	455
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	-1.718	5.367	450	-449	92	-10	52
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95*	-11.176	-3.406	-1.314	-1.878	-532	293	-1.721
% ΑΕΠ	-5,8%	-1,9%	-0,7%	-1,0%	-0,3%	0,1%	-0,8%
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	*9.645*	*7.222*	*8.085*	*9.149*	*9.365*	*10.568*	*10.886*
% ΑΕΠ	*5,0%*	*4,0%*	*4,4%*	*4,9%*	*4,7%*	*5,1%*	*5,0%*
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95**	-1.531	3.816	6.771	7.271	8.832	10.862	12.606
% ΑΕΠ	-0,8%	2,1%	3,7%	3,9%	4,5%	5,2%	5,8%
ΑΕΠ	193.347	182.054	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854

* Χωρίς την επίπτωση της στήριξης των τραπεζών.

** Η διαφορά με το ισοζύγιο χωρίς τη στήριξη των τραπεζών που υπολογίζει η ΕΛΣΤΑΤ οφείλεται στο διαφορετικό τρόπο καταγραφής του κόστους στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά Πρόγραμμα δεν επηρεάζεται.

Πίνακας 2.4 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής-Βασικό Σενάριο (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 (μεταφορά από πίνακα 2.3)	-1.531	3.816	6.771	7.271	8.832	10.862	12.606
Προσαρμογές Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής							
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP (σε δεδουλευμένη βάση)	-654	-2.701	-2.443	-2.117	-1.683	-1.338	-1.076
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ (GLF)		-286	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για ΕΕΤΑ (πρώην ΕΕΤΗΔΕ)	-599	435	185				
Προσαρμογή για επιστροφές φόρων προ Οκτωβρίου 2012		467					
Προσαρμογή για το πρόγραμμα στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	181	28					
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων		-301	0	0	0	0	0
2 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	-2.603	1.458	4.513	5.154	7.149	9.524	11.530
% ΑΕΠ	*-1,3%*	*0,8%*	*2,5%*	*2,7%*	*3,6%*	*4,6%*	*5,3%*
3 Στόχος Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	-2.900	0	2.733	5.648	8.882	9.312	9.108
% ΑΕΠ	*-1,5%*	*0,0%*	*1,5%*	*3,0%*	*4,5%*	*4,5%*	*4,2%*
4 Δημοσιονομική Απόκλιση Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	297	1.458	1.780	-494	-1.733	212	2.422
% ΑΕΠ	*0,2%*	*0,8%*	*1,0%*	*-0,3%*	*-0,9%*	*0,1%*	*1,1%*
ΑΕΠ	*193.347*	*182.054*	*182.231*	*188.265*	*197.379*	*206.943*	*216.854*

Το σενάριο βάσης περιλαμβάνει τα αποτελέσματα για τα δύο προηγούμενα έτη (2012 και 2013), τις εκτιμήσεις για το τρέχον έτος (2014) και τις προβλέψεις για τα επόμενα τρία έτη (2015-2018). Στηρίζεται στο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2013 και λαμβάνονται υπόψη όλες οι παρεμβάσεις που είχαν νομοθετηθεί ως τα τέλη του 2013 ή σε αντικατάσταση παρεμβάσεων του προηγούμενου ΜΠΔΣ για να καλύψουν τυχόν αποκλίσεις στις αρχικά εκτιμηθείσες αποδόσεις.

Σε όρους βασικού σεναρίου το ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα βελτιωθεί από έλλειμμα 1,9% του ΑΕΠ το 2013 σε πλεόνασμα 0,8% του ΑΕΠ το 2018 (πίνακας 2.4). Σε όρους πρωτογενούς αποτελέσματος Γενικής Κυβέρνησης, που είναι και ο δείκτης αξιολόγησης βάσει του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, εκτιμάται ότι η δημοσιονομική εικόνα της χώρας θα βελτιωθεί από πλεόνασμα 0,8% του ΑΕΠ το 2013 σε 5,3% του ΑΕΠ το 2018 (έναντι στόχου 4,2% του ΑΕΠ), παρουσιάζοντας μια σωρευτική υπερκάλυψη του στόχου της τάξης των 2,4 δις ευρώ.

Στην ενδιάμεση περίοδο υλοποίησης του βασικού σεναρίου εκτιμάται ότι ενδέχεται να προκύψει απόκλιση από τους στόχους του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής που διαμορφώνεται σωρευτικά στο 1,7 δισ. ευρώ ή 0,9% του ΑΕΠ το 2015.

Εκτιμήσεις 2014

Σύγκριση πρωτογενών δαπανών Τακτικού Προϋπολογισμού 2014 μεταξύ προϋπολογισμού και βασικού σεναρίου

Η εκτίμηση για την εκτέλεση των πρωτογενών δαπανών σε ταμειακή βάση (μη περιλαμβανομένων των δαπανών για εξοπλιστικά προγράμματα του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ύψους 50 εκατ. ευρώ), του Τακτικού Προϋπολογισμού για το 2014 (βασικό σενάριο) σε σχέση με τις πιστώσεις που είχαν προβλεφθεί στον Προϋπολογισμό θα εξελιχθούν ως εξής (πίνακας 2.5):

• Θα μειωθούν κατά 321 εκατ. σε ταμειακή βάση λόγω μόνιμων εξοικονομήσεων του 2013 με επίπτωση στο 2014 (και στα επόμενα χρόνια) και ειδικότερα από:

- Τις δαπάνες για μισθούς και συντάξεις κατά 74 εκατ. ευρώ, λόγω κυρίως αυξημένων αποχωρήσεων στο 2013.
- Τις δαπάνες για κοινωνική προστασία από τη χορήγηση πολυτεκνικών επιδομάτων, κατά 244 εκατ. ευρώ, λόγω διάθεσης επιπλέον ποσού ύψους 164 εκατ. ευρώ στον ΟΓΑ στο 2013, ποσό το οποίο δεν διατέθηκε στο έτος αυτό και θα χρησιμοποιηθεί στο 2014, καθώς και στην επανεκτίμηση των δαπανών αυτών που θα είναι χαμηλότερες κατά 80 εκατ. ευρώ περίπου. Το ποσό των 164 εκατ. ευρώ συμπεριλαμβάνεται ως εθνικολογιστική προσαρμογή.
- Τις λειτουργικές και λοιπές δαπάνες κατά 3 εκατ. ευρώ.

• Θα αυξηθούν κατά 149 εκατ. ευρώ σε ταμειακή βάση λόγω:

- Της αύξησης της επιχορήγησης στα νοσοκομεία, κατά 44 εκατ. ευρώ, λόγω αύξησης της φορολογίας στα καπνικά προϊόντα, σε αντιστάθμισμα της μη επιβολής εισιτηρίου ύψους 25 ευρώ, για κάθε εισαγωγή.
- Των αντικριζόμενων δαπανών κατά 71 εκατ. ευρώ, λόγω κυρίως της πρόβλεψης για αυξημένες αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Της πρόβλεψης για αυξημένες αποδόσεις στους ΟΤΑ (β' βαθμού) κατά 34 εκατ. ευρώ.

Οι ανωτέρω προσαρμογές έχουν περιληφθεί στα ανώτατα όρια δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Πίνακας 2.5 Σύγκριση Προϋπολογισμού έτους 2014 με εκτιμήσεις Βασικού Σεναρίου (σε εκατ. ευρώ)

Περιγραφή	Προϋπολογισμός (1)	Σενάριο Βάσης (2)	Διαφορά (2)-(1)
Σύνολο εξοικονομήσεων			
Αποδοχές και συντάξεις (σε δεδουλευμένη βάση)	18.412	18.339	-74
Ταμειακή βάση	*18.412*	*18.339*	*-74*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*
Επιδόματα πολυτέκνων - κοινωνική προστασία (σε δεδουλευμένη βάση)	755	675	-80
Ταμειακή βάση	*755*	*511*	*-244*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*164*	*164*
Προκαταβολές (σε δεδουλευμένη βάση)	0	-50	-50
Ταμειακή βάση	*0*	*0*	*0*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*-50*	*-50*
Καταναλωτικές δαπάνες - Υπό κατανομή (σε δεδουλευμένη βάση)	1.694	1.511	-183
Ταμειακή βάση	*1.754*	*1.751*	*-3*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*-60*	*-240*	*-180*
Εξοπλιστικά προγράμματα Υπ. Εθνικής Άμυνας (σε δεδουλευμένη βάση)	701	650	-51
Ταμειακή βάση	*583*	*533*	*-50*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*118*	*117*	*-1*
Καταπτώσεις εγγυήσεων για φορείς κλπ. εκτός/εντός γενικής κυβέρνησης (σε δεδουλευμένη βάση)	699	699	0
Ταμειακή βάση	*699*	*699*	*0*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*0*	*0*	*0*
Σύνολο εξοικονομήσεων (σε δεδουλευμένη βάση)	**22.261**	**21.823**	**-438**
Σύνολο εξοικονομήσεων (σε ταμειακή βάση)	***22.203***	***21.832***	***-371***
Σύνολο αυξήσεων			
Επιχορηγήσεις ασφαλιστικών ταμείων ΙΚΑ, ΟΑΕΔ (σε δεδουλευμένη βάση)	2.735	2.735	0
Ταμειακή βάση	2.735	2.735	*0*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	*0*
Λοιπές δαπάνες περίθαλψης (σε δεδουλευμένη βάση)	1.111	1.155	44
Ταμειακή βάση	1.111	1.155	*44*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	*0*
Αποδόσεις στην ΕΕ (σε δεδουλευμένη βάση)	1.550	1.621	71
Ταμειακή βάση	1.700	1.771	*71*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	-150	-150	*0*
Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΤΑ (σε δεδουλευμένη βάση)	2.627	2.660	34
Ταμειακή βάση	2.627	2.660	*34*
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	*0*
Σύνολο αυξήσεων (σε δεδουλευμένη βάση)	**8.023**	**8.171**	**149**
Σύνολο αυξήσεων (σε ταμειακή βάση)	***8.173***	***8.321***	***149***
Γενικό σύνολο (σε δεδουλευμένη βάση)	**30.284**	**29.995**	**-289**
Γενικό σύνολο (σε ταμειακή βάση)	***30.376***	***30.154***	***-222***

3. ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΡΕΟΣ

Είναι γεγονός ότι το δημόσιο χρέος, εδώ και δεκαετίες, είχε πολύ ισχυρή αυξητική δυναμική. Ωστόσο, είναι επίσης γεγονός ότι η σύνθεση και η δομή του βελτιώθηκε, ο ρυθμός αύξησής του έχει αρχίσει και περιορίζεται, η μέση υπολειπόμενη φυσική διάρκειά του έχει χρονικά επεκταθεί και έχουν μειωθεί αισθητά οι δαπάνες εξυπηρέτησής του.

3.1 Βιωσιμότητα

Το δημόσιο χρέος, έτσι όπως διαμορφώθηκε στο τέλος του 2012, μετά την αναδιάρθρωση και τη διαδικασία επαναγοράς, έχει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθιστούν το λόγο χρέος προς ΑΕΠ ανεπαρκή δείκτη για την εξακρίβωση της βιωσιμότητάς του, δεδομένου ότι δεν λαμβάνεται υπόψη η νομική και αντικειμενική διαμόρφωση των απαιτήσεων που απορρέουν από αυτό, καθώς και η εξαιρετικά μεγάλη διάρκεια ωρίμανσής του.

Ειδικότερα:

α) η διάρκεια ωρίμανσης του δημοσίου χρέους είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη των άλλων χωρών της Ευρώπης,

β) το δημόσιο χρέος χαρακτηρίζεται από μεγάλες περιόδους χάριτος, οι οποίες θα επιμηκυνθούν περαιτέρω,

γ) οι πληρωμές ως το 2021 στερούνται χρεολυσίων, πλην αυτών για τις οποίες έχει προβλεφθεί ήδη η αναχρηματοδότησή τους από το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, καθώς επίσης και της λήξης, το 2019, του προσφάτως εκδοθέντος ομολόγου 5ετούς διάρκειας, η οποία, ωστόσο, συνιστά γεγονός που μάλλον ενισχύει παρά εξασθενεί τη στοιχειοθέτηση της βιωσιμότητας,

δ) οι πληρωμές για τόκους του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης, όπως προσδιορίζονται αυτή τη στιγμή για το άμεσο μέλλον, κυμαίνονται στο 3% του ΑΕΠ. Κατά συνέπεια, η συζήτηση για το εάν το χρέος μιας χώρας είναι «βιώσιμο» το 2020, περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας οι πληρωμές για τόκους δεν υπερβαίνουν, κατά μέσο όρο, τα 7 δισ. ευρώ κατ' έτος, αφενός μεν δεν έχει καμία πρακτική αξία, αφού η χώρα μπορεί πλήρως να ανταποκριθεί στις πληρωμές των οφειλομένων τόκων, αφετέρου δε είναι αμφισβητήσιμο αν έχει και μεθοδολογική χρησιμότητα.

Εξάλλου, το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος του δημοσίου χρέους διακρατείται από τα κράτη - μέλη της Ευρωζώνης, στην οποία συμμετέχει και η χώρα μας. Η συμμετοχή αυτή εξασφαλίζει κοινούς στόχους και εταιρική αλληλεγγύη και, ως εκ τούτου, έχει ως πρακτικό αποτέλεσμα την αναζήτηση και εξεύρεση κοινά αποδεκτών λύσεων.

Αυτά τα χαρακτηριστικά γίνονται ήδη αντιληπτά από τους διεθνείς ιδιώτες επενδυτές, οι οποίοι αποφαίνονται ότι το δημόσιο χρέος δεν αποτελεί απειλή για τις επενδύσεις τους, ιδίως δε συγκρινόμενο με τα αντίστοιχα άλλων χωρών που διεκδικούν, όπως η Ελλάδα, μερίδιο χρηματοδότησης από τις διεθνείς αγορές. Απόδειξη του ανωτέρω συνιστά η μαζική συμμετοχή επενδυτών στην πρόσφατη έξοδο του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές. Η Ελληνική έκδοση εμφάνισε μία από τις μεγαλύτερες, αν όχι τη μεγαλύτερη, διασπορά σε επενδυτές (πάνω από 600 λογαριασμούς), σε σχέση τόσο με παλαιότερες εκδόσεις του Ελληνικού Δημοσίου, όσο και με εκδόσεις άλλων, όμορων οικονομιών της Ευρωπαϊκής περιφέρειας.

Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι, η επιβεβαίωση από την Eurostat της επίτευξης πρωτογενούς πλεονάσματος για το 2013, θα οδηγήσει, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές αποφάσεις στα τέλη του 2012, τους εταίρους και δανειστές μας στην ανάληψη όλων των απαραίτητων μέτρων και πρωτοβουλιών για την εξεύρεση ρεαλιστικών λύσεων, με εφικτές τεχνικές και ισοδύναμους τρόπους, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση και την οριστική τακτοποίηση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του δημοσίου χρέους. Η εξέλιξη αυτή θα κατοχυρώσει ακόμα περισσότερο την εξομάλυνση και τη μείωση των πληρωμών προοπτικά, καθώς και την αποφυγή της μεταβλητότητας των σχετικών μεγεθών.

3.2 Διαχείριση ρευστότητας – Χρηματοδότηση

Εντός του προαναφερθέντος πλαισίου, η Ελληνική Κυβέρνηση, μέσω του Οργανισμού Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) του Υπουργείου Οικονομικών, έχει εκπονήσει σχέδιο δράσης και έχει λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να αποφύγει ενδεχόμενα κενά ρευστότητας (liquidity gap) από καθυστερήσεις αναμενόμενων εισροών, αλλά και για να αντιμετωπίσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες, που είχαν δημιουργηθεί πρωτίστως από την επαναγορά ομολόγων του 2012, ύψους 11 δισ. ευρώ, εφόσον αυτές δεν αντιμετωπιστούν με άλλους τρόπους. Πιο συγκεκριμένα:

• Προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου (ν. 3723/2008)

Η επαναγορά από τις τράπεζες των προνομιούχων μετοχών, τις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο είχε αγοράσει κατά την περίοδο 2009–2011, με ομόλογα που είχε εκδώσει, βάσει του άρθρου 1 του ν. 3723/2008 (Πυλώνας Ι), δεν ήταν προγραμματισμένη κατά τις αρχικές εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, λόγω της αβεβαιότητας περί του χρόνου και των μεθόδων ανακεφαλαιοποίησης των Ελληνικών τραπεζών, με συνέπεια η εξόφληση των εν λόγω ομολόγων να θεωρείται ότι θα συμβεί με πόρους προερχόμενους από τη δανειακή σύμβαση. Ωστόσο, ήδη μέχρι σήμερα έχουν επαναγορασθεί – ή προγραμματίζονται προς επαναγορά από δύο τράπεζες μέχρι την 21η Μαΐου 2014 – προνομιούχες μετοχές που θα αποφέρουν στο Ελληνικό Δημόσιο 1,8 δισ. ευρώ. Οι λοιπές τράπεζες αναμένεται να αποπληρώσουν, εντός του 2014, το σύνολο σχεδόν των προνομιούχων μετοχών τους, με αντίστοιχο τρόπο. Ως συμπέρασμα προκύπτει ότι, το σύνολο των ομολόγων του Πυλώνα Ι, ύψους 5,1 δισ. ευρώ, που αρχικά είχαν υπολογισθεί ως υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου, αναμένεται να εξοφληθούν από τις τράπεζες, οι οποίες έχουν ήδη αντλήσει ή θα αντλήσουν αντίστοιχους πόρους από τις αγορές. Εξ αυτής της παραμέτρου και μόνο, καλύπτονται οι χρηματοδοτικές ανάγκες του τρέχοντος έτους.

• Έκδοση νέου ομολόγου 5ετούς διάρκειας του Ελληνικού Δημοσίου

Η πρόσφατη επανατοποθέτηση του Ελληνικού Δημοσίου στο διεθνή χρηματοδοτικό χάρτη, με την έκδοση νέου ομολόγου 5ετούς διάρκειας, απέφερε στο Ελληνικό Δημόσιο προσόδους ύψους 3 δισ. ευρώ. Οι πρόσοδοι αυτές δεν είχαν προϋπολογισθεί για την κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών. Ως εκ τούτου, καθίσταται προφανές ότι το Ελληνικό Δημόσιο, τόσο με την επαναγορά εκ

μέρους των τραπεζών των προνομιούχων μετοχών τους, όσο και με τη νέα έκδοση του 5ετούς ομολόγου, έχει υπερκαλύψει τις όποιες ενδεχόμενες χρηματοδοτικές ανάγκες του για τους επόμενους 12 μήνες.

• Βραχυχρόνιες πράξεις διαχείρισης ταμειακής ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου

Επιπρόσθετα, με το πρόγραμμα σύναψης βραχυχρόνιων πράξεων διαχείρισης της ταμειακής ρευστότητας (repos), που το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω του ΟΔΔΗΧ, έχει ήδη ξεκινήσει να εφαρμόζει, υπάρχει η δυνατότητα άμεσης εξεύρεσης επιπλέον πόρων, ύψους έως και 4,5 δισ. ευρώ, οι οποίοι δεν αποτελούσαν μέρος του αρχικού βασικού σεναρίου κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών και θα πρέπει πλέον να συνυπολογιστούν.

• Ενδεχόμενη μελλοντική προσφυγή στις διεθνείς αγορές με έκδοση νέου ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου

Τέλος, με δεδομένη τη δυναμική αυξανόμενης ζήτησης των ελληνικών κρατικών χρεογράφων, που έχει ήδη αναπτυχθεί στον ευρύ κύκλο των διεθνών επενδυτών και των διεθνών αγορών εν γένει, το Υπουργείο Οικονομικών, μέσω του ΟΔΔΗΧ, επεξεργάζεται ήδη και καταρτίζει πρόγραμμα για ενδεχόμενη, εκ νέου, προσφυγή στις αγορές για ποσό ύψους 3–6 δισ. ευρώ. Ο στόχος του εν λόγω προγράμματος παραμένει η δημιουργία αξιόπιστης καμπύλης αποδόσεων των ελληνικών κρατικών χρεογράφων, η οποία θα αντικατοπτρίζει πλέον τα θετικά αποτελέσματα, τόσο στο δημοσιονομικό πεδίο, όσο και αναφορικά με τις σημαντικότατες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουν υλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια στην Ελληνική οικονομία, και είναι αδιαμφισβήτητο ότι θα συμβάλλει στην περαιτέρω κάλυψη ενδεχόμενων μελλοντικών χρηματοδοτικών αναγκών, εάν και εφόσον χρειαστεί. Τα ποσά που θα προκύψουν ως πρόσοδοι για το Ελληνικό Δημόσιο, από τις ενδεχόμενες μελλοντικές εκδόσεις, δεν έχουν προσμετρηθεί στο βασικό σενάριο κάλυψης των χρηματοδοτικών αναγκών των επόμενων ετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3
ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015-2018

1. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ – ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ 2014

Έσοδα

Οι παρεμβάσεις στο σκέλος των εσόδων που είχαν αναληφθεί στο παρελθόν και έχουν ενσωματωθεί στις εκτιμήσεις του 2014, αφορούν τις ακόλουθες βασικές κατηγορίες:

• Φορολογική διοίκηση: παρεμβάσεις στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου, στην αύξηση των δικαστικών παραβόλων, στο σχέδιο δράσης για την επιτάχυνση της διαδικασίας είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών και επιτάχυνσης της είσπραξης φορολογικών προστίμων, στην αύξηση της παρακράτησης φόρου από συντάξεις στο δεύτερο εξάμηνο του 2014, μετά την εκκαθάριση των συντάξεων από έναν εκκαθαριστή (ΗΔΙΚΑ). Η σημαντική αυτή δημοσιονομική διαρθρωτική μεταρρύθμιση, θα αυξήσει το ποσοστό εισπραξιμότητας του φόρου εισοδήματος, καθώς θα παρακρατείται ο αναλογών φόρος στην πηγή, ενώ ταυτόχρονα θα ανακουφίσει πολλούς συνταξιούχους που έπρεπε να αποδώσουν αυξημένο φόρο μετά την εκκαθάριση των φορολογικών τους δηλώσεων, καταβάλλοντας συχνά υψηλότατο φόρο σε μόλις δύο ή τρεις δόσεις. Επιπλέον, η αναληφθείσα, το 2013, μεταρρύθμιση στη φορολογία εισοδήματος, συνδυάζεται με παρεμβάσεις βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της φορολογικής διοίκησης, που προβλέπεται να αυξήσουν σημαντικά τα φορολογικά έσοδα.

• Φόροι κατανάλωσης: πέραν της αύξησης των ειδικών φόρων κατανάλωσης και της εξίσωσης της φορολόγησης του πετρελαίου θέρμανσης και κίνησης, που είχαν αποφασισθεί τα προηγούμενα έτη της επικαιροποίησης του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, στο τέλος του 2012 ενσωματώνεται η επίπτωση της αύξησης του ειδικού φόρου κατανάλωσης καπνού.

• Φορολόγηση ακίνητης περιουσίας: πέραν των σημαντικών αλλαγών στη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας που εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα έτη, το 2014 σηματοδοτείται από την κατάργηση των έκτακτων επιβαρύνσεων και τη θέσπιση ενιαίου φόρου ακίνητης περιουσίας, όπως ισχύει στις αναπτυγμένες οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΟΣΑ, συνολικής προβλεπόμενης ετήσιας απόδοσης ύψους 2.650 εκατ. ευρώ με διεύρυνση της φορολογικής βάσης και μείωση των επιβαρύνσεων στην μικρή και μεσαία ακίνητη περιουσία.

• Ειδικές κατηγορίες φόρων εισοδήματος και άλλων προσόδων: έκτακτα αποθεματικά των επιχειρήσεων, που δεν είχαν φορολογηθεί, φορολογούνται μετά την κεφαλαιοποίηση ή τη διανομή τους με τη μορφή μερίσματος αυξάνοντας τα δημόσια έσοδα τα έτη 2014 και 2015, ενώ ενσωματώνεται η επίπτωση της δραστικής μείωσης των φόρων συναλλαγών και η αντ' αυτών, καθιέρωση φόρου στο εισόδημα που προέρχεται από την υπεραξία μεταβίβασης κεφαλαίου.

Με βάση τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού του 2014 και λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω παρεμβάσεις, τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού προβλέπονται να διαμορφωθούν στα 55.935 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 1.240 εκατ. ευρώ έναντι του Προϋπολογισμού, παρά το γεγονός ότι οι επιστροφές φόρων είναι αυξημένες κατά 347 εκατ. ευρώ.

Δαπάνες

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού για το έτος 2014 εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στο ύψος των 50.244 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 795 εκατ. ευρώ, έναντι του Προϋπολογισμού. Οι πρωτογενείς δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού προβλέπεται να ανέλθουν σε 42.612 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 665 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον Προϋπολογισμό.

Μισθοί και συντάξεις

Οι μισθοί και συντάξεις εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 18.488 εκατ. ευρώ και παρουσιάζουν αύξηση 75 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις προβλέψεις του Προϋπολογισμού, κυρίως λόγω της καταβολής αναδρομικών αποδοχών στους δικαστικούς λειτουργούς.

Ασφάλιση, περίθαλψη και κοινωνική προστασία

Οι δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης και περίθαλψης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 13.756 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 486 εκατ. ευρώ έναντι των προβλέψεων του Προϋπολογισμού. Η ανωτέρω αύξηση προέρχεται κυρίως από την καταβολή του κοινωνικού μερίσματος (525 εκατ. ευρώ), καθώς, επίσης, και από την εκτιμώμενη πρόσθετη επιχορήγηση σε ασφαλιστικούς φορείς, προκειμένου να αντισταθμιστεί η μείωση των εσόδων τους από τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών.

Λειτουργικές και λοιπές δαπάνες

Οι λειτουργικές και λοιπές δαπάνες εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 5.645 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 275 εκατ. ευρώ, έναντι των προβλέψεων του Προϋπολογισμού, κυρίως λόγω των προβλέψεων για αυξημένες αποδόσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ύψους 71 εκατ. ευρώ) και της κατανομής των πιστώσεων για την κάλυψη δαπανών σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων από το αποθεματικό.

Δαπάνες τόκων

Οι ταμειακές δαπάνες για τόκους και λοιπές δαπάνες εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 5.900 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 250 εκατ. ευρώ σε σχέση με τις εκτιμήσεις του Προϋπολογισμού.

Δαπάνες για καταπτώσεις εγγυήσεων

Οι δαπάνες καταπτώσεων εγγυήσεων σε φορείς εντός και εκτός της Γενικής Κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 642 εκατ. ευρώ έναντι 699 εκατ. ευρώ στον Προϋπολογισμό, παρουσιάζοντας μείωση κατά 57 εκατ. ευρώ.

Εξοπλιστικές δαπάνες

Οι ταμειακές πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν στα 533 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 50 εκατ. ευρώ έναντι των προβλέψεων του Προϋπολογισμού.

Δαπάνες ΠΔΕ

Οι δαπάνες του ΠΔΕ εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 6.800 εκατ. ευρώ, στο ύψος των προβλέψεων του Προϋπολογισμού.

Πίνακας 3.1 Σύγκριση Προϋπολογισμού και εκτιμήσεων 2014 (σε εκατ. ευρώ)

	2014			
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3 = 2-1)	(3/1)
I. Έσοδα (1+2)	54.695	55.935	1.240	2,3%
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β-γ+δ+ε)	49.693	50.783	1.090	2,2%
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	48.705	49.916	1.211	2,5%
1. Άμεσοι φόροι	21.574	22.568	994	4,6%
2. Έμμεσοι φόροι	24.087	24.281	194	0,8%
3. Απολήψεις από ΕΕ	279	279	0	0,0%
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.765	2.788	23	0,8%
β. Μη τακτικά έσοδα	906	1.165	259	28,6%
γ. Επιστροφές φόρων	2.789	3.136	347	12,4%
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	230	230	0	0,0%
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΕΑ	2.641	2.608		0,0%
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	5.002	5.152	150	3,0%
α. Εισροές ΕΣΠΑ	4.802	4.952	150	3,1%
β. Ίδια έσοδα	200	200	0	0,0%
II. Δαπάνες (1+2)	56.248	57.044	795	1,4%
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+6)	49.448	50.244	795	1,6%
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	41.946	42.612	665	1,6%
1. Μισθοί και συντάξεις	18.412	18.488	75	0,4%
2. Κοινωνική ασφάλιση και περίθαλψη	13.270	13.756	486	3,7%
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.370	5.645	275	5,1%
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.774	3.801	27	0,7%
5. Αποθεματικό	1.120	923	-197	-17,6%
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	70	55	-15	-21,4%
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	466	439	-27	-5,8%
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	233	203	-30	-13,0%
γ. Τόκοι (σε καθαρή ταμειακή βάση)	6.150	5.900	-250	-4,1%
δ. Ταμειακές πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	583	533	-50	-8,6%
ε. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών		502	502	
2. ΠΔΕ	6.800	6.800	0	0,0%
III. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II)	-1.553	-1.109	445	-28,6%
% ΑΕΠ	-0,8%	-0,6%		
III.α. Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπ/σμού (III-γ)	4.597	4.791	195	4,2%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	-5.119	-3.732	1.387	-27,1%
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	-2.218	-2.178	40	-1,8%
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	-2.901	-1.554	1.347	-46,4%
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	1.013	1.202	190	18,7%
ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ	165	851	687	417,3%
ΑΚΑΓΕ	848	351	-497	-58,6%
Ισοζύγιο Επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	463	465	2	0,4%
Ελλείμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA95	-5.197	-3.174	2.023	-38,9%
Ισοζύγιο ΟΤΑ	365	378	13	3,5%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	288	405	117	40,6%
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	654	784	130	19,9%
Ισοζύγιο ΟΚΑ	-680	-1.013	-333	49,0%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	957	1.771	814	85,0%
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	277	758	481	173,4%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	-4.266	-1.632	2.634	-61,7%
% ΑΕΠ	-2,3%	-0,9%		
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	9.665	8080	-1.585	-16,4%
% ΑΕΠ	5,3%	4,4%		
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	5.399	6.448	1.049	19,4%
% ΑΕΠ	2,9%	3,5%		
ΑΕΠ	183.089	182.231		

2. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015-2018

Το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018 απεικονίζεται στον πίνακα 3.2.

Πίνακας 3.2 Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018 (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
I. Έσοδα (1+2)	**51.774**	**52.377**	**55.935**	**53.185**	**53.346**	**55.894**	**57.364**
1. Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	**48.174**	**47.782**	**50.783**	**49.407**	**50.496**	**51.746**	**53.516**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	49.662	47.172	49.916	49.388	50.973	52.543	54.653
1. Άμεσοι φόροι	21.096	20.066	22.568	21.426	21.342	22.047	22.978
2. Έμμεσοι φόροι	26.082	24.549	24.281	25.135	26.627	27.406	28.301
3. Αποπλήρωση από ΕΕ	246	183	279	217	217	217	217
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.237	2.374	2.788	2.610	2.787	2.873	3.157
β. Μη τακτικά έσοδα	1.517	1.556	1.165	841	749	781	816
γ. Επιστροφές φόρων	3.172	3.105	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	151	642	0	0	0	0	0
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	15	86	230	21	21	21	21
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΓΑ	303	2.715	2.608	2.034	1.713	1.368	1.099
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**3.600**	**4.595**	**5.152**	**3.778**	**2.850**	**4.148**	**3.848**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	3.434	4.520	4.952	3.578	2.650	3.948	3.648
β. Ίδια έσοδα	166	76	200	200	200	200	200
II. Δαπάνες (1+2)	**68.080**	**63.972**	**57.044**	**55.454**	**55.611**	**56.262**	**55.601**
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+ζ+6)	**61.966**	**57.322**	**50.244**	**49.054**	**48.911**	**49.562**	**48.901**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	47.528	44.230	42.612	41.431	41.160	41.164	40.923
1. Μισθοί και συντάξεις	20.511	18.422	18.488	18.070	17.979	18.144	18.107
2. Κοινωνική ασφάλιση & Περίθαλψη	17.133	15.922	13.756	14.104	13.740	13.740	13.720
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	6.410	6.337	5.645	5.447	5.283	5.154	4.963
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.474	3.549	3.801	2.810	3.158	3.126	3.133
5. Αποθεματικό	0	0	923	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	541	127	55	10	5	0	0
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	679	514	439	623	390	846	29
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	203	190	158	195	149
γ. Τόκοι (Σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
δ. Πληρωμές στα νοσοκομεία για παλιές οφειλές	0	0	0	0	0	0	0
ε. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	410	529	533	700	598	457	500
ζ. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων	467	5.513	502	0	0	0	0
2. ΠΔΕ (α+β)	**6.114**	**6.650**	**6.800**	**6.400**	**6.700**	**6.700**	**6.700**
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	0	5.867	6.100	5.700	6.000	6.000	6.000
β. Εθνικό σκέλος	0	783	700	700	700	700	700
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	**-16.306**	**-11.595**	**-1.109**	**-2.269**	**-2.265**	**-368**	**1.763**
% ΑΕΠ	-8,4%	-6,4%	-0,6%	-1,2%	-1,1%	-0,2%	0,8%
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	**-4.082**	**-5.551**	**4.791**	**3.831**	**4.335**	**6.532**	**9.063**
% ΑΕΠ	-2,1%	-3,0%	2,6%	2,0%	2,2%	3,2%	4,2%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**3.104**	**60**	**-3.732**	**-2.730**	**-1.402**	**-2.869**	**-2.813**
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	**608**	**476**	**-2.178**	**-197**	**1.002**	**444**	**411**
Επιστροφές φορολογικών εσόδων	156	202	0	0	0	0	0
Έκτακτη εισφορά μέσω ΔΕΗ	0	-255	-978	0	0	0	0
Φορολογικά έσοδα	-248	-397	214	138	153	155	155
Πρόωρη ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων	0	-86	-230	-21	-21	-21	-21
ΕΕΤΤ	-6	36	0	0	0	0	0
Πληρωμή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις του Δημοσίου	22	11	0	0	0	0	0
Διαφορά ταμειακών - δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	12	42	0	0	0	0	0
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ	731	286	0	0	0	0	0
Είσπραξη φόρων περιουσίας προηγουμένων ετών	0	78	-83	0	0	0	0
Μεταφορά εσόδων από μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)	351	-14	-165	83	-30	-30	-23
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	76	299	-971	-397	900	340	300
Εκπομπές ρύπων	-16	-41	0	0	0	0	0
Προκαταβολές από ΕΕ	132	22	35	0	0	0	0
Κεφαλαιακή μεταβίβαση στο ΤΧΣ (προνομιούχες μετοχές)	-556	0	0	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-46	-8	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	0	301	0	0	0	0	0
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές – Δαπάνες	**2.496**	**-416**	**-1.554**	**-2.533**	**-2.404**	**-3.313**	**-3.224**
Εξοπλιστικά προγράμματα (διαφορά πληρωμών-παραλαβών)	-160	45	117	121	55	-100	226
Εφαρμογή νέου ειδικού μισθολογίου	131	-131	0	0	0	0	0
Εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου	-137	0	0	0	0	0	0
Διαφορά απλήρωτων οφειλών Κράτους με 31/12 προηγούμενου έτους	115	567	270	100	40	0	0
Καθαρή εξοικονόμηση από εργασιακή εφεδρεία / κινητικότητα (αφορά τη Γενική Κυβέρνηση)	0	0	148	127	102	102	102

Πίνακας 3.2 Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018 (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ατακτοποίητες προκαταβολές	0	0	50	0	0	0	0
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός Προϋπολογισμού	16	71	0	0	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.827	-1.562	-2.200	-3.100	-2.800	-3.700	-3.700
Ακυρώσεις Swaps	244	0	0	0	0	0	0
Λογαριασμοί θησαυροφυλακίου	299	360	250	160	160	150	140
ΕΛΕΓΕΠ	124	100	-228	25	35	194	0
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (επιδοτήσεις)	-71	-43	-82	-62	-62	-62	-52
Προσαρμογή στο έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ, ΕΑΒ και ΟΑ)	126	118	85	45	15	53	10
Αναλήψεις χρέους ΟΑΣΑ και ΤΡΑΜ ΑΕ	117	0	0	0	0	0	0
Πολυτεκνικά ΟΓΑ	0	160	-164	0	0	0	0
Δαπάνες αποκρατικοποιήσεων	-3	-41	0	0	0	0	0
Πληρωμές (-) στην / Επιστροφές (+) από ΕΕ	0	0	150	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-132	-60	50	50	50	50	50
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA95	**-2.805**	**-3.929**	**-3.260**	**-4.201**	**-5.733**	**-7.364**	**-9.951**
% ΑΕΠ	*-1,5%*	*-2,2%*	*-1,8%*	*-2,2%*	*-2,9%*	*-3,6%*	*-4,6%*
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95	**-13.202**	**-11.535**	**-4.840**	**-4.999**	**-3.667**	**-3.237**	**-1.049**
% ΑΕΠ	*-6,8%*	*-6,3%*	*-2,7%*	*-2,7%*	*-1,9%*	*-1,6%*	*-0,5%*
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	1.872	1.095	1.202	1.503	1.491	1.636	1.736
ΑΚΑΓΕ	917	818	851	1.067	1.103	1.113	1.123
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	955	277	351	436	388	523	613
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	**1.179**	**897**	**465**	**576**	**355**	**826**	**37**
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-10.151**	**-9.543**	**-3.173**	**-2.920**	**-1.821**	**-775**	**724**
Ισοζύγιο ΟΤΑ	518	154	378	843	936	943	1.047
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	176	616	405	9	21	-2	-1
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	**693**	**770**	**784**	**852**	**958**	**941**	**1.046**
Ισοζύγιο ΟΚΑ	832	1.919	-1.013	-709	-163	-302	-429
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	-2.550	3.448	1.771	502	350	398	455
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	**-1.718**	**5.367**	**758**	**-207**	**187**	**96**	**26**
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95*	**-11.176**	**-3.406**	**1.631**	**-2.275**	**-676**	**262**	**1.796**
% ΑΕΠ	*-5,8%*	*-1,9%*	*-0,9%*	*-1,2%*	*-0,3%*	*0,1%*	*0,8%*
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	*9.645*	*7.222*	*8.080*	*9.129*	*9.315*	*10.498*	*10.866*
% ΑΕΠ	*5,0%*	*4,0%*	*4,4%*	*4,8%*	*4,7%*	*5,1%*	*5,0%*
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-1.531**	**3.816**	**6.448**	**6.854**	**8.638**	**10.761**	**12.661**
% ΑΕΠ	*-0,8%*	*2,1%*	*3,5%*	*3,6%*	*4,4%*	*5,2%*	*5,8%*
ΑΕΠ	193.347	182.054	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854

1 ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

* Χωρίς την επίπτωση της στήριξης των τραπεζών. Η διαφορά με το ισοζύγιο χωρίς τη στήριξη των τραπεζών που υπολογίζει η ΕΛΣΤΑΤ οφείλεται στο διαφορετικό τρόπο καταγραφής του κόστους στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά Πρόγραμμα δεν επηρεάζεται

Τα ανώτατα όρια δαπανών και οι δεσμευτικοί στόχοι ισοζυγίου για τους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης τίθενται στο πλαίσιο των δημοσιονομικών στόχων του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής για όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA-95), για το τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο -0,9% του ΑΕΠ και προβλέπεται να βελτιωθεί στο 0,8% του ΑΕΠ το 2018 (Πίνακας 3.3). Σε όρους πρωτογενούς αποτελέσματος Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, το αποτέλεσμα παρουσιάζει μια υπερκάλυψη του στόχου για φέτος της τάξης του 0,8%, ενώ το 2018 η υπερκάλυψη αναμένεται να είναι της τάξης του 1,1% του ΑΕΠ. Στη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το ΜΠΔΣ, για δύο έτη παρουσιάζεται δημοσιονομική απόκλιση, και συγκεκριμένα 0,5% του ΑΕΠ το 2015 και 1% του ΑΕΠ το 2016. Η ικανοποιητική εκτέλεση του εφετινού προϋπολογισμού, με την σημαντική υπέρβαση των δημοσιονομικών στόχων, η εφαρμογή των διαρθρωτικών παρεμβάσεων και η σταδιακή βελτίωση της ρευστότητας, έπειτα από την επαναφορά του ελληνικού δημοσίου και των ελληνικών τραπεζών στις αγορές, σε συνδυασμό με τις ευρύτερες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στο αμέσως προσεχές διάστημα, θα μηδενίσουν την όποια δημοσιονομική απόκλιση αυτή τη στιγμή υπάρχει για τα έτη 2015 και 2016. Σε κάθε περίπτωση, ισχύει η δέσμευση της χώρας για την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων ύψους 3,0% του ΑΕΠ και 4,5% του ΑΕΠ για τα έτη 2015 και 2016.

Πίνακας 3.3 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
1 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 (μεταφορά από πίνακα 3.2)	-1.531	3.816	6.448	6.854	8.638	10.761	12.661
Προσαρμογές Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής							
Μεταφορά εσόδων από ANFA και SMP (σε δεδουλευμένη βάση)	-654	-2.701	-2.443	-2.117	-1.683	-1.338	-1.076
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ (GLF)		-286	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για ΕΕΤΑ (πρώην ΕΕΤΗΔΕ)	-599	435	185	0	0	0	0
Προσαρμογή για επιστροφές φόρων προ Οκτωβρίου 2012		467	0	0	0	0	0
Προσαρμογή για το πρόγραμμα στήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	181	28	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων		-301	0	0	0	0	0
2 Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	-2.603	1.458	4.190	4.737	6.955	9.423	11.585
% ΑΕΠ	*-1,3%*	*0,8%*	*2,3%*	*2,5%*	*3,5%*	*4,6%*	*5,3%*
3 Στόχος Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	-2.900	0	2.733	5.648	8.882	9.312	9.108
% ΑΕΠ	*-1,5%*	*0,0%*	*1,5%*	*3,0%*	*4,5%*	*4,5%*	*4,2%*
4 Δημοσιονομική Απόκλιση Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	297	1.458	1.457	-911	-1.927	111	2.478
% ΑΕΠ	*0,2%*	*0,8%*	*0,8%*	*-0,5%*	*-1,0%*	*0,1%*	*1,1%*
ΑΕΠ	*193.347*	*182.054*	*182.231*	*188.265*	*197.379*	*206.943*	*216.854*

[1] ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης μετά από ανοδική πορεία μέχρι το έτος 2013 έως το 175,1% του ΑΕΠ, αρχίζει σταδιακά να αποκλιμακώνεται στα επόμενα χρόνια της περιόδου και να διαμορφώνεται στο 139,1% του ΑΕΠ το 2018 (Πίνακας 3.4).

Πίνακας 3.4 Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ) (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	303.936	318.703	316.950	316.800	313.700	308.500	301.750
ΑΕΠ	193.347	182.054	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % ΑΕΠ	157,2%	175,1%	173,9%	168,3%	158,9%	149,1%	139,1%

Σημαντική, επίσης, είναι η μείωση των τόκων Κεντρικής Διοίκησης, όπως φαίνεται στον πίνακα 3.5.

Πίνακας 3.5 Τόκοι Κεντρικής Διοίκησης (ΜΠΔΣ) (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Τόκοι σε ταμειακή βάση	12.224	6.044	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
Τόκοι σε δεδουλευμένη βάση (ESA 95)	10.397	7.606	8.100	9.200	9.400	10.600	11.000
Τόκοι σε δεδουλευμένη βάση ως % του ΑΕΠ	5,34%	4,18%	4,44%	4,89%	4,76%	5,12%	5,07%
Διαφορά ταμειακών-δεδουλευμένων τόκων (προσαρμογή κατά ESA)	-1.827	-1.562	-2.200	-3.100	-2.800	-3.700	-3.700

Η ανωτέρω διαμόρφωση του δημοσίου χρέους, στο σενάριο με παρεμβάσεις, δείχνει το αποτέλεσμα της δημοσιονομικής εξυγίανσης, που προέρχεται από τη μείωση των ελλειμμάτων και τη δημιουργία πρωτογενών πλεονασμάτων.

Στη μείωση του δημοσίου χρέους ιδιαίτερα σημαντική είναι η συμβολή του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου, αφού εξασφαλίζει τη γρήγορη και αξιόπιστη μείωση του δημοσίου χρέους, ενώ απελευθερώνει σημαντικά ποσά από τις πληρωμές για τόκους, που θα μπορούν να κατευθυνθούν σε παραγωγικές επενδύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

3.1 Η αξιοποίηση της περιουσίας του Ελληνικού Δημοσίου - Αποκρατικοποιήσεις

Το πρόγραμμα αξιοποίησης της περιουσίας του Δημοσίου και αποκρατικοποιήσεων, εντάθηκε το 2013 και εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξέλιξη (Πίνακας 3.6).

Τα έσοδα του 2013 προήλθαν από:

- την αποκρατικοποίηση του ΟΠΑΠ,
- την παραχώρηση του δικαιώματος λειτουργίας, διαχείρισης κ.λπ. κρατικών λαχείων στην εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΧΕΙΑ ΑΕ,
- το υπόλοιπο τιμήματος του δικαιώματος άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας 35.000 παιγνιομηχανημάτων από την πώληση στον ΟΠΑΠ,
- τη μακροχρόνια μίσθωση του Διεθνούς Ραδιοτηλεοπτικού Κέντρου ΙΒC,
- την πώληση ακινήτων στο εξωτερικό και
- την πώληση μετοχών και δικαιωμάτων μέσω του χρηματιστηρίου.

Τα εκτιμώμενα έσοδα του 2014 θα προέλθουν από:

- τους διαγωνισμούς που έχουν κλείσει σε προηγούμενα έτη και λαμβάνονται οι ετήσιες δόσεις του τιμήματος π.χ. λαχεία, ΟΠΑΠ,
- τους διαγωνισμούς που θα ολοκληρωθούν εντός του έτους, π.χ. πώληση και επαναμίσθωση 28 κτιρίων, ΔΕΣΦΑ, Αστέρας Βουλιαγμένης, ΕΥΑΘ, Περιφερειακά Αεροδρόμια, μαρίνες Πύλου, Χίου, ομάδα Αλίμου, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΕΣΣΤΥ, ΟΔΙΕ και
- πώληση ακινήτων και μετοχών.

Τα έσοδα του 2015 θα προέλθουν από:

- τους διαγωνισμούς που έχουν κλείσει σε προηγούμενα έτη και λαμβάνονται οι ετήσιες δόσεις του τιμήματος π.χ. λαχεία, ΟΠΑΠ, Αεροδρόμια, Μαρίνες κ.λπ.,
- τους διαγωνισμούς που θα ολοκληρωθούν εντός του έτους π.χ. Ελληνικό, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών, Εγνατία, ΕΥΔΑΠ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, ΕΛΤΑ, Ψηφιακό Μέρισμα, Νότια Καβάλα και
- πώληση ακινήτων και μετοχών.

Από το 2016 και μετά τα έσοδα θα προέλθουν, κυρίως, από τα ακίνητα, με την εξαίρεση του διαγωνισμού πώλησης μετοχών της ΔΕΗ.

Πίνακας 3.6 Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων (σε εκατ. ευρώ)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
				Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
Σύνολο εισπράξεων/εκτιμήσεων/προβλέψεων	1.558	22	1.042	1.513	2.238	3.252	2.837	2.988

3.2 Παρεμβάσεις για την περίοδο 2015-2018

Παρεμβάσεις Τακτικού Προϋπολογισμού

Έσοδα

Στο ΜΠΔΣ 2015-2018 εντάσσονται οι παρακάτω παρεμβάσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν το 2014 και συνεχίζονται στα επόμενα έτη (Πίνακας 3.7):

Φόροι Εισοδήματος

Στους φόρους εισοδήματος (φυσικών και νομικών προσώπων) εντάσσονται οι κάτωθι παρεμβάσεις:

Μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά 3,9% συνολικά, 2,9% της εργοδοτικής εισφοράς και 1,0% των εισφορών των εργαζομένων, που οδηγεί σε αύξηση των φόρων εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων αντίστοιχα.

Προσυμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων των συνταξιούχων, με αποτέλεσμα την αύξηση εσόδων.

Φόροι συναλλαγών – Μη φορολογικά έσοδα – Μη τακτικά έσοδα

Στις κατηγορίες εσόδων που αφορούν σε φόρους συναλλαγών, μη φορολογικά έσοδα και μη τακτικά έσοδα εντάσσονται οι κάτωθι παρεμβάσεις:

Κατάργηση ορισμένων μη ανταποδοτικών χρεώσεων που έχει σαν αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.

Θέσπιση τέλους παραμονής και πλόων.

Δαπάνες

Στο ΜΠΔΣ 2015-2018 εντάσσονται οι παρακάτω παρεμβάσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν το 2014 και συνεχίζονται στα επόμενα έτη (Πίνακας 3.7):

Αποδοχές και συντάξεις

Στις αποδοχές και συντάξεις εντάσσονται οι εξής παρεμβάσεις:

Αύξηση των δαπανών για την καταβολή διαφορών στους εν ενεργεία και συνταξιούχους δικαστικούς επί των αποδοχών και συντάξεων που τους περικόπηκαν το 2012.

Μείωση των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού για εργοδοτικές εισφορές του Κράτους για υπαλλήλους του με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ λόγω της μείωσης κατά 2,9 ποσοστιαίων μονάδων των εργοδοτικών εισφορών από 1.7.2014.

Σταδιακό ξεπάγωμα βαθμολογικής ωρίμανσης, αρχής γενομένης από το έτος 2016.

Ασφάλιση, περίθαλψη και κοινωνική προστασία

Στις δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης και περίθαλψης εντάσσεται η δημοσιονομική επίπτωση της κατάργησης των μη-ανταποδοτικών τελών. Σημειώνεται ότι στις ανωτέρω παρεμβάσεις δεν περιλαμβάνεται η επίπτωση της αύξησης των επιχορηγήσεων των ασφαλιστικών ταμείων λόγω απώλειας εσόδων από τη μείωση κατά 3,9 ποσοστιαίων μονάδων των ασφαλιστικών εισφορών.

Αποδιδόμενοι πόροι

Στις δαπάνες των αποδιδόμενων πόρων εντάσσονται οι εξής παρεμβάσεις:

Μείωση των αποδόσεων στους ΟΤΑ για τις μισθολογικές τους δαπάνες, λόγω της μείωσης κατά 2,9 ποσοστιαίων μονάδων των εργοδοτικών εισφορών των μισθών του προσωπικού τους με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ από 1.7.2014.

- Μείωση των αποδόσεων στα ασφαλιστικά ταμεία από 1/1/2015, λόγω κατάργησης των μη ανταποδοτικών τελών.

Πίνακας 3.7 Προτεινόμενες παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2015-2018 (σε εκατ. ευρώ)

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ							
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013-2018
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ							
1 Τοπική Αυτοδιοίκηση	0,00	-462,66	469,66	231,49	-35,39	-82,00	121,10
2 Μισθολογικές παρεμβάσεις	0,00	6,50	6,50	0,00	0,00	0,00	13,00
3 Συντάξεις και εισφορές	0,00	-78,45	53,35	97,96	-52,31	-45,66	-25,11
4 Κοινωνικά επιδόματα	0,00	-60,74	-274,22	133,53	16,92	-36,34	-220,86
5 Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	0,00	-449,97	708,53	7,00	0,00	0,00	265,56
6 Παρεμβάσεις εσόδων	0,00	85,00	-5,00	0,00	0,00	0,00	80,00
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ							
1 Τοπική Αυτοδιοίκηση	**0,00**	**6,50**	**6,50**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**13,00**
1 Μείωση αποδόσεων σε ΟΤΑ λόγω μείωσης κατά 2,9% των εργοδοτικών εισφορών για τις αποδοχές του προσωπικού τους	0,00	6,50	6,50	0,00	0,00	0,00	13,00
2 Μισθολογικές Παρεμβάσεις	**0,00**	**-78,45**	**53,35**	**97,96**	**-52,31**	**-45,66**	**-25,11**
1 Καταβολή διαφορών επί αναδρομικών αποδοχών σε εν ενεργεία δικαστικούς	0,00	-71,20	71,20	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Καταβολή διαφορών ετήσιων αποδοχών σε εν ενεργεία δικαστικούς	0,00	-49,40	0,00	0,00	0,00	0,00	-49,40
3 Μείωση κατά 2,9% των εργοδοτικών εισφορών για τις αποδοχές του προσωπικού των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης	0,00	12,15	12,15	0,00	0,00	0,00	24,29
4 Σταδιακό ξεπάγωμα βαθμολογικής ωρίμανσης	0,00	0,00	0,00	97,96	-52,31	-45,66	-0,01
5 Αλλαγή στον υπολογισμό της αποζημίωσης των αναγκαστικών αποχωρήσεων	0,00	30,00	-30,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Συντάξεις και εισφορές	**0,00**	**-60,74**	**-274,22**	**133,53**	**16,92**	**-36,34**	**-220,86**
1 Καταβολή διαφορών ετήσιων συντάξεων των δικαστικών	0,00	-20,16	0,00	0,00	0,00	0,00	-20,16
2 Καταβολή διαφορών επί αναδρομικών συντάξεων δικαστικών	0,00	-28,56	28,56	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Συμψηφισμός επιστροφών φόρων προς τρίτους με αντίστοιχα ποσά οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών	0,00	50,00	20,00	20,00	10,00	0,00	100,00
4 Κατάργηση προσαύξησης επικουρικών συντάξεων υπαλλήλων Υπ. Οικονομικών	0,00	19,47	0,00	0,00	0,00	0,00	19,47
5 Διαρθρωτικές παρεμβάσεις αύξησης εσόδων του ΟΑΕΕ	0,00	85,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,00
6 Παρακράτηση οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών από τυχόν δικαιούμενα ποσά επιδοτήσεων	0,00	105,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105,00
7 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9%	0,00	-428,06	-425,80	-41,41	-42,57	-36,34	-974,17
8 Εφαρμογή ρήτρας μηδενικού ελλείμματος και συντελεστή βιωσιμότητας στα ασφαλιστικά ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας	0,00	156,56	103,02	154,94	49,48	0,00	464,01
4 Κοινωνικά επιδόματα	**0,00**	**-449,97**	**708,53**	**7,00**	**0,00**	**0,00**	**265,56**
1 Διανομή κοινωνικού μερίσματος	0,00	-525,00	525,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Μείωση αποδιδόμενων πόρων σε ασφαλιστικά ταμεία	0,00	0,00	108,50	7,00	0,00	0,00	115,50
3 Κατάργηση οικογενειακών επιδομάτων που καταβάλλονται από ΟΑΕΔ σε ιδιωτικούς υπαλλήλους	0,00	38,03	38,03	0,00	0,00	0,00	76,06
4 Μείωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τον ΟΑΕΔ	0,00	37,00	37,00	0,00	0,00	0,00	74,00
5 Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	**0,00**	**85,00**	**-5,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**80,00**
1 Περαιτέρω μείωση λειτουργικών δαπανών Νομικών Προσώπων εντός ΓΚ	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
2 Μείωση λειτουργικών δαπανών επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	0,00	35,00	-5,00	0,00	0,00	0,00	30,00
Σύνολο Παρεμβάσεων στο σκέλος των δαπανών	**0,00**	**-497,66**	**489,16**	**238,49**	**-35,39**	**-82,00**	**112,60**
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ							
	0,00	**35,00**	**-19,50**	**-7,00**	**0,00**	**0,00**	**8,50**
1 Κατάργηση των μη ανταποδοτικών χρεώσεων	0,00	-37,00	-128,50	-7,00	0,00	0,00	-172,50
2 Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9%	0,00	14,00	72,00	0,00	0,00	0,00	86,00
3 Τέλος παραμονής και πλόων	0,00	21,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,00
4 Προσυμπλήρωση δήλωσης φόρου εισοδήματος συνταξιούχων	0,00	37,00	37,00	0,00	0,00	0,00	74,00
Σύνολο Παρεμβάσεων στο σκέλος των εσόδων	**0,00**	**35,00**	**-19,50**	**-7,00**	**0,00**	**0,00**	**8,50**

3.3 Προσλήψεις – αποχωρήσεις προσωπικού

Στο Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο για τη Στελέχωση του Δημόσιου Τομέα εντάσσονται οι εκτιμήσεις αποχωρήσεων και προσλήψεων προσωπικού για καθένα από τα έτη 2014-2018 (Πίνακας 3.8).

Ο συνολικός προγραμματισμός προσλήψεων για την περίοδο 2014-2018 διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη τις παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2013-2016, τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες των μεμονωμένων φορέων, την προσπάθεια ανανέωσης του ανθρώπινου δυναμικού στο δημόσιο τομέα, καθώς και τις προτεραιότητες που έχει προσδιορίσει η Κυβέρνηση.

Βάσει των ανωτέρω, οι εκτιμώμενες προσλήψεις της περιόδου 2014-2016 βασίστηκαν στον κανόνα 1:5 σε σχέση με τις εκτιμώμενες αποχωρήσεις (συνταξιοδοτήσεις και παραιτήσεις) του προηγούμενου έτους. Πιο συγκεκριμένα για το τρέχον έτος, βάσει του προγραμματισμού προσλήψεων που εκπονήθηκε από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΙΜΗΔ) και εγκρίθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης, εκτιμάται ότι μπορούν να πραγματοποιηθούν έως 14.000 περίπου προσλήψεις, εκ των οποίων 2.400 αφορούν υπόλοιπο προσλήψεων του έτους 2013 και 8.000 θα προέλθουν από την εφαρμογή του κανόνα μία πρόσληψη για κάθε μία αναγκαστική αποχώρηση. Αντίστοιχα, για το έτος 2015, από το σύνολο των 11.000 προσλήψεων, οι 7.000 θα αναπληρώσουν τις υποχρεωτικές αποχωρήσεις. Για τα έτη 2017-2018, οι εκτιμώμενες προσλήψεις για όλη τη Γενική Κυβέρνηση υπολογίστηκαν βάσει του κανόνα 1:1, λαμβάνοντας υπόψη τη λήξη της ισχύος του περιορισμού προσλήψεων του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, το οποίο όριζε ότι ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο 1:5 (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις), στο σύνολο των φορέων.

Πίνακας 3.8 Συγκεντρωτικός πίνακας προσλήψεων-αποχωρήσεων 2012-2018

Υποτομείς Γεν. Κυβέρνησης	2012	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Πραγμ/σεις	Πραγμ/σεις	Πραγμ/σεις	Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις
Κεντρική Διοίκηση, ΟΤΑ β΄ βαθμού και ΝΠ*	22.938	1.937	24.902	11.370	17.840	3.568	16.950	3.390	15.818	15.818	14.570	14.570	13.113
ΟΤΑ α΄ βαθμού	3.874	323	3.671	398	2.366	237	2.100	210	1.913	1.913	1.862	1.862	1.242
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	1.773	223	1.483	916	602	120	586	117	497	497	483	483	415
Νομικά πρόσωπα εντός Γενικής Κυβέρνησης	653	23	708	640	420	84	408	82	364	364	324	324	254
ΔΕΚΟ (16 επαναταξινομημένες)	1.056	49	3.213	723	618	124	430	86	430	430	428	428	352
Προσλήψεις 1:1 λόγω υποχρεωτικών αποχωρήσεων						6.974							
Σύνολο	30.294	2.555	33.977	14.047	21.846	11.107	20.474	3.885	19.022	19.022	17.667	17.667	15.376

* Νομικά πρόσωπα των οποίων η μισθοδοσία του προσωπικού καλύπτεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (π.χ. νοσοκομεία και πανεπιστήμια).

Πιο συγκεκριμένα οι παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2013-2016 και οι εξειδικευμένες ανάγκες μεμονωμένων φορέων στα πλαίσια αναδιοργάνωσης των διοικητικών δομών, που ελήφθησαν υπόψη στον ανωτέρω προγραμματισμό είναι οι εξής:

Στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, για το έτος 2013 υπήρξε μείωση των προσλήψεων στις παραγωγικές σχολές κατά 30% σε σχέση με το 2012 (δηλ. 819 άτομα) και ο ίδιος αριθμός προσλήψεων έχει ενσωματωθεί σταθερά στις προβλέψεις για καθένα από τα έτη της περιόδου 2014-2018.

Στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων για το 2013 έχει δοθεί απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για 43 άτομα με βάση ειδικές διατάξεις (δικαστικές αποφάσεις, πλάνη, τέκνα αποβιωσάντων εν ώρα υπηρεσίας κ.λπ.), ενώ το 2014 δεν έχουν γίνει προσλήψεις διοικητικού προσωπικού έως σήμερα.

Όσον αφορά στο διδακτικό προσωπικό, για το 2014 εφαρμόζεται ο κανόνας 1:10 βάσει του εγκεκριμένου προγραμματισμού προσλήψεων με προτεραιότητα στην απορρόφηση υπαρχόντων εκκρεμοτήτων. Παράλληλα, προωθείται αίτημα του φορέα προς το 2013 έχει δοθεί απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για την πρόσληψη επιπλέον διδακτικού/εκπαιδευτικού προσωπικού το 2014, στο πλαίσιο του κανόνα μία πρόσληψη για κάθε μία υποχρεωτική αποχώρηση του φορέα.

Στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, για το έτος 2013 με σχετική απόφαση του 2013 έχει δοθεί απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εγκρίθηκε η κατανομή 225 δοκίμων πυροσβεστών εκ των 725 επιτυχόντων του σχετικού διαγωνισμού βάσει εγκριτικής απόφασης (ΠΥΣ) του 2011. Ο υπόλοιπος αριθμός των 500 δοκίμων πυροσβεστών βάσει της ΠΥΣ 2011 εκτιμάται ότι θα προσληφθεί έως την 1.7.2014, εφόσον αυτό προβλεφθεί στον προγραμματισμό προσλήψεων του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Πέραν των ανωτέρω, κατά το 2013 και 2014 δεν έχουν πραγματοποιηθεί προσλήψεις ένστολου προσωπικού στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη. Για τα έτη 2015 έως και 2018, ο αριθμός προσλήψεων θα ανέλθει στα επίπεδα του 2012 (580 κατ' έτος).

Στο Υπουργείο Οικονομικών προβλέπεται η πρόσληψη 2.000 τακτικών υπαλλήλων εντός του 2014, με στόχο τη στελέχωσή του με εξειδικευμένο προσωπικό.

Στο πλαίσιο ενίσχυσης του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, αλλά και της στελέχωσης των ασφαλιστικών ταμείων με προσωπικό για την επιτάχυνση της έκδοσης συντάξεων και της καλύτερης εξυπηρέτησης των πολιτών έχει προγραμματιστεί εντός του τρέχοντος έτους η πρόσληψη 1.500 περίπου υπαλλήλων στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και στα εποπτευόμενα από αυτό Νομικά Πρόσωπα.

Ως προτεραιότητα για το έτος 2014 έχει τεθεί και η πρόσληψη περίπου 2.000 ατόμων στον τομέα της Υγείας, που αφορούν, κυρίως, γιατρούς, νοσηλευτές και παραϊατρικό προσωπικό, το οποίο θα αξιοποιηθεί κατά προτεραιότητα στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας.

Ο εκτιμώμενος αριθμός προσλήψεων για τους ΟΤΑ α΄ βαθμού (πλην των εποπτευόμενων νομικών προσώπων) για τα έτη 2014-2015 βασίστηκε στον κανόνα 1:10 καθότι θα πραγματοποιηθούν προσλήψεις τακτικού προσωπικού μόνο Πανεπιστημιακής (ΠΕ) και Τεχνολογικής (ΤΕ) Εκπαίδευσης.

Για το 2014, έχουν προβλεφθεί 619 προσλήψεις τακτικού προσωπικού στη ΝΕΡΙΤ.

Επισημαίνεται ότι οι προβλεπόμενες προσλήψεις ανά υποτομέα, μπορεί να είναι μικρότερες ή μεγαλύτερες από αυτές που θα πραγματοποιηθούν τελικά ανά υποτομέα, χωρίς, όμως, να επηρεαστεί το συνολικό αποτέλεσμα. Η κατανομή των προσλήψεων θα αποφασιστεί ανάλογα με τις πραγματικές ανάγκες του κάθε φορέα, με γνώμονα την αναδιοργάνωση των διοικητικών δομών, τον εξορθολογισμό των διοικητικών λειτουργιών και τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού του Δημοσίου.

Ως εκ τούτου, το Μεσοπρόθεσμο Σχέδιο για τη στελέχωση του δημόσιου τομέα παρουσιάζεται ως προσωρινό στο μέρος που αφορά στις εκτιμώμενες προσλήψεις ανά υποτομέα της Γενικής Κυβέρνησης, αλλά και ως δεσμευτικό στο σύνολό του ως προς την αυστηρή τήρηση του κανόνα 1:5 για την περίοδο 2014-2016 και την πλήρη εφαρμογή των παρεμβάσεων του ΜΠΔΣ 2013-2016. Σε κάθε περίπτωση, ο εν λόγω προγραμματισμός στελέχωσης του δημόσιου τομέα θα επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από το 2013 έχει δοθεί απόφαση κατανομής από το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ενσωματώνοντας την ιεράρχηση των αναγκών και των προτεραιοτήτων που θα προσδιορίσει η Κυβέρνηση βάσει των αποτελεσμάτων της Αξιολόγησης των Δομών και Υπηρεσιών.

4. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η ενοποιημένη κατάσταση της Γενικής Κυβέρνησης παρουσιάζει τη συγκεντρωτική καθαρή εικόνα όλων των υποτομέων της Γενικής Κυβέρνησης (κράτος, Ν.Π.Δ.Δ., ΟΚΑ, νοσοκομεία, ΟΤΑ, επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ), κατά γενικές κατηγορίες εσόδων και εξόδων. Η εικόνα των μεγάλων κατηγοριών εσόδων και δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης μετά τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις σε ενοποιημένη βάση, παρουσιάζεται στον πίνακα 3.9.

Πίνακας 3.9 Ενοποιημένο αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ)*

Ως ποσοστό του ΑΕΠ

	2014	2015	2016	2017	2018
	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
Έσοδα	43,8	41,8	41,4	40,8	40,0
1. Άμεσοι φόροι	12,0	11,4	10,8	10,7	10,6
2. Έμμεσοι φόροι	13,3	13,3	13,5	13,3	13,1
3. Επιστροφές φόρων	1,7	1,5	1,5	1,4	1,4
4. Ασφαλιστικές Εισφορές	10,3	9,9	10,0	9,7	9,4
5. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
6. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2,2	1,7	1,8	2,1	1,8
7. Πωλήσεις	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
8. Λοιπά έσοδα	5,3	4,8	4,6	4,5	4,5
Δαπάνες	44,2	42,6	41,1	39,9	38,3
1. Αμοιβές προσωπικού	8,5	7,9	7,4	7,1	6,7
2. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	4,6	4,1	4,0	3,8	3,5
3. Κοινωνικές παροχές	21,0	20,2	19,4	18,8	18,1
4. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0
5. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
6. Δαπάνες επενδύσεων	3,5	3,4	3,5	3,3	3,1
7. Αποθεματικό	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
8. Τόκοι	4,4	4,8	4,7	5,1	5,0
Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις	0,0	0,5	1,0	0,0	0,0
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση	-2,1	-1,8	-0,2	-0,5	0,3

Σε εκατ. ευρώ

	2014	2015	2016	2017	2018
	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
Έσοδα	76.643	75.826	78.701	81.517	83.776
1. Άμεσοι φόροι	21.801	21.421	21.400	22.135	23.067
2. Έμμεσοι φόροι	24.236	25.109	26.653	27.473	28.367
3. Επιστροφές φόρων	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
4. Ασφαλιστικές Εισφορές	18.754	18.713	19.761	20.012	20.372
5. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	840	782	782	782	782
6. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.981	3.181	3.550	4.288	3.948
7. Πωλήσεις	578	505	514	533	534
8. Λοιπά έσοδα	9.589	8.992	9.000	9.261	9.778
Δαπάνες	80.532	80.220	81.059	82.593	83.055
1. Αμοιβές προσωπικού	15.480	14.824	14.577	14.657	14.514
2. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	8.455	7.754	7.863	7.857	7.597
3. Κοινωνικές παροχές	38.296	38.100	38.314	38.815	39.347
4. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	2.104	2.303	2.298	2.261	2.271
5. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	810	785	856	695	684
6. Δαπάνες επενδύσεων	6.384	6.345	6.849	6.810	6.777
7. Αποθεματικό	923	979	988	1.000	1.000
8. Τόκοι	8.080	9.129	9.315	10.498	10.866
Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις		913	1926	0	0
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση	-3.889	-3.481	-432	-1.076	721
ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854

Σημείωση: ΜΠΔΣ = Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα (μετά παρεμβάσεων)

* Το αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση είναι με βάση το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, συμπεριλαμβάνοντας τους τόκους σε δεδουλευμένη βάση.

Η ενοποίηση όλων των υποτομέων σε ένα ενιαίο σύνολο συνεπάγεται την ενοποίηση: α) των συναλλαγών μεταξύ των υποτομέων και β) των ενδοτομεακών συναλλαγών εντός των υποτομέων.

Με την έννοια αυτή γίνεται εκκαθάριση όλων των συναλλαγών που, στο πλαίσιο της Γενικής Κυβέρνησης, αποτελούν έξοδο για έναν υποτομέα και ισόποσο έσοδο για κάποιον άλλο. Για παράδειγμα, η επιχορήγηση ενός Ν.Π.Δ.Δ. από τον Τακτικό Προϋπολογισμό αποτελεί δαπάνη του κράτους και ισόποσο έσοδο του Ν.Π.Δ.Δ., συνεπώς, το συγκεκριμένο ζεύγος των συναλλαγών αυτών πρέπει να απαλειφθεί, αφού διογκώνει πλασματικά τις δαπάνες και τα έσοδα των υποτομέων σε ενοποιημένο επίπεδο.

Συνεπώς, η ενοποιημένη κατάσταση της Γενικής Κυβέρνησης παρουσιάζει τα καθαρά έσοδα και τις καθαρές δαπάνες και, συνεπώς, την πραγματική οικονομική δραστηριότητα του συνόλου της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης, από 44,2% του ΑΕΠ το 2014 μειώνονται σε 38,3% του ΑΕΠ το 2018, παρουσιάζοντας μείωση κατά 5,9% ποσοστιαίες μονάδες στο διάστημα 2014-2018.

5. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

5.1 Έσοδα

Για το 2015 προβλέπεται ότι τα έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού θα διαμορφωθούν στα 53.185 εκατ. ευρώ ή στο 28,3% του ΑΕΠ, το 2016 σε 53.346 εκατ. ευρώ ή στο 27,0% του ΑΕΠ, το 2017 σε 55.894 εκατ. ευρώ ή στο 27,0% του ΑΕΠ και το 2018 σε 57.364 εκατ. ευρώ ή στο 26,5% του ΑΕΠ.

Στις εκτιμήσεις αυτές έχουν ληφθεί υπόψη οι εξελίξεις στο μακροοικονομικό περιβάλλον, η απόδοση των δημοσιονομικών μέτρων, καθώς, επίσης, και οι επιπτώσεις από τις παρεμβάσεις που ψηφίστηκαν πρόσφατα από τη Βουλή, όπως η κατάργηση των μη ανταποδοτικών παροχών.

5.2 Δαπάνες ανά κατηγορία

Οι συνολικές δαπάνες του Τακτικού Προϋπολογισμού εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 49.742 εκατ. ευρώ ή 27,3% του ΑΕΠ το 2014 (χωρίς να περιλαμβάνονται οι μεταβιβάσεις για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων), σε 49.054 εκατ. ευρώ ή 26,1% του ΑΕΠ το 2015, σε 48.911 εκατ. ευρώ ή 24,8% του ΑΕΠ το 2016, σε 49.562 εκατ. ευρώ ή 23,9% του ΑΕΠ το 2017 και σε 48.901 εκατ. ευρώ ή 22,6% του ΑΕΠ το 2018.

Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και η πληρωμή τόκων, η υλοποίηση των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η προμήθεια προς το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) και η πληρωμή των εγγυήσεων για λογαριασμό φορέων που έχουν κατηγοριοποιηθεί εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης.

Οι πρωτογενείς δαπάνες εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 42.612 εκατ. ευρώ ή 23,38% του ΑΕΠ το 2014, σε 41.431 εκατ. ευρώ ή 22,01% του ΑΕΠ το 2015, σε 41.160 εκατ. ευρώ ή 20,85% του ΑΕΠ το 2016, σε 41.164 εκατ. ευρώ ή 19,89% του ΑΕΠ το 2017 και σε 40.923 εκατ. ευρώ ή 18,87% του ΑΕΠ το 2018.

Οι πρωτογενείς δαπάνες θα είναι μειωμένες κατά 1.689 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με την εκτίμηση για το 2014.

Πίνακας 3.10 Τακτικός Προϋπολογισμός δαπανών κατά κατηγορία (σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία δαπανών	2012	2013	2014			2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Προϋπο-λογισμός	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ
Α' ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ (1+2+3)	**20.511**	**18.422**	**18.412**	**18.339**	**18.488**	**18.034**	**18.070**	**18.013**	**17.979**	**18.141**	**18.144**	**18.107**	**18.107**
Κεντρικής διοίκησης	**17.714**	**16.093**	**16.159**	**16.117**	**16.269**	**15.890**	**15.931**	**15.922**	**15.893**	**16.006**	**16.013**	**15.965**	**15.965**
- Μισθοί (περιλαμβ. αμοιβές ωρομισθίων εκπαιδευτικών)	10.442	9.447	9.292	9.229	9.280	9.001	9.041	8.747	8.784	8.516	8.553	8.352	8.352
- Εργοδοτική εισφορά υπέρ ΕΟΠΥΥ	409	380	399	373	374	361	361	350	350	339	339	330	330
- Συντάξεις	6.547	5.850	6.040	6.101	6.101	6.257	6.257	6.403	6.403	6.558	6.558	6.690	6.690
- Λοιπές παροχές και πρόσθετες παροχές καταργηθέντων ειδικών λ/σμών	298	294	287	273	273	272	272	273	273	273	273	273	273
- Έκτακτες (αναδρομικές) παροχές δικαστικών 2003-2007	17	123	141	141	240	0	0	0	0	0	0	0	0
- Μισθολογική ωρίμανση	0	0	0	0	0	0	0	150	83	150	120	150	150
- Κίνητρα επίτευξης στόχων (ΚΕΣ-ΚΕΔΣ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170	170	170	170
Νοσοκομείων, ιδρυμάτων πρόνοιας ,νπδδ	**2.797**	**2.329**	**2.247**	**2.215**	**2.212**	**2.139**	**2.134**	**2.085**	**2.081**	**2.035**	**2.030**	**1.993**	**1.993**
-Μισθοί προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων	2.167	1.892	1.843	1.807	1.805	1.751	1.746	1.704	1.700	1.662	1.657	1.620	1.620
- Εφημερίες ιατρών ΕΣΥ	298	237	263	263	263	253	253	245	245	237	237	237	237
- Λοιπές παροχές προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων	88	90	85	85	85	82	82	79	79	79	79	79	79
- Ιδρυμάτων πρόνοιας, κλήρου και νπδδ	245	111	56	59	59	53	53	57	57	57	57	57	57
Νέες προσλήψεις	**0**	0	7	7	7	5	5	5	5	100	100	150	150
Β' ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (4+5+6+7)	**17.134**	**15.922**	**13.269**	**13.071**	**13.756**	**12.545**	**14.104**	**12.250**	**13.740**	**12.250**	**13.740**	**13.720**	**13.720**
Δαπάνες περίθαλψης	**61**	67	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58
Επιχορηγήσεις ασφαλιστικών ταμείων	**14.466**	**12.739**	**10.621**	**10.621**	**10.775**	**10.008**	**11.567**	**9.697**	**11.187**	**9.697**	**11.187**	**11.187**	**11.187**
- ΟΓΑ	4.235	3.190	2.442	2.442	2.442	2.335	3.277	2.321	3.326	2.321	3.326	3.326	3.326
- ΙΚΑ	3.982	3.191	2.230	2.230	2.374	2.223	2.511	2.223	2.223	2.223	2.223	2.223	2.223
- ΕΟΠΥΥ	1.023	1.108	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774
- ΝΑΤ	1.000	1.040	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
- ΟΑΕΕ	1.430	1.440	800	800	800	800	834	800	834	800	834	834	834
- ΤΑΠ-ΟΤΕ	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535
-ΟΑΕΔ	499	477	505	505	515	505	750	505	505	505	505	505	505
- Αντιπαροχή έναντι περιουσίας στους τομείς ασφάλισης ΔΕΗ	578	621	579	579	579	579	579	579	579	579	579	579	579
- ΕΚΑΣ (πλην συνταξιούχων Δημοσίου)	775	795	516	516	516	516	516	516	516	516	516	516	516
- Κοινωνική χρηματοδότηση	265	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320
- Λοιπά ασφαλιστικά ταμεία	21	18	26	27	27	26	26	25	25	25	25	25	25
- Λοιπές δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης	123	5	895	895	895	396	446	100	550	100	550	550	550
Λοιπές δαπάνες περίθαλψης (κάλυψη ελλείμματος νοσοκομείων τρέχοντος και προηγουμένων ετών)	**1.401**	**1.654**	**1.111**	**1.155**	**1.155**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**
Κοινωνική προστασία	**1.206**	**1.462**	**1.480**	**1.236**	**1.767**	**1.436**	**1.436**	**1.452**	**1.452**	**1.452**	**1.452**	**1.432**	**1.432**
- Επιδόματα πολυτέκνων	639	738	755	511	511	675	675	675	675	675	675	675	675
- Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών	493	451	443	443	443	454	454	470	470	470	470	470	470
- Επίδομα θέρμανσης	6	139	190	190	190	210	210	210	210	210	210	190	190
- Λοιπές εισοδηματικές ενισχύσεις	68	134	92	92	98	97	97	97	97	97	97	97	97
- Κοινωνικό μέρισμα	0	0	0	0	525	0	0	0	0	0	0	0	0
Γ' ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (8+9+10+11)	**6.410**	**6.337**	**5.370**	**5.439**	**5.645**	**5.448**	**5.447**	**5.186**	**5.283**	**5.072**	**5.154**	**4.963**	**4.963**
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ	**1.882**	**1.936**	**1.534**	**1.535**	**1.564**	**1.445**	**1.443**	**1.159**	**1.156**	**1.120**	**1.120**	**1.120**	**1.120**
- Συγκοινωνιακοί Φορείς	453	372	260	260	260	231	231	231	231	231	231	231	231
- Λοιπές Επιχορ/σεις και εισφορές σε διεθνείς οργανισμούς	1.429	1.169	954	955	984	909	906	890	887	889	889	889	889
- Ειδική Επιχορήγηση στους ΟΤΑ	0	396	320	320	320	305	305	38	38	0	0	0	0
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	**1.965**	**1.728**	**1.579**	**1.595**	**1.775**	**1.482**	**1.485**	**1.468**	**1.468**	**1.471**	**1.471**	**1.473**	**1.473**
- Μετακινήσεις	273	115	86	85	82	82	84	84	84	84	84	84	84
- Λειτουργικές	718	642	675	696	780	658	726	643	711	644	712	712	712
- Δαπάνες σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων	120	175	8	1	125	0	0	0	0	0	0	0	0
- Προμήθειες	590	565	522	519	524	452	452	448	448	448	448	448	448
- Διάφορες άλλες δαπάνες και Δαπάνες ΝΑΤΟ	265	231	287	294	264	291	223	294	226	295	227	229	229
Δ ΑΝΤΙΚΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	**2.462**	**2.669**	**2.082**	**2.153**	**2.153**	**2.447**	**2.446**	**2.435**	**2.535**	**2.403**	**2.485**	**2.291**	**2.291**
- Αποδόσεις στην Ε.Ε.	1.831	2.155	1.700	1.771	1.771	1.848	1.850	1.849	1.850	1.797	1.800	1.800	1.800
- Επιδοτήσεις γεωργίας	631	514	382	382	382	599	596	586	685	606	685	491	491
Ε ΥΠΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	**101**	**4**	**175**	**156**	**153**	**73**	**73**	**123**	**123**	**78**	**78**	**78**	**78**
- Νέα προγράμματα και λοιπές δαπάνες	0	0	84	65	65	63	63	63	63	68	68	68	68
- Δαπάνες κινητικότητας, διαθεσιμότητας, ανακατανομής προσωπικού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Δαπάνες Προεδρίας Ε.Ε.	0	0	30	30	30	0	0	0	0	0	0	0	0
- Λοιπές δαπάνες καταργηθέντων ειδικών λ/σμών	4	3	11	11	8	10	10	10	10	10	10	10	10
- Δαπάνες εκλογών	97	1	50	50	50	0	0	50	50	0	0	0	0
Ζ' ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ εκ των οποίων σε:	**3.474**	**3.549**	**3.774**	**3.807**	**3.801**	**3.908**	**2.810**	**4.326**	**3.158**	**4.294**	**3.126**	**3.133**	**3.133**
- Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2.783	2.666	2.627	2.660	2.654	2.708	2.695	3.055	3.042	3.023	3.010	3.016	3.016
- Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης	566	795	1.063	1.063	1.063	1.115	30	1.187	32	1.187	32	32	32
- Λοιπές Αποδόσεις	126	88	83	83	83	85	85	85	85	85	85	85	85
Η Αποθεματικό	**0**	0	1.120	1.120	923	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΠ (Α+Β+Γ+Δ+Ε)	**47.529**	**44.230**	**41.946**	**41.775**	**42.612**	**40.934**	**41.431**	**40.775**	**41.160**	**40.757**	**41.164**	**40.923**	**40.923**
2 Τόκοι (σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	6.150	5.900	5.900	6.100	6.100	6.630	6.600	6.950	6.900	7.300	7.300
3 Εξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF	541	127	70	55	55	10	10	5	5	0	0	0	0
. ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΤΟΚΩΝ Κ.ΛΠ. (Ι+12+13)	**60.293**	**50.401**	**48.166**	**47.730**	**48.567**	**47.044**	**47.541**	**47.410**	**47.765**	**47.708**	**48.064**	**48.223**	**48.223**
4 Εξοπλιστικά προγράμματα Υπ. Εθνικής Αμυνας	410	529	583	533	533	700	700	598	598	457	457	500	500
5 Καταπτώσεις εγγυήσεων για φορείς κ.λπ. εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	233	233	203	190	190	123	158	224	195	149	149
6 Καταπτώσεις εγγυήσεων για φορείς κλπ. εντός Γενικής Κυβέρνησης	679	514	466	466	439	368	623	404	390	919	846	29	29
Ι. ΣΥΝ. ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΠ πλην χορηγιών, ειδικών εκδόσεων ομολόγων, λοιπών ομάδων Μ.Κ. κλπ.* (Ιι+14+15+16)	**61.499**	**51.810**	**49.448**	**48.962**	**49.742**	**48.302**	**49.054**	**48.535**	**48.911**	**49.308**	**49.562**	**48.901**	**48.901**

* Δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Για την επίτευξη των ανωτέρω αποτελεσμάτων, έχει ληφθεί υπόψη:

Ο περιορισμός της μισθολογικής δαπάνης και των πρόσθετων και λοιπών μισθολογικών παροχών.

Ο περιορισμός των προσλήψεων.

Η επαναξιολόγηση και η μείωση των μη μισθολογικού χαρακτήρα δαπανών, με ιδιαίτερη αναφορά στη μείωση των κονδυλίων επιχορηγήσεων και εν γένει μεταβιβάσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού σε φορείς και νομικά πρόσωπα.

Ο περιορισμός των μεταβιβάσεων του κράτους προς τους λοιπούς υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα αυστηρά και μόνο για την αντιμετώπιση των απολύτως ανελαστικών δαπανών τους.

Ο περιορισμός των λειτουργικού χαρακτήρα δαπανών με ιδιαίτερη έμφαση στις δαπάνες που αφορούν:

- μετακινήσεις προσωπικού,
- μισθώματα κτηρίων,
- προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, κ.λπ..

Αποδοχές, συντάξεις και πρόσθετες παροχές

Οι δαπάνες για αποδοχές και πρόσθετες παροχές θα είναι μειωμένες κατά 969 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με την σχετική εκτίμηση για το 2014 και θα διαμορφωθούν σε 8.625 εκατ. ευρώ ή 3,97% του ΑΕΠ το 2018 από 9.554 εκατ. ευρώ ή 5,24% του ΑΕΠ το 2014.

Η μείωση αυτή οφείλεται, κυρίως, στον περιορισμό των προσλήψεων αναπληρωτών εκπαιδευτικών λόγω της αύξησης των ωρών διδασκαλίας, στον περιορισμό του προσωπικού που υπηρετεί με συμβάσεις, στη μείωση του αριθμού των εισακτέων στις παραγωγικές σχολές, στις εκτιμώμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης, αλλά και στον περιορισμό των πρόσθετων και λοιπών μισθολογικών παροχών.

Αντίθετα, οι δαπάνες για συντάξεις θα είναι αυξημένες κατά 589 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με την εκτίμηση του 2014 και θα διαμορφωθούν στα 6.690 εκατ. ευρώ ή 3,09% του ΑΕΠ το 2018 από 6.101 εκατ. ευρώ ή 3,35% του ΑΕΠ το 2014.

Η αύξηση της δαπάνης αυτής οφείλεται, κυρίως, στον αυξημένο αριθμό συνταξιοδοτήσεων που εκτιμάται για την περίοδο αυτή.

Ασφάλιση, περίθαλψη και κοινωνική προστασία

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής θα παραμείνουν στα ίδια περίπου επίπεδα στο 2018 σε σχέση με την αντίστοιχη εκτίμηση του 2014 και θα διαμορφωθούν σε 13.720 εκατ. ευρώ ή 6,33% του ΑΕΠ το 2018 από 13.756 εκατ. ευρώ ή 7,55% του ΑΕΠ το 2014.

Ειδικότερα:

Οι δαπάνες για επιχορήγηση των ασφαλιστικών ταμείων θα διαμορφωθούν σε 11.187 εκατ. ευρώ ή στο 5,16% του ΑΕΠ το 2018 από 10.775 εκατ. ευρώ ή στο 5,91% του ΑΕΠ το 2014.

Από την εφαρμογή του μέτρου της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9% προέκυψε η ανάγκη πρόσθετης χρηματοδότησης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, κυρίως του ΙΚΑ και του ΟΑΕΔ για την περίοδο 2014-2018. Για το σκοπό αυτό οι δαπάνες της κατηγορίας «επιχορηγήσεις ασφαλιστικών ταμείων» προβλέπεται να αυξηθούν κατά 154 εκατ. ευρώ το 2014, 583 εκατ. ευρώ το 2015 και κατά 450 εκατ. ευρώ για καθένα από τα έτη 2016 έως και 2018.

Επίσης, λόγω κατάργησης των μη ανταποδοτικών τελών, προβλέπεται αύξηση των επιχορηγήσεων με μείωση των αποδόσεων στον ΟΓΑ και στον ΟΑΕΕ κατά 977 εκατ. ευρώ για το 2015 και κατά 1.040 εκατ. ευρώ για καθένα από τα έτη 2016 έως και 2018.

Σημειώνεται ότι στα προηγούμενα έτη έγιναν σημαντικές παρεμβάσεις για τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών ταμείων, σε συνδυασμό δε με τα μέτρα που ελήφθησαν για την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και τις ευνοϊκότερες μακροοικονομικές προβλέψεις, θα επηρεάσουν θετικά τα έσοδά τους και θα βελτιώσουν τα αποτελέσματά τους.

Οι δαπάνες για επιχορήγηση των νοσοκομείων εκτιμάται ότι θα διαμορφωθούν σε 1.155 εκατ. ευρώ το 2014 ή 0,63% του ΑΕΠ και σε 1.043 εκατ. ευρώ ή 0,48% του ΑΕΠ για καθένα από τα έτη 2015 έως 2018. Σημειώνεται ότι από το έτος 2014 και μετά περιλαμβάνεται και η αυξημένη επιχορήγηση τους κατά 44 εκατ. ευρώ, λόγω αύξησης της φορολογίας στα καπνικά προϊόντα, σε αντιστάθμισμα της μη επιβολής εισιτηρίου ύψους 25 ευρώ για κάθε εισαγωγή.

Οι δαπάνες για κοινωνική προστασία θα είναι αυξημένες κατά 190 εκατ. ευρώ στο 2018 (1.432 εκατ. ευρώ) σε σχέση με το έτος 2014 (1.242 εκατ. ευρώ) εάν δεν περιληφθεί η δαπάνη της διάθεσης του κοινωνικού μερίσματος, ύψους 525,0 εκατ. ευρώ που έχει προβλεφθεί στο 2014.

Επιχορηγήσεις, λειτουργικές και λοιπές καταναλωτικές δαπάνες

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής θα είναι μειωμένες κατά 682 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με την σχετική εκτίμηση για το 2014 και θα φθάσουν στα 4.963 εκατ. ευρώ ή στο 2,3% του ΑΕΠ το 2018 από 5.645 εκατ. ευρώ ή 3,1% του ΑΕΠ στο 2014.

Ειδικότερα:

- Οι καταναλωτικές και οι λοιπές δαπάνες για κατανομή θα είναι μειωμένες κατά 376 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με το 2014 και θα φθάσουν σε 1.551 εκατ. ευρώ ή στο 0,7% του ΑΕΠ το 2018 από 1.928 εκατ. ευρώ ή 1,1% του ΑΕΠ το 2014.

Το ύψος των δαπανών αυτών αποτελεί τον κυριότερο δείκτη μέτρησης του αποτελέσματος της καταβαλλόμενης δημοσιονομικής προσπάθειας. Η εξοικονόμηση εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής των πολιτικών μείωσης των δαπανών για:

- μισθώματα των υπηρεσιών,
- προμήθεια κεφαλαιουχικού εξοπλισμού και αναλώσιμων υλικών,
- τηλεπικοινωνίες και ταχυδρομικά έξοδα,
- ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση, θέρμανση και κοινόχρηστα με εξορθολογισμό της χρήσης, και
- προμήθεια ανταλλακτικών, ειδών συντήρησης και λοιπού εξοπλισμού.

Οι δαπάνες για επιχορηγήσεις θα είναι μειωμένες κατά 444 εκατ. ευρώ το 2018 σε σχέση με αυτές του 2014. Οι δαπάνες αυτές θα περιοριστούν στα 1.120 εκατ. ευρώ ή στο 0,5% του ΑΕΠ το 2018 από 1.564 εκατ. ευρώ ή 0,9% του ΑΕΠ το 2014. Η μείωση αυτή είναι αποτέλεσμα του περιορισμού των μεταβιβάσεων του κράτους προς τους λοιπούς υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης σε επίπεδα αυστηρά και μόνο για την αντιμετώπιση των απολύτως ανελαστικών δαπανών τους.

Αποδιδόμενοι πόροι

Η πρόβλεψη για το ύψος των δαπανών αυτών εκτιμάται ότι θα φθάσει στα 3.133 εκατ. ευρώ ή στο 1,4% του ΑΕΠ το 2018 από 3.801 εκατ. ευρώ ή στο 2,1% του ΑΕΠ στο 2014 (μειωμένες κατά 668 εκατ. ευρώ).

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι στο 2014 περιλαμβάνονται και οι αποδόσεις στον ΟΓΑ και στον ΟΑΕΕ συνολικού ύψους 1.034 εκατ. ευρώ, που από το έτος 2015 και μετά δεν επαναλαμβάνονται, λόγω κατάργησης των μη ανταποδοτικών τελών και έχουν περιληφθεί στις αντίστοιχες επιχορηγήσεις, τότε οι λοιποί αποδιδόμενοι πόροι, που αφορούν κυρίως τους ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, θα είναι αυξημένοι κατά 366 εκατ. ευρώ.

Η αύξηση αυτή οφείλεται στις ευνοϊκότερες μακροοικονομικές προβλέψεις που επηρεάζουν την πορεία είσπραξης των εσόδων του τακτικού προϋπολογισμού, μέρος των κατηγοριών των οποίων υπολογίζονται οι πόροι αυτοί.

Αποθεματικό

Για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων και έκτακτου χαρακτήρα δαπανών έχουν προβλεφθεί πιστώσεις στον προϋπολογισμό ύψους 1.120 εκατ. ευρώ για το 2014 και 1.000 εκατ. για καθένα από τα έτη 2015 έως και το 2018.

Τόκοι

Οι δαπάνες σε ταμειακή βάση για πληρωμή τόκων σε απόλυτα ποσά εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 5.900, 6.100, 6.600, 6.900 και 7.300 εκατ. ευρώ για τα έτη 2014 έως 2018 αντίστοιχα, ενώ ως ποσοστό επί του ΑΕΠ έχουν εξομαλυνθεί σε χαμηλά επίπεδα και θα κυμανθούν στα έτη 2014 έως 2018 σε 3,2% έως 3,4%.

Δαπάνες για την υλοποίηση εξοπλιστικών προγραμμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας

Οι δαπάνες για την υλοποίηση των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, σε ταμειακή βάση, θα διαμορφωθούν σε 533 εκατ. ευρώ ή στο 0,3% του ΑΕΠ το 2014, σε 700 εκατ. ευρώ ή 0,4% του ΑΕΠ το 2015, σε 598 εκατ. ευρώ ή 0,3% του ΑΕΠ το 2016, σε 497 εκατ. ευρώ ή 0,2% του ΑΕΠ το 2017 και σε 500 εκατ. ευρώ ή 0,2% του ΑΕΠ το 2018.

Δαπάνες για καταπτώσεις εγγυήσεων

Οι δαπάνες για την πληρωμή καταπτώσεων εγγυήσεων (σε καθαρή βάση) σε φορείς εντός και εκτός Γενικής Κυβέρνησης θα διαμορφωθούν σε 642 εκατ. ευρώ ή στο 0,4% του ΑΕΠ το 2014, σε 813 εκατ. ευρώ ή 0,4% του ΑΕΠ το 2015, σε 548 εκατ. ευρώ ή 0,3% του ΑΕΠ το 2016, σε 1.041 εκατ. ευρώ ή 0,5% του ΑΕΠ το 2017 και σε 178 εκατ. ευρώ ή 0,1% του ΑΕΠ το 2018.

5.3 Ανώτατα όρια δαπανών ανά Υπουργείο

Τα ανώτατα όρια δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού (δηλαδή του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων) ανά Υπουργείο, για το έτος 2014 αρχικά καθορίστηκαν στον Προϋπολογισμό του έτους 2014 και διαμορφώνονται εκ νέου με την ενσωμάτωση των παρεμβάσεων οι οποίες υιοθετήθηκαν εντός του 2014 και συνεχίζονται και τα επόμενα έτη 2015-2018.

Ο υπολογισμός οροφών για το 2014 αλλά και για τα επόμενα οικονομικά έτη 2015-2018, προϋποθέτει:

Τον ακριβή προσδιορισμό και την ποσοτική κατανομή των παρεμβάσεων αυτών κατ' έτος αλλά και

την κατανομή της δημοσιονομικής επίπτωσης της κάθε παρέμβασης ανά Υπουργείο.

Στον πίνακα 3.11, περιλαμβάνονται τα ανώτατα όρια (οροφές) δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού ανά Υπουργείο, για πρώτη φορά σε ταμειακή αλλά και σε δημοσιολογιστική (δεδουλευμένη) βάση, σύμφωνα με τα πρότυπα της μεθοδολογίας του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA- 95). Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι η δημοσιονομική επίπτωση των εθνικολογιστικών προσαρμογών των δαπανών που περιλαμβάνονται στον πίνακα 3.11, έχει επιμεριστεί ανά Υπουργείο.

Πίνακας 3.11 Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018 (σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
1	Προεδρία της Δημοκρατίας						
	Τ.Π.	4	3	3	3	3	3
	ΠΔΕ	0	0	0	0	0	0
	Ταμειακό Σύνολο	4	3	3	3	3	3
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	4	3	3	3	3	3
2	Βουλή των Ελλήνων						
	Τ.Π.	142	142	141	142	142	142
	ΠΔΕ	2	2	2	2	2	2
	Ταμειακό Σύνολο	144	144	143	144	144	144
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	144	144	143	144	144	144
3	Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης						
	Τ.Π.	50	49	45	44	44	44
	ΠΔΕ	55	55	50	140	140	135
	Ταμειακό Σύνολο	105	104	95	184	184	179
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	1	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	105	103	95	184	184	179
4	Υπουργείο Εσωτερικών						
	Τ.Π.	3.395	3.388	3.360	3.481	3.355	3.354
	ΠΔΕ	142	142	142	112	112	102
	Ταμειακό Σύνολο	3.537	3.530	3.502	3.593	3.467	3.456
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	3.537	3.530	3.502	3.593	3.467	3.456
5	Υπουργείο Εξωτερικών						
	Τ.Π.	323	321	292	275	272	271
	ΠΔΕ	8	8	7	9	9	9
	Ταμειακό Σύνολο	331	329	299	284	281	280
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	13	34	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	318	295	299	284	281	280
6	Υπουργείο Εθνικής Άμυνας						
	Τ.Π.	3.112	3.107	3.150	3.020	2.854	2.874
	(εκ των οποίων -Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση)	583	533	700	598	457	500
	ΠΔΕ	12	12	10	12	12	12
	Ταμειακό Σύνολο	3.124	3.119	3.160	3.032	2.866	2.886
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	134	160	121	55	-100	226
	Σύνολο κατά ESA'95	2.990	2.959	3.039	2.977	2.966	2.660
7	Υπουργείο Υγείας						
	Τ.Π.	4.383	4.387	4.193	4.131	4.078	4.038
	ΠΔΕ	64	64	55	80	80	75
	Ταμειακό Σύνολο	4.447	4.451	4.248	4.211	4.158	4.113
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	4.447	4.451	4.248	4.211	4.158	4.113
8	Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων						
	Τ.Π.	581	691	522	516	513	510
	ΠΔΕ	18	18	8	12	12	11
	Ταμειακό Σύνολο	599	709	530	528	525	521
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	4	11	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	595	698	530	528	525	521
9	Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων						
	Τ.Π.	4.600	4.540	4.329	4.149	4.004	3.870
	ΠΔΕ	490	490	476	437	438	438
	Ταμειακό Σύνολο	5.090	5.030	4.805	4.586	4.442	4.308
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	2	6	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	5.088	5.024	4.805	4.586	4.442	4.308
10	Υπουργείο Πολιτισμού						
	Τ.Π.	298	299	289	285	281	280
	ΠΔΕ	112	112	95	101	101	101
	Ταμειακό Σύνολο	410	411	384	386	382	381
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	1	4	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA'95	409	408	384	386	382	381

Πίνακας 3.11 Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018 (σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
	Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
11 Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)						
Τ.Π.	669	677	635	616	597	582
ΠΔΕ	9	9	8	8	8	8
Ταμειακό Σύνολο	678	686	643	624	605	590
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	4	10	0	0	0	0
Σύνολο κατά ESA'95	674	677	643	624	605	590
12 Γενικές Κρατικές Δαπάνες						
Τ.Π.	17.726	17.043	16.452	16.912	18.112	17.841
Εκ των οποίων						
(Τόκοι -σε καθαρή βάση)	6.150	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
(Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF)	70	55	10	5	0	0
(Καταπτώσεις εγγυήσεων σε καθαρή βάση)	699	642	813	548	1.041	178
(Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης)	0	502	0	0	0	0
ΠΔΕ	17.726	17.043	16.452	16.912	18.112	17.841
Ταμειακό Σύνολο	-3.269	-1.894	-3.014	-2.745	-3.647	-3.680
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	20.995	18.937	19.466	19.657	21.759	21.521
Σύνολο κατά ESA'95						
13 Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης	6	6	5	5	5	5
Τ.Π.	2	2	2	2	2	2
ΠΔΕ	8	8	7	7	7	7
Ταμειακό Σύνολο	0	0	0	0	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	8	8	7	7	7	7
Σύνολο κατά ESA'95						
14 Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	506	502	707	795	793	598
Τ.Π.	432	432	403	538	522	527
ΠΔΕ	938	934	1.110	1.333	1.315	1.125
Ταμειακό Σύνολο	-229	-227	25	35	194	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	1.167	1.161	1.085	1.298	1.121	1.125
Σύνολο κατά ESA'95						
15 Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής	70	63	68	68	67	66
Τ.Π.	360	360	350	410	420	410
ΠΔΕ	430	423	418	478	487	476
Ταμειακό Σύνολο	0	1	0	0	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	430	423	418	478	487	476
Σύνολο κατά ESA'95						
16 Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	12.239	12.153	12.073	11.707	11.704	11.702
Τ.Π.	790	790	525	380	380	370
ΠΔΕ	13.029	12.943	12.598	12.087	12.084	12.072
Ταμειακό Σύνολο	200	-163	0	0	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	12.828	13.106	12.598	12.087	12.084	12.072
Σύνολο κατά ESA'95						
17 Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας	53	53	50	49	48	48
Τ.Π.	2.250	2.250	2.308	2.070	2.084	2.115
ΠΔΕ						
εκ των οποίων	1.200	1.200	1.128	1.140	1.140	1.140
(Περιφερειακά Προγράμματα)	2.303	2.303	2.358	2.119	2.132	2.163
Ταμειακό Σύνολο	6	37	-12	-12	-12	-12
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	2.297	2.267	2.370	2.131	2.144	2.175
Σύνολο κατά ESA'95						
18 Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων	562	559	519	513	510	506
Τ.Π.	1.902	1.902	1.848	2.253	2.245	2.249
ΠΔΕ	2.464	2.461	2.367	2.766	2.755	2.755
Ταμειακό Σύνολο	6	15	45	0	0	0
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	2.458	2.446	2.322	2.766	2.755	2.755
Σύνολο κατά ESA'95						
19 Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου	296	297	296	295	293	292
Τ.Π.	34	34	34	37	37	38
ΠΔΕ						

Πίνακας 3.11 Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018 (σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Ταμειακό Σύνολο	*329*	*331*	*330*	*332*	*330*	*330*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*6*	*15*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*324*	*315*	*330*	*332*	*330*	*330*
20.	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη						
	Τ.Π.	*1.742*	*1.774*	*1.743*	*1.728*	*1.715*	*1.705*
	ΠΔΕ	*96*	*96*	*57*	*61*	*60*	*60*
	Ταμειακό Σύνολο	*1.838*	*1.870*	*1.800*	*1.789*	*1.775*	*1.765*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*12*	*33*	*14*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*1.826*	*1.836*	*1.786*	*1.789*	*1.775*	*1.765*
21	Υπουργείο Τουρισμού						
	Τ.Π.	*27*	*26*	*25*	*25*	*25*	*24*
	ΠΔΕ	*22*	*22*	*20*	*36*	*36*	*36*
	Ταμειακό Σύνολο	*49*	*48*	*45*	*61*	*61*	*60*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*11*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*38*	*48*	*45*	*61*	*61*	*60*
22.	Αποκεντρωμένες Διοικήσεις						
	Τ.Π.	*164*	*163*	*158*	*153*	*148*	*144*
	ΠΔΕ	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	*165*	*163*	*158*	*153*	*148*	*144*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*2*	*6*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*162*	*157*	*158*	*153*	*148*	*144*
I.	ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (Α+Β)	57.748	57.044	55.454	55.611	56.262	55.601
A.	**Δαπάνες Τ.Π (1+2+3+4+5+6)**	50.948	50.244	49.054	48.911	49.562	48.901
1	Πρωτογενείς δαπάνες	43.446	42.612	41.431	41.160	41.164	40.923
2	Τόκοι	6.150	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
3	Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF	70	55	10	5	0	0
4	Εξοπλιστικά προγράμματα -ταμειακή βάση	583	533	700	598	457	500
5	Καταπτώσεις εγγυήσεων	699	642	813	548	1.041	178
6	Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης[1]	0	502	0	0	0	0
B.	**ΠΔΕ**	6.800	6.800	6.400	6.700	6.700	6.700
	εκ των οποίων: (Περιφερειακά Προγράμματα)	1.200	1.200	1.128	1.140	1.140	1.140
Γ.	**Εθνικολογιστικές προσαρμογές[3]**	-3.095	-1.952	-2.820	-2.667	-3.565	-3.466
II.	**ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ESA 95 (Ι - Γ)**	60.843	58.995	58.274	58.277	59.826	59.066

1 Στον Προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2014 για την τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης έχουν προβλεφθεί πιστώσεις ύψους 1.500 εκατ. ευρώ.

2 Εθνικολογιστικές προσαρμογές: (+) μείωση δαπανών / (-) αύξηση δαπανών.

3 Στις εθνικολογιστικές προσαρμογές δεν έχουν περιληφθεί οι προσαρμογές που αφορούν το υπόλοιπο των λογαριασμών θησαυροφυλακίου και η προσαρμογή για την εργασιακή κινητικότητα, η οποία αφορά το σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

5.4 Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων – Σχέδιο δράσης για την εκτέλεση του ΠΔΕ την περίοδο 2015-2018

Στόχοι ΠΔΕ και διαθέσιμοι πόροι για το ΠΔΕ

Το ΠΔΕ χρηματοδοτεί την αναπτυξιακή πολιτική της χώρας με έργα που συμβάλλουν στην αύξηση του ιδιωτικού και δημόσιου κεφαλαίου της οικονομίας και στηρίζουν την αναπτυξιακή διαδικασία και τον εκσυγχρονισμό της χώρας σε μακροχρόνια βάση.

Μέσω των χρηματοδοτήσεων του ΠΔΕ ενισχύονται, κυρίως, οι ακόλουθοι αναπτυξιακοί τομείς:

Έργα υποδομής στους τομείς μεταφορών και περιβάλλοντος

Δράσεις ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων και της επιχειρηματικότητας

Προώθηση της κοινωνίας της γνώσης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου

Έργα αξιοποίησης ενεργειακών πόρων

Στήριξη επενδυτικών προγραμμάτων της Αυτοδιοίκησης

Επίσης, με την αξιοποίηση εθνικών πόρων ενισχύονται πολιτικές του κράτους που αφορούν στην συντήρηση και επέκταση κοινωνικών υποδομών, την ικανοποίηση έκτακτων αναγκών και σε λοιπές δράσεις.

Στην παρούσα κρίσιμη φάση για την Ελληνική οικονομία, η υλοποίηση τόσο του ΠΔΕ 2014 όσο και του ΠΔΕ 2015-2018 έχει ως στόχο να συνοδεύσει τη δημοσιονομική προσπάθεια με αναπτυξιακές δράσεις, συμβάλλοντας στην ανάταξη και ενίσχυση της οικονομίας και ταυτόχρονα στη στήριξη της κοινωνικής συνοχής.

Ο δημοσιονομικός στόχος στην εκτέλεση του ΠΔΕ το 2014-2018 είναι η απορρόφηση των προβλεπόμενων πόρων των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η εισροή της κοινοτικής συνδρομής.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία και την ισχύουσα πρακτική, τα έτη 2014 και 2015 είναι έτη επικάλυψης μεταξύ δύο προγραμματικών περιόδων (της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 και της προγραμματικής περιόδου 2014-2020). Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια κατά τα έτη αυτά αφενός να πραγματοποιηθεί η ομαλή χωρίς επιβραδύνσεις μετάβαση από την παλαιά περίοδο, όπου θα πρέπει να δαπανηθούν οι τελευταίοι της πόροι, στην νέα περίοδο που πρέπει να προετοιμαστούν νέα έργα και αφετέρου χρησιμοποιώντας κατάλληλες πρακτικές να ενταθεί η αναπτυξιακή δραστηριότητα, καλύπτοντας τα πιθανά κενά με δράσεις για την ανεργία και την επιχειρηματικότητα.

Επιπλέον, σταθερή επιδίωξη για την υλοποίηση του ΠΔΕ είναι η μέγιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων προς ενίσχυση της πραγματικής οικονομίας, δηλαδή η ένταση των προσπαθειών για βέλτιστη κατανομή των περιορισμένων πόρων ώστε να οδηγούμαστε κάθε φορά στο μέγιστο δυνατό αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Για το λόγο αυτό δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στον ορθό προγραμματισμό και τη στόχευση. Βασικό εργαλείο στην προσπάθεια αυτή είναι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών για αυτό και μια από τις βασικές επιδιώξεις για την περίοδο 2015-2018 είναι η πλήρης αυτοματοποίηση και μηχανογράφηση όλων των διαδικασιών εκτέλεσης του ΠΔΕ για όλους τους εμπλεκόμενους.

Για το 2014 προβλέπεται η υλοποίηση έργων που αντιστοιχούν σε πόρους συνολικού ύψους 6,8 δισ. ευρώ. Από αυτά ποσό ύψους 6,1 δισ. ευρώ αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και πιο συγκεκριμένα 5,45 δισ. ευρώ περίπου θα διατεθούν στην προσπάθεια για την ολοκλήρωση των συγχρηματοδοτούμενων έργων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 και 650 εκατ. ευρώ προγραμματίζεται να διατεθούν για την έναρξη έργων της επόμενης περιόδου 2014-2020. Τέλος, ποσό ύψους 700 εκατ. ευρώ θα διατεθεί για την υλοποίηση έργων χρηματοδοτούμενων από αμιγώς εθνικούς πόρους.

Για την περίοδο 2015-2018, οι διαθέσιμοι πόροι ώστε να επιτευχθούν οι αναπτυξιακοί στόχοι και ταυτόχρονα να ικανοποιηθούν οι πολιτικές και νομικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί ανέρχονται συνολικά σε 26,5 δισ. ευρώ και κατανέμονται ως ακολούθως:

Πόροι συνολικού ύψους 23,7 δισ. ευρώ που αντιστοιχούν περίπου στο 89,5% του συνόλου θα διατεθούν για τα έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ. Αναλυτικότερα, το 45% περίπου των πόρων της περιόδου 2015-2018 θα διατεθούν ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων απορρόφησης και η ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Πρόγραμμα Αλιείας, Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, Πρόγραμμα Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών κ.λπ.), ενώ το υπόλοιπο 55% περίπου των πόρων θα διατεθεί για την έγκαιρη έναρξη και την εντός χρονοδιαγραμμάτων υλοποίηση των έργων της νέας Προγραμματικής περιόδου 2014-2020 (ΕΣΠΑ 2014-2020, Πρόγραμμα Μεταναστευτικών Ροών, Λοιπά Κοινοτικά Προγράμματα κ.λπ.). Η ετήσια κατανομή των πόρων προβλέπει τη διάθεση ποσού ύψους 5,7 δισ. ευρώ για το 2015, και ποσού ύψους 6 δισ. ευρώ για κάθε έτος της περιόδου 2016-2018.

Πόροι συνολικού ύψους 2,8 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν περίπου στο 10,5% του συνόλου, θα διατεθούν για έργα του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ με σταθερή κατανομή 700 εκατ. ευρώ για κάθε έτος, ώστε να καλυφθούν λοιπές –μη συγχρηματοδοτούμενες από κοινοτικούς πόρους- επενδυτικές δαπάνες των Υπουργείων και των Περιφερειών, να εξυπηρετηθούν οι ανάγκες των υφιστάμενων επενδυτικών νόμων, καθώς και να καλυφθούν έκτακτες ανάγκες όπως η αποκατάσταση ζημιών σε έργα υποδομής από σεισμούς, πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές κ.ά..

Αποτίμηση - αξιολόγηση - δράση

Βασικός στόχος που τέθηκε από την έναρξη κιόλας της προσπάθειας για τη δημοσιονομική εξυγίανση της χώρας ήταν η αναδιάρθρωση του τρόπου λειτουργίας του ΠΔΕ, με την υιοθέτηση βασικών αρχών προγραμματισμού, παρακολούθησης της υλοποίησης και ανάληψης διορθωτικών κινήσεων, όπου απαιτείται. Η στόχευση αυτή εμπλουτισμένη με νέες παραμέτρους παραμένει κεντρική επιδίωξη και για την περίοδο 2015-2018.

Κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση του ΠΔΕ τα τελευταία έτη της μεγάλης δημοσιονομικής προσπάθειας, εμπεδώθηκαν και βελτιώθηκαν οι διαδικασίες για την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και του δεσμευτικού, σύμφωνα με τις επιταγές του προϋπολογισμού, προγραμματισμού σε επίπεδο προγράμματος και φορέα χρηματοδότησης με σταδιακή ενίσχυση του συνολικού και μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα του.

Ταυτόχρονα, προωθήθηκαν διαδικασίες αποκέντρωσης και απλοποίησης στην υλοποίηση του ΠΔΕ με τη παροχή της δυνατότητας ανακατανομής εγκεκριμένων πιστώσεων έργων του ΠΔΕ από τον εκάστοτε αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη. Στο ίδιο πλαίσιο εγγράφεται

και η ρύθμιση των θεμάτων υλοποίησης του Περιφερειακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με την αποσαφήνηση του ρόλου του Περιφερειάρχη στη διαδικασία κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης του ΠΔΕ. Οι παραπάνω ρυθμίσεις σε καμία περίπτωση δεν αποδυνάμωσαν αλλά αντιθέτως ενίσχυσαν τους κανόνες του προγραμματισμού μέσα από την απλοποίηση των διαδικασιών που προσέφεραν.

Επίσης, έως σήμερα πραγματοποιήθηκαν σημαντικές νομοθετικές ρυθμίσεις ώστε να απλοποιηθούν και επιταχυνθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του ΠΔΕ αλλά και των επιμέρους προγραμμάτων του. Οι παρεμβάσεις αφορούν, κυρίως, στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών, άρση πιθανών εμποδίων στην πορεία εκτέλεσης των έργων, επιτάχυνση της ροής χρηματοδότησής τους, αντιμετώπιση προβλημάτων ρευστότητας των δικαιούχων καθώς και ενίσχυση της διαφάνειας με άρση εμποδίων για την πλήρη οικονομική παρακολούθηση των έργων του ΠΔΕ. Απώτερος σκοπός όλων αυτών είναι η απλοποίηση του πλαισίου χρηματοδότησης των δημοσίων επενδύσεων, η διευκόλυνση της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων, καθώς, και η πλήρης συμμόρφωση της χώρας μας με τις κοινοτικές και διεθνείς υποχρεώσεις της.

Πολύ σημαντική πρόοδος έχει γίνει και στα θέματα του εκσυγχρονισμού και απλοποίησης της διαδικασίας πληρωμών των έργων του ΠΔΕ. Αναλυτικότερα, η διαδικασία πληρωμών του ΠΔΕ βελτιώθηκε για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα αρχικά με τη δημιουργία του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ, εξασφαλίζοντας καλύτερο έλεγχο στη διαχείριση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων και στην παρακολούθηση των ενεργειών. Ωστόσο, η έναρξη υλοποίησης του προγράμματος ηλεκτρονικών πληρωμών για όλα τα έργα του ΠΔΕ, μετά την ρύθμιση του σχετικού θεσμικού πλαισίου, σηματοδοτεί πραγματική αλλαγή σελίδας για τις διαδικασίες χρηματοδότησης των έργων, προσφέροντας με τη βοήθεια της τεχνολογίας τη μέγιστη ευελιξία και απλοποίηση. Ταυτόχρονα, ο εξορθολογισμός και η απλοποίηση της διαδικασίας ελέγχου των δαπανών του ΠΔΕ με την κατάργηση του υπόλογου-φυσικού προσώπου και την ολοκλήρωση του ελέγχου των δαπανών στις Υπηρεσίες του Φορέων χρηματοδότησης των έργων αναμένεται να επιφέρει ακόμα μεγαλύτερη απλούστευση στις διαδικασίες επιταχύνοντας σημαντικά την πραγματοποίηση των πληρωμών και συνακόλουθα την υλοποίηση του ΠΔΕ.

Ακόμη, στο πλαίσιο της ορθολογικότερης οργάνωσης του ΠΔΕ, το 2014 θα ολοκληρωθεί η εκκαθάρισή του από ανενεργά έργα στη βάση σχετικών προτάσεων των Φορέων και ειδικών κριτηρίων. Ήδη έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες και κίνητρα στους φορείς να προχωρήσουν στην απομείωση του ανεκτέλεστου προϋπολογισμού των προγραμμάτων τους συμβάλλοντας στην εξυγίανση όλου του Προγράμματος, με την ελάφρυνση του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων από άστοχες δεσμεύσεις, διευκολύνοντας έτσι τον προγραμματισμό των δράσεων των επόμενων ετών.

Επιπλέον, προωθήθηκαν και ενισχύονται περαιτέρω δράσεις για τον περιορισμό των ανεξόφλητων υποχρεώσεων του ΠΔΕ, με τη βελτίωση και ενίσχυση της παρακολούθησης και του ελέγχου (τρίμηνος προγραμματισμός, δημιουργία προτύπου Μητρώου Δεσμεύσεων Δημοσίων Επενδύσεων κ.α.), καθώς και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών προς αυτή την κατεύθυνση (ανάπτυξη και λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων- ΠΣΥΠΠΟΔΕ, πραγματοποίηση ηλεκτρονικών πληρωμών κ.ά.).

Τέλος, σύμφωνα με τον μεσοπρόθεσμο προγραμματισμό για την περίοδο 2015–2018 θα υλοποιηθούν οι ακόλουθες δράσεις ολοκληρώνοντας ουσιαστικά τη μεγάλη μεταρρυθμιστική προσπάθεια για την αναμόρφωση του πλαισίου χρηματοδότησης των δημοσίων επενδύσεων της χώρας:

• Κωδικοποίηση και αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου των δημοσίων επενδύσεων.

• Αναδιάρθρωση της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με σύσταση νέων τμημάτων για την εξυπηρέτηση των αναγκών υλοποίησης του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού και τη δημιουργία ελεγκτικού μηχανισμού.

• Μετατροπή του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ σε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης.

• Σταδιακή απομείωση του ανεκτέλεστου προϋπολογισμού του εθνικού ΠΔΕ, στο οποίο έχει σωρευτεί δυσανάλογα μεγάλος όγκος υποχρεώσεων από προηγούμενα έτη δυσχεραίνοντας το ρόλο του ως αναπτυξιακό εργαλείο.

• Προσδιορισμός κατηγοριών δαπανών του ΠΔΕ που στερούνται επενδυτικής – αναπτυξιακής λογικής (π.χ. λειτουργικά κόστη, ΦΠΑ κ.λπ.).

Περιορισμός των μη επιλέξιμων δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων έργων, σε στενή και σταθερή συνεργασία με τα εμπλεκόμενα υπουργεία-φορείς.

• Ενδυνάμωση της περιφερειακής δυνατότητας παρακολούθησης και υλοποίησης του Προγράμματος με την αναδιαμόρφωση των περιφερειακών οργανωτικών δομών του ασχολούνται με το ΠΔΕ.

• Αναδιοργάνωση των διαδικασιών ένταξης, παρακολούθησης και συντονισμού τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Προγραμματισμός και παρακολούθηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει το Πρόγραμμα.

•Ενεργοποίηση συστήματος παρακολούθησης των προθεσμιών ολοκλήρωσης των ενεργειών διαχείρισης και υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Δημιουργία μεθοδολογίας αξιολόγησης των έργων, των φορέων που τα υλοποιούν και ολοκλήρου του προγράμματος.

Ενίσχυση του μηχανισμού αναχαίτισης παραγωγής ανεξόφλητων υποχρεώσεων του ΠΔΕ.

Απλοποίηση διαδικασιών με παρεμβάσεις στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των δημοσίων επενδύσεων και με τη χρήση νέων τεχνολογιών (καθολική εφαρμογή ηλεκτρονικής πληρωμής κ.λπ.).

• Εκσυγχρονισμό του πληροφοριακού συστήματος του ΠΔΕ, εναρμόνιση και διεπαφή του με το σύστημα ERP του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, ώστε να παρακολουθείται με ενιαίο τρόπο η εκτέλεση του Κρατικού Προϋπολογισμού.

• Υιοθέτηση διεθνών λογιστικών προτύπων για την καλύτερη οικονομική παρακολούθηση του προγράμματος.

Τα παραπάνω θα υποστηριχτούν από ένα νέο Πληροφοριακό Σύστημα, με την υλοποίηση του συγχρηματοδοτούμενου έργου “e-pde” που σκοπεύει στην αναβάθμιση του υφισταμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΠΔΕ.

Το “e-pde” το οποίο αναμένεται να ξεκινήσει την παραγωγική του λειτουργία το α΄ εξάμηνο του 2015, θα δώσει τη δυνατότητα ολοκληρωμένης παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων του ΠΔΕ, τόσο σε κεντρικό, όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.

Η διάρθρωση του ΠΔΕ 2015–2018 - Συνέπεια με δημοσιονομικές δυνατότητες

Για την περίοδο 2015-2018 οι πόροι του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους ανέρχονται περίπου στο 89,5% του συνολικού Προγράμματος, χρηματοδοτώντας με το ήμισυ σχεδόν των πόρων έργα της Προγραμματικής περιόδου 2007-2013 (ΕΣΠΑ 2007-2013, Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, Πρόγραμμα Αλιείας, Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας, Πρόγραμμα Αλληλεγγύης και Διαχείρισης Μεταναστευτικών Ροών κ.λπ.), και με το υπόλοιπο μισό περίπου έργα της νέας Προγραμματικής περιόδου 2014-2020 (ΕΣΠΑ 2014-2020, πρόγραμμα μεταναστευτικών ροών, λοιπά κοινοτικά προγράμματα κ.λπ.).

Το 10,5% των πόρων που θα χρηματοδοτήσει το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ, αν και μειωμένο σε σχέση με το παρελθόν, παραμένει ιδιαίτερης σημασίας, προκειμένου να στηριχθούν αναπτυξιακές επιλογές της Κυβέρνησης οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, όπως, επίσης, να συνδράμουν την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Σε ό,τι αφορά στο εθνικό σκέλος του Προγράμματος, οι διαθέσιμοι κάθε φορά πόροι κατανέμονται περίπου ισόποσα στους επενδυτικούς νόμους, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό εργαλείο άσκησης πολιτικής για την επιχειρηματικότητα και τις νέες επενδύσεις στη χώρα, στα προγράμματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Περιφερειακό Πρόγραμμα) και στις δαπάνες των υπουργείων, οι οποίες αφορούν, κυρίως, σε προμήθειες και συντηρήσεις υφιστάμενου εξοπλισμού.

Η στρατηγική υλοποίησης του ΠΔΕ αποτυπώνεται και στην κατανομή των πιστώσεων ανά Φορέα της Κεντρικής Διοίκησης και Περιφέρεια. Ειδικότερα:

• Έμφαση δίνεται σε Υπουργεία που εποπτεύουν-διαχειρίζονται Επιχειρησιακά Προγράμματα. Η κατανομή των πιστώσεων ανά Υπουργείο βασίστηκε στους επιμέρους ποσοτικούς στόχους ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιόδου 2007-2013 μετά και την αναθεώρηση των προγραμμάτων και περιέλαβε εκτιμήσεις για την κατανομή των ποσών στα σχεδιαζόμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020.

• Το 33% περίπου του συνόλου των πιστώσεων κατευθύνεται στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, όπου υπάρχουν οι μεγαλύτερες απαιτήσεις για πληρωμές τόσο στο επιλέξιμο, όσο και στο μη επιλέξιμο τμήμα του ΠΔΕ για την ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής και λοιπών δράσεων.

• Μεγάλο μέρος των πιστώσεων κατευθύνεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, το οποίο ανέρχεται στο 33% περίπου του συνολικού ποσού για το εθνικό ΠΔΕ όλης της περιόδου 2015-2018, κυρίως για την εξυπηρέτηση των αναγκών χρηματοδότησης των επενδυτικών νόμων και στο 13% περίπου του συνόλου του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους για την υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

• Σε συμφωνία με την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας σημαντικό μέρος των διαθέσιμων πόρων κατευθύνεται στην αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω των προγραμμάτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

• Πόροι, ύψους 8% περίπου του συνολικού ποσού όλης της περιόδου, θα κατευθυνθούν για την υλοποίηση δράσεων στον αγροτικό τομέα και τον τομέα της αλιείας, το οποίο κατά 95% περίπου αφορά σε έργα του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους.

• Σημαντικοί πόροι θα διατεθούν στους λοιπούς Φορείς για την υλοποίηση των προγραμμάτων τους σε συμφωνία με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό και την διαμορφούμενη στρατηγική για την ανάπτυξη της επόμενης περιόδου.

• Τέλος, τα Προγράμματα των Περιφερειών θα χρηματοδοτηθούν με το 17% περίπου των συνολικών πόρων της περιόδου τόσο του εθνικού όσο και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, ποσοστό που παραμένει σταθερό και σε ετήσια βάση.

Πίνακας 3.12 Δαπάνες ΠΔΕ κατά φορέα 2013-2018
(σε εκατ. ευρώ)

Ονομασία φορέων	2013				2014				2015				2016				2017				2018			
	Πραγματοποιήσεις				Εκτιμήσεις πραγματοποιήσεων				Προϋπολογισμός ΠΔΕ				Προϋπολογισμός ΠΔΕ				Προϋπολογισμός ΠΔΕ				Προϋπολογισμός ΠΔΕ			
	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %	Συγχρηματοδοτούμενο ΠΔΕ	Εθνικό ΠΔΕ	Σύνολο	Συμμετοχή %
Βουλή των Ελλήνων	0		0	0,00	2		2	0,03	2		2	0,03	2		2	0,03	2		2	0,03	2		2	0,03
Εσωτερικών	198	8	206	3,10	130	12	142	2,09	130	12	142	2,22	100	12	112	1,67	100	12	112	1,67	90	12	102	1,52
Διοικ. Μεταρρύθμισης και Ηλ/κής Διακυβ.	28		28	0,42	55		55	0,81	50		50	0,78	140		140	2,09	140		140	2,09	135		135	2,01
Οικονομικών	1		1	0,01	8	1	9	0,13	8		8	0,13	8		8	0,12	8		8	0,12	8		8	0,12
Εξωτερικών	9		9	0,13	6	2	8	0,12	5	2	7	0,11	6	3	9	0,13	6	3	9	0,13	6	3	9	0,13
Εθν. Άμυνας	3	1	4	0,05	10	2	12	0,18	8	2	10	0,16	10	2	12	0,18	10	2	12	0,18	10	2	12	0,18
Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας	1.645	528	2.174	32,69	1.925	325	2.250	33,09	1.962	346	2.308	36,06	1.720	350	2.070	30,90	1.731	353	2.084	31,10	1.762	353	2.115	31,57
(Περιφερειακά Προγράμματα)	*987*	*363*	*1.350*	*20,30*	*1.080*	*120*	*1.200*	*17,65*	*1.008*	*120*	*1.128*	*17,63*	*1.020*	*120*	*1.140*	*17,01*	*1.020*	*120*	*1.140*	*17,01*	*1.020*	*120*	*1.140*	*17,01*
Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων	2.122	149	2.270	34,14	1.750	152	1.902	27,97	1.700	148	1.848	28,88	2.116	137	2.253	33,63	2.110	135	2.245	33,51	2.114	135	2.249	33,57
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλ. Αλλαγής	336	14	350	5,27	350	10	360	5,29	340	10	350	5,47	400	10	410	6,12	410	10	420	6,27	400	10	410	6,12
Παιδείας και Θρησκευμάτων	426	36	462	6,95	400	90	490	7,21	385	91	476	7,44	345	92	437	6,52	345	93	438	6,54	345	93	438	6,54
Πολιτισμού και Αθλητισμού	125	11	136	2,05	82	30	112	1,65	75	20	95	1,48	81	20	101	1,51	81	20	101	1,51	81	20	101	1,51
Εργασίας, Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας	438	8	446	6,70	770	20	790	11,62	505	20	525	8,20	360	20	380	5,67	360	20	380	5,67	350	20	370	5,52
Υγείας	94	5	99	1,48	50	14	64	0,94	40	15	55	0,86	60	20	80	1,19	60	20	80	1,19	55	20	75	1,12
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	349	7	356	5,35	420	12	432	6,35	400	3	403	6,30	535	3	538	8,03	520	2	522	7,79	525	2	527	7,87
Δικαιοσύνης, Διαφ. και Ανθρ. Δικαιωμάτων	12	0	12	0,18	15	3	18	0,26	5	3	8	0,13	9	3	12	0,18	9	3	12	0,18	8	3	11	0,16
Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη	50	3	53	0,80	90	6	96	1,41	50	7	57	0,89	54	7	61	0,91	54	6	60	0,90	54	6	60	0,90
Τουρισμού	20	0	21	0,31	14	8	22	0,32	12	8	20	0,31	28	8	36	0,54	28	8	36	0,54	28	8	36	0,54
Ναυτιλίας	12	13	25	0,37	22	12	34	0,50	22	12	34	0,53	25	12	37	0,55	25	12	37	0,55	26	12	38	0,57
Μακεδονίας και Θράκης		0	0	0,01	1	1	2	0,03	1	1	2	0,03	1	1	2	0,03	1	1	2	0,03	1	1	2	0,03
Σύνολο	**5.887**	**783**	**6.650**	**100,00**	**6.100**	**700**	**6.800**	**100,00**	**5.700**	**700**	**6.400**	**100,00**	**6.000**	**700**	**6.700**	**100,00**	**6.000**	**700**	**6.700**	**100,00**	**6.000**	**700**	**6.700**	**100,00**

Νέα Προγραμματική περίοδος - νέες προοπτικές

Η Ελλάδα κατάφερε να εξασφαλίσει για την περίοδο 2014-2020 ένα πολύ σημαντικό ποσό αναπτυξιακών πόρων από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία. Σημαντικό τμήμα των πόρων αυτών αναμένεται να απορροφηθούν κατά την εκτέλεση του ΠΔΕ 2015-2018, με τη χρηματοδότηση των αναπτυξιακών δράσεων που σχεδιάζονται και θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020.

Η αξιοποίηση των πόρων αυτών αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών, αναπτυξιακών και κοινωνικών προβλημάτων της χώρας και τη στροφή σε ένα νέο αναπτυξιακό υπόδειγμα στηριγμένο στις δυνατότητες της Ελλάδας, καθώς και στην εξειδίκευση και τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των Περιφερειών της.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός για την Ελλάδα του 2020 αποβλέπει «στην αναγέννηση της Ελληνικής οικονομίας με ανάταξη και αναβάθμιση του παραγωγικού και κοινωνικού ιστού της χώρας και τη δημιουργία και διατήρηση βιώσιμων θέσεων απασχόλησης, έχοντας ως αιχμή την εξωστρεφή, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα και γνώμονα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της αρχές της αειφόρου ανάπτυξης».

Βασικός στόχος για τη χώρα κατά την περίοδο 2014-2020 είναι η μεταφορά των εν ανεπαρκεία επενδυτικών πόρων από μη διεθνώς εμπορεύσιμους τομείς σε εμπορεύσιμους τομείς και στην εφαρμογή ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης που δεν θα στηρίζεται πλέον στην κατανάλωση και το δανεισμό, αλλά σε υγιείς επενδύσεις που δημιουργούν βιώσιμες θέσεις απασχόλησης. Οι παρεμβάσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020 θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές των γενικότερων παρεμβάσεων που αποβλέπουν σε αύξηση του επιπέδου των ετήσιων επενδύσεων μέσα στα επόμενα δέκα έτη.

Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στην επιλογή της χρονικής κλιμάκωσης της υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, με εμπροσθοβαρή εκκίνηση για την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος της ανεργίας και της αυξανόμενης ανέχειας που μαστίζουν την Ελληνική κοινωνία, με μέριμνα, όμως, ώστε τα άμεσα μέτρα για τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής να μην επισκιάσουν τη μακροχρόνια προοπτική της οικονομίας στο πεδίο της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας.

Ο σχεδιασμός του ΕΣΠΑ 2014-2020 έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται σύντομα η υποβολή και η έγκριση των προγραμμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πλαίσιο της σχετικής διαδικασίας πραγματοποιήθηκαν μια σειρά Αναπτυξιακών Συνεδρίων σε Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες κλήθηκαν από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας να διαμορφώσουν τις προτάσεις τους, που αξιοποιήθηκαν ως εισροές για τη διαμόρφωση επιμέρους ενοτήτων.

Οι βασικές προτεραιότητες/θεματικοί στόχοι του ΕΣΠΑ 2014-2020 με βάση το σχεδιασμό συνοψίζονται στα ακόλουθα πέντε σημεία:

• Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων, μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας.

• Ανάπτυξη και αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση.

• Προστασία του περιβάλλοντος-μετάβαση σε μία οικονομία φιλική στο περιβάλλον.

• Ανάπτυξη-εκσυγχρονισμός-συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

• Βελτίωση της θεσμικής επάρκειας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ 2014-2020 περιλαμβάνει 7 τομεακά προγράμματα και 13 περιφερειακά προγράμματα ως ακολούθως:

• Το Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία».

• Το Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη».

• Το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού-Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

• Το Ε.Π «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα».

• Το πρόγραμμα «Αγροτική Ανάπτυξη».

• Το Ε.Π. «Αλιείας».

• Το ΕΠ. «Τεχνική Βοήθεια».

Δεκατρία (13) Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μια από τις ελληνικές Περιφέρειες.

5.5 Μεταβιβάσεις από τον τακτικό προϋπολογισμό σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Οι πιστώσεις της κατηγορίας αυτής αφορούν επιχορηγήσεις και αποδόσεις πόρων του Τακτικού Προϋπολογισμού σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, νοσοκομεία, Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ.).

Πίνακας 3.13 Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (σε εκατ. ευρώ)

	Σύνολο Υπουργείων/Φορέων	2012 Πληρωμές	2013 Πληρωμές	2014 Προβλέψεις	2015 Προβλέψεις	2016 Προβλέψεις	2017 Προβλέψεις	2018 Προβλέψεις
	Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό (1+2+3+4+5) [2]	**21.997**	**20.955**	**18.161**	**17.878**	**17.580**	**17.511**	**17.518**
1.	**Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (i+ii+iii+iv+v)**	**17.633**	**16.415**	**13.990**	**13.813**	**13.449**	**13.449**	**13.449**
i	Επιχορηγήσεις σε ΟΚΑ	14.466	12.739	10.775	11.567	11.187	11.187	11.187
ii	Επιχορηγήσεις σε Νοσοκομεία ΕΣΥ	1.401	1.654	1.154	1.043	1.043	1.043	1.043
iii	Επιχορηγήσεις σε Λοιπά Νοσοκομεία (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΝΙΜΙΤΣ, ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ)	69	39	43	43	43	43	43
iv	Κοινωνική προστασία (α+β), εκ των οποίων:	1.132	1.189	954	1.129	1.145	1.145	1.150
	α. ΑΚΑΓΕ	493	451	443	454	470	470	470
	β. επιδόματα πολυτέκνων	639	738	511	675	675	675	675
v	Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΚΑ	566	795	1.063	30	32	32	32
2.	**Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (i+ii)**	**2.815**	**3.095**	**2.994**	**3.019**	**3.099**	**3.029**	**3.035**
i	Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	33	430	340	324	57	19	19
ii	Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΤΑ	2.782	2.666	2.654	2.695	3.042	3.010	3.016
3.	**Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα ΕΝΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης εκτός ΔΕΚΟ (i+ii+iii)**	**1.083**	**1.069**	**877**	**738**	**724**	**724**	**724**
i	Επιχορηγήσεις	740	752	641	582	568	568	567
ii	Αποδόσεις	30	38	25	25	26	26	26
iii	Επιχορηγήσεις σε Συγκοινωνιακούς Φορείς	313	279	211	131	131	131	131
4.	**Μεταβιβάσεις σε ΔΕΚΟ (i+ii) [1]**	**128**	**94**	**100**	**71**	**71**	**70**	**70**
i	Επιχορηγήσεις	99	85	92	63	63	62	62
ii	Αποδόσεις	29	8	8	8	8	8	8
5.	**Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα ΕΚΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης εκτός ΔΕΚΟ (i+ii)**	**338**	**282**	**199**	**236**	**236**	**239**	**239**
i	Επιχορηγήσεις	314	276	191	228	228	231	231
ii	Αποδόσεις	23	6	8	8	8	8	8

1 Η επιχορήγηση στην ΤΡΑΙΝΟΣΕ από το 2015 δεν περιλαμβάνεται στις επιχορηγήσεις σε Συγκοινωνιακούς φορείς (ΔΕΚΟ). Περιλαμβάνεται στις επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα εκτός Γενικής Κυβέρνησης λόγω της προβλεπόμενης αποκρατικοποίησής της εντός του 2014.

2 Δεν περιλαμβάνονται μεταβιβάσεις για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων οφειλών προηγούμενων οικονομικών ετών από την ειδική χρηματοδότηση.

6. ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΑΝΑ ΥΠΟΤΟΜΕΑ

6.1 Επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ

Περιλαμβάνονται οι προϋπολογισμοί των ΔΕΚΟ που είναι ενταγμένοι στο μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ.

Οι φορείς αυτοί είναι οι εξής: Πράσινο Ταμείο (πρώην ΕΤΕΡΠΣ), Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ), Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ, ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ ΑΕ, Όμιλος Εταιρειών «Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος ΑΕ» (ΟΣΕ ΑΕ - ΕΡΓΟΣΕ ΑΕ - ΓΑΙΑΟΣΕ ΑΕ), ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ, Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (ΕΟΤ), Νέα Ελληνική Ραδιοφωνία Ιντερνέτ και Τηλεόραση ΑΕ (ΝΕΡΙΤ ΑΕ), Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), Ηλεκτρομηχανική Κύμης ΑΕ, Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων ΑΕ (ΜΟΔ ΑΕ) και Οδικές Συγκοινωνίες ΑΕ (ΟΣΥ ΑΕ).

Πίνακας 3.14 Επαναταξινομημένες ΔΕΚΟ (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Εσόδα	3.261	2.292	2.224	2.224	2.682	2.682	2.387	2.387	2.298	2.298	1.544	1.544
Πωλήσεις	736	458	581	581	508	508	517	517	536	536	537	537
Επιχορηγήσεις	1.762	1.404	1.400	1.400	1.989	1.989	1.690	1.690	1.583	1.583	830	830
Τακτικού Προϋπολογισμού	405	391	314	314	229	229	225	225	207	207	209	209
Εγκεκριμένοι Πόροι ΠΔΕ	692	523	675	675	1.173	1.173	1.104	1.104	556	556	615	615
Λοιπές	665	490	411	411	588	588	361	361	820	820	5	5
Λοιπά Έσοδα	763	430	243	243	184	184	180	180	180	180	177	177
Εξόδα	2.082	1.395	1.795	1.758	2.138	2.106	2.070	2.032	1.506	1.473	1.532	1.507
Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	632	393	379	378	349	346	344	337	339	336	336	341
Αμοιβές και Έξοδα Τρίτων	86	37	74	74	41	41	46	46	33	33	34	34
Παροχές Τρίτων	136	129	145	145	72	72	75	75	76	76	76	76
Φόροι	24	22	31	31	31	31	32	32	33	33	33	33
Διάφορα Έξοδα	340	214	286	251	258	228	260	230	263	233	265	235
Τόκοι έξοδα	244	170	161	161	146	146	146	146	130	130	97	97
Δαπάνες για Επενδύσεις	516	359	651	651	1.201	1.201	1.126	1.126	591	591	650	650
Αγορές χρήσης	103	71	66	66	41	41	41	41	40	40	41	41
Ισοζύγιο(Εσόδα - Εξόδα)	1.179	897	429	465	544	576	318	355	792	826	11	37

Σημείωση: ΔΥΕ= Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ΒΣ = Βασικό Σενάριο και ΜΠΔΣ= Σενάριο μετά παρεμβάσεων

Οι κύριες αλλαγές που αφορούν την περίοδο 2013-2018 και αποτυπώνονται στα δημοσιονομικά μεγέθη του υποτομέα της περιόδου αφορούν:

την αναδιάρθρωση το 2013 της ΕΡΤ Α.Ε. με τη δημιουργία της ΝΕΡΙΤ Α.Ε., η οποία αναμένεται να έχει δημοσιονομικό αποτέλεσμα 91 εκατ. ευρώ περίπου το 2014,

την προγραμματισμένη για το β΄ εξάμηνο του 2014 πώληση της ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.,

την απόσχιση του κλάδου συντήρησης τροχαίου υλικού από τον ΟΣΕ Α.Ε. και τη δημιουργία της ΕΕΣΣΤΥ Α.Ε. το β΄ εξάμηνο του 2013, και

την αναδιάρθρωση των ΕΑΣ Α.Ε.

Εξαιτίας των διαρθρωτικών αλλαγών η άμεση σύγκριση των απολογιστικών δημοσιονομικών μεγεθών του 2013 σε σχέση με το 2012 είναι εξαιρετικά δυσχερής. Μεγάλο μέρος της διαφοράς μεταξύ του δημοσιονομικού αποτελέσματος του υποτομέα το 2013 σε σχέση με το 2012 (περίπου 317 εκατ. ευρώ) οφείλεται στη μείωση των αποτελεσμάτων του Πράσινου Ταμείου, κυρίως, λόγω της λήξης του προγράμματος τακτοποίησης ημιυπαίθριων χώρων και των νομοθετικών πρωτοβουλιών για επιμήκυνση των δόσεων για την τακτοποίηση των αυθαίρετων κατασκευών, ώστε να διευκολυνθεί το κοινωνικό σύνολο. Επισημαίνεται ότι η τελευταία ρύθμιση επιμήκυνσης των δόσεων είναι δημοσιονομικά ουδέτερη στο μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Σε γενικές γραμμές, το 2013 παρατηρείται μείωση τόσο του λειτουργικού όσο και του μισθολογικού κόστους στον υποτομέα, γεγονός που οφείλεται, κυρίως, στον εξορθολογισμό των δαπανών και την εφαρμογή του ενιαίου μισθολογίου σε όλους τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.

Βασικό Σενάριο

Στο βασικό σενάριο για την περίοδο 2014 -2018 (αν εξαιρεθεί η επίπτωση της ιδιωτικοποίησης της ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΑΕ για τη συγκρισιμότητα των μεγεθών) αναμένονται τα ακόλουθα:

α) Στο σκέλος των εσόδων, αύξηση των πωλήσεων στην περίοδο μέχρι το 2018 κατά 7% σε σχέση με το 2014, μείωση των επιχορηγήσεων από τον Τακτικό Προϋπολογισμό κατά 21% και μείωση των λοιπών εσόδων κατά 25% (κυρίως λόγω των μειωμένων εκτιμήσεων από τις εισπράξεις του Πράσινου Ταμείου).

β) Στο σκέλος των δαπανών, μείωση του μισθολογικού κόστους κατά 4% (κυρίως λόγω της εκτιμώμενης μείωσης του αριθμού των απασχολούμενων στον υποτομέα) και μείωση των λειτουργικών εξόδων (πλην τόκων και επενδυτικών δαπανών) κατά 10%.

ΜΠΔΣ 2015-2018

Οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την περίοδο 2014–2018 αποσκοπούν στον περαιτέρω εξορθολογισμό της οικονομικής κατάστασης των οργανισμών και περιλαμβάνουν, κυρίως, μείωση του λειτουργικού κόστους, κατά 35 εκατ. ευρώ περίπου σε σχέση με το βασικό σενάριο.

6.2 Τοπική Αυτοδιοίκηση

Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που απεικονίζεται στον κατωτέρω πίνακα 3.15, περιλαμβάνονται οι προϋπολογισμοί των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, ενώ το ισοζύγιο των εποπτευόμενων φορέων τους ενσωματώνεται κάθε φορά βάσει των οριστικών στοιχείων που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ.

Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους προέρχεται από επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς επίσης και από ίδια έσοδα όπως έσοδα από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, έσοδα από φόρους, λοιπά τέλη και παροχή υπηρεσιών, έσοδα ΠΟΕ κ.λπ.. Στην πλευρά των εξόδων, το μεγαλύτερο μέρος αφορά πάσης φύσεως αποδοχές, καθώς και λοιπά έξοδα σχετιζόμενα με τη λειτουργία τους.

Όπως διαπιστώνεται από τα οριστικά απολογιστικά στοιχεία του έτους 2012, καθώς και από το προσωρινό κλείσιμο του έτους 2013, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) έχουν επιτύχει σημαντική βελτίωση των οικονομικών τους επιδόσεων.

Το οικονομικό αποτέλεσμα του 2013 βελτιώθηκε σε σχέση με το 2012 και αυτό οφείλεται, κυρίως, στη διατήρηση των ιδίων εσόδων σε υψηλά επίπεδα παρόλη την οικονομική ύφεση, αλλά και στον περαιτέρω εξορθολογισμό των λειτουργικών τους δαπανών, οι οποίες κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα επίπεδα από το έτος 2012 (περίπου κατά 12%). Καθοριστικός παράγοντας για την επίτευξη θετικού ισοζυγίου για το 2013 ήταν και η χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων από την ειδική πίστωση, ύψους 933 εκατ. ευρώ σωρευτικά για τα έτη 2012-2013.

Βασικό Σενάριο

Η ανωτέρω βελτίωση, η οποία προβλέπεται να συνεχιστεί και τα επόμενα έτη, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις δημοσιονομικές παρεμβάσεις του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί το βασικό σενάριο. Οι κυριότερες από αυτές είναι:

Ο περιορισμός της μισθολογικής δαπάνης μέσω κατάργησης των δώρων, του περιορισμού προσλήψεων βάσει του κανόνα 1:10, και της μείωσης των αμοιβών αιρετών.

Η μείωση των Κοινών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) και της ΣΑΤΑ ΠΔΕ με στόχο την περαιτέρω αποκλιμάκωση των λειτουργικών δαπανών των ΟΤΑ.

Ο εξορθολογισμός των προνοιακών επιδομάτων.

ΜΠΔΣ 2015-2018

Με το ΜΠΔΣ 2015-2018, η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να συμβάλει στη συνολική δημοσιονομική προσπάθεια, με ιδιαίτερη έμφαση να δίνεται τόσο στην αύξηση των εσόδων της, όσο και στην αποκλιμάκωση των εξόδων της.

Εφαλτήρια για την προσπάθεια αυτή, αποτελούν ποικίλες δράσεις και πολιτικές οι οποίες στοχεύουν στην ενίσχυση των υφιστάμενων θεσμικών εργαλείων, στη διασφάλιση της οικονομικής εξυγίανσης των ΟΤΑ, στην αποτελεσματικότερη άσκηση διαχειριστικών και οικονομικών ελέγχων, στη βελτίωση της εισπραξιμότητας των εσόδων, καθώς και στην αποτελεσματικότερη εποπτεία και λειτουργική αξιολόγηση των εποπτευόμενων φορέων.

Παρακάτω παρατίθενται δράσεις και πολιτικές οι οποίες έχουν προωθηθεί από την Κυβέρνηση προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται με το ΜΠΔΣ 2015-2018.

Πίνακας 3.15 Ενοποιημένος Προϋπολογισμός Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Α. Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)	7.264	7.465	7.696	7.689	7.657	7.644	7.840	7.827	7.989	7.976	8.020	8.007
1. Επιχορηγήσεις από Τακτ. Προϋπολογισμό	2.828	3.080	3.001	2.994	3.032	3.019	3.112	3.099	3.042	3.029	3.048	3.035
2. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.079	762	1.549	1.549	1.544	1.544	1.509	1.509	1.509	1.509	1.509	1.509
3. Τόκοι	48	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47
4. Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	9	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
5. Λοιπά έσοδα	2.289	2.199	2.239	2.239	2.336	2.336	2.473	2.473	2.593	2.593	2.717	2.717
6. Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων	756	692	692	692	692	692	692	692	692	692	692	692
7. Έσοδο από επιχορήγηση για πληρωμή ληξιπρόθεσμων	255	678	162	162	0	0	0	0	0	0	0	0
Β. Δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7)	6.746	7.310	7.313	7.311	6.806	6.802	6.916	6.890	6.945	6.933	6.966	6.960
1. Αμοιβές προσωπικού	1.690	1.639	1.548	1.546	1.507	1.502	1.514	1.488	1.544	1.532	1.549	1.543
2. Προνοιακά επιδόματα	822	747	747	747	721	721	684	684	684	684	684	684
3. Τόκοι	87	73	73	73	73	73	83	83	83	83	83	83
4. Δαπάνες για επενδύσεις	958	1.094	1.605	1.605	1.661	1.661	1.657	1.657	1.667	1.667	1.667	1.667
5. Λοιπές δαπάνες	2.462	2.172	2.323	2.323	2.102	2.102	2.236	2.236	2.225	2.225	2.241	2.241
6. Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	728	765	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742
7. Δαπάνη για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στο πλαίσιο του προγράμματος	0	820	275	275	0	0	0	0	0	0	0	0
Ελλειμμα(-)/ Πλεόνασμα (+) (Α - Β)	518	154	383	378	851	843	923	936	944	943	1.054	1.047
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	170	769	405	405	9	9	21	21	-2	-2	-1	-1
Λοιπές Προσαρμογές	6	-153										
ΣΑ ΕΘΝ: Ελλειμμα(-)/Πλεόνασμα(+)	693	770	788	784	860	852	945	958	942	941	1.053	1.046

Σημείωση: ΔΥΕ= Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ΒΣ = Βασικό Σενάριο και ΜΠΔΣ= Σενάριο μετά παρεμβάσεων

Προϋπολογισμοί των ΟΤΑ

Με τα άρθρα 77 και 78 του ν. 4172/2013 ρυθμίστηκε η διαδικασία κατάρτισης, εκτέλεσης και αναμόρφωσης του προϋπολογισμού των Δήμων και των Περιφερειών και θεσπίστηκαν κυρώσεις στους φορείς που ενεργούν κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων και οδηγιών, με στόχο την επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών. Περαιτέρω, προβλέφθηκε η έγκαιρη υποβολή σχεδίων των προϋπολογισμών των ΟΤΑ στο Υπουργείο Εσωτερικών. Έτσι, δίνεται χρόνος προκειμένου να διατυπωθούν επ' αυτών προτάσεις από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ και να ληφθούν υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που αποτυπώνεται στο κάθε φορά ισχύον ΜΠΔΣ, καθώς και στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Επιπλέον, με τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40 του ν. 4257/2014, βελτιώνεται το νομοθετικό πλαίσιο παρακολούθησης της πορείας εκτέλεσης των προϋπολογισμών των Δήμων και των Περιφερειών και προβλέπεται η υποχρεωτική αναμόρφωσή τους, από τους ίδιους τους ΟΤΑ, σε περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων με βάση τις εκθέσεις αποτελεσμάτων εκτέλεσής τους, έπειτα από το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο κάθε έτους, ώστε σε καμία περίπτωση να μην καταστούν ελλειμματικοί οι προϋπολογισμοί.

Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με την βοήθεια του ΓΛΚ, προκειμένου να ενισχύσει τα υφιστάμενα θεσμικά εργαλεία που έχουν ως στόχο την επίτευξη και διασφάλιση της οικονομικής εξυγίανσης και αυτοτέλειας των ΟΤΑ, προχώρησε, με το άρθρο 4 του ν. 4111/2013, στη σύσταση του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ, το οποίο συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο 2013.

Σκοπός του Παρατηρητηρίου είναι να επιτυγχάνεται η κατάρτιση, από τους ΟΤΑ, ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών και απολογισμών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα δημοσιονομική νομοθεσία, καθώς και η παρακολούθηση σε μηνιαία βάση της εκτέλεσης των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων που εντάσσονται στο Μητρώο των Φορέων Γενικής Κυβέρνησης.

Επιπλέον, το Παρατηρητήριο παρέχει γνώμη στους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομικών επί των σχεδίων των προϋπολογισμών, διατυπώνοντας προτάσεις, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτυπώνεται στο ισχύον ΜΠΔΣ και τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, το Παρατηρητήριο:

- αξιολογεί τις προβλέψεις των εσόδων που παρουσιάζουν οι ΟΤΑ τόσο στον προϋπολογισμό τους, όσο και στο Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης, και διατυπώνει προτάσεις τροποποίησης των στόχων, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο και ιδίως όταν τα έσοδα εμφανίζονται υπερεκτιμημένα και μη ρεαλιστικά,
- αξιολογεί και ελέγχει την ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού και στην περίπτωση διαπίστωσης αποκλίσεων από τους τριμηνιαίους δημοσιονομικούς στόχους μεγαλύτερων του 10% ενημερώνει τον συγκεκριμένο ΟΤΑ και την εποπτεύουσα αρχή του και παρέχει οδηγίες για τη διόρθωση της απόκλισης. Εφόσον ο ΟΤΑ εξακολουθεί να παρουσιάζει τις ανωτέρω αποκλίσεις από τους στόχους για δύο συνεχόμενα τρίμηνα και διαπιστωθεί ότι δεν έχουν ληφθεί τα προσήκοντα μέτρα, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Παρατηρητηρίου, ο ΟΤΑ υπάγεται υποχρεωτικά σε Πρόγραμμα Εξυγίανσης, ο τρόπος υλοποίησης του οποίου καθορίζεται από το Παρατηρητήριο.

Εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΟΤΑ σε νομικά τους πρόσωπα

Η εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου και των αρχών της Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής (π.δ. 315/99) επεκτάθηκε υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν. 4257/2014 στα δημοτικά ιδρύματα, στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στους συνδέσμους αυτών, προκειμένου να εξασφαλιστεί η άμεση και καλύτερη οικονομική πληροφόρηση, η δυνατότητα μέτρησης οικονομικών αποτελεσμάτων και κοστολόγησης έργων και υπηρεσιών, η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων για κάθε οικονομικό έτος και η αποτελεσματικότερη άσκηση ελέγχου από κάθε αρμόδια για αυτό το σκοπό αρχή.

Υλοποίηση προγράμματος «Αναμόρφωση συστήματος οικονομικής και λογιστικής λειτουργίας των ΟΤΑ»

Με σκοπό τη βελτίωση της οικονομικής λειτουργίας και του λογιστικού ελέγχου στους Δήμους, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προχωρήσει στο σχεδιασμό και την εφαρμογή μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης για τη μεταρρύθμιση της νομοθεσίας και την υιοθέτηση εργαλείων άσκησης των οικονομικών και διαχειριστικών ελέγχων στους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ρύθμιση οφειλών πολιτών και επιχειρήσεων προς τους ΟΤΑ πρώτου βαθμού

Η οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών και η συνεπαγόμενη αδυναμία ενός αυξανόμενου αριθμού πολιτών και επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στις πάσης φύσης οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ κατέστησαν αναγκαία την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας στην κατεύθυνση, αφενός της βελτίωσης της εισπραξιμότητας των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τους Δήμους, αφετέρου της διευκόλυνσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων κατά την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, στο άρθρο 50 του ν. 4257/2014, προβλέπεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής του, προβλεπόμενου από τις ισχύουσες διατάξεις, τέλους κοινοχρήστων χώρων σε ισόποσες δόσεις, χωρίς εγγυητική επιστολή.

Επιπλέον, με το άρθρο 51 του ν. 4257/2014 παρέχεται στους οφειλέτες των Δήμων η δυνατότητα είτε να εξοφλήσουν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους εφάπαξ με ολική έκπτωση από προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, είτε να υπαχθούν σε πρόγραμμα τμηματικής καταβολής με ταυτόχρονη μείωση των προβλεπόμενων προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής οφειλών.

Καταγραφή και αξιολόγηση ακίνητης περιουσίας Δήμων

Το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας προχωρά στην καταγραφή και αξιολόγηση του συνόλου της ακίνητης πε-

ριουσίας των Δήμων με σκοπό τη βέλτιστη επιχειρηματική αξιοποίηση αυτής και την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των δημόσιων υπηρεσιών.

Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των ΟΤΑ

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των ΟΤΑ αποτελεί βασική προτεραιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας για την τόνωση της ρευστότητας της αγοράς, καθώς και της συμβολής της στην ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου της Αυτοδιοίκησης και γενικότερα στην ανάκτηση της αξιοπιστίας των φορέων του Δημοσίου. Στο πλαίσιο αυτό, σε συνεργασία με το ΓΛΚ, καταγράφηκε και χρηματοδοτήθηκε για τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης συνολικό χρέος 1,1 δισ. ευρώ περίπου.

Επιπλέον, καταργήθηκε ρύθμιση που επέτρεπε την παρακράτηση εσόδων των Δήμων έως και το 2016, σε ύψος που φτάνει την επιχορήγησή τους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεών τους υπέρ του λογαριασμού του Υπουργείου Εσωτερικών που συστάθηκε στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για το Πρόγραμμα ΑΚΣΙΑ, συνολικού ποσού 213,9 εκατ. ευρώ ετησίως.

Προσωπικό των ΟΤΑ

Οι προσλήψεις και οι διορισμοί του μόνιμου προσωπικού και του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των κατηγοριών ΥΕ και ΔΕ, όλων των κλάδων και ειδικοτήτων, των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και των Ν.Π.Ι.Δ. αυτών αναστέλλονται έως τις 31.12.2016.

Οι ΟΤΑ μπορούν να πραγματοποιούν προσλήψεις και διορισμούς τακτικού προσωπικού των κατηγοριών ΠΕ και ΤΕ, στο πλαίσιο πάντοτε των περιορισμών που τίθενται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3833/2010, όπως ισχύει, σύμφωνα με τις οποίες απαιτείται η έκδοση απόφασης κατανομής από τον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για την εφαρμογή του λόγου 1:5.

Σημειώνεται, ότι ο προγραμματισμός προσλήψεων των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο προγραμματισμού προσλήψεων του δημόσιου τομέα υπό την εποπτεία του Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, στο οποίο τηρούνται και τα σχετικά στοιχεία.

Τέλος, με το άρθρο 30 του ν. 4223/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (άρθρο 51 παρ. 8 του ν. 4250/2014), εισήχθη το πρόγραμμα της εθελοντικής ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας, σύμφωνα με το οποίο υπάλληλοι των ΟΤΑ α΄ βαθμού, της ΚΕΔΕ, της ΕΝΠΕ, των ΠΕΔ και του ΙΤΑ δύνανται, με αίτησή τους, να μεταταγούν σε ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, στην ΚΕΔΕ, την ΕΝΠΕ και στις ΠΕΔ της χώρας.

Λειτουργική αξιολόγηση των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και των εποπτευόμενων φορέων τους

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας αξιολογήθηκε από ομάδα εργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών και σύμφωνα με ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια το προσωπικό των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, καθώς και των εποπτευόμενων φορέων τους και αποτυπώθηκαν οι ανάγκες τους σε προσωπικό ή επισημάνθηκε η υπερστελέχωση αυτών.

Ανάπτυξη μητρώου για τα Ν.Π.Δ.Δ. και τις επιχειρήσεις των Δήμων και των Περιφερειών

Για την αποτελεσματική καταγραφή και εποπτεία των Ν.Π.Δ.Δ. και των επιχειρήσεων των Δήμων και των Περιφερειών, το Υπουργείο Εσωτερικών έχει προχωρήσει στην ανάπτυξη σχετικού μητρώου, στο οποίο καταγράφονται και καταχωρούνται το σύνολο των λειτουργικών στοιχείων των φορέων των Δήμων και των Περιφερειών.

Εκκαθάριση δημοτικών επιχειρήσεων

Στο πλαίσιο εξορθολογισμού των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση των ζημιογόνων και αναποτελεσματικών δημοτικών επιχειρήσεων και η αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των διατηρούμενων δημοτικών επιχειρήσεων.

Αναδιάρθρωση θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)

Σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία και την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ), βρίσκεται σε υλοποίηση μία ολοκληρωμένη πρωτοβουλία μεταρρύθμισης του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) και προώθησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Υλοποίηση προγράμματος για την «Αξιολόγηση εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Εσωτερικών»

Με σκοπό τον εξορθολογισμό της λειτουργίας του Υπουργείου Εσωτερικών και τη βελτίωση του συντονισμού στην άσκηση των πολιτικών για την τοπική αυτοδιοίκηση, το Υπουργείο Εσωτερικών προχωρά στην υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για τη λειτουργική αξιολόγηση των εποπτευόμενων φορέων του και την αναδιοργάνωση της δομής τους, προκειμένου να υποστηρίξουν αποτελεσματικά την άσκηση των πολιτικών του Υπουργείου για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Ανάπτυξη Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Συστήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών κοινή ομάδα εργασίας, η οποία και ολοκληρώνει την ανάπτυξη του νέου Κώδικα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Κώδικας ο οποίος επικεντρώνεται στην επίλυση ουσιωδών οργανωτικών προβλημάτων στη λειτουργία των Δήμων και των Περιφερειών και την προώθηση της επιχειρηματικότητας στην Ελληνική τοπική αυτοδιοίκηση.

Προώθηση θεσμού Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στην τοπική αυτοδιοίκηση

Το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) και την Γενική Γραμματεία Σύμπραξης Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΕΓΣΔΙΤ), προχωρά στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος υποστήριξης των έργων ΣΔΙΤ σε τομείς επενδυτικού ενδιαφέροντος, όπως η διαχείριση απορριμμάτων και ο ηλεκτροφωτισμός, καθώς και στην επίλυση των θεσμικών φραγμών ανάπτυξης μίας βιώσιμης αγοράς υπηρεσιών ΣΔΙΤ στην Ελλάδα.

Ολοκλήρωση προγράμματος «Οδικός χάρτης μεταρρυθμίσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση»

Το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) και το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων, υλοποίησε το πρόγραμμα «Οδικός χάρτης μεταρρυθμίσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση». Πρόγραμμα το οποίο ανέδειξε τα προβλήματα και τις ανάγκες των Δήμων και των Περιφερειών σε μια σειρά από κρίσιμους τομείς λειτουργίας τους, όπως η εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων, ο στρατηγικός προγραμματισμός, η παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και η ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, προτείνοντας στη συνέχεια μια σειρά ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης για τη μεταρρύθμιση της Ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης και την αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτούμενων παρεμβάσεων της Β΄ φάσης του προγράμματος Καλλικράτης.

Ολοκλήρωση προγράμματος για την «Ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα»

Σε συνεργασία με τη Γερμανική Κυβέρνηση και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Υπουργείο Εσωτερικών υλοποιεί ολοκληρωμένο πιλοτικό πρόγραμμα αξιολόγησης της λειτουργίας των δήμων, με σκοπό την απλούστευση των διαδικασιών οργάνωσης και λειτουργίας τους και τη βελτίωση της διαχειριστικής τους ικανότητας.

Υλοποίηση εθνικού προγράμματος ψηφιακής παροχής των υπηρεσιών των Δήμων προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες

Σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ ΑΕ και την ΚΕΔΕ, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε εθνικής εμβέλειας πρόγραμμα για την ψηφιοποίηση επιλεγμένων δημοτικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, με σκοπό τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών. Παράλληλα βρίσκονται σε φάση υλοποίησης και ολοκληρώνονται άμεσα οι εθνικής σημασίας πρωτοβουλίες του Υπουργείου Εσωτερικών για την ψηφιοποίηση της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης των Δήμων, όπως το έργο ψηφιοποίησης των ληξιαρχείων.

Υλοποίηση προγράμματος για την «Τεχνική υποστήριξη εθνικού προγράμματος κλεισίματος των ΧΑΔΑ»

Σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ ΑΕ και τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού της Διαχείρισης Αποβλήτων, το Υπουργείο Εσωτερικών προχωρά στην εφαρμογή εξειδικευμένου προγράμματος για την άμεση παύση των σε λειτουργία ΧΑΔΑ στο σύνολο της χώρας και την υποστήριξη των ΦΟΣΔΑ ως προς την υλοποίηση των απαιτούμενων έργων προστασίας του περιβάλλοντος και ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων.

6.3 Νομικά πρόσωπα

Στον ενοποιημένο προϋπολογισμό νομικών προσώπων, που απεικονίζεται στον πίνακα 3.16, περιλαμβάνονται οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που είναι ενταγμένοι στο Μητρώο φορέων Γενικής Κυβέρνησης της ΕΛΣΤΑΤ, πλην των επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ. Επίσης στον εν λόγω υποτομέα εντάσσεται και το Ασφαλιστικό Ταμείο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ), του οποίου ο προϋπολογισμός εμφανίζεται σε ξεχωριστό πίνακα.

Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους προέρχεται από επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς επίσης και από ίδια έσοδα όπως προμήθειες, έσοδα από πώληση υπηρεσιών, διάφορα τέλη κ.λπ.. Στην πλευρά των εξόδων, το μεγαλύτερο μέρος αφορά πάσης φύσεως αποδοχές, καθώς και λοιπά έξοδα σχετιζόμενα με τη λειτουργία των φορέων.

Βασικό Σενάριο

Το βασικό σενάριο ενσωματώνει όλες τις παρεμβάσεις του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016, που σκοπό έχουν τη βελτίωση του οικονομικού αποτελέσματος των εν λόγω φορέων. Οι παρεμβάσεις αυτές προκαλούν μείωση των εσόδων από Επιχορηγήσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού ύψους 86 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015, από τα οποία το μεγαλύτερο μέρος, 68 εκατ. ευρώ, προέρχεται από καταργήσεις/συγχωνεύσεις ΑΕΙ-ΤΕΙ. Επίσης, υπάρχει μείωση των λοιπών εξόδων ύψους 136 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015, τα οποία συγκεκριμένα αναλύονται σε:

Αναδιάρθρωση των Νομικών Προσώπων με σκοπό τη μείωση των λειτουργικών τους δαπανών κατά 30 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015.

Περικοπή επιχορηγήσεων Κ.Π. σε φορείς κατά 19 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015.

Καταργήσεις/συγχωνεύσεις ΑΕΙ-ΤΕΙ με εκτιμώμενη απόδοση 68 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015.

Εφαρμογή ηλεκτρονικού συστήματος προμηθειών σε όλους τους φορείς του δημοσίου με εκτιμώμενη απόδοση 19 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2014-2015.

Το ΜΠΔΣ 2015-2018

Όμως, παρά την προσπάθεια για τον εξορθολογισμό της οικονομικής κατάστασης των ανωτέρω οργανισμών, και παρά το ότι το ενοποιημένο ισοζύγιο τους αναμένεται να είναι θετικό (πλεόνασμα) καθ' όλη την περίοδο 2014-2018, εκτιμάται ανάγκη λήψης νέων μέτρων στα πλαίσια κατάρτισης του ΜΠΔΣ 2015-2018. Οι σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν αποκλειστικά μειώσεις στις λειτουργικές δαπάνες συνολικού ύψους 50 εκατ. ευρώ. εντός του έτους 2014. Οι προαναφερθείσες παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα βελτιώσουν ακόμη περισσότερο το οικονομικό αποτέλεσμα των νομικών προσώπων. Απαραίτητες προϋποθέσεις για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος είναι ο εξορθολογισμός και η αναδιάρθρωση των δαπανών τους έτσι ώστε αυτές να μειώνονται τουλάχιστον τόσο όσο τα έσοδά τους, η μη συσσώρευση ανεξόφλητων υποχρεώσεων, η αποπληρωμή παλιών οφειλών τους και η αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων τους.

Πίνακας 3.16 Προϋπολογισμός λοιπών Νομικών Προσώπων (σε εκατ. ευρώ)

ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ (εκτός ΑΚΑΓΕ)	2012	2013	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Α. Έσοδα (1+2+3+4+5+6)	3.005	2.444	2.455	2.455	2.250	2.250	2.263	2.262	2.310	2.310	2.293	2.293
1. Έσοδα από τόκους	77	70	70	70	70	70	70	69	70	69	70	69
2. Επιχορηγήσεις & Αποδόσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	834	605	665	665	607	607	592	592	592	592	592	592
3. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	469	574	597	597	418	418	396	396	396	396	329	329
4. Έσοδα υπέρ τρίτων	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133
5. Λοιπά έσοδα	1.491	984	990	990	1.023	1.023	1.071	1.071	1.119	1.119	1.169	1.169
6. Έσοδα από επιχορήγηση για πληρωμή ληξιπρόθεσμων	0	78	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Β. Έξοδα (1+2+3+4+5+6)	2.048	2.105	2.166	2.114	1.868	1.815	1.933	1.875	1.843	1.787	1.735	1.680
1. Αμοιβές προσωπικού πάσης φύσεως	595	556	527	526	517	514	513	505	519	514	526	523
2. Τόκοι	21	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
3. Δαπάνες για επενδύσεις προ αποσβέσεων	217	338	379	379	348	348	476	476	412	412	313	313
4. Αποδόσεις εσόδων υπέρ τρίτων	137	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133
5. Λοιπά έξοδα	1.078	986	1.093	1.043	846	796	788	737	756	704	740	688
6. Δαπάνες για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στα πλαίσια του προγράμματος	0	68	10	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Ελλειμμα (-) / Πλεόνασμα (+) (Α-Β)	957	340	290	341	383	436	330	388	467	523	558	613
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων		*68*	*10*	*10*								
ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ	-2	-131										
ESA 95 Ελλειμμα(-)/Πλεόνασμα(+)	955	277	300	351	383	436	330	388	467	523	558	613

Προϋπολογισμός ΑΚΑΓΕ

ΑΚΑΓΕ	2012 ΔΥΕ	2013 ΔΥΕ	2014 Εκτ.	2015 Προβλ.	2016 Προβλ.	2017 Προβλ.	2018 Προβλ.
Έσοδα	917	871	1.086	1.102	1.138	1.148	1.158
Έξοδα	0	53	235	35	35	35	35
Ελλειμμα(-)/Πλεόνασμα(+)	917	818	851	1.067	1.103	1.113	1.123

Σημείωση: ΔΥΕ= Διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, ΒΣ = Βασικό Σενάριο και ΜΠΔΣ= Σενάριο μετά παρεμβάσεων

Έλεγχος φορέων Γενικής Κυβέρνησης για μισθολογικά θέματα

Σε εκτέλεση της εντολής για διαπίστωση της εφαρμογής του ενιαίου μισθολογίου από ενενήντα πέντε (95) φορείς της Γενικής Κυβέρνησης (55 ΝΠΙΔ και 40 ΝΠΔΔ), η Διεύθυνση Μισθολογίου του ΓΛΚ προχώρησε στην πραγματοποίηση ελέγχου γραφείου στους φορείς αυτούς, με την εξέταση των στοιχείων προσωπικού και μισθοδοσίας που συγκεντρώθηκαν μέσω ερωτηματολογίου που απεστάλη σε όλους τους φορείς.

Από τον έλεγχο γραφείου που πραγματοποιήθηκε στα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια προέκυψε ότι:

Οι φορείς που έχουν τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. εφαρμόζουν το ενιαίο μισθολόγιο και δεν φαίνεται να υπάρχουν προβλήματα μη ορθής κατάταξης του προσωπικού τους.

Οι φορείς που έχουν τη μορφή Ν.Π.Ι.Δ. παρουσιάζουν προβλήματα στην εφαρμογή του μισθολογίου, ορισμένα από τα οποία είναι σημαντικά. Το γεγονός αυτό οδήγησε το ΓΛΚ στο σχεδιασμό επιτόπιων επισκέψεων στα Ν.Π.Ι.Δ. προκειμένου να διαπιστωθεί ο τρόπος εφαρμογής του μισθολογίου από τους φορείς αυτούς. Μέχρι σήμερα έγιναν δέκα (10) επιτόπιες επιθεωρήσεις. Από αυτές εντοπίσθηκαν και πρόσθετα (πέραν αυτών που είχαν εντοπισθεί από τα ερωτηματολόγια) ευρήματα η τακτοποίησή των οποίων οδηγεί σε σημαντικές εξοικονομήσεις δαπανών. Δόθηκαν οδηγίες στους φορείς για ορθή εφαρμογή των μισθολογικών διατάξεων και επισημάνθηκε η ανάγκη επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η Διεύθυνση Μισθολογίου του ΓΛΚ έχει αποστείλει ερωτηματολόγια σε εκατό (100) φορείς επιπλέον και έχει προγραμματίσει τη συνέχιση των επιτόπιων επισκέψεων σε φορείς, με προτεραιότητα στα Ν.Π.Ι.Δ. με σχετικά μεγάλο αριθμό προσωπικού ώστε να μεγιστοποιηθεί το όφελος από ενδεχόμενη επισήμανση περιπτώσεων μη ορθής εφαρμογής των μισθολογικών διατάξεων και διόρθωσή τους.

Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών (ΑΚΑΓΕ)

Το ΑΚΑΓΕ είναι ένας ειδικός λογαριασμός, σκοπός του οποίου είναι η δημιουργία αποθεματικών για τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΦΚΑ) από την 1.1.2019 και μετά. Επιπρόσθετα, στο κεφάλαιο του ΑΚΑΓΕ έχουν ήδη συσταθεί και λειτουργούν, δύο ειδικοί λογαριασμοί, ο λογαριασμός Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ), ο οποίος καλύπτει ήδη από την 1.1.2011 μέχρι 31.12.2014 τα ελλείμματα των κλάδων κύριας σύνταξης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και ο λογαριασμός Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης, ο οποίος καλύπτει από την 1.9.2011 έως 31.12.2014 τα ελλείμματα των φορέων και κλάδων επικουρικής ασφάλισης.

Τα έσοδα του ΑΚΑΓΕ προέρχονται κατά κύριο λόγο από:

• Την απόδοση σε ποσοστό 4% επί των συνολικών εσόδων ΦΠΑ.

• Την απόδοση σε ποσοστό 10% των κοινωνικών πόρων από τους φορείς-κλάδους-λογαριασμούς κοινωνικής ασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 100 του νόμου 3655/2008.

• Την εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων.

• Την Ειδική Εισφορά Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης.

Όσον αφορά τα έξοδα του ΑΚΑΓΕ αυτά αφορούν μεταβιβάσεις στα ασφαλιστικά ταμεία με σκοπό τη χρηματοδότηση των ελλειμμάτων τους.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού του έτους 2013

• Το σύνολο των εσόδων ανήλθε στα 870,6 εκατ. ευρώ έναντι πρόβλεψης 1.130 εκατ. ευρώ.

• Το σύνολο των δαπανών ανήλθε στα 53,1 εκατ. ευρώ έναντι πρόβλεψης 265 εκατ. ευρώ.

• Το πλεόνασμα της χρήσης ανήλθε στα 817,5 εκατ. ευρώ έναντι πρόβλεψης 865 εκατ. ευρώ.

Από την ανάλυση των εσόδων προκύπτει ότι η μεγαλύτερη υστέρηση παρατηρήθηκε στα έσοδα από την Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων Κύριας Ασφάλισης κατά 167,4 εκατ. ευρώ περίπου, η οποία οφείλεται στη μη απόδοση κυρίως από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των εσόδων που πραγματοποίησε για λογαριασμό του ΑΚΑΓΕ, κατά το οικονομικό έτος 2013, ύψους περίπου 160 εκατ. ευρώ.

Από την ανάλυση των εξόδων προκύπτει ότι αυτά ανήλθαν στα 53,1 εκατ. ευρώ, μειωμένα δηλαδή κατά 211,9 εκατ. ευρώ σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα έξοδα. Η μείωση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι δεν επιχορηγήθηκαν οι ΦΚΑ και κυρίως το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, διότι δεν απέδωσε τα ποσά που παρακράτησε υπέρ ΑΚΑΓΕ.

7. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Στον κοινωνικό προϋπολογισμό διακρίνουμε τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, τους οργανισμούς κοινωνικής προστασίας (ΟΑΕΔ, ΟΕΕ, ΟΕΚ), τον ΕΟΠΥΥ και τα νοσοκομεία.

Στο ΜΠΔΣ 2013-2016 είχαν προβλεφθεί παρεμβάσεις ύψους 6,2 δις ευρώ στο σύνολο του κοινωνικού προϋπολογισμού με στόχο τον εξορθολογισμό των δαπανών του ασφαλιστικού συστήματος και την εξασφάλιση της είσπραξης των εσόδων. Η χρονική μετατόπιση των αναμενόμενων αποδόσεων από την αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης κατά 2 έτη και η υστέρηση της απόδοσης στην εξίσωση του ορίου των αποδοχών προς υπολογισμό ασφαλιστικών εισφορών ήταν οι βασικές παρεμβάσεις που θα δημιουργούσαν αποκλίσεις στο αποτέλεσμα του κοινωνικού προϋπολογισμού για την εν λόγω περίοδο. Έτσι ελήφθη μέριμνα ώστε να υπάρξουν εξισορροπητικές δράσεις στον ίδιο υποτομέα για να καλυφθούν οι όποιες αποκλίσεις. Οι σημαντικότερες ήταν η διασταύρωση του συστήματος δήλωσης εργασίας ΕΡΓΑΝΗ με τις αναλυτικές περιοδικές δηλώσεις (ΑΠΔ) ασφάλισης του ΙΚΑ, η ένταξη στην ΑΠΔ του ΙΚΑ στοιχείων για όλους τους κλάδους ασφάλισης μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, ο επανέλεγχος των αναπηρικών συντάξεων και των επιδομάτων αναπηρίας.

Η μεγάλη μεταρρύθμιση στο σενάριο ΜΠΔΣ για τον κοινωνικό προϋπολογισμό είναι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της μείωσης του εργοδοτικού κόστους και την ενίσχυση της ζήτησης εργασίας.

Η μείωση των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων από την πρωτοβουλία αυτή έρχεται να καλυφθεί εν μέρει με αυξημένες επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και με άλλες δράσεις, όπως η κατάργηση οικογενειακών επιδομάτων που καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ σε ιδιωτικούς υπαλλήλους και τη μείωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τον ΟΑΕΔ.

Παράλληλα από την 1η Ιουλίου 2014 τίθεται σε εφαρμογή ο νέος τρόπος υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων του ΕΤΕΑ, με την πρόβλεψη συντελεστή βιωσιμότητας ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ελλειμμάτων. Από 1η Ιανουαρίου 2015 το σύστημα αυτό θα ισχύσει για το σύνολο των φορέων, τομέων, καθώς και κλάδων επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Το αποτέλεσμα του κοινωνικού προϋπολογισμού σε δημοσιονομική βάση διαμορφώθηκε στα 5.367 εκατ. ευρώ, το οποίο είναι αποτέλεσμα κυρίως της σημαντικότητας μείωσης του αποθέματος (stock) των απλήρωτων υποχρεώσεων με την ειδική χρηματοδότηση για την εκκαθάριση παλιών ληξιπρόθεσμων οφειλών ως 31.12.2011. Ο υποτομέας χρηματοδοτήθηκε με περίπου 4,1 δις ευρώ από την ειδική πίστωση και η εκκαθάριση των αντίστοιχων παλιών υποχρεώσεων ήταν της τάξης των 3,8 δις ευρώ. Τα μεγαλύτερα ποσά απορροφήθηκαν από τα νοσοκομεία, τον ΕΟΠΥΥ και το ΤΠΔΥ.

Οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται συμβάλλουν και στο θετικό αποτέλεσμα του 2014, όπου εκτιμάται ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο του υποτομέα θα διαμορφωθεί σε 758 εκατ. ευρώ. Η θεσμοθέτηση της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών ως είναι αναμενόμενο δημιουργεί ένα άνοιγμα στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και κυρίως στον ΟΑΕΔ, και ως εκ τούτου η μη λήψη ισόποσων παρεμβάσεων επιδρά μειωτικά στο δημοσιονομικό τους αποτέλεσμα.

Δράσεις Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας

Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας σχεδίασε για την περίοδο 2015-2018 και εφαρμόζει ένα πρόγραμμα διαρθρωτικών δράσεων με στόχους τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας, καθώς και την καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και την ενίσχυση της εισπραξιμότητας των ταμείων.

Αναλυτικότερα το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει:

Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες

Με την προβλεπόμενη μείωση επιδιώκεται η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της μείωσης του εργοδοτικού κόστους και η αύξηση της ζήτησης της εργασίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, η συνολική «φορολογική επιβάρυνση» στην Ελλάδα (διαφορά μεταξύ του κόστους του εργοδότη και των καθαρών αποδοχών του εργαζόμενου) δεν διαφέρει ουσιαστικά από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, σε αντίθεση με ό, τι παρατηρείται σε πολλές άλλες ανεπτυγμένες χώρες, η βασική παράμετρος της φορολογικής επιβάρυνσης στην Ελλάδα δεν είναι η φορολογία του εισοδήματος, αλλά το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ μεταξύ των 22 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα κατετάγη στην ένατη με δέκατη θέση σε σχέση με τη συνολική φορολογική επιβάρυνση, αλλά στην τρίτη με πέμπτη, όσον αφορά στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών. Ακόμη και μετά τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κατά 1,1 μονάδα το έτος 2012, οι ασφαλιστικές εισφορές εξακολουθούν να ανέρχονται στο 43,96% των αποδοχών αναφοράς ενός τυπικού εργαζόμενου ή στο 50,56% αν ο εργαζόμενος/εργαζόμενη απασχολείται σε ένα επικίνδυνο επάγγελμα.

Ως εκ τούτου, ο περιορισμός της φορολογικής επιβάρυνσης μέσω της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών θα μειώσει το κόστος εργασίας, αυξάνοντας έτσι την κερδοφορία και την ανταγωνιστικότητα του επιχειρηματικού τομέα, καθώς και τη μετατόπιση της παραγωγής προς την κατεύθυνση τεχνικών υψηλής έντασης εργατικού δυναμικού. Στις υφιστάμενες συνθήκες στη χώρα μας που διέπονται από χαμηλή ανταγωνιστικότητα και υψηλή ανεργία, μια τέτοια μείωση θεωρείται επιθυμητή και αναμένεται να ενισχύσει μεσοπρόθεσμα την ανταγωνιστικότητα του επιχειρηματικού τομέα και κατά συνέπεια και τα φορολογικά έσοδα του κράτους.

Κατάργηση κοινωνικών πόρων φορέων κοινωνικής ασφάλισης

Καταργούνται την 1η Ιανουαρίου 2015 κοινωνικοί πόροι που προβλέπονται υπέρ των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων, προκειμένου να εξαλειφθούν επιβαρύνσεις σε τιμές προϊόντων και παρεχομένων υπηρεσιών. Δεδομένου ότι από τους πόρους που είχαν νομοθετηθεί υπέρ των ανωτέρω φορέων επωφελούνται μόνο συγκεκριμένες ομάδες ασφαλισμένων, ενώ παράλληλα το κόστος των πόρων αυτών μετακυλίεται στο κοινωνικό σύνολο, η κατάργησή τους, στόχο έχει αφενός τη μείωση των στρεβλώσεων στην οικονομική δραστηριότητα, αφετέρου την ενίσχυση της διαφάνειας, της αποτελεσματικότερης διαχείρισης των πόρων αυτών, αλλά και τη μείωση των διοικητικών επιβαρύνσεων.

Επικουρικές συντάξεις

Από την 1η Ιουλίου 2014 τίθεται σε εφαρμογή ο νέος τρόπος υπολογισμού των επικουρικών συντάξεων του Ε-ΤΕΑ, ο οποίος βασίζεται στο διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών με νοητή κεφαλαιοποίηση, με την πρόβλεψη συντελεστή βιωσιμότητας, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία ελλειμμάτων. Από 1η Ιανουαρίου 2015 το σύστημα αυτό θα ισχύσει για το σύνολο των φορέων, τομέων, καθώς και κλάδων επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας.

Παροχές εφάπαξ βοηθημάτων

Από το 2014 και εφεξής σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΑ.5, παρ.7 του ν. 4093/12 (Α΄ 222), εφαρμόζεται νέος τρόπος υπολογισμού των εφάπαξ παροχών, ο οποίος στηρίζεται σε αναλογιστική ισοδυναμία και περιλαμβάνει ένα συντελεστή βιωσιμότητας ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε μελλοντική ανισορροπία του συστήματος. Με την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης αναμένεται σταδιακή απομείωση των απλήρωτων υποχρεώσεων στα Ταμεία Πρόνοιας.

Πίνακας 3.17 Κοινωνικός Προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)

	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Ι. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ										
α) ΙΚΑ,ΟΓΑ κλπ										
Έσοδα	35.340	35.552	34.908	34.948	35.591	35.551	35.816	35.756	36.212	36.056
Ασφαλιστικές εισφορές	11.790	11.920	12.226	12.301	13.109	13.181	13.486	13.555	13.812	13.880
Ρύθμιση οφειλών	1.001	1.034	887	933	860	920	653	719	661	661
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	235	235	0	0	0	0	0	0	0	0
Κοινωνικοί πόροι	1.181	1.074	1.198	783	1.252	757	1.290	775	1.336	797
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	8.747	8.902	8.152	9.460	7.842	9.325	7.842	9.325	7.842	9.325
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αντικρυζόμενα έσοδα	957	957	1.003	27	1.067	28	1.067	28	1.067	28
Απόδοση περιουσίας	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894
Λοιπά έσοδα	459	459	472	472	490	370	507	382	523	395
Έξοδα	36.417	36.200	36.427	36.083	36.745	36.205	37.147	36.549	37.579	36.982
Συντάξεις	23.195	22.978	23.502	23.158	23.838	23.303	24.252	23.656	24.685	24.089
Κύριας ασφάλισης	*19.344*	*19.344*	*19.573*	*19.573*	*19.839*	*19.839*	*20.214*	*20.214*	*20.608*	*20.608*
Επικουρικής ασφάλισης	*3.851*	*3.634*	*3.929*	*3.585*	*3.999*	*3.464*	*4.038*	*3.442*	*4.077*	*3.481*
Λοιπές παροχές ασθένειας	181	181	181	181	181	181	181	181	181	181
Προνοιακές παροχές	1.980	1.980	1.764	1.764	1.743	1.743	1.726	1.726	1.726	1.726
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894
Δαπάνες προσωπικού	265	265	262	262	265	261	270	268	269	269
Διοικητικές δαπάνες	824	824	824	824	824	824	824	824	824	824
Μεταβιβάσεις στα νοσοκομεία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	78	78	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	-1.077	-649	-1.519	-1.134	-1.154	-655	-1.331	-794	-1.367	-927
β) ΟΑΕΔ,ΟΕΕ,ΟΕΚ										
Έσοδα	3.184	2.836	3.190	2.617	3.304	2.455	3.366	2.482	3.457	2.524
Ασφαλιστικές εισφορές	2.040	1.672	2.080	1.347	2.180	1.412	2.283	1.478	2.372	1.539
Ρύθμιση οφειλών	246	257	213	227	226	245	185	206	187	187
Μεταβιβάσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	705	715	705	850	705	605	705	605	705	605
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση περιουσίας	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Λοιπά έσοδα	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Έξοδα	3.064	2.862	2.983	2.577	3.000	2.583	3.021	2.595	3.048	2.606
Προνοιακές παροχές	2.637	2.435	2.567	2.162	2.589	2.174	2.607	2.182	2.634	2.194
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	177	177	177	177	177	177	177	177	177	177
Δαπάνες προσωπικού	100	99	98	98	100	98	101	101	101	101
Λοιπές δαπάνες	150	150	140	140	135	135	135	135	135	135
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	120	-25	207	40	304	-129	345	-113	409	-82
γ) ΕΟΠΥΥ										
Έσοδα	5.496	5.496	5.190	5.190	5.291	5.291	5.342	5.342	5.394	5.394
Ασφαλιστικές εισφορές	3.708	3.708	3.761	3.761	3.850	3.850	3.924	3.924	3.988	3.988
Ρύθμιση οφειλών	162	162	143	143	154	154	130	130	118	118
Κοινωνικοί Πόροι	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	340	340	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση περιουσίας	53	53	53	53	54	54	55	55	55	55
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	394	394	394	394	394	394	394	394	394	394
Λοιπά έσοδα	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62
Έξοδα	5.773	5.773	5.179	5.179	5.279	5.275	5.327	5.325	5.384	5.384
Φαρμακευτική δαπάνη	2.171	2.171	2.225	2.225	2.195	2.195	2.195	2.195	2.252	2.252
Λοιπές παροχές ασθένειας	1.206	1.206	1.319	1.319	1.446	1.446	1.488	1.488	1.489	1.489
Αντικριζόμενες δαπάνες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	395	395	394	394	394	394	394	394	394	394
Δαπάνες προσωπικού	236	235	229	229	232	229	238	236	237	237
Διοικητικές δαπάνες	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Μεταβιβάσεις προς νοσοκομεία	1.000	1.000	900	900	900	900	900	900	900	900
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	653	653	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	-277	-277	11	11	12	16	15	17	10	10
ΙΙ. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ										
Έσοδα	2.319	2.319	2.158	2.158	2.158	2.158	2.158	2.158	2.158	2.158
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	1.000	1.000	900	900	900	900	900	900	900	900
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	1.197	1.197	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ίδια έσοδα	122	122	172	172	172	172	172	172	172	172
Έξοδα	2.406	2.381	1.809	1.784	1.578	1.553	1.595	1.570	1.613	1.588
Δαπάνες για προμήθεια ιατροφαρμακευτικού υλικού	1.560	1.560	1.161	1.161	994	994	1.007	1.007	1.020	1.020
Δαπάνες προσωπικού	192	192	186	186	186	186	186	186	186	186
Υπηρεσίες	581	556	462	437	398	373	402	377	407	382
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	73	73	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	-87	-62	349	374	580	605	563	588	545	570
Συνολικό ισοζύγιο κοινωνικού προϋπολογισμού	-1321	-1013	-951	-709	-258	-163	-408	-302	-403	-429

Ρυθμίσεις για τα μετοχικά ταμεία

Το Μετοχικό Ταμείο Πολιτικών Υπαλλήλων (ΜΤΠΥ) εποπτείας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Αεροπορίας και Ναυτικού αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας υποχρεούνται να υποβάλουν κάθε έτος στην Εθνική Αναλογιστική Αρχή (ΕΑΑ) αναλογιστική μελέτη και οικονομικές καταστάσεις για τον έλεγχο της βιωσιμότητάς τους. Οι αυξομειώσεις των παροχών διενεργούνται με απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου μετά από σύμφωνη γνώμη της ΕΑΑ.

Μέτρα καταπολέμησης της εισφοροδιαφυγής και ενίσχυσης της εισπραξιμότητας

Για πρώτη φορά στο πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη» καταγράφεται με πληρότητα το σύνολο των εργοδοτών και εργαζομένων μισθωτής εργασίας. Η θέσπιση εντός του 2013 των υψηλότατων, για τα μέχρι σήμερα δεδομένα της αγοράς εργασίας, προστίμων για περιπτώσεις αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, επιφέρει συνακόλουθα συμμόρφωση των επίσημων αναγγελιών πρόσληψης στο πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», υποδηλώνοντας έτσι τη μετατροπή σημαντικού μέρους της «μαύρης» εργασίας σε ασφαλισμένες και νόμιμες θέσεις εργασίας.

Ο έλεγχος δεν περιορίζεται στην καταγραφή των θέσεων εργασίας στο πληροφοριακό σύστημα «Εργάνη», αλλά και στη διασταύρωση των στοιχείων αυτών με τα στοιχεία των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων των εργοδοτών μέσω των οποίων καταβάλλονται οι αντίστοιχες ασφαλιστικές εισφορές, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης συνέπεια των εργοδοτών στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Σε περιπτώσεις απόκλισης των στοιχείων που καταγράφονται στην Εργάνη με αυτά που δηλώνονται στις Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις, επιβάλλονται επίσης υψηλότατα πρόστιμα.

Εξορθολογισμός μηχανισμών είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών του ΕΤΕΑ

Από το 2014 και εφεξής εξορθολογίζεται ο μηχανισμός είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών για το σύνολο του ΕΤΕΑ, προβλέποντας την υποχρεωτική δήλωση και καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών μέσω των Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (ΑΠΔ) για το σύνολο των εργοδοτών. Η υποχρέωση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική βελτίωση της εισπραξιμότητας του ΕΤΕΑ και την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής μέσω της συστηματικής και έγκαιρης παρακολούθησης των υποχρεώσεων όλων των εργοδοτών. Παραβατικές πρακτικές καταβολής παράνομων συντάξεων που εντοπίστηκαν στον παρελθόν αναμένεται να εξαλειφθούν. Παράλληλα, απλοποιείται ο τρόπος καταβολής και είσπραξης των εισφορών, μειώνεται το γραφειοκρατικό βάρος των επιχειρήσεων αφού οι εργοδότες θα υποβάλλουν πλέον μόνο μία ηλεκτρονική μισθοδοτική κατάσταση, βελτιώνεται η ελεγκτική ικανότητα και αποτελεσματικότητα των ασφαλιστικών φορέων, ενισχύεται η ικανότητα παρακολούθησης και πιστής καταγραφής της ασφαλιστικής ιστορίας των ασφαλισμένων.

Εξορθολογισμός μηχανισμών είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών του ΤΑΠΙΤ και του ΤΑΥΤΕΚΩ

Αντιστοίχως από το 2014 εξορθολογίζεται και ο μηχανισμός είσπραξης ασφαλιστικών εισφορών του Ταμείου Προνοίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων και του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας, προβλέποντας την υποχρεωτική δήλωση και καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών μέσω των ΑΠΔ. Η δράση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα τη σημαντική βελτίωση της εισπραξιμότητας του ΤΑΠΙΤ και του ΤΑΥΤΕΚΩ, καθώς και ταχύτητα και εξορθολογισμό στην απονομή των αντίστοιχων παροχών των ταμείων.

Καθολικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ των δηλωθεισών και καταβληθεισών εισφορών στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Από το τέλος του 2013 και εφεξής, εφαρμόζονται μέσω του ΟΠΣ-ΙΚΑ καθολικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι μεταξύ των δηλωθεισών και καταβληθεισών εισφορών στο κύριο ταμείο ασφάλισης ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Στις περιπτώσεις εντοπισμού αποκλίσεων εκδίδονται άμεσα οι αντίστοιχες διοικητικές πράξεις επιβολής και γίνεται ηλεκτρονική ενημέρωση των εργοδοτών. Ο συνεχής και συστηματικός έλεγχος θα εδραιώσει στους εργοδότες τη συνέπεια έναντι των υποχρεώσεών τους και θα συμβάλλει στην αυξημένη συμμόρφωσή τους στην καταβολή των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών. Η συνακόλουθη βελτίωση της εισπραξιμότητας του ταμείου προβλέπεται να ενισχύσει σημαντικά τα έσοδά του.

Διαρθρωτικά μέτρα εξορθολογισμού λειτουργίας ΟΑΕΕ

Από το 2014 τίθεται σε εφαρμογή πλέγμα διαρθρωτικών παρεμβάσεων για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας του ΟΑΕΕ και τη βελτίωση της εισπραξιμότητας του φορέα. Στόχος των παρεμβάσεων αυτών είναι η υπέρβαση των αδυναμιών του παρελθόντος και η ανταπόκριση του Οργανισμού στις νέες απαιτήσεις και τις σύγχρονες προκλήσεις. Οι παρεμβάσεις αυτές έχουν κεντρικό στόχο την ενίσχυση των εσόδων και αφορούν:

- Την οργανωτική αναδιοργάνωση του φορέα, με παράλληλη εκπαίδευση του προσωπικού, στην κατεύθυνση της εμπέδωσης του νέου τρόπου αντιμετώπισης και προσέγγισης του ασφαλισμένου και τον εκσυγχρονισμό της υλικοτεχνικής του υποδομής παρέχοντας σύγχρονες ηλεκτρονικές υπηρεσίες (καταγραφή του ασφαλιστικού βίου, ηλεκτρονικό μητρώο κ.λπ.), που θα ενισχύσουν την εικόνα του Οργανισμού και την δυνατότητα του να απευθύνεται στους ασφαλισμένους και θα συμβάλλουν στην επιστροφή των ασφαλισμένων στο σύστημα.

- Τη διεύρυνση της ασφαλιστικής βάσης του φορέα εντάσσοντας εφεξής ασφαλισμένους σύμφωνα με τη δραστηριότητα που ασκούν.

- Τη βελτίωση της εισπραξιμότητας του φορέα με μέτρα ενίσχυσης της ανταπόκρισης των ασφαλισμένων στις υποχρεώσεις τους, όπως: τη μετατροπή των διμηνιαίων εισφορών σε μηνιαίες για την αντιμετώπιση προβλημάτων ρευστότητας των επιχειρήσεων και τη διευκόλυνση της τακτικής καταβολής των εισφορών, την αξιοποίηση υφιστάμενων εισπρακτικών μηχανισμών όπως του νέου Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών και άλλων μηχανισμών. Επιπροσθέτως, ο Οργανισμός θα προβεί στην εκκαθάριση του μητρώου των ασφαλισμέ-

νων, ώστε να απομακρυνθούν από αυτό «ανύπαρκτοι» ασφαλισμένοι και να αποκατασταθεί και αποτυπωθεί η πραγματική δύναμη των ασφαλισμένων του Οργανισμού.

Μέτρα βελτίωσης της εισπραξιμότητας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

Προβλέπονται δράσεις για τη βελτίωση της εισπραξιμότητας των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης μέσω συστηματικών διασταυρώσεων των οφειλετών ασφαλιστικών εισφορών με άλλους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης παροχής χορηγήσεων, επιστροφών δημοσίων πόρων κ.λπ.. Ειδικότερα προβλέπεται:

- Ο συμψηφισμός επιστροφών ΦΠΑ και Φόρου Εισοδήματος με ασφαλιστικές οφειλές.

- Η παρακράτηση από τα ποσά των επιδοτήσεων, αποζημιώσεων κ.λπ.. των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΦΚΑ.

- Επιχειρησιακή λειτουργία του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών των ΦΚΑ. Από 1η Ιανουαρίου 2014 τίθεται σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών. Μέσω του κέντρου αυτού εφαρμόζονται στοχευμένα εισπρακτικά μέτρα στους οφειλέτες με ενιαίες διαδικασίες και κανόνες για όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνικές ανάλυσης κινδύνου και στοχευμένων παρεμβάσεων. Η λειτουργία του κέντρου θα συμβάλλει στην αύξηση των εσόδων των ταμείων τόσο μέσω της ρύθμισης χρεών των οφειλετών όσο και ως αποτέλεσμα της επιβολής στοχευμένων μέτρων αναγκαστικής είσπραξης.

Δημιουργία του Εθνικού Μητρώου Ασφάλισης – Ασφαλιστικής Ικανότητας

Το σύστημα «ΑΤΛΑΣ», το οποίο ήδη υλοποιείται, περιλαμβάνει το μητρώο ενεργών ασφαλισμένων και το μητρώο δικαιούχων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης. Τα οφέλη της λειτουργίας του συστήματος αυτού συνοψίζονται στην έκδοση ηλεκτρονικών βεβαιώσεων χρόνου ασφάλισης, την εξοικονόμηση προσωπικού και παραγωγικού χρόνου των εργαζομένων στους ΦΚΑ, τη βελτίωση και επιτάχυνση της διαδικασίας απονομής συντάξεων και την κατάργηση της θεώρησης των βιβλιαρίων ασθένειας με αποτέλεσμα την εξοικονόμηση πόρων και την εξάλειψη της παραβατικότητας από τις πλαστές θεωρήσεις των βιβλιαρίων.

Δράσεις Υπουργείου Υγείας

Κύριοι στόχοι των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζονται από το Υπουργείο Υγείας κατά την τελευταία διετία είναι ο εξορθολογισμός της οικονομικής και επιχειρησιακής λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), καθώς και η περαιτέρω μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης, στόχοι που φαίνεται να επιτυγχάνονται μέχρι το τέλος του 2018.

Αναφορικά με τη μείωση της φαρμακευτικής δαπάνης:

• Έχουν ήδη θεσπισθεί τα κριτήρια με βάση τα οποία θα καταρτίζονται οι λίστες φαρμάκων (Θετική, Αρνητική και ΜΗΣΥΦΑ) με στόχο τη διαφοροποίηση του όγκου των φαρμάκων ώστε να μειωθεί το σύνολο αυτών που αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση την κυκλοφορία και την επάρκεια φαρμάκων στην ελληνική αγορά.

• Συνεχίζεται η μείωση των ακριβών και αναποτελεσματικών φαρμάκων, καθώς και ο επανασχεδιασμός συσκευασιών ώστε να αντιστοιχίζονται με τη διάρκεια της θεραπείας, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ενώ παράλληλα προωθείται περαιτέρω η εισαγωγή φθηνότερων αλλά και αποτελεσματικότερων γενοσήμων φαρμάκων.

• Σημαντική εξυγίανση επιτυγχάνεται με την τακτική επικαιροποίηση του δελτίου τιμών φαρμάκων που ολοκληρώθηκε πλέον με τη χρήση διεθνών βάσεων τιμών και δημόσια διαβούλευση δίνοντας τη δυνατότητα για ενστάσεις. Σημαντικά κίνητρα παρέχονται στους κατόχους άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών σκευασμάτων (ΚΑΚ), προκειμένου να απαιτήσουν χαμηλότερες τιμές αυξάνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους.

Τέλος, η εφαρμογή του συστήματος αποζημίωσης των φαρμάκων εξασφαλίζει τη μικρότερη δυνατή συμμετοχή του πολίτη στη φαρμακευτική του αγωγή, ενώ παράλληλα ελαχιστοποιεί τη δημόσια δαπάνη ως αποζημίωση. Εντατικοποιούνται ήδη οι έλεγχοι και εφαρμόζονται κριτήρια, απαραίτητα για την ηλεκτρονική συνταγογράφηση, εντάσσονται νέα ιατρικά πρωτόκολλα και συνδέεται πλέον το συνταγογραφούμενο φάρμακο με την πάθηση του ασθενούς μέσω της κατηγοριοποίησης ICD-10, θέτοντας έτσι τις βάσεις του προσεχούς συστήματος ηλεκτρονικού φακέλου ασθενών.

Σημαντικές μεταρρυθμίσεις έχουν ήδη συντελεστεί στο σύστημα καθορισμού ποσοστών συμμετοχής των ασθενών στη φαρμακευτική αγωγή.

Αναφορικά με τη βελτίωση της διαχείρισης και λειτουργίας του ΕΟΠΥΥ, οι δράσεις θα επικεντρωθούν σε δύο στόχους:

• την εξυγίανση της οικονομικής λειτουργίας και των ελεγκτικών μηχανισμών του οργανισμού και

• την ανάπτυξη επιθετικής πολιτικής διαπραγμάτευσης τιμών και εξασφάλισης εκπτώσεων από προμηθευτές και συμβεβλημένους παρόχους υπηρεσιών υγείας.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών αυτών το Υπουργείο Υγείας υλοποίησε τη μεταρρύθμιση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), μετατρέποντας τον ΕΟΠΥΥ αποκλειστικά σε Αγοραστή Υπηρεσιών Υγείας, ενώ παράλληλα οριστικοποιήθηκαν οι διαδικασίες υπολογισμού και είσπραξης rebate και clawback (μηχανισμοί επιστροφών), συμπεριλαμβάνοντας το σύνολο των φαρμάκων που διακινούνται από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ και των νοσοκομείων.

Ενέργειες, όπως η αναδιοργάνωση της δομής και των διαδικασιών ελέγχου, τιμολόγησης και είσπραξης νοσηλίων για μη Έλληνες πολίτες, έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή, θεσπίζοντας έτσι τις πρώτες βάσεις για την ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας. Παράλληλα επαναδιαπραγματεύονται συμβόλαια και συμβάσεις με ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών υγείας, αλλά καθορίζονται και διαφορετικά ΚΕΝ και τιμές αποζημίωσης προς τους παρόχους βάσει ποιοτικών κριτηρίων.

Η διοικητική διασύνδεση Νοσοκομείων, δημιούργησε οικονομίες κλίμακας και επέφερε παράλληλη μείωση του διοικητικού κόστους λειτουργίας. Η συνεχιζόμενη συνέ-

νωση Νοσοκομείων και κλινικών οδηγεί σε απορρόφηση των μονάδων χαμηλής πληρότητας, προσδίδοντας αυξημένη αποδοτικότητα και βελτιώνοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η αναθεώρηση του Χάρτη Υγείας σε δευτεροβάθμιο και πρωτοβάθμιο επίπεδο, διατηρώντας την πλήρη πληθυσμιακή κάλυψη των αναγκών, αναμένεται να επιφέρει εξορθολογισμό των δαπανών.

Επιπρόσθετα εφαρμόζονται και αναπτύσσονται δείκτες αξιολόγησης του συστήματος Υγείας, για την παρακολούθηση της απόδοσης λειτουργίας των νοσοκομείων. Έχοντας συγκρίσιμα μεγέθη, εντοπίζονται αποκλίσεις και καθίστανται πιο αποτελεσματικοί οι ελεγκτικοί μηχανισμοί.

Με την εφαρμογή του συστήματος αναλυτικής λογιστικής και εσωτερικών ελέγχων στο σύνολο των μονάδων και οργανισμών του Υπουργείου Υγείας εξασφαλίζεται ποιότητα στοιχείων και με τη σωστή αξιοποίησή τους αξιολογείται άμεσα η οικονομική λειτουργία των φορέων. Παράλληλα οι ανωτέρω διαθέσιμες πληροφορίες και δεδομένα θα αξιοποιηθούν από την Επιτροπή Προμηθειών Υγείας, ώστε ο σχεδιασμός των κεντρικών προμηθειών να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση του κόστους και στον εξορθολογισμό της προμήθειας και κατανάλωσης υλικών.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι μεταρρυθμίσεις που αφορούν στην εσωτερική λειτουργία και διοίκηση των νοσοκομείων που σχεδιάστηκαν εφαρμόζονται ήδη, στοχεύοντας σε περιορισμό των δαπανών μέσω της εφαρμογής σύγχρονων τεχνικών διαχείρισης και ελέγχου στις αποθήκες και την εφοδιαστική αλυσίδα του ΕΣΥ, στον τρόπο πληρωμής των εργαστηριακών εξετάσεων, αλλά κυρίως στην αναθεώρηση του συνόλου των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών από τρίτους προς τα νοσοκομεία.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2014

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χ. Σταϊκούρας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018

Άρθρο Μόνο
ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015 - 2018

Εγκρίνεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015 - 2018, το οποίο επισυνάπτεται ως Παράρτημα στον παρόντα νόμο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου αυτού και στο οποίο περιλαμβάνονται για το τρέχον έτος και τα τέσσερα επόμενα έτη, κατά κύριο λόγο, τα εξής:

- Οι μεσοπρόθεσμοι στόχοι για τη Γενική Κυβέρνηση και τους επιμέρους φορείς της.
- Η περιγραφή και αξιολόγηση των μακροοικονομικών και δημοσιονομικών εξελίξεων και προβλέψεων για το προηγούμενο έτος το τρέχον έτος, το έτος προϋπολογισμού και τα επόμενα τρία έτη.
- Οι παραδοχές των οικονομικών και δημοσιονομικών προβλέψεων (μισθολογικές και συνταξιοδοτικές εξελίξεις, παροχές, δαπάνες αγαθών και υπηρεσιών, δαπάνες επενδύσεων και δαπάνες τόκων).
- Οι κύριες πηγές κινδύνου για τις δημοσιονομικές προβλέψεις.
- Ο στόχος για το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης.

Τα συνολικά ανώτατα όρια δαπανών για τη Γενική Κυβέρνηση, καθώς και τα ανώτατα όρια του Κρατικού Προϋπολογισμού, των ΟΤΑ και των ΟΚΑ για την περίοδο.

- Οι δαπάνες και τα έσοδα σε Κεντρική Κυβέρνηση, τοπική αυτοδιοίκηση, κοινωνική ασφάλιση για τα αντίστοιχα έτη.
- Οι προβλεπόμενες δαπάνες της Κεντρικής Κυβέρνησης ανά Υπουργείο για τον προϋπολογισμό του επόμενου έτους, καθώς και οι συνολικές δαπάνες τους για την υπό εξέταση περίοδο.

Τα έσοδα και οι δαπάνες της Κεντρικής Κυβέρνησης ανά οικονομική κατηγορία και οι προβλέψεις για τα φορολογικά έσοδα, καθώς και οι δαπάνες για την περίοδο, οι εκτιμήσεις ανά οικονομική κατηγορία των ακαθάριστων εξόδων, εσόδων, και ελλείμματος ή πλεονάσματος του Κοινωνικού Προϋπολογισμού και των Ενοποιημένων Προϋπολογισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
«ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015-2018»

ΠΙΝΑΚΕΣ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015-2018

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Ι. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ - ΠΑΡΑΔΟΧΕΣ ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Βασικά μεγέθη της Ελληνικής οικονομίας

(% ετήσιες μεταβολές, σταθερές τιμές)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Πραγματικό ΑΕΠ	-7,0	-3,9	0,6	2,9	3,7	3,5	3,2
Ιδιωτική κατανάλωση	-9,3	-6,0	-1,8	1,6	2,2	1,8	2,1
Δημόσια κατανάλωση	-6,9	-4,1	-1,8	-2,0	0,0	0,4	1,5
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-19,2	-12,8	5,3	11,7	14,5	9,5	6,6
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,7	1,8	4,0	5,2	4,6	5,2	4,4
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-13,8	-5,3	-1,2	2,2	3,9	2,9	2,8
Αποπληθωριστής ΑΕΠ	-0,3	-2,1	-0,7	0,4	1,1	1,3	1,5
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	1,0	-0,9	-0,8	0,3	1,1	1,2	1,2
Απασχόληση*	-8,3	-3,7	0,6	2,6	4,0	2,9	1,5
Ποσοστό ανεργίας*	22,8	25,8	24,5	22,5	19,5	17,1	15,9

*Σημείωση: σε εθνικολογιστική βάση

Συγκεντρωτικός πίνακας προσλήψεων-αποχωρήσεων 2012-2018

Υποτομείς Γεν. Κυβέρνησης	2012	2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Πραγμ/σεις	Πραγμ/σεις	Πραγμ/σεις	Εκτιμήσεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις	Προσλήψεις	Αποχωρήσεις
Κεντρική Διοίκηση, ΟΤΑ β΄ βαθμού και ΝΠ*	22.938	1.937	24.902	11.370	17.840	3.568	16.950	3.390	15.818	15.818	14.570	14.570	13.113
ΟΤΑ α΄ βαθμού	3.874	323	3.671	398	2.366	237	2.100	210	1.913	1.913	1.862	1.862	1.242
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης	1.773	223	1.483	916	602	120	586	117	497	497	483	483	415
Νομικά πρόσωπα εντός Γενικής Κυβέρνησης	653	23	708	640	420	84	408	82	364	364	324	324	254
ΔΕΚΟ (16 επαναταξινομημένες)	1.056	49	3.213	723	618	124	430	86	430	430	428	428	352
Προσλήψεις 1:1 λόγω υποχρεωτικών αποχωρήσεων						6.974							
Σύνολο	**30.294**	**2.555**	**33.977**	**14.047**	**21.846**	**11.107**	**20.474**	**3.885**	**19.022**	**19.022**	**17.667**	**17.667**	**15.376**

* Νομικά πρόσωπα των οποίων η μισθοδοσία του προσωπικού καλύπτεται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό (π.χ. νοσοκομεία και πανεπιστήμια).

II. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΧΩΡΙΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ (ΣΕΝΑΡΙΟ ΒΑΣΗΣ)

Α. Αποτέλεσμα κεντρικής και γενικής κυβέρνησης κατά υποτομείς χωρίς παρεμβάσεις

Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση)

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
I. Έσοδα (1+2)	**51.774**	**52.377**	**55.900**	**53.170**	**53.338**	**55.886**	**57.356**
1. Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	**48.174**	**47.782**	**50.748**	**49.392**	**50.488**	**51.738**	**53.508**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	**49.662**	**47.172**	**49.881**	**49.264**	**50.849**	**52.419**	**54.529**
1. Άμεσοι φόροι	21.096	20.066	22.517	21.266	21.182	21.887	22.818
2.Έμμεσοι φόροι	26.082	24.549	24.280	25.145	26.637	27.416	28.311
3. Απολήψεις από ΕΕ	246	183	279	217	217	217	217
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.237	2.374	2.805	2.636	2.813	2.899	3.183
β. Μη τακτικά έσοδα	1.517	1.556	1.165	950	865	897	932
γ. Επιστροφές φόρων	3.172	3.105	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	151	642	0	0	0	0	0
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	15	86	230	21	21	21	21
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΦΑ	303	2.715	2.608	2.034	1.713	1.368	1.099
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**3.600**	**4.595**	**5.152**	**3.778**	**2.850**	**4.148**	**3.848**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	3.434	4.520	4.952	3.578	2.650	3.948	3.648
β. Ίδια έσοδα	166	76	200	200	200	200	200
II. Δαπάνες (1+2)	**68.080**	**63.972**	**56.264**	**54.702**	**55.235**	**56.008**	**55.601**
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+ζ+6)	**61.966**	**57.322**	**49.464**	**48.302**	**48.535**	**49.308**	**48.901**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	**47.528**	**44.230**	**41.775**	**40.934**	**40.775**	**40.757**	**40.923**
1. Μισθοί και συντάξεις	20.511	18.422	18.339	18.034	18.013	18.141	18.107
2. Κοινωνική ασφάλιση & Περίθαλψη	17.133	15.922	13.071	12.545	12.250	12.250	13.720
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	6.410	6.337	5.439	5.448	5.186	5.072	4.963
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.474	3.549	3.807	3.908	4.326	4.294	3.133
5. Αποθεματικό	0	0	1.120	1.000	1.000	1.000	1.000

Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση) (σε εκατ. ευρώ)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	233	190	123	224	149
γ. Τόκοι (Σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	5.900	6.100	6.630	6.950	7.300
δ. Πληρωμές στα νοσοκομεία για παλιές οφειλές	0	0	0	0	0	0	0
ε. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	410	529	533	700	598	457	500
ζ. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων	467	5.513	502	0	0	0	0
2. ΠΔΕ (α+β)	**6.114**	**6.650**	**6.800**	**6.400**	**6.700**	**6.700**	**6.700**
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος		5.867	6.100	5.700	6.000	6.000	6.000
β. Εθνικό σκέλος		783	700	700	700	700	700
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	**-16.306**	**-11.595**	**-364**	**-1.532**	**-1.897**	**-122**	**1.755**
% ΑΕΠ	**-8,4%**	**-6,4%**	**-0,2%**	**-0,8%**	**-1,0%**	**-0,1%**	**0,8%**
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	**-4.082**	**-5.551**	**5.536**	**4.568**	**4.733**	**6.829**	**9.055**
% ΑΕΠ	**-2,1%**	**-3,0%**	**3,0%**	**2,4%**	**2,4%**	**3,3%**	**4,2%**
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**3.104**	**60**	**-3.767**	**-2.750**	**-1.422**	**-2.889**	**-2.833**
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	**608**	**476**	**-2.178**	**-197**	**1.002**	**444**	**411**
Επιστροφές Φορολογικών εσόδων	156	202	0	0	0	0	0
Έκτακτη εισφορά μέσω ΔΕΗ	0	-255	-978	0	0	0	0
Φορολογικά έσοδα	-248	-397	214	138	153	155	155
Πρόωρη ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων	0	-86	-230	-21	-21	-21	-21
ΕΕΤΤ	-6	36	0	0	0	0	0
Πληρωμή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις του Δημοσίου	22	11	0	0	0	0	0
Διαφορά ταμειακών - δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	12	42	0	0	0	0	0
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ	731	286	0	0	0	0	0
Είσπραξη φόρων περιουσίας προηγουμένων ετών	0	78	-83	0	0	0	0
Μεταφορά εσόδων από μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)	351	-14	-165	83	-30	-30	-23
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	76	299	-971	-397	900	340	300
Εκπομπές Ρύπων	-16	-41	0	0	0	0	0

Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση)

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Προκαταβολές από ΕΕ	132	22	35	0	0	0	0
Κεφαλαιακή μεταβίβαση στο ΤΧΣ (Προνομιούχες μετοχές)	-556	0	0	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-46	-8	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	0	301	0	0	0	0	0
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές – Δαπάνες	**2.496**	**-416**	**-1.589**	**-2.553**	**-2.424**	**-3.333**	**-3.244**
Εξοπλιστικά προγράμματα (διαφορά πληρωμών-παραλαβών)	-160	45	117	121	55	-100	226
Εφαρμογή νέου ειδικού μισθολογίου	131	-131	0	0	0	0	0
Εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου	-137	0	0	0	0	0	0
Διαφορά Απλήρωτων οφειλών Κράτους με 31/12 προηγούμενου έτους	115	567	270	100	40	0	0
Καθαρή Εξοικονόμηση από εργασιακή εφεδρεία / κινητικότητα (αφορά τη Γενική Κυβέρνηση)	0	0	118	127	102	102	102
Ατακτοποίητες προκαταβολές	0	0	50	0	0	0	0
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός προϋπολογισμού	16	71	0	0	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.827	-1.562	-2.205	-3.120	-2.820	-3.720	-3.720
Ακυρώσεις Swaps	244	0	0	0	0	0	0
Λογαριασμοί Θησαυροφυλακίου	299	360	250	160	160	150	140
ΕΛΕΓΕΠ	124	100	-228	25	35	194	0
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού Κεφαλαίου (επιδοτήσεις)	-71	-43	-82	-62	-62	-62	-52
Προσαρμογή στο Έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ, ΕΑΒ και ΟΑ)	126	118	85	45	15	53	10
Αναλήψεις χρέους ΟΑΣΑ και ΤΡΑΜ ΑΕ	117	0	0	0	0	0	0
Πολυτεκνικά ΟΓΑ	0	160	-164	0	0	0	0
Δαπάνες αποκρατικοποιήσεων	-3	-41	0	0	0	0	0
Πληρωμές (-) στην / Επιστροφές (+) από ΕΕ	0	0	150	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-132	-60	50	50	50	50	50
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA95	**-2.805**	**-3.929**	**3.974**	**4.938**	**6.131**	**7.660**	**9.943**
% ΑΕΠ	**-1,5%**	**-2,2%**	**2,2%**	**2,6%**	**3,1%**	**3,7%**	**4,6%**
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95	**-13.202**	**-11.535**	**-4.131**	**-4.282**	**-3.319**	**-3.010**	**-1.077**
% ΑΕΠ	**-6,8%**	**-6,3%**	**-2,3%**	**-2,3%**	**-1,7%**	**-1,5%**	**-0,5%**

Βασικό σενάριο 2014-2018 (σε ταμειακή και ESA βάση)

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	1.872	1.095	1.151	1.450	1.433	1.580	1.681
ΑΚΑΓΕ	917	818	851	1.067	1.103	1.113	1.123
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	955	277	300	383	330	467	558
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	1.179	897	429	544	318	792	11
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-10.151**	**-9.543**	**-2.552**	**-2.289**	**-1.569**	**-638**	**615**
Ισοζύγιο ΟΤΑ	518	154	383	851	923	944	1.054
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	176	616	405	9	21	-2	-1
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	**693**	**770**	**788**	**860**	**945**	**942**	**1.053**
Ισοζύγιο ΟΚΑ	832	1.919	-1.321	-951	-258	-408	-403
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	-2.550	3.448	1.771	502	350	398	455
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	**-1.718**	**5.367**	**450**	**-449**	**92**	**-10**	**52**
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95*	**-11.176**	**-3.406**	**-1.314**	**-1.878**	**-532**	**293**	**1.721**
% ΑΕΠ	**-5,8%**	**-1,9%**	**-0,7%**	**-1,0%**	**-0,3%**	**0,1%**	**0,8%**
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	*9.645*	*7.222*	*8.085*	*9.149*	*9.365*	*10.568*	*10.886*
% ΑΕΠ	*5,0%*	*4,0%*	*4,4%*	*4,9%*	*4,7%*	*5,1%*	*5,0%*
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95**	**-1.531**	**3.816**	**6.771**	**7.271**	**8.832**	**10.862**	**12.606**
% ΑΕΠ	**-0,8%**	**2,1%**	**3,7%**	**3,9%**	**4,5%**	**5,2%**	**5,8%**
ΑΕΠ	**193.347**	**182.054**	**182.231**	**188.265**	**197.379**	**206.943**	**216.854**

* Χωρίς την επίπτωση της στήριξης των τραπεζών.

** Η διαφορά με το ισοζύγιο χωρίς τη στήριξη των τραπεζών που υπολογίζει η ΕΛΣΤΑΤ οφείλεται στο διαφορετικό τρόπο καταγραφής του κόστους στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης κατά Πρόγραμμα δεν επηρεάζεται.

Β. Στόχοι αποτελεσμάτων γενικής κυβέρνησης και δημοσιονομική απόκλιση που πρέπει να καλυφθεί μέσω παρεμβάσεων

Δημοσιονομική απόκλιση ετών 2013 και 2018 (σε εκατ. ευρώ)							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	-2.603	1.458	4.190	4.737	6.955	9.423	11.585
% ΑΕΠ	-1,3%	0,8%	2,3%	2,5%	3,5%	4,6%	5,3%
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής κυβέρνησης κατά τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής (Στόχοι)	-2.900	0	2.733	5.648	8.882	9.312	9.108
% ΑΕΠ	-1,5%	0,0%	1,5%	3,0%	4,5%	4,5%	4,2%
Δημοσιονομική απόκλιση Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής	297	1.458	1.457	-911	-1.927	111	2.478
% ΑΕΠ	0,2%	0,8%	0,8%	-0,5%	-1,0%	0,1%	1,1%
ΑΕΠ	193.347	182.054	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854

Γ. Αξιολόγηση αποτελεσμάτων προηγουμένων ετών 2012-2013 και τρέχοντος έτους 2014

Σύγκριση προϋπολογισθέντων μεγεθών και αποτελεσμάτων 2012-2013 (σε εκατ. ευρώ)									
	2012				2013				
	Συμπληρ. Προϋπ/σμός	ΔΥΕ	Απόκλιση	Απόκλιση %	Επικ. ΜΠΔΣ	Εισηγητ.Π/Υ 2014	ΔΥΕ	Απόκλιση	Απόκλιση %
	(1)	(2)	(3=2-1)	(3/1)	(5)	(6)	(7)	(8=7-6)	(9=8/6)
Κρατικός Προϋπολογισμός									
Ι. Έσοδα (1+2)	**56.159**	**51.774**	**-4.385**	**-7,8%**	**53.654**	**52.518**	**52.377**	**-141**	**-0,3%**
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού	**51.409**	**48.174**	**-3.235**	**-6,3%**	**48.518**	**47.382**	**47.782**	**400**	**0,8%**
α. Τακτικά έσοδα	52.868	49.662	-3.206	-6,1%	47.114	46.854	47.172	319	0,7%
β. Μη τακτικά έσοδα	2.081	1.517	-564	-27,1%	1.386	1.385	1.556	171	12,3%
γ. Επιστροφές φόρων	3.810	3.323	-487	-12,8%	2.901	3.624	3.747	123	3,4%
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών	270	15	-255	-94,4%	86	86	86	0	0,0%
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA		303	303		2.833	2.682	2.715	33	1,2%
2.Έσοδα ΠΔΕ	**4.750**	**3.600**	**-1.150**	**-24,2%**	5.136	**5.136**	**4.595**	**-541**	**-10,5%**

II. Δαπάνες (1+2)	70.297	68.080	-2.217	-3,2%	60.307	65.199	63.972	-1.227	-1,9%
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού	62.997	61.966	-1.031	-1,6%	53.457	58.549	57.322	-1.227	-2,1%
(α+β+γ+δ+ε+στ)									
α. Πρωτογενείς δαπάνες	48.084	47.528	-556	-1,2%	45.150	44.831	44.230	-601	-1,3%
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	1.026	679	-347	-33,8%	558	522	514	-8	-1,5%
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	137	117	-20	-14,6%	469	434	365	-69	-15,9%
γ. Τόκοι	13.050	12.224	-826	-6,3%	6.400	6.100	6.044	-56	-0,9%
δ. Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	700	410	-290	-41,4%	750	650	529	-121	-18,6%
ε. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπρόθεσμων		467	467			5.872	5.513	-359	-6,1%
στ. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF		541	541		130	140	127	-13	-9,3%
2. ΠΔΕ	7.300	6.114	-1.186	-16,2%	6.850	6.650	6.650	1	0,0%
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II) (+Πλεόνασμα/-Έλλειμμα)	-14.138	-16.306	-2.168	15,3%	-6.653	-12.680	-11.595	1.085	-8,6%
% ΑΕΠ	-6,9%	-8,4%			-3,6%	-6,9%	-6,4%		
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	-1.088	-4.082	-2.994	275,2%	-253	-6.580	-5.551	1.029	-15,6%
% ΑΕΠ	-0,5%	-2,1%			-0,1%	-3,6%	-3,0%		
IV. Εθνικολογιστικές προσαρμογές κεντρικής διοίκησης	-945	3.104	4.049	-428,5%	-2.640	-119	60	179	-150,4%
Εθνικολογιστικές Προσαρμογές -Έσοδα	-1.535	608	2.143	-139,6%	-1.076	975	476	-499	-51,2%
Εθνικολογιστικές Προσαρμογές - Δαπάνες	590	2.496	1.906	323,1%	-1.564	-1.094	-416	678	-62,0%
V. Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95	-1.933	-2.805	-872	45,1%	-992	-4.969	-3.929	1.040	-20,9%
% ΑΕΠ	-0,9%	-1,5%			-0,5%	-2,7%	-2,2%		
V.α Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95 (III+IV)	-15.083	-13.202	1.881	-12,5%	-9.292	-12.799	-11.535	1.264	-9,9%
% ΑΕΠ	-7,3%	-6,8%			-5,1%	-7,0%	-6,3%		
VI. Ισοζύγιο ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοιπών ΝΠ	838	4.401	3.563	425,2%	4.804	3.425	4.065	640	18,7%
VII. Εθνικολογιστικές Προσαρμογές ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοιπών ΝΠ	513	-2.375	-2.888	-562,9%	-307	5.414	4.064	-1.350	-24,9%
VIII. Ισοζύγιο ΟΤΑ, ΟΚΑ, ΔΕΚΟ και λοιπών ΝΠ κατά ESA95	1.351	2.027	676	50,0%	4.497	8.839	8.129	-710	-8,0%
IX. Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA 95**	-13.732	-11.176	2.556	-18,6%	-4.795	-3.960	-3.406	554	-14,0%
% ΑΕΠ	-6,7%	-5,8%			-2,6%	-2,2%	-1,9%		
ΑΕΠ	206.319	193.347			183.049	183.049	182.054		

Σύγκριση Προϋπολογισμού και εκτιμήσεων 2014

(σε εκατ. ευρώ)

	2014			
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις Πραγμ/σεων	Απόκλιση	Απόκλιση
	(1)	(2)	(3=2/1)	(3/1)
I. Έσοδα (1+2)	**54.695**	**55.935**	**1.240**	2,3%
1. Καθαρά έσοδα Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β-γ+δ+ε)	**49.693**	**50.783**	**1.090**	**2,2%**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	48.705	49.916	1.211	2,5%
1. Άμεσοι φόροι	21.574	22.568	994	4,6%
2. Έμμεσοι φόροι	24.087	24.281	194	0,8%
3. Αποδήψεις από ΕΕ	279	279	0	0,0%
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.765	2.788	23	0,8%
β. Μη τακτικά έσοδα	906	1.165	259	28,6%
γ. Επιστροφές φόρων	2.789	3.136	347	12,4%
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	230	230	0	0,0%
ε. Μεταφορά εσόδων από ANFA	2.641	2.608		0,0%
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**5.002**	**5.152**	**150**	**3,0%**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	4.802	4.952	150	3,1%
β. Ίδια έσοδα	200	200	0	0,0%
II. Δαπάνες (1+2)	**56.248**	**57.044**	**795**	**1,4%**
1. Δαπάνες Τακτικού Προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+6)	**49.448**	**50.244**	**795**	**1,6%**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	41.946	42.612	665	1,6%
1. Μισθοί και συντάξεις	18.412	18.488	75	0,4%
2. Κοινωνική ασφάλιση και περίθαλψη	13.270	13.756	486	3,7%
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	5.370	5.645	275	5,1%
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.774	3.801	27	0,7%
5. Αποθεματικό	1.120	923	-197	-17,6%
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	70	55	-15	-21,4%
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	466	439	-27	-5,8%
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	233	203	-30	-13,0%

γ. Τόκοι (σε καθαρή ταμειακή βάση)	6.150	5.900	-250	-4,1%
δ. Ταμειακές πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	583	533	-50	-8,6%
ε. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών		502	502	
2. ΠΔΕ	6.800	6.800	0	0,0%
III. Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (I-II)	**-1.553**	**-1.109**	**445**	**-28,6%**
% ΑΕΠ	**-0,8%**	**-0,6%**		
III. α. Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπ/σμού (III-γ)	**4.597**	**4.791**	**195**	**4,2%**
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**-5.119**	**-3.732**	**1.387**	**-27,1%**
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	**-2.218**	**-2.178**	**40**	**-1,8%**
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Δαπάνες	**-2.901**	**-1.554**	**1.347**	**-46,4%**
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	1.013	1.202	190	18,7%
ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ	165	851	687	417,3%
ΑΚΑΓΕ	848	351	-497	-58,6%
Ισοζύγιο Επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	**463**	**465**	**2**	**0,4%**
Έλλειμμα Κεντρικής Διοίκησης Κυβέρνησης κατά ESA95	**-5.197**	**-3.174**	**2.023**	**-38,9%**
Ισοζύγιο ΟΤΑ	365	378	13	3,5%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	288	405	117	40,6%
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	**654**	**784**	**130**	19,9%
Ισοζύγιο ΟΚΑ	-680	-1.013	-333	49,0%
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	957	1.771	814	85,0%
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	**277**	**758**	**481**	173,4%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-4.266**	**-1.632**	**2.634**	**-61,7%**
% ΑΕΠ	**-2,3%**	**-0,9%**		
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	9.665	8080	-1.585	-16,4%
% ΑΕΠ	5,3%	4,4%		
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**5.399**	**6.448**	**1.049**	**19,4%**
% ΑΕΠ	**2,9%**	**3,5%**		
ΑΕΠ	183.089	182.231		

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

I. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Προτεινόμενες παρεμβάσεις του ΜΠΔΣ 2015-2018

(σε εκατ. ευρώ)

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013-2018
1 Τοπική Αυτοδιοίκηση	0,00	-462,66	469,66	231,49	-35,39	-82,00	121,10
2 Μισθολογικές παρεμβάσεις	0,00	6,50	6,50	0,00	0,00	0,00	13,00
3 Συντάξεις και εισφορές	0,00	-78,45	53,35	97,96	-52,31	-45,66	-25,11
4 Κοινωνικά επιδόματα	0,00	-60,74	-274,22	133,53	16,92	-36,34	-220,86
5 Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	0,00	-449,97	708,53	7,00	0,00	0,00	265,56
6 Παρεμβάσεις εσόδων	0,00	85,00	-5,00	0,00	0,00	0,00	80,00
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ							
1 Τοπική Αυτοδιοίκηση	**0,00**	**6,50**	**6,50**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**13,00**
1 Μείωση αποδόσεων σε ΟΤΑ λόγω μείωσης κατά 2,9% των εργοδοτικών εισφορών για τις αποδοχές του προσωπικού τους	0,00	6,50	6,50	0,00	0,00	0,00	13,00
2 Μισθολογικές Παρεμβάσεις	**0,00**	**-78,45**	**53,35**	**97,96**	**-52,31**	**-45,66**	**-25,11**
1 Καταβολή διαφορών επί αναδρομικών αποδοχών σε εν ενεργεία δικαστικούς	0,00	-71,20	71,20	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Καταβολή διαφορών ετήσιων αποδοχών σε εν ενεργεία δικαστικούς	0,00	-49,40	0,00	0,00	0,00	0,00	-49,40
3 Μείωση κατά 2,9% των εργοδοτικών εισφορών για τις αποδοχές του προσωπικού των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης	0,00	12,15	12,15	0,00	0,00	0,00	24,29
4 Σταδιακό ξεπάγωμα βαθμολογικής ωρίμανσης	0,00	0,00	0,00	97,96	-52,31	-45,66	-0,01
5 Αλλαγή στον υπολογισμό της αποζημίωσης των αναγκαστικών αποχωρήσεων	0,00	30,00	-30,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Συντάξεις και εισφορές	**0,00**	**-60,74**	**-274,22**	**133,53**	**16,92**	**-36,34**	**-220,86**
1 Καταβολή διαφορών ετήσιων συντάξεων των δικαστικών	0,00	-20,16	0,00	0,00	0,00	0,00	-20,16
2 Καταβολή διαφορών επί αναδρομικών συντάξεων δικαστικών	0,00	-28,56	28,56	0,00	0,00	0,00	0,00
3 Συμψηφισμός επιστροφών φόρων προς τρίτους με αντίστοιχα ποσά οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών	0,00	50,00	20,00	20,00	10,00	0,00	100,00
4 Κατάργηση προσαύξησης επικουρικών συντάξεων υπαλλήλων Υπ. Οικονομικών	0,00	19,47	0,00	0,00	0,00	0,00	19,47

5 Διαρθρωτικές παρεμβάσεις αύξησης εσόδων του ΟΑΕΕ	0,00	85,00	0,00	0,00	0,00	0,00	85,00
6 Παρακράτηση οφειλόμενων ασφαλιστικών εισφορών από τυχόν δικαιούμενα ποσά επιδοτήσεων	0,00	105,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105,00
7 Μείωση ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9%	0,00	-428,06	-425,80	-41,41	-42,57	-36,34	-974,17
8 Εφαρμογή ρήτρας μηδενικού ελλείμματος και συντελεστή βιωσιμότητας στα ασφαλιστικά ταμεία επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας	0,00	156,56	103,02	154,94	49,48	0,00	464,01
4 Κοινωνικά επιδόματα	**0,00**	**-449,97**	**708,53**	**7,00**	**0,00**	**0,00**	**265,56**
1 Διανομή κοινωνικού μερίσματος	0,00	-525,00	525,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Μείωση αποδιδόμενων πόρων σε ασφαλιστικά ταμεία	0,00	0,00	108,50	7,00	0,00	0,00	115,50
3 Κατάργηση οικογενειακών επιδομάτων που καταβάλλονται από ΟΑΕΔ σε ιδιωτικούς υπαλλήλους	0,00	38,03	38,03	0,00	0,00	0,00	76,06
4 Μείωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από τον ΟΑΕΔ	0,00	37,00	37,00	0,00	0,00	0,00	74,00
5 Εξορθολογισμός ΔΕΚΟ	**0,00**	**85,00**	**-5,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**80,00**
1 Περαιτέρω μείωση λειτουργικών δαπανών Νομικών Προσώπων εντός ΓΚ	0,00	50,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
2 Μείωση λειτουργικών δαπανών επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	0,00	35,00	-5,00	0,00	0,00	0,00	30,00
Σύνολο Παρεμβάσεων στο σκέλος των δαπανών	**0,00**	**-497,66**	**489,16**	**238,49**	**-35,39**	**-82,00**	**112,60**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΣΟΔΩΝ							
	0,00	**35,00**	**-19,50**	**-7,00**	**0,00**	**0,00**	**8,50**
1 Κατάργηση των μη ανταποδοτικών χρεώσεων	0,00	-37,00	-128,50	-7,00	0,00	0,00	-172,50
2 Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9%	0,00	14,00	72,00	0,00	0,00	0,00	86,00
3 Τέλος παραμονής και πλόων	0,00	21,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,00
4 Προσυμπλήρωση δήλωσης φόρου εισοδήματος συνταξιούχων	0,00	37,00	37,00	0,00	0,00	0,00	74,00
Σύνολο Παρεμβάσεων στο σκέλος των εσόδων	**0,00**	**35,00**	**-19,50**	**-7,00**	**0,00**	**0,00**	**8,50**

II. ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Έσοδα προγράμματος αποκρατικοποιήσεων (σε εκατ. ευρώ)								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
				Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
Σύνολο εισπράξεων/εκτιμήσεων/προβλέψεων	1.558	22	1.042	1.513	2.238	3.252	2.837	2.988

ΙΙΙ. ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΥΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΜΕ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Α. Αποτέλεσμα κεντρικής και γενικής κυβέρνησης κατά υποτομείς με παρεμβάσεις

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ι. Έσοδα (1+2)	**51.774**	**52.377**	**55.935**	**53.185**	**53.346**	**55.894**	**57.364**
1. Καθαρά έσοδα τακτικού προϋπολογισμού (α+β-γ-γ1+δ+ε)	**48.174**	**47.782**	**50.783**	**49.407**	**50.496**	**51.746**	**53.516**
α. Τακτικά έσοδα (1+2+3+4)	**49.662**	**47.172**	**49.916**	**49.388**	**50.973**	**52.543**	**54.653**
1. Άμεσοι φόροι	21.096	20.066	22.568	21.426	21.342	22.047	22.978
2. Έμμεσοι φόροι	26.082	24.549	24.281	25.135	26.627	27.406	28.301
3. Απολήψεις από ΕΕ	246	183	279	217	217	217	217
4. Μη φορολογικά έσοδα	2.237	2.374	2.788	2.610	2.787	2.873	3.157
β. Μη τακτικά έσοδα	1.517	1.556	1.165	841	749	781	816
γ. Επιστροφές φόρων	3.172	3.105	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
γ1. Επιστροφές φόρων από ειδική πίστωση	151	642	0	0	0	0	0
δ. Ειδικά έσοδα από εκχώρηση αδειών και δικαιωμάτων	15	86	230	21	21	21	21
ε. Μεταφορά εσόδων από ΑΝΦΑ	303	2.715	2.608	2.034	1.713	1.368	1.099
2. Έσοδα ΠΔΕ (α+β)	**3.600**	**4.595**	**5.152**	**3.778**	**2.850**	**4.148**	**3.848**
α. Εισροές ΕΣΠΑ	3.434	4.520	4.952	3.578	2.650	3.948	3.648
β. Ίδια έσοδα	166	76	200	200	200	200	200
ΙΙ. Δαπάνες (1+2)	**68.080**	**63.972**	**57.044**	**55.454**	**55.611**	**56.262**	**55.601**
1. Δαπάνες τακτικού προϋπολογισμού (α+β+γ+δ+ε+ζ+6)	**61.966**	**57.322**	**50.244**	**49.054**	**48.911**	**49.562**	**48.901**
α. Πρωτογενείς δαπάνες (1+2+3+4+5)	**47.528**	**44.230**	**42.612**	**41.431**	**41.160**	**41.164**	**40.923**
1. Μισθοί και συντάξεις	20.511	18.422	18.488	18.070	17.979	18.144	18.107
2. Κοινωνική ασφάλιση & Περίθαλψη	17.133	15.922	13.756	14.104	13.740	13.740	13.720
3. Λειτουργικές και άλλες δαπάνες	6.410	6.337	5.645	5.447	5.283	5.154	4.963
4. Αποδόσεις προς τρίτους	3.474	3.549	3.801	2.810	3.158	3.126	3.133
5. Αποθεματικό	0	0	923	1.000	1.000	1.000	1.000
6. Προμήθεια εκταμίευσης δανείων στο EFSF	541	127	55	10	5	0	0
β. 1. Εγγυήσεις σε Γενική Κυβέρνηση	679	514	439	623	390	846	29
2. Εγγυήσεις εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	203	190	158	195	149

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ [1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
γ. Τόκοι (Σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
δ. Πληρωμές στα νοσοκομεία για παλιές οφειλές	0	0	0	0	0	0	0
ε. Ταμειακές Πληρωμές για εξοπλιστικές δαπάνες	410	529	533	700	598	457	500
ζ. Χρηματοδοτήσεις για πληρωμές ληξιπροθέσμων	467	5.513	502	0	0	0	0
2. ΠΔΕ (α+β)	**6.114**	**6.650**	**6.800**	**6.400**	**6.700**	**6.700**	**6.700**
α. Συγχρηματοδοτούμενο σκέλος	0	5.867	6.100	5.700	6.000	6.000	6.000
β. Εθνικό σκέλος	0	783	700	700	700	700	700
III. Ταμειακό Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού	**-16.306**	**-11.595**	**-1.109**	**-2.269**	**-2.265**	**-368**	**1.763**
% ΑΕΠ	**-8,4%**	**-6,4%**	**-0,6%**	**-1,2%**	**-1,1%**	**-0,2%**	**0,8%**
III.α. Ταμειακό Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (III-γ)	**-4.082**	**-5.551**	**4.791**	**3.831**	**4.335**	**6.532**	**9.063**
% ΑΕΠ	**-2,1%**	**-3,0%**	**2,6%**	**2,0%**	**2,2%**	**3,2%**	**4,2%**
Εθνικολογιστικές προσαρμογές Κεντρικής Διοίκησης (1+2)	**3.104**	**60**	**-3.732**	**-2.730**	**-1.402**	**-2.869**	**-2.813**
1. Εθνικολογιστικές προσαρμογές - Έσοδα	**608**	**476**	**-2.178**	**-197**	**1.002**	**444**	**411**
Επιστροφές φορολογικών εσόδων	156	202	0	0	0	0	0
Έκτακτη εισφορά μέσω ΔΕΗ	0	-255	-978	0	0	0	0
Φορολογικά έσοδα	-248	-397	214	138	153	155	155
Πρόωρη ανανέωση αδειών και παραχωρήσεων	0	-86	-230	-21	-21	-21	-21
ΕΕΤΤ	-6	36	0	0	0	0	0
Πληρωμή ΦΠΑ σε επιχειρήσεις του Δημοσίου	22	11	0	0	0	0	0
Διαφορά ταμειακών - δεδουλευμένων από σχήμα στήριξης Τραπεζών	12	42	0	0	0	0	0
Αναδρομική μείωση επιτοκίου δανείων 80 δισ. ευρώ από ΕΕ	731	286	0	0	0	0	0
Είσπραξη φόρων περιουσίας προηγουμένων ετών	0	78	-83	0	0	0	0
Μεταφορά εσόδων από μεταφορά αποδόσεων από τη διακράτηση ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στα χαρτοφυλάκια Κεντρικών Τραπεζών του Ευρωσυστήματος (ANFA)	351	-14	-165	83	-30	-30	-23
Διαφορά απαιτήσεων εισπράξεων από ΕΕ	76	299	-971	-397	900	340	300
Εκπομπές ρύπων	-16	-41	0	0	0	0	0
Προκαταβολές από ΕΕ	132	22	35	0	0	0	0
Κεφαλαιακή μεταβίβαση στο ΤΧΣ (προνομιούχες μετοχές)	-556	0	0	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-46	-8	0	0	0	0	0
Έσοδα αποκρατικοποιήσεων	0	301	0	0	0	0	0

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
2. Εθνικολογιστικές προσαρμογές – Δαπάνες	**2.496**	**-416**	**-1.554**	**-2.533**	**-2.404**	**-3.313**	**-3.224**
Εξοπλιστικά προγράμματα (διαφορά πληρωμών-παραλαβών)	-160	45	117	121	55	-100	226
Εφαρμογή νέου ειδικού μισθολογίου	131	-131	0	0	0	0	0
Εφαρμογή ενιαίου μισθολογίου	-137	0	0	0	0	0	0
Διαφορά απλήρωτων οφειλών Κράτους με 31/12 προηγούμενου έτους	115	567	270	100	40	0	0
Καθαρή εξοικονόμηση από εργασιακή εφεδρεία / κινητικότητα (αφορά τη Γενική Κυβέρνηση)	0	0	148	127	102	102	102
Ατακτοποίητες προκαταβολές	0	0	50	0	0	0	0
Υπόλοιπο λογαριασμών εκτός Προϋπολογισμού	16	71	0	0	0	0	0
Δεδουλευμένοι τόκοι	1.827	-1.562	-2.200	-3.100	-2.800	-3.700	-3.700
Ακυρώσεις Swaps	244	0	0	0	0	0	0
Λογαριασμοί θησαυροφυλακίου	299	360	250	160	160	150	140
ΕΛΕΓΕΠ	124	100	-228	25	35	194	0
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (επιδοτήσεις)	-71	-43	-82	-62	-62	-62	-52
Προσαρμογή στο έλλειμμα εγγυημένων δανείων (ΟΔΙΕ, ΕΑΒ και ΟΑ)	126	118	85	45	15	53	10
Αναλήψεις χρέους ΟΑΣΑ και ΤΡΑΜ ΑΕ	117	0	0	0	0	0	0
Πολυτεκνικά ΟΓΑ	0	160	-164	0	0	0	0
Δαπάνες αποκρατικοποιήσεων	-3	-41	0	0	0	0	0
Πληρωμές (-) στην / Επιστροφές (+) από ΕΕ	0	0	150	0	0	0	0
Άλλες προσαρμογές	-132	-60	50	50	50	50	50
Πρωτογενές αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA95	**-2.805**	**-3.929**	**3.260**	**4.201**	**5.733**	**7.364**	**9.951**
% ΑΕΠ	**-1,5%**	**-2,2%**	**1,8%**	**2,2%**	**2,9%**	**3,6%**	**4,6%**
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού κατά ESA 95	**-13.202**	**-11.535**	**-4.840**	**-4.999**	**-3.667**	**-3.237**	**-1.049**
% ΑΕΠ	**-6,8%**	**-6,3%**	**-2,7%**	**-2,7%**	**-1,9%**	**-1,6%**	**-0,5%**
Ισοζύγιο Νομικών Προσώπων πλην ΔΕΚΟ	**1.872**	**1.095**	**1.202**	**1.503**	**1.491**	**1.636**	**1.736**
ΑΚΑΓΕ	917	818	851	1.067	1.103	1.113	1.123
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	955	277	351	436	388	523	613
Ισοζύγιο επαναταξινομημένων ΔΕΚΟ	**1.179**	**897**	**465**	**576**	**355**	**826**	**37**
Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-10.151**	**-9.543**	**-3.173**	**-2.920**	**-1.821**	**-775**	**724**

Μεσοπρόθεσμο πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής 2015-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ [1]	ΔΥΕ[1]	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Ισοζύγιο ΟΤΑ	518	154	378	843	936	943	1.047
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΤΑ	176	616	405	9	21	-2	-1
Ισοζύγιο ΟΤΑ κατά ESA95	**693**	**770**	**784**	**852**	**958**	**941**	**1.046**
Ισοζύγιο ΟΚΑ	832	1.919	-1.013	-709	-163	-302	-429
Εθνικολογιστικές προσαρμογές ΟΚΑ	-2.550	3.448	1.771	502	350	398	455
Ισοζύγιο ΟΚΑ κατά ESA95	**-1.718**	**5.367**	**758**	**-207**	**187**	**96**	**26**
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-11.176**	**-3.406**	**-1.631**	**-2.275**	**-676**	**262**	**1.796**
% ΑΕΠ	**-5,8%**	**-1,9%**	**-0,9%**	**-1,2%**	**-0,3%**	**0,1%**	**0,8%**
Τόκοι Γενικής Κυβέρνησης	*9.645*	*7.222*	*8.080*	*9.129*	*9.315*	*10.498*	*10.866*
% ΑΕΠ	*5,0%*	*4,0%*	*4,4%*	*4,8%*	*4,7%*	*5,1%*	*5,0%*
Πρωτογενές αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης κατά ESA95	**-1.531**	**3.816**	**6.448**	**6.854**	**8.638**	**10.761**	**12.661**
% ΑΕΠ	**-0,8%**	**2,1%**	**3,5%**	**3,6%**	**4,4%**	**5,2%**	**5,8%**
ΑΕΠ	**193.347**	**182.054**	**182.231**	**188.265**	**197.379**	**206.943**	**216.854**

Β. Τόκοι κεντρικής και χρέος γενικής κυβέρνησης μετά τις παρεμβάσεις

Τόκοι Κεντρικής Διοίκησης (ΜΠΔΣ)

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Τόκοι σε ταμειακή βάση	12.224	6.044	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
Τόκοι σε δεδουλευμένη βάση (ESA 95)	10.397	7.606	8.100	9.200	9.400	10.600	11.000
Τόκοι σε δεδουλευμένη βάση ως % του ΑΕΠ	5,34%	4,18%	4,44%	4,89%	4,76%	5,12%	5,07%

Διαφορά ταμειακών-δεδουλευμένων τόκων (προσαρμογή κατά ESA)	1.827	-1.562	-2.200	-3.100	-2.800	-3.700	-3.700

Εξέλιξη χρέους Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ)

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	303.936	318.703	316.950	316.800	313.700	308.500	301.750
ΑΕΠ	193.347	182.054	182.231	188.265	197.379	206.943	216.854
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης ως % ΑΕΠ	157,2%	175,1%	173,9%	168,3%	158,9%	149,1%	139,1%

IV. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ

Α. Ανώτατα όρια δαπανών ανά φορέα κρατικού προϋπολογισμού 2014-2018

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
1	Προεδρία της Δημοκρατίας						
	Τ.Π.	4	3	3	3	3	3
	ΠΔΕ	0	0	0	0	0	0
	Ταμειακό Σύνολο	4	3	3	3	3	3
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA 95	4	3	3	3	3	3
2	Βουλή των Ελλήνων						
	Τ.Π.	142	142	141	142	142	142
	ΠΔΕ	2	2	2	2	2	2
	Ταμειακό Σύνολο	144	144	143	144	144	144
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA 95	144	144	143	144	144	144
3	Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης						
	Τ.Π.	50	49	45	44	44	44
	ΠΔΕ	55	55	50	140	140	135
	Ταμειακό Σύνολο	105	104	95	184	184	179
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	1	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA 95	105	103	95	184	184	179
4	Υπουργείο Εσωτερικών						
	Τ.Π.	3.395	3.388	3.360	3.481	3.355	3.354
	ΠΔΕ	142	142	142	112	112	102
	Ταμειακό Σύνολο	3.537	3.530	3.502	3.593	3.467	3.456
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	0	0	0	0	0	0
	Σύνολο κατά ESA 95	3.537	3.530	3.502	3.593	3.467	3.456

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
	Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
5 Υπουργείο Εξωτερικών						
Τ.Π.	*323*	*321*	*292*	*275*	*272*	*271*
ΠΔΕ	*8*	*8*	*7*	*9*	*9*	*9*
Ταμειακό Σύνολο	***331***	***329***	***299***	***284***	***281***	***280***
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***13***	***34***	***0***	***0***	***0***	***0***
Σύνολο κατά ESA 95	***318***	***295***	***299***	***284***	***281***	***280***
6 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας						
Τ.Π.	*3.112*	*3.107*	*3.150*	*3.020*	*2.854*	*2.874*
(εκ των οποίων -Εξοπλιστικά προγράμματα - ταμειακή βάση)	*583*	*533*	*700*	*598*	*457*	*500*
ΠΔΕ	*12*	*12*	*10*	*12*	*12*	*12*
Ταμειακό Σύνολο	***3.124***	***3.119***	***3.160***	***3.032***	***2.866***	***2.886***
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***134***	***160***	***121***	***55***	***-100***	***226***
Σύνολο κατά ESA 95	***2.990***	***2.959***	***3.039***	***2.977***	***2.966***	***2.660***
7 Υπουργείο Υγείας						
Τ.Π.	*4.383*	*4.387*	*4.193*	*4.131*	*4.078*	*4.038*
ΠΔΕ	*64*	*64*	*55*	*80*	*80*	*75*
Ταμειακό Σύνολο	***4.447***	***4.451***	***4.248***	***4.211***	***4.158***	***4.113***
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
Σύνολο κατά ESA 95	***4.447***	***4.451***	***4.248***	***4.211***	***4.158***	***4.113***
8 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων						
Τ.Π.	*581*	*691*	*522*	*516*	*513*	*510*
ΠΔΕ	*18*	*18*	*8*	*12*	*12*	*11*
Ταμειακό Σύνολο	***599***	***709***	***530***	***528***	***525***	***521***
Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***4***	***11***	***0***	***0***	***0***	***0***
Σύνολο κατά ESA 95	***595***	***698***	***530***	***528***	***525***	***521***
9 Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων						

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Τ.Π.	*4.600*	*4.540*	*4.329*	*4.149*	*4.004*	*3.870*
	ΠΔΕ	*490*	*490*	*476*	*437*	*438*	*438*
	Ταμειακό Σύνολο	***5.090***	***5.030***	***4.805***	***4.586***	***4.442***	***4.308***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***2***	***6***	***0***	***0***	***0***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***5.088***	***5.024***	***4.805***	***4.586***	***4.442***	***4.308***
10	**Υπουργείο Πολιτισμού**						
	Τ.Π.	*298*	*299*	*289*	*285*	*281*	*280*
	ΠΔΕ	*112*	*112*	*95*	*101*	*101*	*101*
	Ταμειακό Σύνολο	***410***	***411***	***384***	***386***	***382***	***381***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***1***	***4***	***0***	***0***	***0***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***409***	***408***	***384***	***386***	***382***	***381***
11	**Οικονομικών (πλην Γενικών Κρατικών Δαπανών)**						
	Τ.Π.	*669*	*677*	*635*	*616*	*597*	*582*
	ΠΔΕ	*9*	*9*	*8*	*8*	*8*	*8*
	Ταμειακό Σύνολο	***678***	***686***	***643***	***624***	***605***	***590***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***4***	***10***	***0***	***0***	***0***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***674***	***677***	***643***	***624***	***605***	***590***
12	**Γενικές Κρατικές Δαπάνες**						
	Τ.Π.	*17.726*	*17.043*	*16.452*	*16.912*	*18.112*	*17.841*
	Εκ των οποίων						
	(Τόκοι -σε καθαρή βάση)	*6.150*	*5.900*	*6.100*	*6.600*	*6.900*	*7.300*
	(Εξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF)	*70*	*55*	*10*	*5*	*0*	*0*
	(Καταπτώσεις εγγυήσεων -σε καθαρή βάση)	*699*	*642*	*813*	*548*	*1.041*	*178*
	(Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης)		*502*				
	ΠΔΕ	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	***17.726***	***17.043***	***16.452***	***16.912***	***18.112***	***17.841***

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***-3.269***	***-1.894***	***-3.014***	***-2.745***	***-3.647***	***-3.680***
	Σύνολο κατά ESA 95	***20.995***	***18.937***	***19.466***	***19.657***	***21.759***	***21.521***
13	**Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης**						
	Τ.Π.	*6*	*6*	*5*	*5*	*5*	*5*
	ΠΔΕ	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*	*2*
	Ταμειακό Σύνολο	***8***	***8***	***7***	***7***	***7***	***7***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***8***	***8***	***7***	***7***	***7***	***7***
14	**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**						
	Τ.Π.	*506*	*502*	*707*	*795*	*793*	*598*
	ΠΔΕ	*432*	*432*	*403*	*538*	*522*	*527*
	Ταμειακό Σύνολο	***938***	***934***	***1.110***	***1.333***	***1.315***	***1.125***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***-229***	***-227***	***25***	***35***	***194***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***1.167***	***1.161***	***1.085***	***1.298***	***1.121***	***1.125***
15	**Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής**						
	Τ.Π.	*70*	*63*	*68*	*68*	*67*	*66*
	ΠΔΕ	*360*	*360*	*350*	*410*	*420*	*410*
	Ταμειακό Σύνολο	***430***	***423***	***418***	***478***	***487***	***476***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***0***	***1***	***0***	***0***	***0***	***0***
	Σύνολο κατά ESA 95	***430***	***423***	***418***	***478***	***487***	***476***
16	**Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας**						
	Τ.Π.	*12.239*	*12.153*	*12.073*	*11.707*	*11.704*	*11.702*
	ΠΔΕ	*790*	*790*	*525*	*380*	*380*	*370*
	Ταμειακό Σύνολο	***13.029***	***12.943***	***12.598***	***12.087***	***12.084***	***12.072***
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	***200***	***-163***	***0***	***0***	***0***	***0***

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Σύνολο κατά ESA 95	*12.828*	*13.106*	*12.598*	*12.087*	*12.084*	*12.072*
17	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας						
	Τ.Π.	*53*	*53*	*50*	*49*	*48*	*48*
	ΠΔΕ	*2.250*	*2.250*	*2.308*	*2.070*	*2.084*	*2.115*
	εκ των οποίων						
	(Περιφερειακά Προγράμματα)	*1.200*	*1.200*	*1.128*	*1.140*	*1.140*	*1.140*
	Ταμειακό Σύνολο	*2.303*	*2.303*	*2.358*	*2.119*	*2.132*	*2.163*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*6*	*37*	*-12*	*-12*	*-12*	*-12*
	Σύνολο κατά ESA 95	*2.297*	*2.267*	*2.370*	*2.131*	*2.144*	*2.175*
18	Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων						
	Τ.Π.	*562*	*559*	*519*	*513*	*510*	*506*
	ΠΔΕ	*1.902*	*1.902*	*1.848*	*2.253*	*2.245*	*2.249*
	Ταμειακό Σύνολο	*2.464*	*2.461*	*2.367*	*2.766*	*2.755*	*2.755*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*6*	*15*	*45*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*2.458*	*2.446*	*2.322*	*2.766*	*2.755*	*2.755*
19	Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου						
	Τ.Π.	*296*	*297*	*296*	*295*	*293*	*292*
	ΠΔΕ	*34*	*34*	*34*	*37*	*37*	*38*
	Ταμειακό Σύνολο	*329*	*331*	*330*	*332*	*330*	*330*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*6*	*15*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*324*	*315*	*330*	*332*	*330*	*330*
20	Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη						
	Τ.Π.	*1.742*	*1.774*	*1.743*	*1.728*	*1.715*	*1.705*
	ΠΔΕ	*96*	*96*	*57*	*61*	*60*	*60*
	Ταμειακό Σύνολο	*1.838*	*1.870*	*1.800*	*1.789*	*1.775*	*1.765*

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

	Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
		Προϋπο-λογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*12*	*33*	*14*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*1.826*	*1.836*	*1.786*	*1.789*	*1.775*	*1.765*
21	Υπουργείο Τουρισμού						
	Τ.Π.	*27*	*26*	*25*	*25*	*25*	*24*
	ΠΔΕ	*22*	*22*	*20*	*36*	*36*	*36*
	Ταμειακό Σύνολο	*49*	*48*	*45*	*61*	*61*	*60*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*11*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*38*	*48*	*45*	*61*	*61*	*60*
22	Αποκεντρωμένες Διοικήσεις						
	Τ.Π.	164	163	158	153	148	144
	ΠΔΕ	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Ταμειακό Σύνολο	*165*	*163*	*158*	*153*	*148*	*144*
	Εθνικολογιστικές προσαρμογές	*2*	*6*	*0*	*0*	*0*	*0*
	Σύνολο κατά ESA 95	*162*	*157*	*158*	*153*	*148*	*144*
I.	ΤΑΜΕΙΑΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ (Α+Β)	57.748	57.044	55.454	55.611	56.262	55.601
A.	**Δαπάνες Τ.Π (1+2+3+4+5+6)**	**50.948**	**50.244**	**49.054**	**48.911**	**49.562**	**48.901**
1	Πρωτογενείς δαπάνες	43.446	42.612	41.431	41.160	41.164	40.923
2	Τόκοι	6.150	5.900	6.100	6.600	6.900	7.300
3	Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF	70	55	10	5	0	0
4	Εξοπλιστικά προγράμματα -ταμειακή βάση	583	533	700	598	457	500
5	Καταπτώσεις εγγυήσεων	699	642	813	548	1.041	178
6	Τακτοποίηση υποχρεώσεων ΠΟΕ φορέων Γενικής Κυβέρνησης[1]	0	502	0	0	0	0
B.	**ΠΔΕ**	**6.800**	**6.800**	**6.400**	**6.700**	**6.700**	**6.700**
	εκ των οποίων:						
	(Περιφερειακά Προγράμματα)	1.200	1.200	1.128	1.140	1.140	1.140
Γ.	**Εθνικολογιστικές προσαρμογές[2]**	**-3.095**	**-1.952**	**-2.820**	**-2.667**	**-3.565**	**-3.466**

Ανώτατα Όρια Δαπανών Φορέων Κρατικού Προϋπολογισμού σε ταμειακή και σε δεδουλευμένη βάση σύμφωνα με τη μεθοδολογία ESA95 για τα έτη 2014-2018

(σε εκατ. ευρώ)

Φορείς	2014		2015	2016	2017	2018
	Προϋπολογισμός	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις	Προβλέψεις
II. ΣΥΝΟΛΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ESA 95 (Ι - Γ)	60.843	58.995	58.274	58.277	59.826	59.066

Β. Ανάλυση δαπανών τακτικού προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπανών με παρεμβάσεις

Πίνακας 3.10 Τακτικός Προϋπολογισμός δαπανών κατά κατηγορία

(σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία δαπανών	2012	2013	2014			2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Προϋπολογισμός	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ
Α' ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ (1+2+3)	**20.511**	**18.422**	**18.412**	**18.339**	**18.488**	**18.034**	**18.070**	**18.013**	**17.979**	**18.141**	**18.144**	**18.107**	**18.107**
1 Κεντρικής διοίκησης	**17.714**	**16.093**	**16.159**	**16.117**	**16.269**	**15.890**	**15.931**	**15.922**	**15.893**	**16.006**	**16.013**	**15.965**	**15.965**
- Μισθοί (περιλαμβ. αμοιβές ωρομισθίων εκπαιδευτικών)	10.442	9.447	9.292	9.229	9.280	9.001	9.041	8.747	8.784	8.516	8.553	8.352	8.352
- Εργοδοτική εισφορά υπέρ ΕΟΠΥΥ	409	380	399	373	374	361	361	350	350	339	339	330	330
- Συντάξεις	6.547	5.850	6.040	6.101	6.101	6.257	6.257	6.403	6.403	6.558	6.558	6.690	6.690
- Λοιπές παροχές και πρόσθετες παροχές καταργηθέντων ειδικών λ/σμών	298	294	287	273	273	272	272	273	273	273	273	273	273
- Έκτακτες (αναδρομικές) παροχές δικαστικών 2003-2007	17	123	141	141	240	0	0	0	0	0	0	0	0
- Μισθολογική ωρίμανση	0	0	0	0	0	0	0	150	83	150	120	150	150
- Κίνητρα επίτευξης στόχων (ΚΕΣ-ΚΕΔΣ)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	170	170	170	170
2 Νοσοκομείων, ιδρυμάτων πρόνοιας ,νπδδ	**2.797**	**2.329**	**2.247**	**2.215**	**2.212**	**2.139**	**2.134**	**2.085**	**2.081**	**2.035**	**2.030**	**1.993**	**1.993**
-Μισθοί προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων	2.167	1.892	1.843	1.807	1.805	1.751	1.746	1.704	1.700	1.662	1.657	1.620	1.620
- Εφημερίες ιατρών ΕΣΥ	298	237	263	263	263	253	253	245	245	237	237	237	237
- Λοιπές παροχές προσωπικού νοσηλευτικών ιδρυμάτων	88	90	85	85	85	82	82	79	79	79	79	79	79
- Ιδρυμάτων πρόνοιας, κλήρου και νπδδ	245	111	56	59	59	53	53	57	57	57	57	57	57
3 Νέες προσλήψεις	**0**	0	7	7	7	5	5	5	5	100	100	150	150
Β' ΑΣΦΑΛΙΣΗ, ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ (4+5+6+7)	**17.134**	**15.922**	**13.269**	**13.071**	**13.756**	**12.545**	**14.104**	**12.250**	**13.740**	**12.250**	**13.740**	**13.720**	**13.720**
4 Δαπάνες περίθαλψης	**61**	67	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58	58
5 Επιχορηγήσεις ασφαλιστικών ταμείων	**14.466**	**12.739**	**10.621**	**10.621**	**10.775**	**10.008**	**11.567**	**9.697**	**11.187**	**9.697**	**11.187**	**11.187**	**11.187**
- ΟΓΑ	4.235	3.190	2.442	2.442	2.442	2.335	3.277	2.321	3.326	2.321	3.326	3.326	3.326
- ΙΚΑ	3.982	3.191	2.230	2.230	2.374	2.223	2.511	2.223	2.223	2.223	2.223	2.223	2.223
- ΕΟΠΥΥ	1.023	1.108	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774

Πίνακας 3.10 Τακτικός Προϋπολογισμός δαπανών κατά κατηγορία

(σε εκατ. ευρώ)

	Κατηγορία δαπανών	2012	2013	2014			2015		2016		2017		2018	
		ΔΥΕ	ΔΥΕ	Προϋπολογισμός	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ
	- ΝΑΤ	1.000	1.040	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
	- ΟΑΕΕ	1.430	1.440	800	800	800	800	834	800	834	800	834	834	834
	- ΤΑΠ-ΟΤΕ	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535	535
	-ΟΑΕΔ	499	477	505	505	515	505	750	505	505	505	505	505	505
	- Αντιπαροχή έναντι περιουσίας στους τομείς ασφάλισης ΔΕΗ	578	621	579	579	579	579	579	579	579	579	579	579	579
	- ΕΚΑΣ (πλην συνταξιούχων Δημοσίου)	775	795	516	516	516	516	516	516	516	516	516	516	516
	- Κοινωνική χρηματοδότηση	265	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320
	- Λοιπά ασφαλιστικά ταμεία	21	18	26	27	27	26	26	25	25	25	25	25	25
	- Λοιπές δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης	123	5	895	895	895	396	446	100	550	100	550	550	550
6	**Λοιπές δαπάνες περίθαλψης (κάλυψη ελλείμματος νοσοκομείων τρέχοντος και προηγουμένων ετών)**	**1.401**	**1.654**	**1.111**	**1.155**	**1.155**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**	**1.043**
7	**Κοινωνική προστασία**	**1.206**	**1.462**	**1.480**	**1.236**	**1.767**	**1.436**	**1.436**	**1.452**	**1.452**	**1.452**	**1.452**	**1.432**	**1.432**
	- Επιδόματα πολυτέκνων	639	738	755	511	511	675	675	675	675	675	675	675	675
	- Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών	493	451	443	443	443	454	454	470	470	470	470	470	470
	- Επίδομα θέρμανσης	6	139	190	190	190	210	210	210	210	210	210	190	190
	- Λοιπές εισοδηματικές ενισχύσεις	68	134	92	92	98	97	97	97	97	97	97	97	97
	- Κοινωνικό μέρισμα	0	0	0	0	525	0	0	0	0	0	0	0	0
Γ'	**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (8+9+10+11)**	**6.410**	**6.337**	**5.370**	**5.439**	**5.645**	**5.448**	**5.447**	**5.186**	**5.283**	**5.072**	**5.154**	**4.963**	**4.963**
8	**ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΦΟΡΕΩΝ**	**1.882**	**1.936**	**1.534**	**1.535**	**1.564**	**1.445**	**1.443**	**1.159**	**1.156**	**1.120**	**1.120**	**1.120**	**1.120**
	- Συγκοινωνιακοί Φορείς	453	372	260	260	260	231	231	231	231	231	231	231	231
	- Λοιπές Επιχορ/σεις και εισφορές σε διεθνείς οργανισμούς	1.429	1.169	954	955	984	909	906	890	887	889	889	889	889
	- Ειδική Επιχορήγηση στους ΟΤΑ	0	396	320	320	320	305	305	38	38	0	0	0	0
9	**ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**	**1.965**	**1.728**	**1.579**	**1.595**	**1.775**	**1.482**	**1.485**	**1.468**	**1.468**	**1.471**	**1.471**	**1.473**	**1.473**
	- Μετακινήσεις	273	115	86	85	82	82	84	84	84	84	84	84	84
	- Λειτουργικές	718	642	675	696	780	658	726	643	711	644	712	712	712
	- Δαπάνες σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων	120	175	8	1	125	0	0	0	0	0	0	0	0
	- Προμήθειες	590	565	522	519	524	452	452	448	448	448	448	448	448
	- Διάφορες άλλες δαπάνες και Δαπάνες ΝΑΤΟ	265	231	287	294	264	291	223	294	226	295	227	229	229
10	**ΑΝΤΙΚΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**	**2.462**	**2.669**	**2.082**	**2.153**	**2.153**	**2.447**	**2.446**	**2.435**	**2.535**	**2.403**	**2.485**	**2.291**	**2.291**
	- Αποδόσεις στην Ε.Ε.	1.831	2.155	1.700	1.771	1.771	1.848	1.850	1.849	1.850	1.797	1.800	1.800	1.800
	- Επιδοτήσεις γεωργίας	631	514	382	382	382	599	596	586	685	606	685	491	491
11	**ΥΠΟ ΚΑΤΑΝΟΜΗ**	**101**	**4**	**175**	**156**	**153**	**73**	**73**	**123**	**123**	**78**	**78**	**78**	**78**
	- Νέα προγράμματα και λοιπές δαπάνες	0	0	84	65	65	63	63	63	63	68	68	68	68
	- Δαπάνες κινητικότητας, διαθεσιμότητας, ανακατανομής προσωπικού	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 3.10 Τακτικός Προϋπολογισμός δαπανών κατά κατηγορία

(σε εκατ. ευρώ)

Κατηγορία δαπανών	2012	2013	2014			2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	Προϋπολογισμός	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ	Βασικό Σενάριο	ΜΠΔΣ
- Δαπάνες Προεδρίας Ε.Ε.	0	0	30	30	30	0	0	0	0	0	0	0	0
- Λοιπές δαπάνες καταργηθέντων ειδικών Λσμών	4	3	11	11	8	10	10	10	10	10	10	10	10
- Δαπάνες εκλογών	97	1	50	50	50	0	0	50	50	0	0	0	0
Δ'. ΑΠΟΔΙΔΟΜΕΝΟΙ ΠΟΡΟΙ εκ των οποίων σε:	**3.474**	**3.549**	**3.774**	**3.807**	**3.801**	**3.908**	**2.810**	**4.326**	**3.158**	**4.294**	**3.126**	**3.133**	**3.133**
- Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης	2.783	2.666	2.627	2.660	2.654	2.708	2.695	3.055	3.042	3.023	3.010	3.016	3.016
- Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης	566	795	1.063	1.063	1.063	1.115	30	1.187	32	1.187	32	32	32
- Λοιπές Αποδόσεις	126	88	83	83	83	85	85	85	85	85	85	85	85
Ε' Αποθεματικό	**0**	**0**	**1.120**	**1.120**	**923**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
I. ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΠ (Α+Β+Γ+Δ+Ε)	**47.529**	**44.230**	**41.946**	**41.775**	**42.612**	**40.934**	**41.431**	**40.775**	**41.160**	**40.757**	**41.164**	**40.923**	**40.923**
12 Τόκοι (σε καθαρή ταμειακή βάση)	12.224	6.044	6.150	5.900	5.900	6.100	6.100	6.630	6.600	6.950	6.900	7.300	7.300
13 Έξοδα εκταμίευσης δανείου στο EFSF	541	127	70	55	55	10	10	5	5	0	0	0	0
I. ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΩΤΟΓΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΤΟΚΩΝ Κ.ΛΠ. (I+12+13)	**60.293**	**50.401**	**48.166**	**47.730**	**48.567**	**47.044**	**47.541**	**47.410**	**47.765**	**47.708**	**48.064**	**48.223**	**48.223**
14 Εξοπλιστικά προγράμματα Υπ. Εθνικής Άμυνας	410	529	583	533	533	700	700	598	598	457	457	500	500
15 Καταπτώσεις εγγυήσεων για φορείς κ.λπ. εκτός Γενικής Κυβέρνησης	117	365	233	233	203	190	190	123	158	224	195	149	149
16 Καταπτώσεις εγγυήσεων για φορείς κλπ. εντός Γενικής Κυβέρνησης	679	514	466	466	439	368	623	404	390	919	846	29	29
II. ΣΥΝ. ΔΑΠΑΝΩΝ ΤΠ πλην χρεολυσίων, ειδικών εκδόσεων ομολόγων, λοιπών αυξήσεων ΜΚ, κ.λπ.* (II+14+15+16)	**61.499**	**51.810**	**49.448**	**48.962**	**49.742**	**48.302**	**49.054**	**48.535**	**48.911**	**49.308**	**49.562**	**48.901**	**48.901**

Γ. Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό προϋπολογισμό στους φορείς της γενικής κυβέρνησης

Μεταβιβάσεις από τον Τακτικό Προϋπολογισμό

(σε εκατ. ευρώ)

Σύνολο Υπουργείων/Φορέων	2012 Πληρωμές	2013 Πληρωμές	2014 Προβλέψεις	2015 Προβλέψεις	2016 Προβλέψεις	2017 Προβλέψεις	2018 Προβλέψεις
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό (1+2+3+4+5)	**21.997**	**20.955**	**18.161**	**17.878**	**17.580**	**17.511**	**17.518**
1. Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης (i+ii+iii+iv+v)	**17.633**	**16.415**	**13.990**	**13.813**	**13.449**	**13.449**	**13.449**
i Επιχορηγήσεις σε ΟΚΑ	14.466	12.739	10.775	11.567	11.187	11.187	11.187
ii Επιχορηγήσεις σε Νοσοκομεία ΕΣΥ	1.401	1.654	1.154	1.043	1.043	1.043	1.043
iii Επιχορηγήσεις σε Λοιπά Νοσοκομεία (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΝΙΜΙΤΣ, ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ, ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ)	69	39	43	43	43	43	43
iv Κοινωνική προστασία (α+β), εκ των οποίων:	1.132	1.189	954	1.129	1.145	1.145	1.150

	α. ΑΚΑΓΕ	493	451	443	454	470	470	470
	β. επιδόματα πολυτέκνων	639	738	511	675	675	675	675
v	Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΚΑ	566	795	1.063	30	32	32	32
2.	**Μεταβιβάσεις σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (i+ii)**	**2.815**	**3.095**	**2.994**	**3.019**	**3.099**	**3.029**	**3.035**
i	Επιχορηγήσεις σε ΟΤΑ	33	430	340	324	57	19	19
ii	Αποδιδόμενοι πόροι σε ΟΤΑ	2.782	2.666	2.654	2.695	3.042	3.010	3.016
3.	**Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα ΕΝΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης εκτός ΔΕΚΟ (i+ii+iii)**	**1.083**	**1.069**	**877**	**738**	**724**	**724**	**724**
i	Επιχορηγήσεις	740	752	641	582	568	568	567
ii	Αποδόσεις	30	38	25	25	26	26	26
iii	Επιχορηγήσεις σε Συγκοινωνιακούς Φορείς	313	279	211	131	131	131	131
4.	**Μεταβιβάσεις σε ΔΕΚΟ (i+ii)**	**128**	**94**	**100**	**71**	**71**	**70**	**70**
i	Επιχορηγήσεις	99	85	92	63	63	62	62
ii	Αποδόσεις	29	8	8	8	8	8	8
5.	**Μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα ΕΚΤΟΣ Γενικής Κυβέρνησης εκτός ΔΕΚΟ (i+ii)**	**338**	**282**	**199**	**236**	**236**	**239**	**239**
i	Επιχορηγήσεις	314	276	191	228	228	231	231
ii	Αποδόσεις	23	6	8	8	8	8	8

Δ. Περιθώριο προγραμματισμού για την κάλυψη του κόστους μελλοντικών πολιτικών και σφαλμάτων στις προβλέψεις δαπανών

Περιθώριο για κάλυψη τυχόν αποκλίσεων στη διάρκεια της περιόδου 2014-2018 (σε εκατ. ευρώ)					
	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Περιθώριο (αποθεματικό) για κάλυψη σφαλμάτων στις προβλέψεις δαπανών (περιλαμβάνεται στον πίνακα ΙΙΙ.Α)	**923**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**

V. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Κοινωνικός Προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση

Κοινωνικός Προϋπολογισμός σε ταμειακή βάση (σε εκατ. ευρώ)										
	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
I. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ										
α) ΙΚΑ,ΟΓΑ κλπ										
Έσοδα	35.340	35.552	34.908	34.948	35.591	35.551	35.816	35.756	36.212	36.056
Ασφαλιστικές εισφορές	11.790	11.920	12.226	12.301	13.109	13.181	13.486	13.555	13.812	13.880

Ρύθμιση οφειλών	1.001	1.034	887	933	860	920	653	719	661	661
Μεταβιβάσεις από ΑΚΑΓΕ	235	235	0	0	0	0	0	0	0	0
Κοινωνικοί πόροι	1.181	1.074	1.198	783	1.252	757	1.290	775	1.336	797
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	8.747	8.902	8.152	9.460	7.842	9.325	7.842	9.325	7.842	9.325
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Αντικριζόμενα έσοδα	957	957	1.003	27	1.067	28	1.067	28	1.067	28
Απόδοση περιουσίας	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077	1.077
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894
Λοιπά έσοδα	459	459	472	472	490	370	507	382	523	395
Έξοδα	**36.417**	**36.200**	**36.427**	**36.083**	**36.745**	**36.205**	**37.147**	**36.549**	**37.579**	**36.982**
Συντάξεις	23.195	22.978	23.502	23.158	23.838	23.303	24.252	23.656	24.685	24.089
Κύριας ασφάλισης	*19.344*	*19.344*	*19.573*	*19.573*	*19.839*	*19.839*	*20.214*	*20.214*	*20.608*	*20.608*
Επικουρικής ασφάλισης	*3.851*	*3.634*	*3.929*	*3.585*	*3.999*	*3.464*	*4.038*	*3.442*	*4.077*	*3.481*
Λοιπές παροχές ασθένειας	181	181	181	181	181	181	181	181	181	181
Προνοιακές παροχές	1.980	1.980	1.764	1.764	1.743	1.743	1.726	1.726	1.726	1.726
Λοιπές μεταβιβάσεις σε τρίτους	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894	9.894
Δαπάνες προσωπικού	265	265	262	262	265	261	270	268	269	269
Διοικητικές δαπάνες	824	824	824	824	824	824	824	824	824	824
Μεταβιβάσεις στα νοσοκομεία	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	78	78	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	**-1.077**	**-649**	**-1.519**	**-1.134**	**-1.154**	**-655**	**-1.331**	**-794**	**-1.367**	**-927**
β) ΟΑΕΔ,ΟΕΕ,ΟΕΚ										
Έσοδα	**3.184**	**2.836**	**3.190**	**2.617**	**3.304**	**2.455**	**3.366**	**2.482**	**3.457**	**2.524**
Ασφαλιστικές εισφορές	2.040	1.672	2.080	1.347	2.180	1.412	2.283	1.478	2.372	1.539
Ρύθμιση οφειλών	246	257	213	227	226	245	185	206	187	187
Μεταβιβάσεις από Κρατικό Προϋπολογισμό	705	715	705	850	705	605	705	605	705	605
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση περιουσίας	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Λοιπά έσοδα	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Έξοδα	**3.064**	**2.862**	**2.983**	**2.577**	**3.000**	**2.583**	**3.021**	**2.595**	**3.048**	**2.606**
Προνοιακές παροχές	2.637	2.435	2.567	2.162	2.589	2.174	2.607	2.182	2.634	2.194
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	177	177	177	177	177	177	177	177	177	177
Δαπάνες προσωπικού	100	99	98	98	100	98	101	101	101	101
Λοιπές δαπάνες	150	150	140	140	135	135	135	135	135	135
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	**120**	**-25**	**207**	**40**	**304**	**-129**	**345**	**-113**	**409**	**-82**

γ) ΕΟΠΥΥ										
Έσοδα	**5.496**	**5.496**	**5.190**	**5.190**	**5.291**	**5.291**	**5.342**	**5.342**	**5.394**	**5.394**
Ασφαλιστικές εισφορές	3.708	3.708	3.761	3.761	3.850	3.850	3.924	3.924	3.988	3.988
Ρύθμιση οφειλών	162	162	143	143	154	154	130	130	118	118
Κοινωνικοί Πόροι	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Μεταβιβάσεις από Τακτικό Προϋπολογισμό	774	774	774	774	774	774	774	774	774	774
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	340	340	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση περιουσίας	53	53	53	53	54	54	55	55	55	55
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων	394	394	394	394	394	394	394	394	394	394
Λοιπά έσοδα	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62
Έξοδα	**5.773**	**5.773**	**5.179**	**5.179**	**5.279**	**5.275**	**5.327**	**5.325**	**5.384**	**5.384**
Φαρμακευτική δαπάνη	2.171	2.171	2.225	2.225	2.195	2.195	2.195	2.195	2.252	2.252
Λοιπές παροχές ασθένειας	1.206	1.206	1.319	1.319	1.446	1.446	1.488	1.488	1.489	1.489
Αντικριζόμενες δαπάνες	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Απόδοση εισπράξεων τρίτων	395	395	394	394	394	394	394	394	394	394
Δαπάνες προσωπικού	236	235	229	229	232	229	238	236	237	237
Διοικητικές δαπάνες	112	112	112	112	112	112	112	112	112	112
Μεταβιβάσεις προς νοσοκομεία	1.000	1.000	900	900	900	900	900	900	900	900
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	653	653	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	**-277**	**-277**	**11**	**11**	**12**	**16**	**15**	**17**	**10**	**10**
II. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ										
Έσοδα	**2.319**	**2.319**	**2.158**	**2.158**	**2.158**	**2.158**	**2.158**	**2.158**	**2.158**	**2.158**
Μεταβιβάσεις από φορείς κοινωνικής ασφάλισης	1.000	1.000	900	900	900	900	900	900	900	900
Μεταβιβάσεις από τακτικό προϋπολογισμό	1.197	1.197	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086	1.086
Μεταβιβάσεις από ειδική πίστωση για εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ίδια έσοδα	122	122	172	172	172	172	172	172	172	172
Έξοδα	**2.406**	**2.381**	**1.809**	**1.784**	**1.578**	**1.553**	**1.595**	**1.570**	**1.613**	**1.588**
Δαπάνες για προμήθεια ιατροφαρμακευτικού υλικού	1.560	1.560	1.161	1.161	994	994	1.007	1.007	1.020	1.020
Δαπάνες προσωπικού	192	192	186	186	186	186	186	186	186	186
Υπηρεσίες	581	556	462	437	398	373	402	377	407	382
Εκκαθάριση ληξιπροθέσμων	73	73	0	0	0	0	0	0	0	0
Ισοζύγιο	**-87**	**-62**	**349**	**374**	**580**	**605**	**563**	**588**	**545**	**570**
Συνολικό ισοζύγιο κοινωνικού προϋπολογισμού	**-1.321**	**-1.013**	**-951**	**-709**	**-258**	**-163**	**-408**	**-302**	**-403**	**-429**

VI. ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ενοποιημένος Προϋπολογισμός Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ενοποιημένος Προϋπολογισμός Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης

(σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014		2015		2016		2017		2018	
	ΔΥΕ	ΔΥΕ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ	ΒΣ	ΜΠΔΣ
Α. Έσοδα (1+2+3+4+5+6+7)	**7.264**	**7.465**	**7.696**	**7.689**	**7.657**	**7.644**	**7.840**	**7.827**	**7.889**	**7.876**	**8.020**	**8.007**
1. Επιχορηγήσεις από Τακτ. Προϋπολογισμό	2.828	3.080	3.001	2.994	3.032	3.019	3.112	3.099	3.042	3.029	3.048	3.035
2. Επιχορηγήσεις από ΠΔΕ	1.079	762	1.549	1.549	1.544	1.544	1.509	1.509	1.509	1.509	1.509	1.509
3. Τόκοι	48	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47
4. Έσοδα από προγράμματα της ΕΕ	9	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
5. Λοιπά έσοδα	2.289	2.199	2.239	2.239	2.336	2.336	2.473	2.473	2.593	2.593	2.717	2.717
6. Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων	756	692	692	692	692	692	692	692	692	692	692	692
7. Έσοδο από επιχορήγηση για πληρωμή ληξιπρόθεσμων	255	678	162	162	0	0	0	0	0	0	0	0
Β. Δαπάνες (1+2+3+4+5+6+7)	**6.746**	**7.310**	**7.313**	**7.311**	**6.806**	**6.802**	**6.916**	**6.890**	**6.945**	**6.933**	**6.966**	**6.960**
1. Αμοιβές προσωπικού	1.690	1.639	1.548	1.546	1.507	1.502	1.514	1.488	1.544	1.532	1.549	1.543
2. Προνοιακά επιδόματα	822	747	747	747	721	721	684	684	684	684	684	684
3. Τόκοι	87	73	73	73	73	73	83	83	83	83	83	83
4. Δαπάνες για επενδύσεις	958	1.094	1.605	1.605	1.661	1.661	1.657	1.657	1.667	1.667	1.667	1.667
5. Λοιπές δαπάνες	2.462	2.172	2.323	2.323	2.102	2.102	2.236	2.236	2.225	2.225	2.241	2.241
6. Αποδόσεις εσόδων υπέρ Δημοσίου και τρίτων	728	765	742	742	742	742	742	742	742	742	742	742
7. Δαπάνη για πληρωμή ληξιπρόθεσμων στο πλαίσιο του προγράμματος	0	820	275	275	0	0	0	0	0	0	0	0
Έλλειμμα (-) / Πλεόνασμα (+) (Α - Β)	**518**	**154**	**383**	**378**	**851**	**843**	**923**	**936**	**944**	**943**	**1.054**	**1.047**
Μεταβολή ανεξόφλητων υποχρεώσεων	**170**	**769**	**405**	**405**	**9**	**9**	**21**	**21**	**-2**	**-2**	**-1**	**-1**
Λοιπές Προσαρμογές	**6**	**-153**										
ESA 95 Έλλειμμα (-)/Πλεόνασμα(+)	**693**	**770**	**788**	**784**	**860**	**852**	**945**	**958**	**942**	**941**	**1.053**	**1.046**

VII. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ (ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ)

Ενοποιημένο αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης (ΜΠΔΣ)*

Ως ποσοστό του ΑΕΠ

	2014	2015	2016	2017	2018
	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
Έσοδα	43,8	41,8	41,4	40,8	40,0
1. Άμεσοι φόροι	12,0	11,4	10,8	10,7	10,6
2. Έμμεσοι φόροι	13,3	13,3	13,5	13,3	13,1
3. Επιστροφές φόρων	1,7	1,5	1,5	1,4	1,4
4. Ασφαλιστικές Εισφορές	10,3	9,9	10,0	9,7	9,4
5. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
6. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	2,2	1,7	1,8	2,1	1,8
7. Πωλήσεις	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
8. Λοιπά έσοδα	5,3	4,8	4,6	4,5	4,5
Δαπάνες	44,2	42,6	41,1	39,9	38,3
1. Αμοιβές προσωπικού	8,5	7,9	7,4	7,1	6,7
2. Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	4,6	4,1	4,0	3,8	3,5
3. Κοινωνικές παροχές	21,0	20,2	19,4	18,8	18,1
4. Τρέχουσες μεταβιβάσεις	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0
5. Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
6. Δαπάνες επενδύσεων	3,5	3,4	3,5	3,3	3,1
7. Αποθεματικό	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
8. Τόκοι	4,4	4,8	4,7	5,1	5,0
Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις	**0,0**	**0,5**	**1,0**	**0,0**	**0,0**
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση	-2,1	-1,8	-0,2	-0,5	0,3

Σε εκατ. ευρώ

	2014	2015	2016	2017	2018

		ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ	ΜΠΔΣ
	Έσοδα	76.643	75.826	78.701	81.517	83.776
1.	Άμεσοι φόροι	21.801	21.421	21.400	22.135	23.067
2.	Έμμεσοι φόροι	24.236	25.109	26.653	27.473	28.367
3.	Επιστροφές φόρων	3.136	2.877	2.960	2.967	3.073
4.	Ασφαλιστικές Εισφορές	18.754	18.713	19.761	20.012	20.372
5.	Τρέχουσες μεταβιβάσεις	840	782	782	782	782
6.	Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	3.981	3.181	3.550	4.288	3.948
7.	Πωλήσεις	578	505	514	533	534
8.	Λοιπά έσοδα	9.589	8.992	9.000	9.261	9.778
	Δαπάνες	80.532	80.220	81.059	82.593	83.055
1.	Αμοιβές προσωπικού	15.480	14.824	14.577	14.657	14.514
2.	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	8.455	7.754	7.863	7.857	7.597
3.	Κοινωνικές παροχές	38.296	38.100	38.314	38.815	39.347
4.	Τρέχουσες μεταβιβάσεις	2.104	2.303	2.298	2.261	2.271
5.	Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις	810	785	856	695	684
6.	Δαπάνες επενδύσεων	6.384	6.345	6.849	6.810	6.777
7.	Αποθεματικό	923	979	988	1.000	1.000
8.	Τόκοι	8.080	9.129	9.315	10.498	10.866
	Μη προσδιορισμένες παρεμβάσεις		**913**	**1926**	**0**	**0**
	Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση	**-3.889**	**-3.481**	**-432**	**-1.076**	**721**
	ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)	**182.231**	**188.265**	**197.379**	**206.943**	**216.854**

Σημείωση: ΜΠΔΣ = Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα (μετά παρεμβάσεις)

* Το αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης σε δεδουλευμένη βάση είναι με βάση το Πρόγραμμα Οικονομικής Πολιτικής, συμπεριλαμβάνοντας τους τόκους σε δεδουλευμένη βάση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Ι. Η λογιστική απεικόνιση των δημοσιονομικών δεικτών, στόχων και προβλέψεων μαζί με την εναρμόνιση των κύριων δημοσιονομικών συνόλων της Γενικής Κυβέρνησης, που εκτίθενται στο ανωτέρω Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής βασίζονται σε έννοιες και ταξινομήσεις του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών του 1995 (ESA 95).

ΙΙ. Οι προβλέψεις και οι στόχοι του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής είναι σύμφωνοι με τις αρχές και τις διαδικασίες που προβλέπονται στο ν. 2362/1995, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το ν. 3871/2010.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2014

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χρ. Σταϊκούρας

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2015-2018»

1. Με τις διατάξεις του ανωτέρω σχεδίου νόμου κυρώνεται το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) ετών 2015- 2018, στο οποίο αναφέρονται μεσοπρόθεσμοι στόχοι και δημοσιονομικές εξελίξεις, καθώς και Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δαπανών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Οι στόχοι αποτυπώνονται αναλυτικά στους παρατιθέμενους πίνακες.

2. Από τη κύρωση του εν λόγω Πλαισίου, δεν προκαλούνται άμεσα οικονομικά αποτελέσματα, καθόσον τα μέσα για την επίτευξη των στόχων έχουν εξειδικευθεί ή θα εξειδικευθούν με διατάξεις ουσιαστικών νόμων, επί των οποίων προσδιορίστηκαν ή θα προσδιορισθούν τα επιμέρους οικονομικά αποτελέσματα.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2014

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: Σ. ΜΗΛΙΑΚΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΓΕΝ. Δ/ΤΡΙΑ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ:
E-MAIL: mtp-fd@glk.gr

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ 2015-2018».

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

- Εξέλιξη μακροοικονομικών μεγεθών και δημοσιονομικών μεγεθών για την περίοδο 2015-2018
- Δημοσιονομικές παρεμβάσεις για την ίδια περίοδο

1. Αναγκαιότητα

Στο ΜΠΔΣ 2015-2018 περιλαμβάνονται απολογιστικά στοιχεία για τα δημοσιονομικά μεγέθη της Γενικής Κυβέρνησης των ετών 2012-2013, βάσει των πρόσφατων ανακοινώσεων της Eurostat για τα στοιχεία όλων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι εκτιμήσεις του τρέχοντος έτους και οι προβλέψεις για την περίοδο 2015-2018. Το παρόν ΜΠΔΣ σηματοδοτεί την πορεία της χώρας προς την οικονομική ανάκαμψη και ανάπτυξη, την αλλαγή του οικονομικού μοντέλου και τη διατήρηση σημαντικών πρωτογενών πλεονασμάτων.

Στο ΜΠΔΣ ενσωματώνονται οι θετικές δημοσιονομικές επιδόσεις που επιβεβαιώθηκαν με την υπέρβαση των στόχων τα 2 τελευταία έτη, οι μεταβολές - προς το καλύτερο - των μακροοικονομικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας και οι ποσοτικές εκτιμήσεις διαρθρωτικών παρεμβάσεων που αποφασίστηκαν κατά την πρόσφατη επικαιροποίηση του 2ου Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, η οποία και επιβεβαιώνει ότι η υλοποίηση του Προγράμματος ανταποκρίνεται στα συμφωνηθέντα.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΜΠΔΣ 2015-2018 περιλαμβάνει:

- τις νέες μακροοικονομικές προβλέψεις για την εξέλιξη βασικών μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας (μεταβολή του ΑΕΠ, ανεργία, πληθωρισμός, ζήτηση κ.λπ.),

- την επανεκτίμηση των αποδόσεων των παρεμβάσεων που είχαν περιληφθεί στο προηγούμενο ΜΠΔΣ βάσει των νεότερων στοιχείων που προέκυψαν από την πορεία υλοποίησής τους,
- τις νέες παρεμβάσεις που προέκυψαν από την πρόσφατη αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής και
- το χρονικό επαναπροσδιορισμό του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων και αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.

Βασική επιδίωξη του ΜΠΔΣ 2015-2018 είναι να παραμείνει η χώρα σε μια μακρά περίοδο υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων, ώστε να καλύπτονται οι χρηματοδοτικές υποχρεώσεις και να μην δημιουργούνται νέες δανειακές ανάγκες.

Εξέλιξη χρέους γενικής κυβέρνησης (ΜΠΔΣ) (σε εκατ. ευρώ)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ/1	ΔΥΕ/1	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης	303.936	318.703	316.950	316.800	313.700	308.500	301.750
Χρέος γενικής κυβέρνησης ως % ΑΕΠ	157%	175%	174%	168%	159%	149%	139%
ΑΕΠ	*193.347*	*182.054*	*182.231*	*188.265*	*197.379*	*206.943*	*216.854*

/1 : ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

Εξέλιξη εσόδων και δαπανών ενοποιημένης γενικής κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)

	2014	2015	2016	2017	2018
	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Μετά παρεμβάσεων					
Έσοδα	76.643	75.826	78.701	81.517	83.776
Δαπάνες	80.532	80.220	81.059	82.593	83.055
Αποτέλεσμα Γενικής Κυβέρνησης	-3.889	-4.394	-2.358	-1.076	721
% ΑΕΠ	*-2,1%*	*-1,8%*	*-0,2%*	*-0,5%*	*0,3%*

Πορεία αποτελέσματος γενικής κυβέρνησης για την περίοδο 2013-2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	ΔΥΕ/1	Εκτίμηση	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη	Πρόβλεψη
Μετά παρεμβάσεων						
Αποτέλεσμα γενικής κυβέρνησης κατά ESA95	-3.406	-1.631	-2.275	-676	262	1.796
% ΑΕΠ	*-1,87%*	*-0,90%*	*-1,21%*	*-0,34%*	*0,13%*	*0,83%*

/1 : ΔΥΕ: Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος

2. Καταλληλότητα

Η ιδέα του πολυετούς προγραμματισμού εφαρμόζεται συστηματικά σχεδόν από τις αρχές της δεκαετίας του '80 σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες και στηρίζεται στη θεωρία της μεγιστοποίησης της κοινωνικής ευημερίας μέσα από τις μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές παρεμβάσεις, ειδικά στην κατανομή και διαχείριση των δαπανών έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η ελαχιστοποίηση του κόστους και μεγιστοποίηση του οφέλους.

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΜΠΔΣ θα γίνει με επιμέρους νομοθετικές ρυθμίσεις ή έκδοση κανονιστικών πράξεων στο χρόνο που έχει προγραμματισθεί να εφαρμοσθούν.

3. Συνέπειες στην οικονομία

Οι βασικές εξελίξεις στην Ελλάδα, για το 2013, συνοψίζονται στη μεγάλη δημοσιονομική προσαρμογή, στην αποκλιμάκωση των πληθωριστικών πιέσεων, στο πλεόνασμα του ισοζυγίου του εξωτερικού τομέα για πρώτη φορά μετά το 1948 και στην ανάκαμψη της εμπιστοσύνης αναφορικά με τις προοπτικές της οικονομίας.

Η δημοσιονομική προσαρμογή συνεχίστηκε και το 2013, με αποτέλεσμα τη βελτίωση του ελλείμματος του Κρατικού Προϋπολογισμού και της Γενικής Κυβέρνησης. Συγκεκριμένα, το δημοσιονομικό έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης, εξαιρώντας την εφάπαξ επίπτωση της υποστήριξης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών (ESA-95), διαμορφώθηκε στα 3,8 δισ. ευρώ ή στο 2,1% του ΑΕΠ. Αυτό το ποσοστό αξίζει να επισημανθεί ότι είναι αισθητά βελτιωμένο από το 2012 (6,2% του ΑΕΠ), είναι πολύ κάτω από το όριο του 3% του ΑΕΠ και είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3,1% του ΑΕΠ) και της Ευρωζώνης (2,8% του ΑΕΠ). Σημειώνεται ότι η Γενική Κυβέρνηση

εμφάνισε πρωτογενές πλεόνασμα για το 2013, σύμφωνα με τους όρους του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ESA-95), για το τρέχον έτος εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί στο -0,9% του ΑΕΠ και προβλέπεται να βελτιωθεί στο 0,8% του ΑΕΠ το 2018 (Πίνακας 3.3). Σε όρους πρωτογενούς αποτελέσματος Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του Προγράμματος Οικονομικής Πολιτικής, το αποτέλεσμα παρουσιάζει μια υπερκάλυψη του στόχου για φέτος της τάξης του 0,8%, ενώ το 2018 η υπερκάλυψη αναμένεται να είναι της τάξης του 1,1% του ΑΕΠ. Στη διάρκεια της περιόδου που καλύπτει το ΜΠΔΣ, για δύο έτη παρουσιάζεται δημοσιονομική απόκλιση, και συγκεκριμένα 0,5% του ΑΕΠ το 2015 και 1% του ΑΕΠ το 2016. Η ικανοποιητική εκτέλεση του εφετινού προϋπολογισμού, με την σημαντική υπέρβαση των δημοσιονομικών στόχων, η εφαρμογή των διαρθρωτικών παρεμβάσεων και η σταδιακή βελτίωση της ρευστότητας, έπειτα από την επαναφορά του ελληνικού δημοσίου και των ελληνικών τραπεζών στις αγορές, σε συνδυασμό με τις ευρύτερες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες στο αμέσως προσεχές διάστημα, θα μηδενίσουν την όποια δημοσιονομική απόκλιση αυτή τη στιγμή υπάρχει για τα έτη 2015 και 2016. Σε κάθε περίπτωση, ισχύει η δέσμευση της χώρας για την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων ύψους 3,0% του ΑΕΠ και 4,5% του ΑΕΠ για τα έτη 2015 και 2016.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και τους πολίτες

Το διάστημα 2015-2018, η Ελληνική οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί, κατά μέσο όρο, κατά 3,3%. Η αύξηση των εξαγωγών και η υψηλότερη επενδυτική δραστηριότητα θα στηρίξουν την υψηλή αναπτυξιακή πορεία (+4,8% και +10,6% αντίστοιχα κατά μέσο όρο το διάστημα 2015-2018).

Στο ΜΠΔΣ 2015-2018 εντάσσονται οι παρακάτω παρεμβάσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν το 2014 και συνεχίζονται στα επόμενα έτη:

- Αύξηση των δαπανών για την καταβολή διαφορών στους εν ενεργεία και συνταξιούχους δικαστικούς επί των αποδοχών και συντάξεων που τους περικόπηκαν το 2012.
- Μείωση των δαπανών του Κρατικού Προϋπολογισμού για εργοδοτικές εισφορές του Κράτους για υπαλλήλους του με σχέση εργασίας ΙΔΑΧ λόγω της μείωσης κατά 2,9 ποσοστιαίων μονάδων των εργοδοτικών εισφορών από 1/7/2014.
- Σταδιακό ξεπάγωμα βαθμολογικής ωρίμανσης, αρχής γενομένης από το έτος 2016.
- Μείωση των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά 3,9% συνολικά, 2,9% της εργοδοτικής εισφοράς και 1,0% των εισφορών των εργαζομένων, που οδηγεί σε αύξηση των φόρων εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων αντίστοιχα.
- Προσυμπλήρωση των φορολογικών δηλώσεων των συνταξιούχων, με αποτέλεσμα την αύξηση εσόδων.

- Κατάργηση ορισμένων μη ανταποδοτικών χρεώσεων που έχει σαν αποτέλεσμα την απώλεια εσόδων.
- Θέσπιση τέλους παραμονής και πλόων.

Η μεγάλη μεταρρύθμιση στο σενάριο ΜΠΔΣ για τον κοινωνικό προϋπολογισμό είναι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της μείωσης του εργοδοτικού κόστους και την ενίσχυση της ζήτησης εργασίας.

5. Νομιμότητα

Η κατάθεση του ΜΠΔΣ αποτελεί υποχρέωση της κυβέρνησης, σύμφωνα με το Ν. 2362/1995, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 3871/2010.

6. Αρμοδιότητα

Το ΜΠΔΣ καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών και αφορά την οικονομική δραστηριότητα όλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Οι επιμέρους ρυθμίσεις για την υλοποίηση των παρεμβάσεων που περιλαμβάνονται στο ΜΠΔΣ θα γίνουν σε συνεργασία με όλα τα Υπουργεία, κατά το λόγο αρμοδιότητας του καθενός.